

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ 2025-26

ΤΜΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Π2.2

Περιγράμματα Μαθημάτων
(σύμφωνα με το υπόδειγμα της ΕΘΑΑΕ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α εξάμηνο

Δ01Υ - Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης	1
Κ16Υ - Εισαγωγή στη φιλοσοφία	5
Ξ03Υ - Αγγλικά - Ξένη Γλώσσα	9
Π03Υ - Εισαγωγή στη γλωσσολογία: Ανάλυση της ελληνικής γλώσσας	12
Π05Υ - Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία	16
Π09Υ - Τέχνες στην εκπαίδευση Ι	20
Ψ03Υ - Αναπτυξιακή ψυχολογία	24

Β εξάμηνο

Α03ΠΚ - Εφαρμογές στο Πεδίο Ι	28
Θ03Υ - Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση Ι	33
Ξ01Υ - Αγγλικά για ειδικούς σκοπούς	37
Π43Υ - Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία	40
Π56Υ - Τέχνες στην εκπαίδευση ΙΙ	44
Ψ02Υ - Γνωστική ψυχολογία	49
Ψ04Υ - Γλωσσική ανάπτυξη	53

Γ εξάμηνο

Α04ΠΚ - Εφαρμογές στο Πεδίο ΙΙ	57
Δ04Υ - Καινοτόμες Προσεγγίσεις της Αξιολόγησης στην Προσχολική Εκπαίδευση και	62
Δ06Υ - Σύγχρονη διδακτική: Βασικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής	67
Δ24Ε - Διγλωσσία και εκπαίδευση	71
Δ24Ε - Διγλωσσία και εκπαίδευση	75
Θ04Υ - Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση ΙΙ	79
Κ43Υ - Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης	83
Μ01Υ - Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας Ι	90
Π21Ε - Δραματικό παιχνίδι - Δραματοποίηση	93

Π40Ε - Ανατρεπτικές αφηγήσεις της παιδικής ηλικίας	97
Π57Ε - Διδακτική των εικαστικών τεχνών	102

Δ εξάμηνο

Δ12Υ - Διδακτική της ελληνικής γλώσσας	106
Δ23Υ - Ομαδοσυνεργατικές μορφές μάθησης στην προσχολική εκπαίδευση	110
Δ47Ε - Κοινωνική παιδαγωγική	114
Δ50Υ - Οργάνωση, διαχείριση και διοίκηση στην εκπαιδευτική μονάδα Ι	118
Θ06Ε - Πληροφορική στην εκπαίδευση	122
Κ24Υ - Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	126
Κ32Ε - Κείμενα Φιλοσοφικού-Παιδαγωγικού Προβληματισμού	130
Π17Υ - Εισαγωγή στη μουσειοπαιδαγωγική	134
Π53Ε - Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση	137
Ψ14Υ - Ψυχολογία της Υγείας	141

Ε εξάμηνο

Α05ΠΚ - Πρακτική V	144
Δ02Υ - Σύγχρονες Τάσεις Παιδαγωγικής	148
Δ37Ε - Παιδαγωγική και παιχνίδι στην προσχολική εκπαίδευση	151
Δ37Ε - Παιδαγωγική και παιχνίδι στην προσχολική εκπαίδευση	155
Δ43Ε - Αναδυόμενη ανάγνωση και γραφή: Διδακτικές προσεγγίσεις για την	159
Θ07Ε - Πολυμέσα, ρομποτική και τεχνητή νοημοσύνη στην προσχολική εκπαίδευση	163
Θ08Υ - Περιγραφική Στατιστική	167
Θ10Υ - Μαθηματικά στην προσχολική εκπαίδευση	170
Κ44Ε - Κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας	175
Ξ03Ε - Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς Ι	182
Π45Ε - Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σε παιδικά μουσεία και μουσεία επιστημών	186
Π52Ε - Τεχνικές αφήγησης-Αφηγηματικές προσεγγίσεις	189
Ψ32Ε - Σεξουαλικότητα και υγεία	192
Ψ35Υ - Εκπαιδευτική Ψυχολογία	196

ΣΤ εξάμηνο

Α06ΠΚ - Πρακτική VI	201
---------------------	-----

Δ42Ε - Μελέτη παιδιού	205
Δ44Ε - Η κοινωνικοπαιδαγωγική δυναμική των σχέσεων και των πλαισίων στη	208
Δ46Ε - Ψυχοκινητική, κινητικό παιχνίδι και βιωματική μάθηση	213
Δ51Υ - Παιδαγωγική της ένταξης	217
Θ12Υ - Διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία	220
Κ05Ε - Σχέσεις σχολείου - κοινότητας	225
Μ02Ε - Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας ΙΙ	233
Ξ05Ε - Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς ΙΙ	238
Π44Ε - Ποίηση του 20ου αιώνα	242
Π46Ε - Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο	246
Ψ06Υ - Κοινωνική ψυχολογία	250
Ψ28Ε - Παιδί και γεγονότα ζωής	253

Ζ εξάμηνο

Δ13Ε - Αγωγή υγείας στην προσχολική εκπαίδευση	256
Δ40Ε - Καθοδήγηση της συμπεριφοράς του παιδιού στο νηπιαγωγείο	259
Δ41Ε - Σύγχρονα Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης	262
Θ02Υ - Περιβαλλοντική εκπαίδευση, αειφορία και αειφόρος ανάπτυξη	266
Θ05Ε - Έννοιες φυσικών επιστημών για την προσχολική ηλικία	270
Θ17Ε - Υπολογιστικά περιβάλλοντα διαχείρισης και ανάλυσης ποσοτικών και	274
Θ19Ε - Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών: Εφαρμογές στο Πεδίο	277
Θ21Ε - Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική και	281
Κ13Ε - Έμφυλες ταυτότητες και εκπαίδευση	285
Κ19Ε - Σύγχρονη φιλοσοφική ανθρωπολογία	289
Κ25Ε - Θρησκεία και εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες	293
Κ46Ε - Η Μουσουλμανική Μειονότητα της Θράκης: Ιστορία και Εκπαίδευση	297
Π37Ε - Εφαρμοσμένη Μουσειοπαιδαγωγική	300
Π48Ε - Οργάνωση Παιδικών μουσικών συνόλων	304
Ψ23Ε - Οι διομαδικές σχέσεις στην κοινωνική ψυχολογία	308
Ψ36Ε - Κίνητρα, αυτορρύθμιση και μάθηση	311
Ψ38Ε - Εφαρμογές της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας στην πράξη: Διαμορφώνοντας	315

Η εξάμηνο

A07ΠΚΑ-E - Πρακτική Άσκηση - Ε	319
A07ΠΚΑ-Χ - Πρακτική Άσκηση - Χ	324
Δ28Ε - Σχεδιασμός - εφαρμογή - αξιολόγηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών	329
Δ48Ε - Ζητήματα Κοινωνικής Παιδαγωγικής και Καινοτόμες Εκπαιδευτικές	332
Δ49Ε - Η Παιδαγωγική του STEM	336
Θ13Ε - Περιβαλλοντικά θέματα και η διδασκαλία τους	340
Θ20Ε - Επίλυση Προβλήματος στα Μαθηματικά	345
Κ01Ε - Ιστορία νεοελληνικής εκπαίδευσης	349
Κ17Υ - Φιλοσοφία της παιδείας	352
Κ41Ε - Οπτικός γραμματισμός	356
Κ42Ε - Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της συγγένειας και της οικογένειας	360
Π33Ε - Δημιουργική γραφή	367
Π39Ε - Μυθιστόρημα μαθητείας	371
Ψ24Ε - Θέματα διαπολιτισμικής κοινωνικής ψυχολογίας	375
Ψ35Ε - Ψυχοπαθολογία του παιδιού	378
Ψ40Ε - Σχολικός Εκφοβισμός και Θυματοποίηση: Ερμηνεία και Παρεμβάσεις	381
Ψ41Ε - Ψυχοκοινωνικά Ζητήματα στην Προσχολική και Σχολική Ηλικία: Πρόληψη και	385
Χ01-03Ε - Πτυχιακή Εργασία	389

Α εξάμηνο

Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ01Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γενικές Προαπαιτήσεις -	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU153/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) προσδιορίζουν το περιεχόμενο των επιστημών της εκπαίδευσης, τις μεθόδους και τις έννοιες
- 2) τοποθετούν τις επιστήμες της εκπαίδευσης σε σχέση με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα
- 3) διακρίνουν τον λόγο των επιστημών της εκπαίδευσης από τον λόγο άλλων μορφών γνώσης
- 4) σχεδιάζουν (επί χάρτου) μικρά ερευνητικά σχέδια που να ανήκουν στο χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο περιεχόμενο, τους στόχους και στον πολυεπιστημονικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Αξιοποιούνται οι βιωμένες εμπειρίες των φοιτητών και επιδιώκεται μέσα από παραδείγματα, μελέτη άρθρων και συζητήσεις να διαμορφωθεί ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς για το τί σημαίνει μάθηση, ποιες είναι οι διαδικασίες που μαθαίνουν τα παιδιά, πώς διαμορφώνεται και εξελίσσεται μια εκπαιδευτική κατάσταση, τι είναι πρακτική εφαρμογή και επιστημονική διαδικασία. Η κατανόηση της επιστημονικής βάσης του εκπαιδευτικού έργου υπό το πρίσμα των Επιστημών της Εκπαίδευσης, που διαμορφώνουν το πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αποτελούν σημαντική αφετηρία για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες ώστε να κατανοήσουν το αντικείμενο των σπουδών τους και να δημιουργήσουν συνδέσεις με τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών. Παράλληλα, μέσα από παραδείγματα από την πράξη και τη σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών της προσχολικής εκπαίδευσης και του Οδηγού Νηπιαγωγού, δίνεται η ευκαιρία να κατανοήσουν εκπαιδευτικά γεγονότα και εκπαιδευτικές καταστάσεις και να δημιουργήσουν μια διαλεκτική και κριτική αφήγηση ανάμεσα στα αντικείμενα της εκπαίδευσης και την επιστημονική βάση τους. Αναδεικνύεται η επιστημολογία, η εξέλιξη και η χρησιμότητα των επιστημών της εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική πράξη.

1. Θεμελιώδεις σημασίες της εκπαίδευσης, έννοιες, ρόλοι και παράγοντες
2. Η γένεση του όρου «Επιστήμες της Εκπαίδευσης» και η μετάβαση από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η πορεία της Παιδαγωγικής Σκέψης.
3. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού
4. Βασικά ζητήματα που θέτει η Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης
5. Το περιεχόμενο της μάθησης
6. Εκπαιδευτική πολιτική
7. Εκπαιδευτική ηγεσία
8. Συγκριτική εκπαίδευση

9. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης
10. Διεργασίες στην τάξη
11. Ψυχολογία και εκπαίδευση
12. Έρευνα στην Εκπαίδευση
13. Κριτική συζήτηση και τοποθέτηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>33</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	33	Φροντιστήριο	6	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	33										
Φροντιστήριο	6										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>40</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	60	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	40				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	60										
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	40										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Μάθημα [Δ01Υ]: Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης

Εξάμηνο 1 - Χειμερινό

Επιλογές Συγγραμμάτων:

Βιβλίο [94644041]: Επιστήμες της εκπαίδευσης, Ανδρούσου Αλεξάνδρα, Τσάφος Βασίλης επιμ. Λεπτομέρειες

Βιβλίο [86055173]: Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης, Bartlett Steve-Burton Diana - Βασιλόπουλος Στέφανος (επιμ.)

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Bartlett, S. (2019). Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης. GUTENBERG.

Bray, M. (2017). Schooling and its supplements: Changing global patterns and implications for comparative education. *Comperative Education Review*, 61(3), 469-491.

Hayden, M.J. (2012). What Do Philosophers of Education Do? An Empirical Study of Philosophy of Education Journals. *Studies in Philosophie and Education*, 31, 1–27.

Hofstetter, R. (2005) (Επιμ.). Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης. (μετάφραση Καρακατσάνη, Δ.). Μεταίχμιο.

Hoftetter R., & Schneuwly B., (2004) (επιμ.). Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης. Μεταίχμιο.

Zhou, J. (2020). A Critical Discussion of Vygotsky and Bruner's theory and their contribution to understanding of the way students learn. *Review of Educational Theory*, 3(4), 82-87.

Καλεράντε, Ε. (2014). Η εκπαιδευτική πολιτική των συγχωνεύσεων ή καταργήσεων νηπιαγωγείων και οι συνέπειες της στην οργάνωση της εκπαίδευσης των νηπίων: Οικονομική, ορθολογική διευθέτηση σε μια μη ουμανιστική εκπαιδευτική πολιτική. *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, 13, 144–152

Lapostolle G. & Mabilon-Bonfils B., (2010). *Fiches de Sciences de l'Education*. Ellipses.

Marialet, G. (2008). Επιστήμες της εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου (Κακατσάνη, Δ. Μετάφραση). Μεταίχμιο.

Moore, R. & Young, M. (2001). Knowledge and the Curriculum in the Sociology of Education: Towards a reconceptualization. *British Journal of Sociology of Education*, 22(4), 445-461.

Νιέτος, Η., Κουστέλιος, Α., & Ζουρνατζή, Ε. (2018). Συναισθηματική νοημοσύνη και επαγγελματική εξουθένωση εκπαιδευτικών. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 17(69), 28-58.

Πασιαρδής, Π. (2014). Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή. Μεταίχμιο.

Πυργιωτάκης, Ι. (2011). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη. Πεδίο.

Τσάφος, Β. & Ανδρούσου, Α. (2020). Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο. Δαρδάνος.

Εισαγωγή στη φιλοσοφία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K16Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU123/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - κατανοούν τις βασικές έννοιες διά των οποίων ασκείται ο φιλοσοφικός στοχασμός,

- αναγνωρίζουν τη σημασία και τον τρόπο άρθρωσης του φιλοσοφικού απορείν,
- κατανοούν το θεμελιώδες γεγονός της συνδημιουργίας της φιλοσοφίας και της δημοκρατίας,
- γνωρίζουν το πλήθος των φιλοσοφικών συστημάτων,
- γνωρίζουν τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας,
- αναγνωρίζουν το γεγονός ότι η ανάπτυξη της φιλοσοφικής δραστηριότητας συνιστά συνθήκη για τη δημιουργία ενός πολιτικού όντος και, συναφώς, ενός κριτικά σκεπτόμενου εκπαιδευτικού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ο απορητικός χαρακτήρας ενός ορισμού της Φιλοσοφίας.
- Η ιστορικότητα της Φιλοσοφίας και η ιστορία της Φιλοσοφίας.
- Οριοθέτηση της Φιλοσοφίας: Φιλοσοφία και επιστήμη. Φιλοσοφία και ιδεολογία. Φιλοσοφία και θρησκεία.
- Η διαίρεση της Φιλοσοφίας. Το οντολογικό παράδειγμα του φιλοσοφείν.
- Οι έννοιες του «είναι» και του «γίγνεσθαι» στην προσωκρατική φιλοσοφία.
- Η σοφιστική. Η οντολογία του Πλάτωνα.
- Ο Αριστοτέλης και η θεμελίωση της Φιλοσοφίας ως μεταφυσικής.
- Θεμελιώδη προβλήματα της μεσαιωνικής φιλοσοφίας.
- Η Φιλοσοφία ως γνωσιοθεωρία.
- Ορθολογισμός και εμπειρισμός.
- Ο Kant και η σύνθεση ορθολογισμού και εμπειρισμού.
- Ο γερμανικός ιδεαλισμός.
- Η Φιλοσοφία ως Επιστημολογία.
- Η Φαινομενολογία.
- Η Φιλοσοφία ως κριτική της γλώσσας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</td><td>100</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	100				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Αυγελής, Ν., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Κ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη, 2023. - Πελεγρίνης, Θ., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Πεδίο, Αθήνα, 2010
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Βέικος, Θ., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία. Προβλήματα, αναλύσεις, ασκήσεις, Θεμέλιο, Αθήνα, 2000. Bergson, H., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, μτφρ. Κ. Παπαλεξάνδρου, Δίφρος, Αθήνα, 1982. Βουδούρης, Κ., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Αθήνα, 1984. Cassirer, E., Δοκίμιο για τον άνθρωπο. Εισαγωγή στη φιλοσοφία του ανθρώπινου πολιτισμού, μτφρ. Τ. Κονδύλη, Κάλβος, Αθήνα, 1985. Δελλής, Ι., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Τυπωθήτω, Αθήνα, 2009.

Θεοδωρακόπουλος, Ι., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Αθήνα, 1974.
Θεοδωρίδης, Χ., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Εστία, Αθήνα, 1994.
Jaspers, K., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, μτφρ. Χ. Μαλεβίτσης, Δωδώνη, Αθήνα, 1983.
Κελεσίδου, Α. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Κουτσουμπός, Αθήνα, 1991.
Κουμάκης, Γ., Εισαγωγή στη Φιλοσοφία, Εστία, Αθήνα, 1984.
Nagel, Th., Θεμελιώδη φιλοσοφικά προβλήματα, μτφρ. Χ. Μιχαλοπούλου-Βέικου, Σμίλη, Αθήνα, 1989.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Φιλοσοφείν
δια-ΛΟΓΟΣ
Critica
Philosophical Inquiry
The journal of Philosophy
Philosophy
International Journal of Philosophy
Philosophy Study
Journal of the History of Philosophy
Mind
Journal of Moral Philosophy
Philosophie
Revue Philosophique
Les Etudes Philosophiques
Revue Philosophique de Louvain

Αγγλικά - Ξένη Γλώσσα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξ03Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά - Ξένη Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις Επίπεδο B2 σύμφωνα με το Central European Framework for Languages (CEFR)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04301/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι ικανότητες που αποκτούν οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, είναι οι εξής: Ανάπτυξη τεχνικών στην ανάγνωση εξειδικευμένων αγγλικών κειμένων καθώς και της ικανότητας εύρεσης και άντλησης γενικών και ειδικών πληροφοριών.

- Απόκτηση εξειδικευμένου λεξιλογίου και ορολογίας στον χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης.
- Αναγνώριση και χρήση των collocations στον χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης, δεξιότητα η οποία κρίνεται ως μία από τις σημαντικότερες στο ESP
- Άντληση και σύνθεση μιας ποικιλίας πηγών από internet, βιβλία και journals.
- Βελτίωση των προφορικών ακαδημαϊκών δεξιοτήτων.
- Αναγνώριση δομών ακαδημαϊκού ύφους στο γραπτό λόγο.
- Ανάπτυξη συνεργασίας σε ομαδικές εργασίες και δημιουργία κριτικής σκέψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ξεκινά με μια σύντομη εισαγωγή στους Ειδικούς Σκοπούς της Αγγλικής μέσα στις Επιστήμες Αγωγής. Εν συνέχεια, γίνεται επεξεργασία θεματικών εννοιών που έχουν επιλεγεί. Ταυτόχρονα το μάθημα προσφέρει ευελιξία στην επιλογή θεματικών από τους ίδιους τους φοιτητές, πάντα μέσα όμως στο πλαίσιο της Επιστήμης τους.

1. Week 1-Unit 1-True Education
2. Week 2-Unit 2-Popular Pedagogists
3. Week 3-Unit 3-Childrens's Literature
4. Week 4-Unit 4-Fairy Tales in education
5. Week 5-Unit 5-Fairy Tales -part B
6. Week 6-Unit 6-Importance of play in education
7. Week 7-Unit 7- Gamification
8. Week 8-Unit 8-Concept of creativity
9. Week 9-Unit 9-Pygmalion Effect in Education
10. Week-10-Unit 9-Introduction to presentations
11. Week-11-Unit 10-Presentation skills
12. Week 12-Students Presentations
13. Week 13-Students Presentations

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή data driven learning										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εξετάσεις	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	30										
Εξετάσεις	30										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30										
Σύνολο Μαθήματος	90										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Γραπτή εξέταση (50%) • Εργασία (30%) • Δημόσια παρουσίαση (20%). Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Γραπτή εξέταση (50%) πρόοδος κατά την διάρκεια του εξαμήνου • Εργασία (30%) • Δημόσια παρουσίαση (20%) Εναλλακτικά οι φοιτητές μπορούν να αξιολογηθούν 100% μέσω τελικής γραπτής εξέτασής τους. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50	Γραπτή Εργασία	30	Δημόσια Παρουσίαση	20		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50										
Γραπτή Εργασία	30										
Δημόσια Παρουσίαση	20										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [112694474]: INTRODUCTION TO EDUCATION (2nd edition), PSAROUTHAKIS STAMATIA
 Βιβλίο [94645707]: Αγγλικά των Επιστημών Ψυχολογίας, Γλώσσας και Γλωσσολογίας, Ακαδημαϊκή Γραφή και Έρευνα, Λεξιλόγιο, Campbell Colin, Manning Anthony, McCormack Joan, Short Jane, Slaght John
 Βιβλίο [94643630]: Αγγλική Ορολογία για Παιδαγωγικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Αργυρούλης Βασίλειος

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Εισαγωγή στη γλωσσολογία: Ανάλυση της ελληνικής γλώσσας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π03Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη γλωσσολογία: Ανάλυση της ελληνικής γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430467/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) αναγνωρίζουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών και όρων της επιστήμης της γλωσσολογίας,
- 2) αξιοποιούν τις παραπάνω έννοιες και τους όρους στο πλαίσιο αναλυτικών προσεγγίσεων στην ελληνική γλώσσα,

- 3) αντιληφθούν την κοινωνική και επικοινωνιακή διάσταση της γλώσσας,
4) διακρίνουν και να τοποθετούνται κριτικά απέναντι σε ευρύτερα διαδεδομένους μύθους σχετικά με τη χρήση και τη λειτουργία της γλώσσας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στην επιστημονική θεώρηση της γλώσσας, δίνοντας έμφαση στην ανάλυση της ελληνικής γλώσσας και επιδιώκοντας να ανασκευάσει ευρύτερα διαδεδομένες ανακριβείς απόψεις και μύθους για τη γλώσσα ως επικοινωνιακό μέσο και κοινωνικό φαινόμενο. Μετά από μια σύντομη παρουσίαση των λειτουργιών της γλώσσας και των επιμέρους κλάδων της γλωσσολογίας, συζητούνται θέματα όπως τα εξής: η προτεραιότητα του προφορικού λόγου, τα συστήματα γραφής, η ιστορική ορθογραφία, οι έννοιες του «γλωσσικού λάθους» και του γλωσσικού σημείου, οι σχέσεις μεταξύ των σημασιών και η σημασιολογική μεταβολή. Έμφαση δίνεται επίσης σε πραγματολογικές και κοινωνιογλωσσολογικές έννοιες όπως οι γλωσσικές πράξεις, το κείμενο, το περικείμενο, η συνεκτικότητα, η διακειμενικότητα, η γλωσσική ποικιλότητα, το ύφος, η λειτουργική ποικιλία, οι αντιγλώσσες, οι διάλεκτοι, οι γλωσσικές στάσεις και η γλωσσική τυποποίηση.

Ενότητες του μαθήματος

1. Εισαγωγικές έννοιες - Γλωσσικοί μύθοι - Η γλώσσα ως κώδικας επικοινωνίας και ως νοητικό σύστημα
2. Φυλογένεση της γλώσσας
3. Οντογένεση της γλώσσας
4. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: Φωνητική
5. Φωνητική της Ελληνικής
6. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: Φωνολογία
7. Φωνητικό ευρετήριο και φωνολογικοί κανόνες της Ελληνικής
8. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: Μορφολογία
9. Το μορφολογικό σύστημα της Ελληνικής
10. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: Σύνταξη
11. Οι συντακτικές δομές της Ελληνικής
12. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: Σημασιολογία - Πραγματολογία
13. Σημασιολογία και πραγματολογία της Ελληνικής

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Διαδραστική διδασκαλία	46	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50										
Διαδραστική διδασκαλία	46										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Γραπτή Εργασία Ποσοστό 80 20										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [102074550]: 100 Βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία, Γαβριηλίδου Ζωή, Μητσιακή Μαρία, Φλιάτουρας Ασημάκης Βιβλίο [21540]: Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας, Fromkin Victoria, Rodman Robert, Hyams Nina
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Γούτσος, Δ. 2012. Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα. Αθήνα: Κριτική. Dirven, R. & Verspoor, M. 2004. Γνωστικές ανιχνεύσεις στη γλώσσα και τη γλωσσολογία. Μετάφραση-προσαρμογή-επιμέλεια: Αγγελική Αθανασιάδου & Μιχάλης Μηλαπίδης. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. 2008. Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας. Μετάφραση: Ε. Βάζου, Γ. Ι. Ξυδόπουλος, Φ. Παπαδοπούλου & Α. Τσαγγαλίδης. Επιστημονική επιμέλεια: Γ. Ι. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης. Παυλίδου, Θ.-Σ. 2008. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης, ε' έκδ. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο

Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γλωσσολογία (<http://glossologia.phil.uoa.gr/node/36>)

Μελέτες για την ελληνική γλώσσα (<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=el&Itemid=176>)

Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π05Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.psed.duth.gr/wp-content/uploads/2026/03/odigos_spoudon_2025-26_gr_v11.pdf		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - Κατανοούν τι είναι λογοτεχνία, τη διαφορά της από άλλα είδη του λόγου - Ποιες είναι οι επιστήμες που τη μελετούν

- Την έννοια και τη σημασία της συγκριτικής γραμματολογίας
- Να αναγνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ φιλολογίας και λογοτεχνικής κριτικής
- Να εισαχθούν στην ερευνητική μεθοδολογία: εντοπισμός των ερευνητικών και κριτικών κενών, βιβλιογραφική ενημέρωση (έντυπη και ηλεκτρονική), χειρισμός της βιβλιογραφίας, βιβλιογραφικές παραπομπές.
- Να αναγνωρίζουν τις απαρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας
- Να διαθέτουν εποπτεία ενός διαγράμματος των σημαντικότερων φάσεων της νεοελληνικής λογοτεχνίας
- Να διακρίνουν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη, τάσεις και ρεύματα
- Να κατανοούν την έννοια της λογοτεχνικής γενιάς και να μπορούν να στέκονται κριτικά απέναντι σε ταξινομήσεις και διακρίσεις σε Σχολές, Γενιές κ.α.
- Να διαθέτουν γνώση του κανόνα της νεοελληνικής λογοτεχνίας
- Να αναγνωρίζουν ότι οι εξελίξεις στο χώρο της λογοτεχνίας είναι αλληλένδετες με ιστορικές, κοινωνικές και ευρύτερα πολιτισμικές εξελίξεις
- Να διακρίνουν ότι μεγάλες μορφές και τάσεις στη νεοελληνική λογοτεχνία είναι παράλληλα φαινόμενα με αντίστοιχες ευρωπαϊκές
- Να μπορούν να διακρίνουν συνέχειες και ρήξεις εντός του λογοτεχνικού πεδίου
- Να διαθέτουν αναλυτικά εργαλεία για την εξέταση της πεζογραφίας και της ποίησης
- Να έχουν γραμματολογικές γνώσεις για το έργο σημαντικών λογοτεχνών
- Να κατανοούν τη σημασία των ελασσόνων περιπτώσεων και του πώς αυτές διακρίνονται από άλλες

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ξεκινά ορίζοντας το περιεχόμενό του, καθέναν από τους όρους που το συναπαρτίζουν: «λογοτεχνία» (τι δεν περιλαμβάνεται σ' αυτήν, ποια η διαφορά της από τη γραμματεία), «νεοελληνική» (για τη χρήση του όρου στα λογοτεχνικά πράγματα κριτήριο είναι η γλώσσα καθώς

και το φανέρωμα μιας συνείδησης που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε εθνική εντός ενός έργου). Αντίστοιχα παρουσιάζονται και οι επιστήμες του λογοτεχνικού: γραμματολογία, φιλολογία, συγκριτική φιλολογία. Αφού γίνει και μια επισκόπηση και των ιστοριών της ν.ε. λογοτεχνίας ανά τα χρόνια, στεκόμαστε ιδιαίτερα στις τέσσερις πιο σύγχρονες (Κ. Θ. Δημαρά, Λ. Πολίτη, Μ. Vitti, R. Beaton) διευκρινίζοντας τα όρια και το περιεχόμενό τους. Μετά από μια επισκόπηση του διαστήματος που ορίζεται από τις απαρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας έως και τον δέκατο όγδοο αιώνα (Η λογοτεχνία πριν και μετά από την Άλωση – η λογοτεχνική ακμή στην Κρήτη – ο νεοελληνικός διαφωτισμός) ακολουθεί ο κυρίως κορμός του μαθήματος η άρθρωσή του οποίου είναι η ακόλουθη:

Το δημοτικό τραγούδι Διαχωρισμός σε κυρίως άσματα (αναλύονται τα είδη τους) και σε παραλογές. Η εξηγητική υπόθεση του Σ. Κυριακίδη για τη γένεση των παραλογών και η διαδρομή τους στο χώρο και το χρόνο.

Δέκατος ένατος αιώνας

1. Οι δεκαετίες πριν από την Επανάσταση: Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαράς. Η Επτανησιακή Σχολή: προσολωμικοί, σολωμικοί, μετασολωμικοί, εξωσολωμικοί ποιητές, ελάσσονες και επίγονοι. Ο Δ. Σολωμός. Ο Α. Κάλβος. 3. Διαφορές Επτανησιακού-Αθηναϊκού ρομαντισμού 4. Οι Φαναριώτες και η Αθηναϊκή Σχολή. 5. Η γενιά του 1880: παρνασσισμός. 6.Κ. Παλαμάς. 7. Η πεζογραφία μετά το 1880, το ηθογραφικό διήγημα, το γλωσσικό ζήτημα και ο Ψυχάρης.

Εικοστός αιώνας

1. Κ. Π. Καβάφης 2. Ά. Σικελιανός 3. Η ποίηση ως τα 1930. 4. Η γενιά του 1920. 5. Η γενιά του '30: α. ποίηση, β. πεζογραφία. 6. Μεταπολεμική ποίηση: α' μετ. γενιά (ιστορική-πολιτική, υπαρξιακή, νεο- ή μεταυπερρεαλιστική), β' μετ., γενιά του '70. 7. Μεταπολεμική πεζογραφία: τάσεις-κατευθύνσεις (ιστορική-πολιτική, φιλοσοφική-υπαρξιακή, μικροαφήγηση) 8. Μεταπολιτευτική λογοτεχνία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Email Διαδικτυακοί τόποι και πόροι που αφορούν στη Νεοελληνική λογοτεχνία και τις Νεοελληνικές Σπουδές (περιοδικά, ΚΕΓ, eens κλπ)								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								

καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Εξετάσεις προαιρετική εργασία Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής
	Ποσοστό 100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Beaton, Roderick, Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία, μετάφραση Ευαγγελία Ζουργού-Μαριάννα Σπανάκη, Αθήνα: Νεφέλη, 1996

Vitti, Mario, Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Αθήνα: Οδυσσέας, 1987

Vitti, Mario, Για μια ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας του εικοστού αιώνα: Προτάσεις ανασυγκρότησης, θέματα και ρεύματα. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2012.

Πολίτης, Λίνος, Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1989.

Βελουδής, Γιώργος, Γραμματολογία, Αθήνα: Πατάκης, 2011

Αγγελάτος, Δημήτρης, Η άλφα - βήτα του νεοελληνιστή, Εκδόσεις Gutenberg, 2011.

Αρσενίου, Ελισάβετ, Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής λογοτεχνίας, Ορολογία, μεθοδολογία, θεωρία, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2012.

Ιακωβίδου Σοφία, Inter-esse. Θέματα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις στη νεοελληνική λογοτεχνία, Gutenberg, 2020

Κατσιγιάννης Αλέξανδρος, Διαμαντοπούλου Λίλιαν, Παππάς Φίλιππος, Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία στο Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα, www.kallipos.gr

Μαστροδημήτρης, Παναγιώτης, Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία, Αθήνα: Δόμος, 2018

Αθανασόπουλος, Β. Το ποιητικό τοπίο του ελληνικού 19ου και 20ού αιώνα. Τόμος Γ'. Αθήνα: Καστανιώτης, 2007.

Δημητρακόπουλος, Φώτιος, Ο Νεοελληνισμός στη Λογοτεχνία. 19ος-20ός αι.: Με θεωρητικά κεφάλαια και αντιπροσωπευτικά κείμενα, Αθήνα: Επικαιρότητα, 1990.

Μαστροδημήτρης, Παναγιώτης, Από τη Λογοτεχνία στη Φιλολογία: Θέματα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και της σπουδής της, Αθήνα: Δόμος, 2010

Τζιόβας, Δημήτρης, Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα: νεωτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία, Αθήνα: Πόλις, 2011.

Vitti, Mario, Η 'γενιά του τριάντα': ιδεολογία και μορφή, Αθήνα: Ερμής, 1995

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Τέχνες στην εκπαίδευση Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π09Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες στην εκπαίδευση Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04213/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) διακρίνουν τις έννοιες μουσική αγωγή και μουσική εκπαίδευση 2) συγκρίνουν τα βασικά σημεία μουσικοπαιδαγωγικών συστημάτων και θεωριών
--

- 3) σχεδιάσουν πορείες διδασκαλιών παιδικών τραγουδιών και μουσικών εννοιών και δομών
- 4) αποδίδουν σωστά και με καλής ποιότητας φωνή ένα παιδικό τραγούδι
- 5) συνοδεύουν ρυθμικά και μελωδικά (ενίοτε) με απλά κρουστά όργανα ένα παιδικό τραγούδι
- 6) είναι ικανοί να διδάξουν (με διάφορους τρόπους) ένα παιδικό τραγούδι
- 7) αναπτύξουν την ικανότητα καλής μουσικής ανάγνωσης και γραφής και βασικών στοιχείων θεωρίας και ιστορίας της μουσικής και να κατασκευάσουν αυτοσχέδια μουσικά όργανα και να τα χρησιμοποιήσουν

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα αφορά διδακτική της μουσικής και παιδικό τραγούδι. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται τα εξής:

Θεωρίες και αντιλήψεις των σημαντικότερων μουσικοπαιδαγωγών (C. Orff, Z. Kodaly, E.J. Dalcroze, κ.ά), το περιεχόμενο των συστημάτων τους αναλυτικά και η εφαρμογή του στην προσχολική εκπαίδευση μέσω μουσικών δραστηριοτήτων βασιζόμενων σ' αυτό.

Παράλληλη εκμάθηση παιδικών τραγουδιών (ελληνικών και μη) με χρήση κυρίως μελωδικών κρουστών οργάνων, αυλού, οργάνων ρυθμού, συνοδεία πιάνου.

Τρόποι διδασκαλίας τους σε παιδιά του νηπιαγωγείου. Υποδειγματικές διδασκαλίες στην τάξη και σε DVD.

Κατασκευή αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων (σείστρα, μαράκες, τύμπανα, καμπανούλες, κιθάρες, αυλούς, σάλπιγγες, ντέφι, ταμπουρίνο κ.ά) με απλά υλικά (πλαστικά μπουκάλια, χάρτινα κουτιά, γλάστρες, λάστιχα, μπαλόνια, καλάμια, σπόρους και καρπούς, χρωματιστά χαρτιά και χαρτόνια κ.ά). Συνοδεία παιδικών τραγουδιών με τα παραπάνω αυτοσχέδια μουσικά όργανα.

Εισαγωγή στη θεωρία και στην ιστορία της μουσικής καθώς και στις βασικότερες μουσικές φόρμες.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Εισαγωγή στις βασικές μουσικές έννοιες
2. Εισαγωγή στις βασικές μουσικές αξίες
3. Εισαγωγή στους βασικούς ρυθμούς του μέτρου
4. Παραμύθια με μουσική και ενεργητική μουσική ακρόαση
5. Παραμύθια με μουσική και ενεργητική μουσική ακρόαση
6. Παιδικά τραγούδια και τραγουδοπαίχνιδα
7. Παιδικά τραγούδια και τραγουδοπαίχνιδα
8. Είδη μουσικής
9. Αναφορά στην ιστορία της μουσικής: Αρχαίοι υψηλοί πολιτισμοί-ΜεσαίωναςΑναγέννηση
10. Αναφορά στην ιστορία της μουσικής: Μπαρόκ-Κλασικισμός-Ρομαντισμός
11. Αναφορά στην ιστορία της μουσικής: 20ος αιώνας-σήμερα
12. Σημαντικοί μουσικοπαιδαγωγοί
13. Βασικές μουσικές δραστηριότητες και κατασκευή αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Email Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13	Σεμινάρια	3	Εργαστηριακή Άσκηση	26	Άσκηση Πεδίου	5	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	5	Εκπόνηση μελέτης (project)	5	Καλλιτεχνική δημιουργία	13	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	30	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	13																						
Σεμινάρια	3																						
Εργαστηριακή Άσκηση	26																						
Άσκηση Πεδίου	5																						
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35																						
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	5																						
Εκπόνηση μελέτης (project)	5																						
Καλλιτεχνική δημιουργία	13																						
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	30																						
Σύνολο Μαθήματος	135																						

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Ερωτήσεις σύντομης απάντησης 20% Γραπτή εργασία 30% Προφορική εξέταση 30% Καλλιτεχνική ερμηνεία 20% Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %): Ακρίβεια και πληρότητα απαντήσεων 20% Επαρκής φωνητική και ενόργανη εκτέλεση 40% Κατάλληλη χρήση ορολογίας 20% Επάρκεια βιβλιογραφικών αναφορών και κατάλληλη χρήση της βιβλιογραφίας 20%

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

	Ποσοστό
Προφορική Εξέταση	30
Γραπτή Εργασία	30
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	20
Άλλη / Άλλες	20

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

-Ε. Κοψαλίδου, Αναπλάθοντας την Όπερα. Εκδόσεις FagottoBooks, 2014.
J. Machlis, C. Forney, Η Απόλαυση της μουσικής. Εκδόσεις FagottoBooks, 2014.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

<https://eclass.duth.gr/modules/document/index.php?course=ALEX04213>

Αναπτυξιακή ψυχολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ03Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναπτυξιακή ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430506/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Σε επίπεδο γνώσεων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν πώς αναπτύσσονται τα παιδιά κινητικά, γνωστικά, συναισθηματικά και κοινωνικά. • Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες της ανάπτυξης του παιδιού.

- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο αξιοποίησης των θεωριών αυτών στην εκπαιδευτική πράξη.
Σε επίπεδο δεξιοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να αναλύουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών ανάπτυξης.
- Να εφαρμόζουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών ανάπτυξης στον σχεδιασμό της διδακτικής διαδικασίας.
Σε επίπεδο ικανοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να υποστηρίζουν τη μάθηση των μαθητών/τριών στην σχολική τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται οι βασικές έννοιες και αρχές της ανθρώπινης ανάπτυξης, οι μέθοδοι έρευνας στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία και οι κυριότερες θεωρίες που επιχειρούν να περιγράψουν και να ερμηνεύσουν την ανθρώπινη ανάπτυξη. Θα μελετηθεί, υπό το πρίσμα σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων, η ανάπτυξη των βασικών νοητικών λειτουργιών του ανθρώπου με μεγαλύτερη έμφαση στη βρεφική, νηπιακή και προσχολική ηλικία. Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν αναλυτικά οι βασικές θεωρίες της Γνωστικής Ανάπτυξης, θα αναλυθούν οι βασικές μέθοδοι για τη μελέτη των γνωστικών/νοητικών λειτουργιών σε μικρές ηλικίες, καθώς και τα πιο πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τη νευρολογική ανάπτυξη κατά τα πρώτα έτη της ζωής, την ανάπτυξη της αντίληψης (οπτική, ακουστική, απτική, οσφρητική, γευστική και κιναισθητική), την ανάπτυξη της προσοχής και της μνήμης (αύξηση των μνημονικών ικανοτήτων, παιδική αμνησία, κτλ.), και την εννοιολογική ανάπτυξη (αναπαράσταση της γνώσης, κατάκτηση εννοιών, κτλ.). Σε σχέση με τη βρεφική ηλικία γίνεται προσπάθεια να περιγραφεί η σωματική, η κινητική, η γνωστική, η κοινωνική και η συναισθηματική ανάπτυξη που συντελείται. Σε επόμενες ενότητες του μαθήματος παρουσιάζονται λεπτομερώς οι θεωρίες των Piaget και Vygotsky για τη γνωστική ανάπτυξη, αλλά και η κριτική που ασκήθηκε στις θεωρίες αυτές. Περιγράφεται η πορεία ανάπτυξης της μεταγνωστικής επίγνωσης και αυτορρύθμισης των παιδιών για τον τρόπο με τον οποίο επιλύουν συγκεκριμένα γνωστικά έργα από το Νηπιαγωγείο έως την πρώτη τάξη του Δημοτικού σχολείου και η πορεία κατάκτησης της Θεωρίας του νου. Τέλος, παρουσιάζονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις που διατύπωσαν ο Piaget και ο Kohlberg για την ηθική ανάπτυξη, καθώς και η θεωρία του Erikson για την κοινωνική ανάπτυξη.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Ορισμός και αντικείμενο. Ερευνητικές μέθοδοι και σχέδια έρευνας.
2. Βασικές έννοιες: Κληρονομικότητα και περιβάλλον, πλαστικότητα, συνέχεια/ ασυνέχεια, ατομικές διαφορές.
3. Προγεννητική ανάπτυξη και γέννηση.

4. Βρεφική ηλικία. Χαρακτηριστικά και ρυθμοί ανάπτυξης. Σωματική ανάπτυξη. Αισθητηριακή αντίληψη του περιβάλλοντος. Οργάνωση της συμπεριφοράς. Κινητική ανάπτυξη.
5. Συναισθηματική ανάπτυξη στη βρεφική ηλικία.
6. Κοινωνική ανάπτυξη. Πρώτες κοινωνικές σχέσεις. Προσκόλληση: Ορισμός, προϋποθέσεις, συνέπειες. Μέτρηση και είδη προσκόλλησης. Συνέπειες μακροχρόνιου αποχωρισμού. Ιδιοσυγκρασία.
7. Κοινωνική ανάπτυξη. Θεωρία του E. Erikson.
8. Γνωστική Ανάπτυξη. Θεωρία του J. Piaget. Βασικές αρχές, στάδια γνωστικής ανάπτυξης, εφαρμογές στην εκπαίδευση.
9. Γνωστική Ανάπτυξη. Θεωρία του L. Vygotsky. Βασικές αρχές, ο ρόλος του κοινωνικο-πολιτισμικού πλαισίου, εφαρμογές στην εκπαίδευση.
10. Μεταγνωστική ανάπτυξη και αυτορρύθμιση. Θεωρία του νου.
11. Ανάπτυξη των κοινωνικο-ηθικών γνωστικών λειτουργιών. Μεθοδολογικά ζητήματα, δομικές θεωρητικές προσεγγίσεις (J. Piaget, L. Kohlberg).
12. Η ανάπτυξη της γλώσσας στη βρεφική και την προσχολική ηλικία.
13. Ανακεφαλαίωση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>94</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94	Εξετάσεις	2	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94										
Εξετάσεις	2										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100										

και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S.R (2022). Η ανάπτυξη των παιδιών (γεν. επιστ. επιμ. Μπαμπλέκου, Ζ.). Gutenberg.
- Siegler, R., & Wagner Alibali, M. (2022). Η ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών (επιστ. επιμ. Σκοπελίτη, Ε., Κυριακοπούλου, Ν., Καρούσου, Α., & Βοσνιάδου, Σ.). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά:

- Child Development
- Developmental Psychology
- Infancy
- Monographs of the Society for Research in Child Development
- Journal of Child Language
- Journal of Speech, Language and Hearing Research
- Early Education and Development
- Early Years
- Ψυχολογία

Β εξάμηνο

Εφαρμογές στο Πεδίο Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A03ΠΚ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμογές στο Πεδίο Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430481/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- Κατανοούν έννοιες σχετικές με το περιεχόμενο του μαθήματος και να εντοπίζουν τον τρόπο εφαρμογής τους στο πεδίο.
- Αντιλαμβάνονται το χρονικό πλαίσιο και τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του ημερήσιου προγράμματος στο νηπιαγωγείο.
- Αναγνωρίζουν την ανάγκη καλής οργάνωσης των δραστηριοτήτων στο Ημερήσιο Πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.
- Προσδιορίζουν τα μαθησιακά πλαίσια που αποτελούν τη βάση για την οργάνωση του ημερήσιου προγράμματος.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της οργάνωσης και της κατάλληλης παιδαγωγικής αξιοποίησης του φυσικού περιβάλλοντος του νηπιαγωγείου.
- Εξηγούν τη σύνδεση μεταξύ υψηλής ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και θετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- Προσδιορίζουν βασικά κριτήρια που αφορούν στην ποιότητα της οργάνωσης και την κατάλληλη παιδαγωγική αξιοποίηση του περιβάλλοντος του νηπιαγωγείου.
- Οργανώνουν ένα περιβάλλον προσχολικής εκπαίδευσης που χαρακτηρίζεται από υψηλή ποιότητα και ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές ανάγκες παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- Κατανοούν τη σημασία της συνεργασίας και εφαρμόζουν κριτήρια και στρατηγικό σχεδιασμό για τη συνεργασία σε μικρές ομάδες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα το οποίο εντάσσεται στο Πρόγραμμα Πρακτικής Κατάρτισης και Πρακτικής Άσκησης αφορά στην Ολιστική Προσέγγιση του Μαθησιακού Περιβάλλοντος στο Νηπιαγωγείο. Αναλύονται οι διάφορες πτυχές που αφορούν την Οργάνωση της μάθησης: (α) Περιεχόμενο, στάδια και φάσεις του προγραμματισμού του διδακτικού έργου, (β) Χρονικό πλαίσιο και παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του ημερήσιου προγράμματος, (γ) Ζώνες απασχόλησης με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα και (δ) Τα μαθησιακά πλαίσια στο ημερήσιο πρόγραμμα. Ταυτόχρονα, δίνεται έμφαση στην ποιότητα και οργάνωση του φυσικού περιβάλλοντος στο νηπιαγωγείο: (α) Ανθρωποκεντρική προσέγγιση του χώρου, (β) Ο χώρος ως τρίτος παιδαγωγός, (γ) Οργάνωση και παιδαγωγική αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος του νηπιαγωγείου σε συνάρτηση με τους σκοπούς και τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος και τις ανάγκες των παιδιών προσχολικής ηλικίας, (δ) Βασικά κριτήρια ποιότητας και (ε) Ο χώρος της τάξης και η οργάνωση επιμέρους ενοτήτων χώρου. Τέλος, πραγματοποιούνται σεμινάρια που αφορούν την επαφή των φοιτητών/τριών με το Γραφείο Εκπαιδευτικού Υλικού του ΤΕΕΠΗ, και περιγράφονται ποικίλες προοπτικές αξιοποίησής του. Παράλληλα, αναλύεται η σημασία και μεθοδολογία της συνεργασίας σε ομάδες και προτείνονται πρακτικές στρατηγικού σχεδιασμού και τεχνικές δεσίματος της ομάδας.

1. Ολιστική Προσέγγιση του Προγραμματισμού στο Νηπιαγωγείο και Μαθησιακά Πλαίσια I

2. Ολιστική Προσέγγιση του Προγραμματισμού στο Νηπιαγωγείο και Μαθησιακά Πλαίσια II
3. Ποιότητα και οργάνωση του φυσικού περιβάλλοντος στο νηπιαγωγείο I
4. Ποιότητα και οργάνωση του φυσικού περιβάλλοντος στο νηπιαγωγείο II
5. Συνεργασία σε ομάδες, στρατηγικός σχεδιασμός
6. Τεχνικές δεσίματος της ομάδα
7. Πρόοδος
8. Επαφή με το γραφείο εκπαιδευτικού υλικού-ειδική βιβλιοθήκη
9. Καταγραφή στο Νηπιαγωγείο
10. Παρουσιάσεις εργασιών-ανατροφοδότηση
11. Παρουσιάσεις εργασιών-ανατροφοδότηση
12. Παρουσιάσεις εργασιών-ανατροφοδότηση
13. Παρουσιάσεις εργασιών-ανατροφοδότηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>12</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>43</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	12	Σεμινάρια	4	Άσκηση Πεδίου	5	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	43	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	26	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	12														
Σεμινάρια	4														
Άσκηση Πεδίου	5														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	43														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	26														
Σύνολο Μαθήματος	90														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	50	Δημόσια Παρουσίαση	20								
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό														
Γραπτή Εργασία	50														
Δημόσια Παρουσίαση	20														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πρόσδος 30
---	--------------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [31880]: Οι τοίχοι της γνώσης, Γερμανός Δημήτρης Βιβλίο [86200717]: Παιχνίδι και μαθησιακά κέντρα στο νηπιαγωγείο, Ρένα Σιβροπούλου Βιβλίο [22051]: Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας, Edwards Carolyn, Gandini Lella, Forman George, Κουτσουβάνου Ευγενία, Βεργιοπούλου Αθηνά Βιβλίο [133025690]: ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, CLARK ALISON (Επιστ. Επιμέλεια: ΓΚΛΟΥΜΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ)
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg. Γερμανός Δ. (1993). Χώρος και διαδικασίες αγωγής. Αθήνα: Gutenberg. Γερμανός Δ. (2002). Οι τοίχοι της γνώσης. Εκδόσεις Gutenberg. Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (επιμ.) (2008). Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Αθήνα: Πατάκης. Heikka, J., Kahila, S., Pitkanieni, H., & Hujala, E. (2021). Teachers' Time for Planning, Assessment and Development Connected to Staff Well-Being in Early Childhood Education. IntechOpen. doi: 10.5772/intechopen.99103 Knauf, H. (2019). Physical Environments of Early Childhood Education Centres: Facilitating and Inhibiting Factors Supporting Children's Participation. International Journal of Early Childhood, 51, 355–372. Κουτσουβάνου Ε., Γιαλαμάς Β. (1996). Ο χώρος του νηπιαγωγείου και οι διαδικασίες μάθησης και διδασκαλίας. Αθήνα: Οδυσσέας. McWhaw, K., Schnackenberg, H., Sclater, J., & Abrami, P. C. (2003). From co-operation to collaboration. Helping students become collaborative learners. Teoksessa: Gillies, R. & Ashman, A. Co-operative Learning. The social and intellectual outcomes of learning in groups. London: New Fetter Lane, 69-86. Μπότσογλου, Κ. (2010). Υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού και παιδί. Αθήνα: Gutenberg Ντολιοπούλου Ε. (1999). Σύγχρονες τάσεις της προσχολικής αγωγής. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Ντολιοπούλου Ε. (2000). Σύγχρονα προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Παπανικολάου Ρ. (1998). Οργάνωση και διαμόρφωση του χώρου στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Καστανιώτης. Πεντέρη, Ε., Χλαπάνη, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλίππιδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022α). Πρόγραμμα Σπουδών Για την Προσχολική Εκπαίδευση – Διευρυμένη Έκδοση (2η Έκδοση, 2022 ΙΕΠ). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542 Πεντέρη, Ε., Χλαπάνη, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλίππιδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022β). Οδηγός νηπιαγωγού -Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και Μεθοδολογικό Πλαίσιο-Πρακτικές Εφαρμογές και Διδακτικοί Σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542 Σιβροπούλου, Ρ. (1997). Ο σχεδιασμός και η οργάνωση του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού. Αθήνα: Πατάκης. Σιβροπούλου, Ρ. (2019). Παιχνίδι και μαθησιακά κέντρα στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Πατάκης.

Tuononen, T., Hyytinen, H., Kleemola, K., Hailikari, T., Mannikko, I. & Toom, A. (2022). Systematic Review of Learning Generic Skills in Higher Education—Enhancing and Impeding Factors. *Frontiers in Education*, 7:885917. doi: 10.3389/feduc.2022.885917

Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ03Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04131/ https://www.psed.duth.gr/courses/arches-tis-pliροφοrikis-me-efarmoges-stin-ekpaideysi-i/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Εξηγούν αρχές, δυνατότητες και υπηρεσίες της Πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση, 2) Διακρίνουν τις βασικές συνιστώσες ενός υπολογιστικού συστήματος και τις κατηγορίες λογισμικού,
--

- 3) Εξηγούν το ρόλο του λογισμικού και άλλων τεχνολογικών πόρων στην εκπαίδευση,
- 4) Εξηγούν τον ορισμό της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, να αιτιολογούν την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, να ερμηνεύουν σημαντικά ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική τεχνολογία, να εξηγούν μαθήματα που προέκυψαν από το παρελθόν όσον αφορά την εκπαιδευτική τεχνολογία, να εξηγούν το ρόλο των εκπαιδευτικών όσον αφορά την εκπαιδευτική τεχνολογία,
- 5) Εξηγούν βασικούς παράγοντες που αφορούν το σχεδιασμό της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, να εξηγούν βασικούς τύπους εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την προσχολική εκπαίδευση με χρήση τεχνολογικών πόρων,
- 6) Εξηγούν βασικές πτυχές της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης,
- 7) Υλοποιούν ηλεκτρονικές εφαρμογές που θα περιέχουν αλληλεπιδραστικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής ηλικίας με αξιοποίηση εργαλείου συγγραφής και να χρησιμοποιούν βασικά εργαλεία του Διαδικτύου για ανάκτηση πληροφοριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή σε βασικές αρχές της Πληροφορικής και της εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Αποτελείται από θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις. Ενδεικτικά ζητήματα τα οποία διαπραγματεύεται η θεωρία αφορούν τα εξής: εισαγωγικές έννοιες, βασικές συνιστώσες Η/Υ, εισαγωγικά ζητήματα αλγορίθμων και σχεδίαση απλών αλγορίθμων για την υλοποίηση πολυμεσικών εφαρμογών, λογισμικό υπολογιστών και ο ρόλος του στην εκπαίδευση, εισαγωγικά ζητήματα της εκπαιδευτικής τεχνολογίας (λόγοι ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, σημαντικά κοινωνικά/εκπαιδευτικά/τεχνικά ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική τεχνολογία, μαθήματα που προέκυψαν από το παρελθόν, ρόλος των εκπαιδευτικών, παράγοντες που επηρεάζουν την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, κ.λπ.), τεχνολογίες ελέγχου και προγραμματιζόμενα παιχνίδια, εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, βασικοί τύποι εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την προσχολική εκπαίδευση με χρήση τεχνολογικών πόρων, εισαγωγή στη ρομποτική, εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη, η Πληροφορική στην ελληνική εκπαίδευση. Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση με εφαρμογές όπως εργαλείο συγγραφής ηλεκτρονικών αλληλεπιδραστικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας και βασικά εργαλεία του Διαδικτύου. Οι εργαστηριακές ασκήσεις εκπονούνται σε ολιγομελή εργαστηριακά τμήματα στο Εργαστήριο Πληροφορικής.

Οι 13 εβδομαδιαίες διδακτικές ενότητες έχουν οργανωθεί ως εξής:

- 1) Εισαγωγικές έννοιες
- 2) Αλγόριθμοι (I)
- 3) Αλγόριθμοι (II), Η Γλώσσα Προγραμματισμού Logo
- 4) Προγραμματιζόμενα παιχνίδια (I)
- 5) Προγραμματιζόμενα παιχνίδια (II)

- 6) Λογισμικό
- 7) Εκπαιδευτική τεχνολογία (I)
- 8) Εκπαιδευτική τεχνολογία (II)
- 9) Εισαγωγή στη ρομποτική (I)
- 10) Εισαγωγή στη ρομποτική (II)
- 11) Εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη (I)
- 12) Εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη (II)
- 13) Η Πληροφορική στο Πρόγραμμα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, Επανάληψη

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Ηλεκτρονικές διαφάνειες Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης eclass, Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, Βίντεο Εργαστηριακές ασκήσεις υλοποίησης ηλεκτρονικών αλληλεπιδραστικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>8</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Φροντιστήριο	8	Εργαστηριακή Άσκηση	5	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	26												
Φροντιστήριο	8												
Εργαστηριακή Άσκηση	5												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης	Περιγραφή Κριτήρια αξιολόγησης για την τελική γραπτή εξέταση: Περιεχόμενο (75%): ακρίβεια και πληρότητα απαντήσεων, κατάλληλη χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα. Κριτική σκέψη (25%): επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων, κατάλληλη επιχειρηματολογία, σχεδίαση αλγορίθμου Κριτήρια αξιολόγησης για την εργασία: Περιεχόμενο (50%): συνάφεια με το θέμα, ορθότητα, ευκολία ανάκτησης εμπεριεχομένων πληροφοριών, πρωτοτυπία, εφέ Δομή (15%): Οργάνωση/δομή/πληρότητα της εργασίας Τεχνική αρτιότητα (35%): ορθή λειτουργία υπερσυνδέσμων, ορθή απόκριση στις επιλογές του χρήστη στις ασκήσεις												

και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <th data-bbox="722 504 1396 537">Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th data-bbox="1396 504 1546 537">Ποσοστό</th></tr> <tr> <td data-bbox="722 537 1396 571">Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td data-bbox="1396 537 1546 571">50</td></tr> <tr> <td data-bbox="722 571 1396 604">Γραπτή Εξέταση με Επίλυση Προβλημάτων</td><td data-bbox="1396 571 1546 604">25</td></tr> <tr> <td data-bbox="722 604 1396 642">Εργαστηριακή Εργασία</td><td data-bbox="1396 604 1546 642">25</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50	Γραπτή Εξέταση με Επίλυση Προβλημάτων	25	Εργαστηριακή Εργασία	25
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50								
Γραπτή Εξέταση με Επίλυση Προβλημάτων	25								
Εργαστηριακή Εργασία	25								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Evans A., Martin K., Poatsy M.A. (2022), Εισαγωγή στην Πληροφορική, 3η Έκδοση, Εκδόσεις Κριτική. Roblyer M.D., Doering A.H. (2025). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία, 2η Έκδοση. Εκδόσεις Έλλην, Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Beekman B., Beekman G. (2015). Εισαγωγή στην Πληροφορική, Δέκατη έκδοση, Εκδόσεις Γκιούρδα. Δενδρινός, Μ., & Κουής, Δ. (2016). Βασικές Αρχές Προγραμματισμού. Στο Δενδρινός, Μ., & Κουής, Δ. 2016. Βασικές Αρχές και Τεχνολογίες στην Επιστήμη της Πληροφόρησης (σελ. 160-199). Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/6447 Georgiadou, R., & Prentzas, J. (2023, July). Using an Educational Robot for Teaching Environmental Issues in Early Childhood. In Proceedings of the Congress in Computer Science, Computer Engineering, & Applied Computing (CSCE) (pp. 1096-1102). IEEE. Janka P. (2008). Using a programmable toy at preschool age: why and how. Workshop Proceedings of the International Conference on Simulation, Modeling and Programming for Autonomous Robots, pp. 112-121. https://www.terecop.eu/downloads/simbar2008/pekarova.pdf Karipidis N., Prentzas J. (2016). A Survey of Factors Affecting the Successful Integration of ICT in Education. Proceedings of the 10th International Technology, Education and Development Conference, pp. 8456-8466. IATED. Κόμης Β.Ι. (2025). Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, 3η Έκδοση. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών. Negnevitsky, M. (2005). Artificial Intelligence: A Guide to Intelligent Systems, Second Edition, Addison Wesley. O'Leary T.J., O'Leary L.I., O'Leary D.A. (2022), Computing Essentials, 29th edition, McGraw-Hill. Turing, A. (1950), Computing Machinery and Intelligence, Mind, LIX(236), 433-460,. -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Computers & Education, Elsevier IEEE Transactions on Education, IEEE Education Society IEEE Transactions on Learning Technologies, IEEE Computer Society & IEEE Education Society Journal of Educational Technology and Society, Int. Forum of Educ. Technology & Society

Αγγλικά για ειδικούς σκοπούς

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξ01Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά για ειδικούς σκοπούς		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις Επίπεδο B2 σύμφωνα με το Central European Framework for Languages (CEFR)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430474/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι ικανότητες που αποκτούν οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, είναι οι εξής: - Ανάπτυξη τεχνικών στην ανάγνωση εξειδικευμένων αγγλικών κειμένων καθώς και της ικανότητας εύρεσης και άντλησης γενικών και ειδικών πληροφοριών.
--

- Απόκτηση εξειδικευμένου λεξιλογίου και ορολογίας στον χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης.
- Αναγνώριση και χρήση των collocations στον χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης, δεξιότητα η οποία κρίνεται ως μία από τις σημαντικότερες στο ESP
- Άντληση και σύνθεση μιας ποικιλίας πηγών από internet, βιβλία και journals.
- Βελτίωση των προφορικών ακαδημαϊκών δεξιοτήτων.
- Αναγνώριση δομών ακαδημαϊκού ύφους στο γραπτό λόγο.
- Ανάπτυξη συνεργασίας σε ομαδικές εργασίες και δημιουργία κριτικής σκέψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά την διάρκεια του εξαμήνου, γίνεται επεξεργασία θεματικών εννοιών που έχουν επιλεγεί. Ταυτόχρονα το μάθημα προσφέρει ευελιξία στην επιλογή θεματικών από τους ίδιους τους φοιτητές, πάντα μέσα όμως στο πλαίσιο της Επιστήμης τους.

1. Week 1-Unit 1-Emotional Literacy-EI-EQ
2. Week 2-Unit 2-Emotional Literacy in Education
3. Week 3-Unit 3-Emotional Literacy in the classroom
4. Week 4-Unit 4-Defining Bullying
5. Week 5-Unit 5-School Bullying
6. Week 6-Unit 6-Project Approach
7. Week 7-Unit 7- Concepts of Piaget
8. Week 8-Unit 8-Concepts of Bettelheim
9. Week 9-Unit 9-Concepts of Illich/Bandura
10. Week-10-Unit 9-Introduction to presentations
11. Week-11-Unit 10-Presentation skills
12. Week 12-Students Presentations
13. Week 13-Students Presentations

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30	Εξετάσεις	30	Διαδραστική διδασκαλία	45	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	30												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30												
Εξετάσεις	30												
Διαδραστική διδασκαλία	45												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Γραπτή εξέταση (50%) • Εργασία (30%) • Δημόσια παρουσίαση (20%). Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Γραπτή εξέταση (50%) πρόσδος κατά την διάρκεια του εξαμήνου • Εργασία (30%) • Δημόσια παρουσίαση (20%) Εναλλακτικά οι φοιτητές μπορούν να αξιολογηθούν 100% μέσω τελικής γραπτής εξέτασής τους. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50	Γραπτή Εργασία	30	Δημόσια Παρουσίαση	20				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50												
Γραπτή Εργασία	30												
Δημόσια Παρουσίαση	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
1. Βιβλίο: ENGLISH FOR SPECIFIC AND ACADEMIC PURPOSES EDUCATION AND PEDAGOGY STUDIES: AN ACADEMIC ENGLISH COURSEBOOK FOR FUTURE EDUCATORS Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 153576225 Διαθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD 2. Βιβλίο [94645707]: Αγγλικά των Επιστημών Ψυχολογίας, Γλώσσας και Γλωσσολογίας, Ακαδημαϊκή Γραφή και Έρευνα, Λεξιλόγιο, Campbell Colin, Manning Anthony, McCormack Joan, Short Jane, Slaght John
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π43Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν να αναγνωρίζουν τα είδη της Παιδικής Λογοτεχνίας και να κάνουν κριτική ανάλυση των έργων, εντοπίζοντας τόσο την έκδηλη όσο και υφέρπουσα ιδεολογία τους, τα στοιχεία διακειμενικότητας αλλά και τον εννοούμενο αναγνώστη του κάθε κειμένου. Παράλληλα, θα είναι σε θέση να αξιοποιούν τις γνώσεις

τους γύρω από τα είδη, τα θέματα, τα μοτίβα και τα αφηγηματικά χαρακτηριστικά των βιβλίων κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές έννοιες της Παιδικής Λογοτεχνίας. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα διερευνά το θέμα της αυτονομίας και του ορισμού της Παιδικής Λογοτεχνίας, σε σχέση με τη λογοτεχνία των ενηλίκων, ποια είναι τα είδη και τα θέματα της και ορισμένα βασικά ζητήματα που απασχολούν την κριτική της Παιδικής Λογοτεχνίας, όπως η ιδεολογία και οι τρόποι εγγραφής της στα λογοτεχνικά κείμενα, η διακειμενικότητα αλλά και ο ρόλος του εννοούμενου αναγνώστη. Παράλληλα το μάθημα θα ασχοληθεί με τον λογοτεχνικό κανόνα του είδους, μέσα από αναλύσεις επιλεγμένων νεωτερικών έργων.

Πιο συγκεκριμένα το μάθημα διορθώνεται ως εξής:

Προγραμματισμός και περιεχόμενο διαλέξεων

Μάθημα 1-2

Παιδική Λογοτεχνία

-Είδη κειμένων

-Ορισμός Παιδικής Λογοτεχνίας σε συνάρτηση με την έννοια του παιδιού

-Παιδικότητα/ Παιδική ηλικία

-Πολλαπλές λειτουργίες της Παιδικής Λογοτεχνίας: ψυχαγωγία αισθητική αγωγή, καλλιέργεια φαντασίας, κοινωνικοποίηση

-Το εγγενές πρόβλημα της Παιδικής Λογοτεχνίας. Ποιος την γράφει; Ποιος την διαβάζει; Ποιος διαμεσολαβεί στη επιλογή, κριτική της; Τι σημαίνει η διττότητα του αναγνώστη για τη συγγραφή των ίδιων των κειμένων; Η παιδικότητα των παιδιών σε αντιδιαστολή με την παιδικότητα των ενηλίκων. Ποιους πρέπει να ικανοποιεί το κείμενο; Τα 'πρέπει' των ενηλίκων στα κείμενα για παιδιά. Τι είδους πληροφορίες μπορούμε να αντλήσουμε για μια συγκεκριμένη κοινωνία μιας συγκεκριμένης εποχής μέσα από την μελέτη της Παιδικής Λογοτεχνίας της.

Μάθημα 3-4

Κοινωνικοποίηση –Ιδεολογία – Παιδική Λογοτεχνία

-Τι είναι κοινωνικοποίηση και τι ιδεολογία;

-Ποια η σχέση ιδεολογίας και λογοτεχνίας; Γιατί υπάρχει;

-Με πόσους τρόπους μπορεί να εγγράφεται η ιδεολογία σε ένα κείμενο;

-Υπάρχει ιδεολογία στις εικόνες;

-Πού εντοπίζεται η ιδεολογία σε ένα κείμενο; Τα αφηγηματικά στοιχεία ενός κειμένου και η ιδεολογική λειτουργία τους. Η σημασία της οπτικής γωνίας/αφηγηματικής φωνής

-Ο εννοούμενος αναγνώστης και η σχέση του με τον πραγματικό

Μάθημα 5-6-7

Κλασσικά κείμενα Παιδικής Λογοτεχνίας

-Τι εννοούμε με την έννοια του κλασσικού; Τι εννοούμε με την έννοια του κανόνα;

-Παραδείγματα 'κλασσικών' ελληνικών και ξένων έργων για παιδιά (Άντερσεν, Γκριμ, Δέλτα, Καρκαβίτσας, Ξενόπουλος κ.α.)

Μάθημα 8-9-10

Νεωτερικά κείμενα Παιδικής Λογοτεχνίας

-Τι εννοούμε με την έννοια του νεωτερικού στην σύγχρονη εποχή. Ποια τα αίτια για τη σύγχρονη νεωτερικότητα της Παιδικής Λογοτεχνίας.

-Η εποχή της νεωτερικότητας. Πως εκδηλώνεται η σύγχρονη νεωτερικότητα. Περιεχόμενο και φόρμα.

-Αναλύσεις επιλεγμένων νεωτερικών έργων για παιδιά (Τριβιζάς, Κοντολέων, Μπουλώτης κ.α.)

Μάθημα 11-12

Διακειμενικότητα/ Μεταμυθοπλασία

-Ορισμός και είδη διακειμενικότητας και μεταμυθοπλασίας

-Αναλύσεις μεταμοντέρνων έργων Παιδικής Λογοτεχνίας

Μάθημα 13

Ανακεφαλαίωση, συνολική επισκόπηση θεωρίας, συζήτηση αποριών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-Κανατσούλη, Μ. (2018). Εισαγωγή στη Θεωρία και την Κριτική της Παιδικής Λογοτεχνίας. Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress -Οικονομίδου, Σ. (2011Β). Χίλιες και Μία Ανατροπές: η Νεότερικότητα στη Λογοτεχνία για Μικρές Ηλικίες. Αθήνα: Πατάκης
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
-Βασιλαράκης, Ι.Ν. (1992). Γλώσσα και Πράξη της Παιδικής Λογοτεχνίας. Αθήνα: Gutenberg -Γιαννικοπούλου, Α. (2009). Το σύγχρονο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο. Αθήνα: Παπαδόπουλος -Καρπόζηλου, Μ. (1994). Το Παιδί στη Χώρα των Βιβλίων: Συμβολή στη Μελέτη των Παιδικών Αναγνωσμάτων. Αθήνα: Καστανιώτης -Reynolds, K. (2011). Children's Literature A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press -Χαντ, Π. (1996). Κριτική, Θεωρία και Παιδική λογοτεχνία, μτφρ. Ε. Σακελλαριάδου-Μ. Κανατσούλη. Αθήνα: Πατάκης

Τέχνες στην εκπαίδευση II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π56Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες στην εκπαίδευση II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU132/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: Να αναγνωρίζουν όρους που συνδέονται με τη θεατρική πράξη. Να κατανοούν την εκπαιδευτική διάσταση που συνοδεύει το «θεατρικό γεγονός» και να διακρίνουν τα όρια που διαχωρίζουν τις δράσεις που απευθύνονται σε ενήλικους και/ή ανήλικους θεατές/συμμετέχοντες. Να αναγνωρίζουν τα πρότυπα και

τους ιδεολογικούς δείκτες που χαρακτηρίζουν το έντεχνο και το λαϊκό θέαμα για παιδιά (θέατρο, κουκλοθέατρο, θέατρο σκιών). Να δίνουν έμφαση σε θεατρικά κείμενα και τους δημιουργούς τους, ως φορείς μετάδοσης μηνυμάτων που οι μαθητές, σε τυπικά ή μη τυπικά πλαίσια εκπαίδευσης, θα αξιοποιήσουν για την γνωστική, αισθητική και συναισθηματική τους ανάπτυξη. Να κατασκευάζουν κούκλες χρησιμοποιώντας ποικιλότροπα διάφορα υλικά. Να δημιουργούν πρωτότυπες ιστορίες με θέματα που σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα των παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας και να οργανώνουν μικρά δρώμενα θεάτρου- κουκλοθέατρου χρησιμοποιώντας τεχνικές εμπύχωσης που διδάχτηκαν. Επίσης θα μπορούν να εφαρμόζουν στο σχολείο γνώσεις και τεχνικές για τη δημιουργία εικαστικών έργων μαζί με τους μικρούς μαθητές, να κατανοούν την σημασία της έκφρασης των παιδιών μέσα από το σχέδιο και τη ζωγραφική, όπως και μέσα από τις διάφορες δημιουργικές δραστηριότητες. Να είναι περισσότερο δημιουργικοί και ανοιχτοί σε όλες τις δραστηριότητες που αφορούν την τέχνη και τον Πολιτισμό, ενεργοί θεατές εκθέσεων και πολιτιστικών δράσεων. Να είναι περισσότερο κοινωνικοί, να συνεργάζονται και να επικοινωνούν μέσα από τη δυνατότητα της μη λεκτικής επικοινωνίας που τους προσφέρουν οι τέχνες. Να εκφράζονται με εικαστικούς όρους, να αναλύουν, συνθέτουν, και να επιλέγουν τα κατάλληλα εικαστικά εποπτικά μέσα (χρώματα, εικόνες, πίνακες, σχέδια) για την επαφή των παιδιών με τον φυσικό κόσμο, τη γλώσσα και τα δικά τους συναισθήματα. Να κατανοούν ότι η δραματική τέχνη και η εικαστική έκφραση είναι ένας σημαντικός τρόπος έκφρασης και επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων, αλλά και μέσο απόκτησης και εμπέδωσης της γνώσης. Να είναι σε θέση να δημιουργούν ελεύθερα τα δικά τους εικαστικά έργα. Να χρησιμοποιούν τα έργα τέχνης διαφόρων εποχών και καλλιτεχνικών ρευμάτων, για την απόκτηση και εμπέδωση γνώσεων στα μαθηματικά, τη γλώσσα, τη μελέτη περιβάλλοντος κλπ. (διαθεματικότητα).

Επίσης θα μπορούν να:

- Σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν ένα μάθημα εικαστικής αγωγής με διαθεματική διάσταση στο νηπιαγωγείο.
- Αναγνωρίζουν, αξιοποιούν και εφαρμόζουν στο σχολείο ειδικές τεχνικές, χρησιμοποιώντας υλικά και εργαλεία για τη διδασκαλία των εικαστικών.
- Είναι ικανοί να παρατηρούν, περιγράφουν, αναλύουν και ερμηνεύουν ένα έργο τέχνης, να το συγκρίνουν με άλλα, να κατανοούν και περιγράφουν τις διαφορές και ομοιότητες, με σκοπό την αξιοποίησή του στο μάθημα.
- Είναι ικανοί να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και υλοποιούν ένα μάθημα προσέγγισης του έργου με βιωματικό τρόπο.
- Αναγνωρίζουν τα στάδια εξέλιξης του παιδικού σχεδίου και τον επικοινωνιακό του χαρακτήρα, όπως και την αξία της εικαστικής έκφρασης για την ολόπλευρη και ισορροπημένη ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού, στην πράξη.
- Κατανοούν και αξιοποιούν την ψυχοθεραπευτική επίδραση των τεχνών και την σημασία τους στην εκπαιδευτική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα περιλαμβάνει δύο επιμέρους ενότητες: (α) Κουκλοθέατρο για Παιδιά και (β) Αισθητική Αγωγή.

Κουκλοθέατρο για Παιδιά:

Στις 7 ενότητες που αφορούν την τέχνη του θεάτρου διδάσκονται τα εξής:

1. Το θέατρο ως έννοια στο χώρο και το χρόνο.
2. Ο ηθοποιός ως φορέας του μηνύματος. Οι τελεστές της θεατρικής πράξης και το κοινό
3. Είδη θεαμάτων για παιδιά: Ιστορική αναδρομή
4. Το θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα και η σχέση των θεατρικών κειμένων με την εποχή τους: Αυτοσχεδιασμοί και παιχνίδια ρόλων με αφορμή περιλήψεις κειμένων
5. Από το κείμενο στην παράσταση: οι τεχνικές και η εφαρμογή τους, ανάλυση ρόλων, κανόνες και κώδικες σκηνικής απόδοσης.
6. Παραδείγματα δράσεων κουκλοθέατρου: Έκφραση και δημιουργικότητα μέσω της μίμησης, ασκήσεις φωνής και χρήση της αναπνοής, δημιουργία περιβάλλοντος δράσης.
7. Τεχνική συγγραφής πρωτότυπου κειμένου για το κουκλοθέατρο και προτάσεις για την κατασκευή κούκλας

Αισθητική Αγωγή:

Στο μάθημα, επιχειρείται με βιωματικό και παιγνιώδη τρόπο, η εισαγωγή στα βασικά στοιχεία της Εικαστικής διαμόρφωσης (Σημείο-γραμμή-σχήμα-επίπεδο-χρώμα-χώρος/σύνθεση), ώστε οι φοιτητές-τριες να γνωρίσουν την αλφάβητο της εικαστικής γλώσσας και να μπορούν να δημιουργήσουν ελεύθερα τα δικά τους εικαστικά έργα. Η επαφή των φοιτητών/τριών με σημαντικά ρεύματα της τέχνης και έργα τέχνης διαφόρων εποχών της Ιστορίας, τους προσφέρει γνώση και παραδείγματα για τη χρήση της Εικαστικής γλώσσας, στις διάφορες εποχές. Η βιωματική προσέγγιση των έργων, προσφέρει την άμεση επαφή, ερμηνεία και κατανόηση, και λειτουργεί ως πηγή έμπνευσης για το δικό τους εικαστικό παιχνίδι. Η απόκτηση δεξιοτήτων μέσα από τη γνωριμία των φοιτητών/τριών με διάφορες τεχνικές ζωγραφικής, εργαλεία, μέσα και υλικά, και πώς με αυτά μπορούν να οργανώσουν και υλοποιήσουν ένα εργαστήριο στο σχολείο, τους εξοπλίζουν με εφόδια για την διδακτική πράξη. Η κατανόηση της γλώσσας του σχεδίου και η εξέλιξή της κατά την παιδική ηλικία, όπως και η σημασία του παιδικού σχεδίου στην κατανόηση του ψυχισμού των παιδιών, είναι ένα ακόμη εφόδιο για τους αυριανούς παιδαγωγούς της προσχολικής ηλικίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Πρακτική (Τοποθέτηση)</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>40</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	15	Σεμινάρια	15	Πρακτική (Τοποθέτηση)	25	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	40
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	15												
Σεμινάρια	15												
Πρακτική (Τοποθέτηση)	25												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	40												

καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαδραστική διδασκαλία	20	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαδραστική διδασκαλία	20						
Σύνολο Μαθήματος	135						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (για την ενότητα «Κουκλοθέατρο για Παιδιά»): Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου: Ομαδική συγγραφή (σε ομάδες 3-5 ατόμων) κειμένου για το κουκλοθέατρο. Κατασκευή κούκλας κουκλοθέατρου και παρουσίαση της μέσα από πρωτότυπο δρώμενο. Κριτήρια αξιολόγησης (για την ενότητα «Κουκλοθέατρο για Παιδιά»): Κατασκευή πρωτότυπης κούκλας, θεματική κειμένου δράσης, κίνηση κούκλας, ο κουκλοπαίκτης ως εμψυχωτής (κίνηση- ενέργεια- ποιότητα φωνής). Για να ανταπεξέλθουν στα παραπάνω κριτήρια, οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμβουλευτούν τα εγχειρίδια που προτείνονται από τη διδάσκουσα καθώς και το σχετικό υλικό που τους παρέχεται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Μέθοδοι αξιολόγησης (για την ενότητα «Αισθητική Αγωγή»): Εκπόνηση και παράδοση καλλιτεχνικών εργασιών (εικαστικών συνθέσεων). Κριτήρια αξιολόγησης (για την ενότητα «Αισθητική Αγωγή»): Συμμετοχή στο μάθημα, θετική συμπεριφορά, προθυμία. Στις εικαστικές συνθέσεις: κατανόηση και εμπέδωση της διδασκόμενης θεωρίας, μέσα από την αρμονική και ισορροπημένη χρήση των χρωμάτων, των αντιθέσεων σε χρώμα, γραμμή, σχήμα και την τοποθέτησή τους στον χώρο. τους στον χώρο. Αυθεντικότητα ιδεών, προσωπικό ύφος, φαντασία, δημιουργικότητα. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική Ερμηνεία</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Δημόσια Παρουσίαση	50	Καλλιτεχνική Ερμηνεία	50
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Δημόσια Παρουσίαση	50						
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	50						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Erstein A. S., Τρίμη Ε. (2005), Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός. Λενακάκης Α., Παρούση Α. (2019). Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων. Αθήνα: Gutenberg. Παπανικολάου Ρ. Α. (2002), Η ζωγραφική στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό σχολείο, Θεσσαλονίκη: Μικρός πρίγκιπας. Παρούση, Α. (2012). Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Πλέθρον.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Γραμματάς, Θ. (2017). Θεατρική Αγωγή και Παιδεία. Αθήνα: Διάδραση. Erstein A. S., Τρίμη Ε. (2005), Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός. Μαγουλιώτης, Α. Τσιλιμένη, Τ. (2011). Κουκλοθέατρο. Κούκλες Σκηνικά Παίξιμο Έργα. Αθήνα: Καστανιώτης.

Λενακάκης Α., Παρούση Α. (2019). Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων. Αθήνα: Gutenberg.

Παπανικολάου Ρ. Α. (2002), Η ζωγραφική στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό σχολείο, Θεσσαλονίκη: Μικρός πρίγκιπας.

Παρούση, Α. (2012). Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Πλέθρον.

Άρθρα της διδάσκουσας, δημοσιευμένα στον ιστότοπο: www.art22.gr

Σημειώσεις της διδάσκουσας

Γνωστική ψυχολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ02Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γνωστική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU195/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Σε επίπεδο γνώσεων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση: - Να κατανοούν τις γνωστικές λειτουργίες του εγκεφάλου. - Να γνωρίζουν τις βασικές θεωρίες της Γνωστικής Ψυχολογίας.

- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο αξιοποίησης των θεωριών αυτών στην εκπαιδευτική πράξη.
Σε επίπεδο δεξιοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να αναλύουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών της Γνωστικής Ψυχολογίας.
- Να εφαρμόζουν τις βασικές παραδοχές των θεωριών της Γνωστικής Ψυχολογίας στον σχεδιασμό της διδακτικής διαδικασίας.
Σε επίπεδο ικανοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να υποστηρίζουν τη μάθηση των μαθητών/τριών στην σχολική τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγικό μάθημα στη Γνωστική Ψυχολογία και τις ερευνητικές μεθόδους της. Θα μελετηθούν, υπό το πρίσμα σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων, οι βασικές γνωστικές/νοητικές λειτουργίες του ανθρώπου. Θα αναλυθούν οι βασικές μέθοδοι για τη μελέτη των γνωστικών λειτουργιών, θα παρουσιαστούν οι σύγχρονες θεωρίες και τα πιο πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με:

- την Αντίληψη (αισθητηριακές λειτουργίες, οπτική και ακουστική αντίληψη),
- την Προσοχή (επιλεκτική προσοχή, αυτοματοποιημένη και ελεγχόμενη προσοχή, κτλ.),
- τη Μνήμη (Θεωρία της επεξεργασίας των πληροφοριών, μοντέλο επιπέδων επεξεργασίας, Εργαζόμενη μνήμη, θεωρίες λήθης, βελτίωση μνήμης, κτλ.),
- τη Σκέψη (αναπαράσταση της γνώσης, συλλογιστική, λύση προβλημάτων, λήψη αποφάσεων),
- τη Γλώσσα (δομή και λειτουργίες της γλώσσας, σχέση γλώσσας και σκέψης),
- τη Μεταγνώση (μεταγνωστικές διεργασίες και μηχανισμοί αυτορρύθμισης),
- τη Νοημοσύνη (Θεωρητικές προσεγγίσεις, γενετικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις στη νοημοσύνη, τεστ νοημοσύνης).

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά στοιχεία - Ιστορική αναδρομή – Σχέση με άλλους κλάδους της Ψυχολογίας και άλλες επιστήμες.
2. Ερευνητικές μέθοδοι της Γνωστικής Ψυχολογίας. Έμφαση στην πειραματική μεθοδολογία.
3. Η φυσιολογική βάση των γνωστικών διεργασιών. Η Θεωρία επεξεργασίας πληροφοριών. Νοητικές αναπαραστάσεις.
4. Αντίληψη: Αντίληψη και αισθητηριακές λειτουργίες, οπτική και ακουστική αντίληψη, ανάπτυξη της αντίληψης.
5. Προσοχή: Επιλεκτική προσοχή, αυτοματοποιημένη και ελεγχόμενη από την προσοχή επεξεργασία, επαγρύπνηση, διέγερση και επίδοση.
6. Μνήμη: Θεωρία της επεξεργασίας των πληροφοριών και μνήμη, το μοντέλο των επιπέδων επεξεργασίας, το μοντέλο της

Εργαζόμενης μνήμης.

7. Νευροψυχολογικά ευρήματα, Θεωρίες λήθης, τρόποι βελτίωσης της μνήμης, αυτοπτικές μαρτυρίες.
8. Σκέψη: Αναπαράσταση της γνώσης, λύση προβλημάτων, διαλογιστική, υπολογιστικά μοντέλα σκέψης.
9. Γλώσσα: δομή της γλώσσας, γλώσσα και σκέψη, απόκτηση γλώσσας, κοινωνικο-γνωστικές απόψεις για τη χρήση της γλώσσας.
10. Νοημοσύνη: Θεωρητικές προσεγγίσεις για την νοημοσύνη, τεστ νοημοσύνης, γενετικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις στη νοημοσύνη, διαφορές μεταξύ ομάδων.
11. Μεταγνωστικές δεξιότητες και μεταγνωστικές στρατηγικές.
12. Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στη μάθηση και την εκπαίδευση.
13. Ανακεφαλαίωση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>94</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94	Εξετάσεις	2	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94										
Εξετάσεις	2										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Eysenck M., & Brysbaert, M. (2022). Βασικές αρχές γνωστικής ψυχολογίας (επιστ. επιμ. Βασιλάκη, Ε., & Λυπουρλή, Ε.). Gutenberg.
- Goldstein, B. E. (2018). Γνωστική ψυχολογία (επιστ. επιμ. Μακρής, Ν.). Gutenberg.
- Schacter D.L, Gilbert, D.T, & Nock, M.K (2025). Ψυχολογία (γεν. επιστ. επιμ. Βοσνιάδου, Σ.). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά:

Cognition

Trends in Cognitive Sciences

Cognitive Psychology

Journal of Cognitive Psychology

Ψυχολογία

Γλωσσική ανάπτυξη

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ04Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γλωσσική ανάπτυξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430523/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Σε επίπεδο γνώσεων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν πώς αναπτύσσεται η γλώσσα του παιδιού σε όλα τα επίπεδα. • Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες της γλωσσικής ανάπτυξης των παιδιών.

- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο αξιοποίησης των θεωριών αυτών στην εκπαιδευτική πράξη.
Σε επίπεδο δεξιοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να αναλύουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών γλωσσικής ανάπτυξης.
- Να εφαρμόζουν τις βασικές παραδοχές των θεωριών ανάπτυξης της γλώσσας στον σχεδιασμό της διδακτικής διαδικασίας.
Σε επίπεδο ικανοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:
- Να υποστηρίζουν τη μάθηση των μαθητών/τριών στην σχολική τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της Γνωστικής Ψυχολογίας, της Ψυχολογίας της Γλώσσας, και της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας θα μελετηθεί η γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη των παιδιών (προγλωσσική επικοινωνία, ανάδυση των λέξεων, ανάπτυξη λεξιλογίου, σημασιολογική, πραγματολογική, μορφολογική και συντακτική ανάπτυξη, ανάπτυξη αφηγηματικών δεξιοτήτων). Συγκεκριμένα, υπό το πρίσμα σύγχρονων ψυχολογικών θεωρητικών προσεγγίσεων, θα μελετηθεί η διαδικασία κατάκτησης της γλώσσας από τα παιδιά και η διαδικασία της παραγωγής και κατανόησης του λόγου, καθώς και της οργάνωσης του νοητικού λεξικού. Επίσης, τα ερμηνευτικά μοντέλα (συμπεριφορικό, βιολογικό, γνωστικό) της ανάπτυξης της γλώσσας σε σχέση με τις θεωρίες ερμηνείας της γλωσσικής επεξεργασίας. Στη συνέχεια, θα αναλυθεί η γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών ως προς το φωνολογικό, γραμματικό, συντακτικό, σημασιολογικό και πραγματολογικό επίπεδο του γλωσσικού συστήματος. Τέλος, προσεγγίζονται ζητήματα που αφορούν στη μελέτη των απαραίτητων παραγόντων για την κατανόηση και παραγωγή της γλώσσας από τα παιδιά, σε συσχετισμό πάντα με την αντιληπτική και παραγωγική επεξεργασία της γλώσσας από τους ενήλικες.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Γλώσσας (ομιλία, ανάγνωση, γραφή, κατάκτηση και κατανόηση της γλώσσας).
2. Εισαγωγικά ζητήματα γλωσσικής ανάπτυξης – Ερευνητικές μέθοδοι μελέτης της γλωσσικής ανάπτυξης.
3. Βασικά ερμηνευτικά πλαίσια γλωσσικής ανάπτυξης: συμπεριφορικό, βιολογικό, γνωστικό.
4. Σύγχρονες Θεωρίες γλωσσικής ανάπτυξης.
5. Η Θεωρία του Chomsky και οι προεκτάσεις της στην ερμηνεία της ανάπτυξης της γλώσσας του παιδιού.
6. Φωνητικό, φωνολογικό, μορφολογικό και συντακτικό επίπεδο γλωσσικής ανάπτυξης.
7. Σημασιολογικό και πραγματολογικό επίπεδο γλωσσικής ανάπτυξης.
8. Οργάνωση του νοητικού λεξικού.

9. Επικοινωνιακές δεξιότητες και γλωσσική ανάπτυξη.
10. Σχέση γλώσσας και σκέψης.
11. Μεταγλώσσα και ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων.
12. Αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές.
13. Παρουσιάσεις εργασιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>94</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94	Εξετάσεις	2	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	94										
Εξετάσεις	2										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>100</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Ράλλη, Α. Μ. (2019). Γλωσσική ανάπτυξη: Βρεφική, παιδική και εφηβική ηλικία. Gutenberg. - Παπαηλιού, Χ. (2005). Η ανάπτυξη της γλώσσας: Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα από την τυπική και αποκλίνουσα γλωσσική συμπεριφορά. Παπαζήσης. - Kail, M. (2019). Η κατάκτηση της γλώσσας. Gutenberg.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
- Ανδρέου, Γ. (2012). Γλώσσα. Θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση. Πεδίο. - Hoff, E. (2020). Γλωσσική ανάπτυξη. Broken Hill Publishers. - Hoff, E. (2009). Language development. Wadsworth. Cengage Learning. - Κατή, Δ. (2009). Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί (4η έκδ.). Οδυσσέας. - Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S.R. (2022). Η ανάπτυξη των παιδιών. Gutenberg. - Μότσιου, Ε. (2017). Εισαγωγή στην ανάπτυξη της γλώσσας (2η έκδ.). University Studio Press. - Smith, P. K., Cowie, H., & Blades, M. (2018). Κατανοώντας την ανάπτυξη των παιδιών. Τζιόλα. - Τάφα, Ε. (2011). Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση. Πεδίο.

Γ εξάμηνο

Εφαρμογές στο Πεδίο II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A04ΠΚ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμογές στο Πεδίο II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - (Δ01Υ) Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης - (Α03ΠΚ) Εφαρμογές στο Πεδίο I Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04310/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) διακρίνουν τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία.
- 2) προσδιορίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός διδακτικού σεναρίου.
- 3) κατανοούν τις παραμέτρους σχεδιασμού και εφαρμογής ενός διδακτικού σεναρίου στο νηπιαγωγείο.
- 4) παρατηρούν ένα διδακτικό σενάριο σε μια τάξη νηπιαγωγείου και να αναστοχάζονται κριτικά αναδιαμορφώνοντάς (ή επανασχεδιάζοντάς) το.
- 5) αναγνωρίζουν την καταλληλότητα της παρατήρησης ως μεθόδου συλλογής δεδομένων στην προσχολική ηλικία.
- 6) κατανοούν βασικές έννοιες σχετικές με την παρατήρηση του παιδιού.
- 7) αναγνωρίζουν τη σημασία της προεργασίας για τη διενέργεια παρατήρησης.
- 8) αξιοποιούν ερευνητικά εργαλεία (π.χ κλείδες παρατήρησης) στην εκπαιδευτική πράξη
- 9) διακρίνουν την παρατήρηση από την επαγωγή/ερμηνεία.
- 10) αξιοποιούν τεχνικές και πρακτικές για την προαγωγή ικανοτήτων που σχετίζονται με τον γραμματισμό.
- 11) αξιοποιούν εργαλεία σκαλωσιάς (π.χ. κούκλα, αντικείμενο) για την προαγωγή της κατανόησης και εμπέδωσης εννοιών και την επίτευξη στόχων από τα παιδιά σε διάφορα μαθησιακά πλαίσια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα το οποίο εντάσσεται στο Πρόγραμμα Πρακτικής Κατάρτισης και Πρακτικής Άσκησης αφορά στην Ολιστική Προσέγγιση του Μαθησιακού Περιβάλλοντος στο Νηπιαγωγείο. Έμφαση δίνεται στις διαδικασίες και τη μεθοδολογία που σχετίζονται με τον διδακτικό σχεδιασμό, αναδεικνύοντας τη σημασία της Παρατήρησης των παιδιών, ώστε να ενισχυθεί η αναστοχαστική προοπτική για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, μέσα από τη συνεχή αναθεώρηση του διδακτικού έργου για την προαγωγή της αποτελεσματικότητάς του. Σημαντική θέση στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου έχει η προσέγγιση της γλώσσας μέσα από την παιδαγωγική αξιοποίηση της παιδικής λογοτεχνίας. Σε ότι αφορά τον διδακτικό σχεδιασμό βασικές παράμετροι είναι: (α) Η διάκριση των σκοπών και των στόχων της εκπαίδευσης, (β) Η Παιδαγωγική μέσω στόχων και οι κατευθυνόμενες διδακτικές προσεγγίσεις, (γ) Οι μαθησιακές επιδιώξεις στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Προγράμματος Σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση, (δ) Οι αναδυόμενοι στόχοι και οι δυνατότητες αξιοποίησής τους στην τάξη του Νηπιαγωγείου. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι παράμετροι σχεδιασμού των οργανωμένων και αυθόρμητων δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο, δίνοντας έμφαση στον ρόλο της/του εκπαιδευτικού στη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης της δραστηριότητας, ώστε να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στο τι ξεκινά από τα παιδιά και τι από τους/τις εκπαιδευτικούς. Ως προς αυτό και στο πλαίσιο της ενταξιακής προοπτικής της προσχολικής εκπαίδευσης, αναπτύσσονται πρακτικές που αφορούν τη συμπεριληπτική μάθηση με έμφαση στις αρχές της εκπαίδευσης των παιδιών με αναπηρίες ή /και με μαθησιακές δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες, ενώ δίνεται έμφαση στη χρήση της

κούκλας ως σημαντικό εργαλείο σκαλωσιάς για την υποστήριξη των αναγκών όλων των παιδιών και στο πλαίσιο της παιγνιώδους μάθησης. Στην ενότητα «Καλές πρακτικές στην ανάγνωση του παιδικού βιβλίου» συνδυάζονται καθιερωμένες θεωρίες γραμματισμού με εφαρμογές για να καλλιεργηθούν ελκυστικές πρακτικές ανάγνωσης για την προσχολική ηλικία. Μελετάται το βιβλίο ως υλικό αντικείμενο, ως περιεχόμενο καθώς και ως πεδίο όπου συναντώνται γλώσσα, αφήγηση και οπτική εξερεύνηση. Στο πλαίσιο αυτό η ενότητα εξοπλίζει τους εκπαιδευτικούς με διαδραστικές τεχνικές και εργαλεία για να δημιουργήσουν εμπλουτισμένες λογοτεχνικές εμπειρίες παρέχοντας τη δυνατότητα να γίνουν ικανοί αφηγητές και να θέτουν τα θεμέλια για μια δια βίου αγάπη για το διάβασμα. Στο πλαίσιο της Παρατήρησης ως εργαλείο της διαμορφωτικής αξιολόγησης συζητιούνται τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της παρατήρησης ως επιστημονικού εργαλείου και τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της παρατήρησης ως μέσου συλλογής δεδομένων στην προσχολική ηλικία. Παρουσιάζονται τύποι παρατήρησης: ως προς τον βαθμό συμμετοχής του παρατηρητή, ως προς τη χρήση τεχνικών και μέσων, καθώς και τεχνικές καταγραφής των δεδομένων της παρατήρησης.

1. Ελεύθερες δραστηριότητες
2. Παρατήρηση Παιδιού
3. Εμπλοκή του φοιτητή στην εκπαιδευτική πραγματικότητα της τάξης I
4. Καλές πρακτικές στην ανάγνωση του παιδικού βιβλίου
5. Ανάπτυξη διδακτικού σεναρίου στο νηπιαγωγείο
6. Πρόοδος
7. Ανατροφοδότηση I
8. Εμπλοκή του φοιτητή στην εκπαιδευτική πραγματικότητα της τάξης II
9. Ανατροφοδότηση II-Παρουσιάσεις διδακτικών σεναρίων
10. Ανατροφοδότηση II-Παρουσιάσεις διδακτικών σεναρίων
11. Ανατροφοδότηση II-Παρουσιάσεις διδακτικών σεναρίων
12. Ανατροφοδότηση II-Παρουσιάσεις διδακτικών σεναρίων
13. Ανατροφοδότηση II-Παρουσιάσεις διδακτικών σεναρίων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>24</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>42</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	Φροντιστήριο	4	Άσκηση Πεδίου	10	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	24	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	42	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	10														
Φροντιστήριο	4														
Άσκηση Πεδίου	10														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	24														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	42														
Σύνολο Μαθήματος	90														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table border="1"> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>30</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	50	Δημόσια Παρουσίαση	20	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	30
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εργασία	50								
Δημόσια Παρουσίαση	20								
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	30								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg. Σοφού, Ε. (2022). Η ενεργητική ακρόαση των μικρών παιδιών. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ. Palaiologou I, Μουσένια Ε. (επιστ. επιμ.) (2023). Παρατήρηση του παιδιού. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Ασωνίτης, Π. (2001). Η Εικονογράφηση στο Βιβλίο της Παιδικής Λογοτεχνίας. Αθήνα: Καστανιώτης Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg. Cohen, D., Stern, V., & Balaban, N. (2001). Παρατηρώντας και Καταγράφοντας τη συμπεριφορά των παιδιών. Αθήνα: Gutenberg. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο. Γιαννικοπούλου, Α. (2008) Στη Χώρα των Χρωμάτων: το Σύγχρονο Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο. Αθήνα: Παπαδόπουλος. Γιόφτσαλη Κ. & Πίτσου Χ. (2021). Αναστοχαστικές προσεγγίσεις σε τυπικά και εναλλακτικά πλαίσια εκπαίδευσης. Αθήνα: Gutenberg. Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί-Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ. ΔΕΠΠΣ (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΦΕΚ 303 και 304/13-3-2003, Τόμοι Α' & Β'. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ. Κακανά, Δ.Μ. & Σιμούλη, Γ. (2008) (επιμ.). Η προσχολική Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. Κοκκίδου, Μ. (2014). Η εμπύχωση στη Διδασκαλία-Μάθηση. Αθήνα: Faggoto books. Κοσσυβάκη, Φ. (2003). Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στο Μετανεωτερικό Σχολείο: Προσδοκίες, Προοπτικές Όρια. Αθήνα: Gutenberg. Ματσαγγούρας, Η. (2007). Στρατηγικές Διδασκαλίας, Τ. Β, Gutenberg. Μουμουλίδου, Μ. (2015). Πρακτικές διδασκαλίας-μάθησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Gutenberg. Ντολιοπούλου, Ε. (2001). Σύγχρονες τάσεις της Προσχολικής Αγωγής. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός. Ντολιοπούλου, Ε. (2003). Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. http://ebooks.edu.gr/new/ Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. 1ο & 2ο Μέρος. http://ebooks.edu.gr/new/ Πεντέρη, Ε., Χλαπάνη, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022α). Πρόγραμμα Σπουδών Για την Προσχολική Εκπαίδευση – Διευρυμένη Έκδοση (2η Έκδοση, 2022 ΙΕΠ). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542 Πεντέρη, Ε., Χλαπάνη, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022β). Οδηγός νηπιαγωγού -Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και Μεθοδολογικό Πλαίσιο-Πρακτικές Εφαρμογές και Διδακτικοί Σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542

Τζαφεροπούλου, Μ.Μ. (επιμ.) (2001). Η Συγγραφή και η Εικονογράφηση, Τομ. Α, Αθήνα: Καστανιώτης
Τσιλιμένη, Τ. (2007) Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο: Όψεις και Απόψεις. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας
Φίλιας, Β., (2003). Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών. Αθήνα: Gutenberg.

Καινοτόμες Προσεγγίσεις της Αξιολόγησης στην Προσχολική Εκπαίδευση και Κοινωνικές Διεργασίες

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ04Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Καινοτόμες Προσεγγίσεις της Αξιολόγησης στην Προσχολική Εκπαίδευση και Κοινωνικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430402/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν:

1. Να προσδιορίζουν και να εξηγούν τα βασικά χαρακτηριστικά μιας αξιολογικής διαδικασίας
2. Να διακρίνουν, να ερμηνεύουν και να προσδιορίζουν το αντικείμενο, τον σκοπό και τα κριτήρια μιας αξιολογικής διαδικασίας με βάση τα οποία να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν διαδικασίες και στρατηγικές αξιολόγησης στην τάξη
3. Να εφαρμόζουν στρατηγικές αυτό-αξιολόγησης και αλληλοαξιολόγησης στην τάξη
4. Να σχεδιάζουν, να υλοποιούν αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
5. Να σχεδιάζουν τις διαδικασίες και να πραγματοποιούν εσωτερική αξιολόγηση του νηπιαγωγείου σε συνεργασία με τους γονείς και λοιπούς κοινωνικούς φορείς
6. Να μετα-αξιολογούν μια αξιολογική διαδικασία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η αξιολόγηση αναλύεται υπό το πρίσμα των διεργασιών που την καθιστούν ένα «επιβεβλημένο κοινωνικό φαινόμενο» και κοινωνικοπαιδαγωγική διεργασία σε σχέση με κάθε ατομική και συλλογική δραστηριότητα με στόχο τη συνεχή βελτίωση και αλλαγή. Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, με έμφαση στην προσχολική εκπαίδευση, συνιστά μια εγγενή της μάθησης διαδικασία που αφορά όλη τη σχολική κοινότητα και αποσκοπεί πέρα από τη βελτιστοποίηση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και την ενίσχυση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, στην ανάπτυξη αξιολογικής κουλτούρας. Παρουσιάζονται σύγχρονες μορφές αξιολόγησης και δίνεται έμφαση στις διαστάσεις και τις στρατηγικές της αξιολόγησης για τη μάθηση ως μια καινοτόμο παιδαγωγική προσέγγιση που ενισχύει την ενεργό συμμετοχή και ενδυνάμωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Η αξιοποίηση καινοτόμων μεθόδων και πρακτικών, όπως η Μελέτη Μαθήματος (Lesson Study), η Παιδαγωγική Τεκμηρίωση, ο Ατομικός Φάκελος Προόδου (portfolio), η ρουμπρίκα, κτλ., συμβάλλει στον αξιολογικό εγγραμματισμό της σχολικής κοινότητας και ενισχύει την ολόπλευρη ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή καθώς προάγει τη συνεργασία, διαχέοντας την αξιολογική κουλτούρα στην ευρύτερη κοινότητα.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Η αξιολόγηση ως έννοια και σύνδεση με την εκπαίδευση
2. Τύποι αξιολόγησης
3. Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές για την αξιολόγηση
4. Ποιότητα στην εκπαίδευση και ζητήματα ετοιμότητας
5. Παιδαγωγική Τεκμηρίωση
6. Αξιολόγηση για τη μάθηση και ως μάθηση
7. Ρόλοι στην αξιολόγηση και κοινωνικές διεργασίες
8. Αξιολόγηση και διδακτικός σχεδιασμός

9. Εφαρμογές μέσα από ασκήσεις και παραδείγματα
10. Η Παρατήρηση ως μέθοδος αξιολόγησης
11. Ο Ατομικός Φάκελος Προόδου (συμβατικός και ψηφιακός)
12. Η Αξιολόγηση Μαθήματος (Lesson Study)
13. Αναστοχασμός και ανατροφοδότηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>40</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	60	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	40		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	60								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	40								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [59394301]: Η Αξιολόγηση στην Τάξη του Νηπιαγωγείου. Τι, γιατί και πώς;, Ρεκαλίδου Γαλήνη
Βιβλίο [3436]: Αξιολόγηση της μάθησης και αξιολόγηση για τη μάθηση, Γαλανή Ρεκαλίδου
Βιβλίο [94689492]: Αναδυόμενο Πρόγραμμα και Παιδαγωγική Τεκμηρίωση στην Προσχολική Εκπαίδευση, Stacey Susan, επιστ.επιμ.
Ευαγγέλου Δήμητρα

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Bonniol J., Via M.: Τα μοντέλα της αξιολόγησης, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007
Δημητρόπουλος, Ε. (2002). Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου. Γρηγόρη.
Mac Beath J. (2001). Η Αυτοαξιολόγηση στο Σχολείο, Ουτοπία και Πράξη, Επιμέλεια – Μετάφραση:
Δούκας Χ., Πολυμεροπούλου Ζ. Ελληνικά Γράμματα.
Mac Beath J. (2001). Το Σχολείο που μαθαίνει. Στο Γ. Μπαγάκης (Επιμ.), Αξιολόγηση εκπαιδευτικών
προγραμμάτων και σχολείου. Μεταίχμιο,.
Μπαγάκης, Γ. (2001) (Επιμ.), Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου. Μεταίχμιο.
Ντολιοπούλου Ε. & Γουργιώτου Ε. (2008). Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση με έμφαση στη
προσχολική. Gutenberg.
Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022α). Πρόγραμμα
Σπουδών Για την Προσχολική Εκπαίδευση – Διευρυμένη Έκδοση (2η Έκδοση, 2022 ΙΕΠ). Στο
πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού
Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542
Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022β). Οδηγός νηπιαγωγού
-Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και Μεθοδολογικό Πλαίσιο-Πρακτικές Εφαρμογές και
Διδακτικοί Σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και
Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με
MIS 5035542
Ρεκαλίδου, Γ. (2011). Αξιολόγηση της μάθησης ή Αξιολόγηση για τη μάθηση; Πεδίο.
Ρεκαλίδου, Γ. 2016. Η Αξιολόγηση στην Τάξη του Νηπιαγωγείου. Τι Γιατί και πώς; Gutenberg.
Ρεκαλίδου, Γ., & Πεντέρη, Ε. (2010). Η αξιολόγηση των νηπιαγωγών: «Το ήθος είναι καλή, συνετή,
ηθική και σοβαρά...». Ερμηνεία έργων και λόγων του παρελθόντος μέσα από σύγχρονες
θεωρήσεις και διαμόρφωση προτάσεων για τη σημερινή πραγματικότητα. Επιστημονικό Βήμα
του Δασκάλου, 12, 15-36
Ρεκαλίδου, Γ. & Πεντέρη, Ε. (2016). Απόψεις νηπιαγωγών για τη μέθοδο αξιολόγησης με βάση το
portfolio. Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου, 21, 147-171.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Black, P., & Wiliam, D. (2006). Developing a theory of formative assessment. In J. Gardner (Ed.),
Assessment and learning (pp. 81–100). Sage.
Chappuis, J. (2009). Seven strategies of assessment for learning. Educational Testing Service.
DeLuca, C., Pyle, A., Braund, H., & Faith, L. (2020). Leveraging assessment to promote kindergarten
learners' independence and self-regulation within play-based classrooms. Assessment in
Education: Principles, Policy & Practice, 27(4), 394-415.
Knauf, H. (2022). Pedagogical Documentation in Early Childhood Education. Process-Oriented
Procedures for Documenting Education and Development. Springer
Pyle, A., & DeLuca, C. (2013). Assessment in the Kindergarten Classroom: An Empirical Study of
Teachers' Assessment Approaches. Early Childhood Education Journal, 41, 373–380.
Rekalidou, G. & Penderi, E. (2010). A collaborative action research project in the kindergarten:
Perspectives and challenges for teacher development through internal evaluation processes. New
Horizons in Education, 58, 18-33.
Stiggins, R., Arter, J., Chappuis, J., & Chappuis, S. (2006). Classroom assessment for student learning—

Doing it right, using it well. Educational Testing Service.

Σύγχρονη διδακτική: Βασικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ06Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη διδακτική: Βασικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430438/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος: - θα μπορούν να περιγράψουν και να αναλύουν κριτικά διδακτικές καταστάσεις - θα έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν σχετικά με τη διαμόρφωση ανοικτών και

ευέλικτων περιβαλλόντων μάθησης τα οποία ακολουθούν σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις με εστίαση στις μικρές ηλικίες.

3) θα εμπλουτίσουν τις επιστημονικές γνώσεις τους όσον αφορά την ανάπτυξη εκπαιδευτικών σχεδιασμών και θα εφοδιαστούν με προτάσεις εφαρμογής στην τάξη και σε άλλα διδακτικά πλαίσια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η τέχνη της διδασκαλίας και η επιστήμη της εκπαίδευσης– Βασικές έννοιες και ορισμός της Διδακτικής.
2. Βάσεις της σύγχρονης Διδακτικής– Vygotsky, Bruner, Piaget
3. Δασκαλοκεντρικές/μαθητοκεντρικές προσεγγίσεις – Κύριες διαφορές, εφαρμογές, παραδείγματα.
4. Μοντέλα Διδασκαλίας – Διδακτική, Αυθεντική και Μετασχηματιστική εκπαίδευση.
5. Περιβάλλοντα μάθησης – Σχεδιασμός και θετικές σχέσεις εκπαιδευτικού–μαθητών.
6. Ο χώρος ως παιδαγωγικό πεδίο – Σχολικά και προσχολικά περιβάλλοντα.
7. Ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις – Η μάθηση ως ευχαρίστηση.
8. Καινοτομία και δημιουργικότητα – Τρόποι ενθάρρυνσης και μορφές δημιουργικότητας.
9. Ο μεταβαλλόμενος ρόλος των εκπαιδευτικών και των μαθητών στο περιβάλλον διδασκαλίας και μάθησης του 21ου αιώνα. Ο εκπαιδευτικός ως σχεδιαστής μαθησιακών εμπειριών, χρήση τεχνολογιών, πολυπολιτισμικά πλαίσια, διευρυμένη μάθηση
10. Ο παιδαγωγός ως ερευνητής – Αναστοχασμός και εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις.
11. Συμπεριληπτικές προσεγγίσεις – Ομαδοσυνεργατική, διαφοροποίηση, διαπολιτισμικότητα, χαρισματικότητα.
12. Διερευνητικές/διαθεματικές μέθοδοι – Project, Διαθεματικότητα, Παιδαγωγικός Διάλογος, P4C, Αξιοποίηση λάθους.
13. Τεχνολογία και μάθηση – Νέες τεχνολογίες, εξ αποστάσεως διδασκαλία, παιδοκεντρική ΤΝ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>41</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Διαδραστική διδασκαλία	55	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	41	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Διαδραστική διδασκαλία	55										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	41										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Άλλη / Άλλες Ποσοστό 100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [50658613]: ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ, ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ ΜΑΡΙΑ Λεπτομέρειες Βιβλίο [50658468]: Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής - Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα, Δημητριάδου Κατερίνα Λεπτομέρειες Βιβλίο [133028106]: Ψυχαναλυτική σκέψη στην προσχολική εκπαίδευση, Ναυρίδη Α., Αναγνωστάκη Λ., Pretorius I.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Anne C. Frenzel, Lia Daniels & Irena Buric (2021) Teacher emotions in the classroom and their implications for students, Educational Psychologist, 56:4, 250-264. Aubrey K. & Riley A. (2020). Κατανοώντας και αξιοποιώντας παιδαγωγικά προκλητικές θεωρίες, Θεσσαλονίκη : Τζιόλας. Clayton R. Cook, Susanna Coco, Yanchen Zhang, Aria E. Fiat, Mylien T. Duong, Tyler L. Renshaw, Anna C. Long & Sophia Frank Tim Curby (2018) Cultivating Positive Teacher–Student Relationships: Preliminary Evaluation of the Establish–Maintain–Restore (EMR) Method, School Psychology Review, 47:3, 226-243.

- Freire P. (2006). Δέκα επιστολές προς εκείνους που τολμούν να διδάσκουν. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο.
- Kalantzis M., Cope B., (2012). Νέα Μάθηση. Βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης. Αθήνα: Κριτική.
- Κοψιδά – Βρεττού, Π. (2018). Το παιδί και η φύση του: Προς μια ποιητική παιδαγωγική. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη
- Luckin R., Cukurova M., Kent C, du Boulay B., 2022. Empowering educators to be AI-ready, Computers and Education: Artificial Intelligence 3 (2022) 100076
- Μαρτίδου Ρ. (2016). Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα.
- Ματσαγγούρας Η. (2003). Η σχολική τάξη. Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας: Χώρος, ομάδα, πειθαρχία, μέθοδος. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη
- Ματσαγγούρας Η. (2005). Θεωρία της διδασκαλίας. Η προσωπική θεωρία ως πλαίσιο στοχαστικοκριτικής ανάλυσης, Αθήνα: Gutenberg.
- Μουμουλίδου, Μ. (2006). Η Παιδαγωγική Του Σχεδίου Εργασίας Στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεωρητικό πλαίσιο και πράξη. Αθήνα: Gutenberg.
- Μουμουλίδου, Μ. (2015). Πρακτικές διδασκαλίας-μάθησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Gutenberg
- Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Δ. (2013). Διαφοροποιημένη διδασκαλία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές. Αθήνα: Πεδίο.
- Paulmann, S., & Weinstein, N. (2023). Teachers' motivational prosody: A pre-registered experimental test of children's reactions to tone of voice used by teachers. British Journal of Educational Psychology, 93, 437– 452. <https://doi.org/10.1111/bjep.12567>
- Recalcati M. (2020). Η ώρα του μαθήματος. Μτφ. Πλεύρη Α, Βεσσαλά Γ., Αθήνα: Κέλευθος
- Robinson K. (2011). Άλλη λογική, Για μια επανάσταση δημιουργικότητας. Μτφ. Αργυριάδης Β., Αθήνα: Εν πλώ.
- Σοφού Ε. (2022) Η Ενεργητική Ακρόαση των Μικρών Παιδιών. Διερευνώντας τον ρόλο και τη σημασία της στην προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα, Δαρδανός.
- Stasey, S., (2020). Αναδυόμενο πρόγραμμα και Παιδαγωγική τεκμηρίωση. Ευαγγέλου, Δ. (Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg
- Σφυρόερα Μ., (2007). Το λάθος ως εργαλείο μάθησης και διδασκαλίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, Σειρά: Κλειδιά και Αντικλειδιά, Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Σφυρόερα Μ., (2007). Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, Σειρά: Κλειδιά και Αντικλειδιά, Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Tuomi, I. (2018). The Impact of Artificial Intelligence on Learning, Teaching, and Education. Policies for the future, Eds. Cabrera, M., Vuorikari, R & Punie, Y., Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Διγλωσσία και εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ24Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διγλωσσία και εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430459/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1. κατανοούν έννοιες όπως η διγλωσσία-πολυγλωσσία και μειονοτικές γλώσσες 2. διακρίνουν έννοιες όπως η κατάκτηση και η εκμάθηση της Γ2/ ΞΓ,

3. κατανοούν τους παράγοντες που εμπλέκονται στη διγλωσση εκπαίδευση
4. γνωρίζουν τις βασικές αρχές και θεωρητικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας της Γ2/ ΞΓ γλώσσας
5. αξιοποιούν τις θεωρητικές γνώσεις για τον σχεδιασμό μαθημάτων προσαρμοσμένων σε διγλωσσες ή πολύγλωσσες τάξεις

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενότητες του μαθήματος:

1. Διγλωσσία (ορισμοί και έννοιες)
2. Είδη διγλωσσίας
3. Μεθοδολογικά προβλήματα στη μελέτη της διγλωσσίας
4. Γλωσσικές και γνωστικές ικανότητες των διγλωσσων/πολύγλωσσων ατόμων
5. Παράγοντες που επηρεάζουν τη διγλωσσία
6. Επαφή γλωσσών – Εναλλαγή κωδίκων
7. Διγλωσσία και μάθηση
8. Διγλωσσία και εκπαίδευση
9. Διγλωσσία και σχολική επίδοση
10. Γλώσσες πολιτισμικής κληρονομιάς
11. Προσεγγίσεις διδασκαλίας και εκπαιδευτικές εφαρμογές
12. Διγλωσσικός Γραμματισμός
13. Παρουσίαση εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>18</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>18</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>14</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια	6	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	18	Εκπόνηση μελέτης (project)	18	Άσκηση Πεδίου	14	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Σεμινάρια	6																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	18																
Εκπόνηση μελέτης (project)	18																
Άσκηση Πεδίου	14																
Σύνολο Μαθήματος	135																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table border="1"> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50	Γραπτή Εργασία	50										
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό																
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50																
Γραπτή Εργασία	50																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Βιβλίο [31242]: Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη διγλωσση εκπαίδευση, Baker Colin Βιβλίο [59303665]: Διγλωσσία & διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, Ελένη Σκούρτου
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Benmamoun, E., Montrul, S. & Polinsky, M. (2013). Heritage Languages and Their Speakers: Opportunities and. Challenges for Linguistics. Theoretical Linguistics, 39 (3-4): 129-181. Chamot A. & O' Malley J.M. (1987). The cognitive academic language learning approach: A bridge to the mainstream. TESOL Quarterly 21(3), 227-249. Montrul, S. (2008). Second language acquisition welcomes the heritage language learner: Opportunities of a new field. Second Language Research 24: 487-506. Montrul, S. (2016). The Acquisition of Heritage Languages. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

- Oxford R. L. (1990). Language learning strategies: What every teacher should know. Boston: Heinle and Heinle Publishers. 8. Oxford R. L. (1990). Teaching and Researching Language Learning Strategies: Self-Regulation in Context, Second Edition (Applied Linguistics in Action). NY: Routledge, Taylor & Francis.
- VanPatten B, J. WILLIAMS (Eds.) (2006) Theories in Second Language Acquisition. An Introduction. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Baker, C., 2001, Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg
- Cummins, J. (2005). Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Γρίβα, Ε. Α. & Στάμου, Α. Γ. 2014. Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον: Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη.
- Chambers, J. K. & Trudgill, P. 2011. Κωστούλα-Μακράκη, Ν. 2001. Γλώσσα και κοινωνία: Βασικές έννοιες. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σελλά-Μάζη Ε. (2001). Διγλωσσία και κοινωνία: Η κοινωνιογλωσσική πλευρά της διγλωσσίας: Η ελληνική πραγματικότητα. Προσκήνιο.
- Σκούρτου, Ε. (2011). Η διγλωσσία στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Τριάρχη-Herrmann B. (2000). Η διγλωσσία στην παιδική ηλικία: μια ψυχολογολογική προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg
- Τριάρχη-Herrmann, B. (2005). Πολύγλωσσα παιδιά: Η αγωγή τους στην οικογένεια και στο σχολείο. Αφοί Κυριακίδη.
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2012) Χώρος για Δύο. Διγλωσσία και Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ζυγός
- Ψάλτου-Joycey A. (2008). «Στρατηγικές μάθησης και διδακτικές προτάσεις. Ολοκληρωμένες προτάσεις διδασκαλίας των τεσσάρων δεξιοτήτων για την ελληνική ως δεύτερη/ ξένη γλώσσα».

Διγλωσσία και εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ24Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διγλωσσία και εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430459/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1. κατανοούν έννοιες όπως η διγλωσσία-πολυγλωσσία και μειονοτικές γλώσσες 2. διακρίνουν έννοιες όπως η κατάκτηση και η εκμάθηση της Γ2/ ΞΓ,

3. κατανοούν τους παράγοντες που εμπλέκονται στη διγλωσση εκπαίδευση
4. γνωρίζουν τις βασικές αρχές και θεωρητικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας της Γ2/ ΞΓ γλώσσας
5. αξιοποιούν τις θεωρητικές γνώσεις για τον σχεδιασμό μαθημάτων προσαρμοσμένων σε διγλωσσες ή πολύγλωσσες τάξεις

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενότητες του μαθήματος:

1. Διγλωσσία (ορισμοί και έννοιες)
2. Είδη διγλωσσίας
3. Μεθοδολογικά προβλήματα στη μελέτη της διγλωσσίας
4. Γλωσσικές και γνωστικές ικανότητες των διγλωσσων/πολύγλωσσων ατόμων
5. Παράγοντες που επηρεάζουν τη διγλωσσία
6. Επαφή γλωσσών – Εναλλαγή κωδίκων
7. Διγλωσσία και μάθηση
8. Διγλωσσία και εκπαίδευση
9. Διγλωσσία και σχολική επίδοση
10. Γλώσσες πολιτισμικής κληρονομιάς
11. Προσεγγίσεις διδασκαλίας και εκπαιδευτικές εφαρμογές
12. Διγλωσσικός Γραμματισμός
13. Παρουσίαση εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>18</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>18</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>14</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια	6	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	18	Εκπόνηση μελέτης (project)	18	Άσκηση Πεδίου	14	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Σεμινάρια	6																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	18																
Εκπόνηση μελέτης (project)	18																
Άσκηση Πεδίου	14																
Σύνολο Μαθήματος	135																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50	Γραπτή Εργασία	50										
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό																
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50																
Γραπτή Εργασία	50																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Βιβλίο [31242]: Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη διγλωσση εκπαίδευση, Baker Colin Βιβλίο [59303665]: Διγλωσσία & διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, Ελένη Σκούρτου
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Benmamoun, E., Montrul, S. & Polinsky, M. (2013). Heritage Languages and Their Speakers: Opportunities and. Challenges for Linguistics. Theoretical Linguistics, 39 (3-4): 129-181. Chamot A. & O' Malley J.M. (1987). The cognitive academic language learning approach: A bridge to the mainstream. TESOL Quarterly 21(3), 227-249. Montrul, S. (2008). Second language acquisition welcomes the heritage language learner: Opportunities of a new field. Second Language Research 24: 487-506. Montrul, S. (2016). The Acquisition of Heritage Languages. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Oxford R. L. (1990). Language learning strategies: What every teacher should know. Boston: Heinle and Heinle Publishers. 8. Oxford R. L. (1990). Teaching and Researching Language Learning Strategies: Self-Regulation in Context, Second Edition (Applied Linguistics in Action). NY: Routledge, Taylor & Francis.

VanPatten B, J. WILLIAMS (Eds.) (2006) Theories in Second Language Acquisition. An Introduction. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Baker, C., 2001, Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg

Cummins, J. (2005). Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Αθήνα: Gutenberg.

Γρίβα, Ε. Α. & Στάμου, Α. Γ. 2014. Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον: Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη.

Chambers, J. K. & Trudgill, P. 2011. Κωστούλα-Μακράκη, Ν. 2001. Γλώσσα και κοινωνία: Βασικές έννοιες. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σελλά-Μάζη Ε. (2001). Διγλωσσία και κοινωνία: Η κοινωνιογλωσσική πλευρά της διγλωσσίας: Η ελληνική πραγματικότητα. Προσκήνιο.

Σκούρτου, Ε. (2011). Η διγλωσσία στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.

Τριάρχη-Herrmann B. (2000). Η διγλωσσία στην παιδική ηλικία: μια ψυχολογολογική προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg

Τριάρχη-Herrmann, B. (2005). Πολύγλωσσα παιδιά: Η αγωγή τους στην οικογένεια και στο σχολείο. Αφοί Κυριακίδη.

Τσοκαλίδου, Ρ. (2012) Χώρος για Δύο. Διγλωσσία και Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ζυγός

Ψάλτου-Joycey A. (2008). «Στρατηγικές μάθησης και διδακτικές προτάσεις. Ολοκληρωμένες προτάσεις διδασκαλίας των τεσσάρων δεξιοτήτων για την ελληνική ως δεύτερη/ ξένη γλώσσα».

Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ04Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχές της πληροφορικής με εφαρμογές στην εκπαίδευση II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04132/ https://www.psed.duth.gr/courses/arches-tis-pliροφοrikis-me-efarmoges-stin-ekpaideysi-ii/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Να αξιολογούν τις κοινωνικές επιπτώσεις του Διαδικτύου και ζητήματα που αφορούν την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου από παιδιά και ενήλικες,

- 2) Να σχεδιάζουν την ενσωμάτωση ενός τεχνολογικού πόρου σε εκπαιδευτικό περιβάλλον προσχολικής ηλικίας,
- 3) Να εξηγούν βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού, κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικού λογισμικού από εναλλακτικά διαθέσιμα, βασικές πτυχές της αξιοποίησης του Διαδικτύου στην εκπαίδευση, βασικές πτυχές της ρομποτικής, βασικές πτυχές της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- 4) Αξιοποιούν εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης σε εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή σε βασικά ζητήματα που αφορούν την Πληροφορική και την εκπαιδευτική τεχνολογία. Αποτελείται από θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις. Ενδεικτικά ζητήματα τα οποία διαπραγματεύεται η θεωρία αφορούν τα εξής: σχεδιασμός της ενσωμάτωσης της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού, κριτήρια αξιολόγησης εναλλακτικών εκπαιδευτικών λογισμικών, εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, η Πληροφορική στην ελληνική εκπαίδευση, Διαδίκτυο και εκπαίδευση, ρομποτική και εκπαίδευση, Τεχνητή Νοημοσύνη, περαιτέρω ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική τεχνολογία, κοινωνικές επιπτώσεις του Διαδικτύου και ζητήματα που αφορούν παιδιά. Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση με την υλοποίηση εκπαιδευτικών εφαρμογών με αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής ηλικίας αξιοποιώντας και εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης.

Οι εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος οργανώνονται ως εξής:

- 1) Εισαγωγή
- 2) Κοινωνικές επιπτώσεις του Διαδικτύου
- 3) Κοινωνικές επιπτώσεις του Διαδικτύου και ζητήματα που αφορούν παιδιά
- 4) Διαδίκτυο και εκπαίδευση (Α)
- 5) Διαδίκτυο και εκπαίδευση (Β)
- 6) Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού
- 7) Βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού (Α)
- 8) Βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού (Β)
- 9) Κριτήρια αξιολόγησης εναλλακτικών εκπαιδευτικών λογισμικών
- 10) Διασύνδεση νηπιαγωγείου και οικογένειας
- 11) Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαίδευση (Α)
- 12) Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαίδευση (Β)
- 13) Εκπαιδευτικές εφαρμογές με αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής ηλικίας αξιοποιώντας και εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης

14) Ρομποτική και εκπαίδευση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>8</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Φροντιστήριο	8	Εργαστηριακή Άσκηση	5	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	26												
Φροντιστήριο	8												
Εργαστηριακή Άσκηση	5												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Γραπτή Εξέταση με Επίλυση Προβλημάτων Εργαστηριακή Εργασία Ποσοστό 50 25 25												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Κόμης Β.Ι. (2019). Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, 2η Έκδοση. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών. Κο, Σ., Rossen, S. (2021). Διδασκαλία μέσω Διαδικτύου. Εκδόσεις Προπομπός.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Δαφέρμου Χ., Κουλούρη Π., Μπασαγιάννη Ε. (2007). Οδηγός Νηπιαγωγού – Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί, Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης. Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Παρασκευάς Μ., Ασημακόπουλος Γ., Τριανταφύλλου Β. (2015). Κοινωνία της Πληροφορίας: Υποδομές, Υπηρεσίες και Επιπτώσεις. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/378>
- Τσέλιος Ν. (2007). Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού - Βασικές Υπηρεσίες και Παιδαγωγικές Χρήσεις. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Alnajjar F. κ.α (2023), Η Ρομποτική στην Εκπαίδευση. Εκδόσεις Κριτική.
- Beekman B., Beekman G. (2015). Εισαγωγή στην Πληροφορική, Δέκατη έκδοση, Εκδόσεις Γκιούρδα.
- Evans A., Martin K., Poatsy M.A. (2022), Εισαγωγή στην Πληροφορική, 3η Έκδοση, Εκδόσεις Κριτική.
- Google Scholar: the ultimate guide. <https://paperpile.com/g/google-scholar-guide/>
- Horn, M. B., & Staker, H. (2017). Blended: Using Disruptive Innovation to Improve Schools. John Wiley & Sons.
- Karipidis, N., & Prentzas, J. (2023). Requirements for the Successful Implementation of Distance Education Programs in the Digital Era: Toward a More Inclusive and Resilient Society. In P.O. de Pablos, X. Zhang, M.N. Almunawar (Eds.), Handbook of Research on Education Institutions, Skills, and Jobs in the Digital Era (pp. 76-95). IGI Global.
- Karipidis, N., & Prentzas, J. (2020). Designing an Educational Program for Teachers Based on TPACK Principles and Wikis. In S. Hai-Jew (Ed.), Building and Maintaining Adult Learning Advantage (pp. 1-20). IGI Global.
- Negnevitsky M. (2005). Artificial Intelligence: A Guide to Intelligent Systems, Second Edition. Addison-Wesley.
- Prentzas J. (Ed.) (2016). Digital Stories and their Integration in Early Childhood and Primary Education: Teaching Scenarios and Practical Ideas. Nova Science Publishers.
- Prentzas, J., Rekalidou, G. (2014). Building Collaborative Virtual Communities in a University Department of Early Childhood Education for Wikipedia Article Authoring. In C.N. Stevenson, J.C. Bauer (Eds.), Building Online Communities in Higher Education Institutions: Creating Collaborative Experience (pp. 23-43). IGI Global.
- Prentzas, J. (2013). Artificial Intelligence Methods in Early Childhood Education. In X.-S. Yang (Ed.), Artificial Intelligence, Evolutionary Computing and Metaheuristics: In the Footsteps of Alan Turing (pp. 169-199). Springer.
- Prentzas, J., & Theodosiou, T. (2013). The Role of Learning Management Systems in Early Childhood Education. In Y. Kats (Ed.), Learning Management Systems and Instructional Design: Best Practices in Online Education (pp. 344-363). IGI Global.
- Price H. (Ed.) (2009). The Really Useful Book of ICT in the Early Years. Routledge.
- Roblyer M.D., Doering A.H. (2025). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία, 2η Έκδοση. Εκδόσεις Έλλην, Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Staker, H., & Horn, M. B. (2012). Classifying K–12 blended learning. Innosight Institute. Διαθέσιμο στο: <https://www.christenseninstitute.org/publications/classifying-k-12-blended-learning-2/>

Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K43Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU179/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) εξοικειωθούν με τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μαθήματος.

- 2) κατανοήσουν τη συνεισφορά των εν λόγω προσεγγίσεων στη μελέτη της εκπαίδευσης και του σχολικού πλαισίου από την οπτική των κοινωνικών υποκειμένων.
- 3) διακρίνουν τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις τόσο των επίσημων εκπαιδευτικών διαδικασιών με έμφαση στη σχολική πράξη όσο και των εναλλακτικών διαδικασιών μάθησης και αναπαραγωγής άτυπης γνώσης που λαμβάνουν χώρα εκτός της επίσημης εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- 4) εξοικειωθούν με την ανάλυση εθνογραφικών παραδειγμάτων για την εκπαίδευση και το σχολείο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με κύριο μεθοδολογικό εργαλείο την επιτόπια εθνογραφική έρευνα, η Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης επικεντρώνεται στην «από τα κάτω» ανάγνωση αντιλήψεων, σχέσεων και πρακτικών που συνδέονται με την εκπαίδευση, τη διαδικασία της μάθησης, καθώς και με την παραγωγή, την αναπαραγωγή και τη διαχείριση της γνώσης. Πρόκειται για αντιλήψεις, σχέσεις και πρακτικές που συγκροτούνται στο επίπεδο της καθημερινής ζωής και συναρθρώνονται με κεντρικά σχεδιασμένες πρακτικές και πολιτικές γύρω από την εκπαίδευση, στο πλαίσιο συγκεκριμένων ιστορικών και κοινωνικοπολιτικών συμφραζομένων. Συγκεκριμένα, το μάθημα εστιάζει στις κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις της επίσημης εκπαιδευτικής διαδικασίας, με έμφαση στη σχολική πράξη, καθώς και σε εναλλακτικές διαδικασίες μάθησης που λαμβάνουν χώρα εκτός της επίσημης εκπαιδευτικής διαδικασίας και του σχολικού πλαισίου. Το μάθημα παρουσιάζει τα βασικά θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία που αναπτύχθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες στην ανθρωπολογική έρευνα της εκπαίδευσης και του σχολικού χώρου. Μέσα από τη συγκριτική ανάλυση εθνογραφικών παραδειγμάτων από την Ελλάδα και άλλες περιοχές του κόσμου, η Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης αναδεικνύει τις αντιφάσεις, τις εντάσεις και τις διαφοροποιήσεις που συνδέονται με τις εκπαιδευτικές πρακτικές συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, στο πλαίσιο ευρύτερων κοινωνικοπολιτικών, οικονομικών και τεχνολογικών μετασχηματισμών, καθώς και θεσμικών αλλαγών.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1η Εβδομάδα

Εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της Ανθρωπολογίας της Εκπαίδευσης – Η σημασία της εθνογραφικής έρευνας στην εκπαίδευση

2η Εβδομάδα

Η ιστορική συγκρότηση του πεδίου της Ανθρωπολογίας της Εκπαίδευσης και η σχέση του με άλλα πεδία των Επιστημών της Εκπαίδευσης – Επιστημολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης

3η Εβδομάδα

Η θεωρία του ανθρωπολογικού εξελικτισμού, κριτικές ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της έννοιας του πολιτισμού και η σχέση πολιτισμού και εκπαίδευσης

4η Εβδομάδα

Από τις θεωρίες της κοινωνικής αναπαραγωγής στον ανθρωπολογικό κονστρουκτιβισμό – Η ανάδυση του δρώντος υποκειμένου και η διυποκειμενική πρόσληψη της διαφοράς στο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλεπίδρασης

5η Εβδομάδα

Η θεωρία του συμβολισμού, η ερμηνευτική προσέγγιση και η κοινωνική κατασκευή της ταυτότητας

6η Εβδομάδα

Εθνικά συστήματα εκπαίδευσης, εθνικισμός, τμηματική λογική και η παραγωγή της ομοιότητας και της διαφοράς

7η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της μάθησης και της γνώσης - τυπική, μη τυπική, άτυπη εκπαίδευση

8η Εβδομάδα

Ανθρωπολογία, διαπολιτισμική επικοινωνία και εκπαίδευση

9η Εβδομάδα

Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην εθνογραφική έρευνα της εκπαίδευσης I
Εθνογραφίες της τάξης και του σχολικού πλαισίου, μειονότητες και εκπαίδευση

10η Εβδομάδα

Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην εθνογραφική έρευνα της εκπαίδευσης II

Εθνογραφικά παραδείγματα σε μη τυπικά και άτυπα πλαίσια εκπαίδευσης – οι έννοιες της παιδικής και εφηβικής ηλικίας

11η Εβδομάδα

Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην εθνογραφική έρευνα της εκπαίδευσης III
Εθνογραφικά παραδείγματα σε πλαίσια διαρκούς μετακίνησης, μεταναστευτικής και προσφυγικής εμπειρίας

12η Εβδομάδα

Εφαρμοσμένη ανθρωπολογία στην εκπαίδευση

13 Εβδομάδα

Η ανθρωπολογία στην εκπαίδευση και η εκπαίδευση στην ανθρωπολογία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική								

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [112691233]: Προς μια εθνογραφία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, Δαλκαβούκης Βασίλης, Μαυρομάτης Γιώργος (Επιμέλεια)

Βιβλίο [15404]: Η ερμηνεία των πολιτισμών, Geertz Clifford

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Apple, M. (2002). Επίσημη Γνώση. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Ασκούνη, Ν. (2006). Η εκπαίδευση της μειονότητας στη Θράκη: Από το περιθώριο στην προοπτική της κοινωνικής ένταξης. Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Berger and Luckmann T. (2003). Η κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας. Αθήνα: Νήσος.

Bourdieu, P. (2006). Η αίσθηση της πρακτικής, Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια.

Bourdieu, P. & J-C Passeron. (2014). Η Αναπαραγωγή. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια.

Bruner, J. (2007) Ο Πολιτισμός της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γκέφου-Μαδιανού, Δ. (1999). Πολιτισμός και εθνογραφία: Από τον εθνογραφικό ρεαλισμό στην πολιτισμική κριτική. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Γούναρη, Π. & Γρόλλιος, Γ. (2010). Κριτική παιδαγωγική. Αθήνα: Gutenberg.

Γώγου Λ. (2017). Κοινωνικές αλληλεπιδράσεις Σχολείου - Οικογένειας. Τι λένε οι δάσκαλοι για τους γονείς; Πορεία, (Τρίτη έκδοση συμπληρωμένη).

Δαλκαβούκης, Β., Μάνος, Ι. & Βέικου, Χ. (2010). Ανυποψίαστοι ανθρωπολόγοι, καχύποπτοι φοιτητές. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Δαλκαβούκης, Β. & Μαυρομάτης, Γ. (επιμ.). (2023). Προς μια εθνογραφία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (σ. 15–55). Αθήνα: Κριτική.

Δασκαλάκη, Η. (2013) «Εκπαίδευση και ανισότητες: μια συγκριτική προσέγγιση των εκπαιδευτικών πρακτικών δύο διαφορετικών τσιγγάνικων πληθυσμών στην Αθήνα». Στο (Επιμ.) Α. Λυδάκη, Ρομά: πρόσωπα πίσω από τα στερεότυπα, Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια, 39-63.

Δασκαλάκη, Η. (2010) «Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιτόπια έρευνα με 'παιδιά': εθνογραφικές εμπειρίες από έναν καταυλισμό Τσιγγάνων στην Αθήνα». Στο Μ. Πουρκός και Μ.

Δαφέρμος (Επιμ.), Ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση: επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα. Αθήνα: Ατραπός, σελ. 487-505.

Δασκαλάκη, Η. (2010) «Τσιγγάνοι και σχολείο: προς μια ερμηνευτική αναθεώρηση των εκπαιδευτικών πρακτικών των Τσιγγάνων και των Ρομά στην Ελλάδα». Δοκίμες, Τεύχος 15-16, σελ. 29-60.

Δασκαλάκη, Η. (2007) «Το 'παράδοξο του σχολείου' και η διαπραγμάτευση της διαφορετικότητας των Τσιγγάνων ενός καταυλισμού στην Αθήνα». Αριάδνη, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Τεύχος 13, σελ.192-222.

Foucault M. (1987). Εξουσία, γνώση και ηθική. Αθήνα: Υψίλον.

Freire P. (1974). Η αγωγή του καταπιεζόμενου. Αθήνα: Ράππα.

Geertz, C. (2003). Η Ερμηνεία των πολιτισμών. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια.

Μακρυγιάννη, Δ. (2003). «Ζητήματα διαχείρισης της παιδικής ηλικίας: Ασάφειες και αντινομίες». Στο Δ. Μακρυγιάννη (επιμ.), Κόσμοι της παιδικής ηλικίας (σ. 12–23). Αθήνα: Νήσος.

Μιχαήλ, Δ., Σακελαρίου, Α. & Γκογκόνα, Α. (επιμ.). (2020). Πρόσφυγες και εκπαίδευση: Μελέτες

πεδίου και θεωρητικά ζητήματα. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Μάνος, Ι. (2007). «Η κοινωνική ανθρωπολογία ως αντικείμενο διδασκαλίας και ως μορφή παρεμβατικού λόγου στα κοινωνικά φαινόμενα: Σκέψεις και προβληματισμοί». Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σ. 9–13.

Modgil, S., Verma, G., Mallick, K. & Modgil, C. (επιμ.). (1997). Πολυπολιτισμική εκπαίδευση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Παπαταξιάρχης, Ε. (2006). Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Παπαταξιάρχης, Ε. 1996. Περί της πολιτισμικής κατασκευής της ταυτότητας. Τοπικά 3: 197-216, ειδικό τεύχος «Περί κατασκευής».

Πλεξουσάκη, Ε. (2020). «Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης και εθνογραφία του σχολείου». Στο Α. Ανδρούσου & Β. Τσάφος (επιμ.), Επιστήμες της εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο. Αθήνα: Gutenberg.

Πλεξουσάκη, Ε. (2006). «Στην Ελλάδα ή την Τουρκία; Εκπαίδευση και διλήμματα ταυτότητας της «μουσουλμανικής μειονότητας» στη Θράκη» στο Ευθύμιος Παπαταξιάρχης (Επιμ.)

Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Σωτηρόπουλος, Λ. (2013). Ανθρωπολογία στην εκπαίδευση: Τι μπορεί να προσφέρει η πολιτισμική ανθρωπολογία στην εκπαίδευση. Αθήνα: Κριτική.

Φραγκουδάκη, Α. & Δραγώνα, Θ. (επιμ.). (1997). «Τι είν' η πατρίδα μας;» Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση. Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Willis, P. (2012). Μαθαίνοντας να δουλεύεις: Πώς τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης. Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Anderson-Levitt, K. M. (Ed.). (2011). *Anthropologies of Education*. New York: Berghahn Books.

Calhoun, C. (1994). *Social Theory and the Politics of Identity*. Cambridge: Blackwell.

Christensen, P., & James, A. (2000). *Research with Children: Perspectives and Practices*. London: Falmer Press.

Daskalaki, I. (2018). *Gypsies, Childhood and Education in Greece: An Anthropological Study*. Saarbrücken: Lambert Academic Publishing.

Daskalaki, I., & Leivaditi, N. (2019). Education and “hospitality” in liminal locations for unaccompanied refugee youths in Lesbos. In *Migration & Society: Hospitality and Hostility towards Migrants: Global Perspectives*. New York: Berghahn Books.

Foley, D. A., Levinson, B., & Hurtig, J. (2000–2001). Anthropology goes inside: The new educational ethnography of ethnicity and gender. *Review of Research in Education*, 25, 37–98.

Gilliam, L., & Markom, C. (Eds.). (2024). *Difference and Sameness in Schools: Perspectives from the European Anthropology of Education*. New York: Berghahn Books.

Giroux, H. (2010). *Ideology, Culture and the Process of Schooling*. Philadelphia: Temple University Press.

Ingold, T. (2025). *Old Ways, New People: Anthropology and/as Education*. London: Routledge.

Kiprianos, P., Daskalaki, I., & Stamelos, G. (2013). Culture and the school: The degree of educational integration of Roma and Gypsies in the Peloponnese region of Greece. *International Review of Education*, 58(5), 675–699. <https://doi.org/10.1007/s11159-012-9326-0>

Lancy, D. F., Bock, J. C., & Gaskins, S. (Eds.). (2010). *The Anthropology of Learning in Childhood*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

Levinson, B. A. U., Foley, D., & Holland, D. (Eds.). (1996). *The Cultural Production of the Educated Person*. Albany, NY: State University of New York Press.

Levinson, B. A. U., & Pollack, M. (Eds.). (2011). *A Companion to the Anthropology of Education*. Malden, MA: Wiley-Blackwell.

Manos, Y. (2024). The nation in the school textbook: Teaching history in Greek primary education. In L. Gilliam & C. Markom (Eds.), *Difference and Sameness in Schools: Perspectives*

from the European Anthropology of Education. New York: Berghahn Books.

Michail, D., & Christou, A. (2016). East European migrant women in Greece: Intergenerational cultural knowledge transfer and adaptation in a context of crisis. *Comparative Southeast European Studies*, 64(1), 58–78.

Michail, D., & Christou, A. (2018). Youth mobilities, crisis, and agency in Greece: Second generation lives in liminal spaces and austere times. *Transnational Social Review*, 8(3), 245–257.

Punch, S. (2002). Research with children: The same or different from research with adults? *Childhood*, 9(3), 321–341.

Rezaian, A., Daskalaki, I., & Apostolidou, A. (2019). Gendered spaces and educational expectations: The case of the former refugee camp “Elliniko” in Athens. *Journal of International Migration and Integration*. Springer Nature.

Sahlins, M. (1976). *Culture and Practical Reason*. Chicago: University of Chicago Press.

Spindler, G. (Ed.). (1982). *Doing the Ethnography of Schooling: Educational Anthropology in Action*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Spindler, G. (Ed.). (1987). *Education and Cultural Process: Anthropological Approaches* (2nd ed.). Prospect Heights, IL: Waveland Press.

Toren, C. (1993). Making history: The significance of childhood cognition for a comparative anthropology of mind. *Man*, 26, 461–478.

Wolcott, H. F. (1987). On ethnographic intent. In G. D. Spindler & L. Spindler (Eds.), *Interpretive Ethnography of Education: At Home and Abroad*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Anthropology and Education Quarterly. The journal of the Council on Anthropology and Education.

<https://www.wiley.com/en-us/Anthropology+%26+Education+Quarterly-p-9780JRNL63504>

Childhood. SAGE Journals:

<http://journals.sagepub.com/home/chd>

Journal of Research in Childhood Education:

<https://www.tandfonline.com/loi/ujrc20>

Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M01Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04138/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Ανάλυση/ερμηνεία - Κατανόηση των μεθόδων διεξαγωγής έρευνας και ανάλυσης δεδομένων που προκύπτουν από την έρευνα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές διδάσκονται τις βασικές αρχές της διεξαγωγής της έρευνας αλλά και τις κυριώτερες μεθόδους έρευνας, ενώ γίνεται αναφορά και σε βασικά εργαλεία έρευνας όπως τα ερωτηματολόγια, το πείραμα και η συνέντευξη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>100</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	100	Εργαστηριακή Άσκηση	35	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	100								
Εργαστηριακή Άσκηση	35								
Σύνολο Μαθήματος	135								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εργασία Ποσοστό 100
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Bryman. (2017). Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας. Gutenberg. Cohen, L. , Manion, L. & Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Μεταίχμιο.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Willig, C. (2015). Ποιοτικές μέθοδοι στην Ψυχολογία. Εισαγωγή. Gutenberg. Πουρκός, Μ. Α. & Δαφέρμος, Μ. (2010). Ποιοτική έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες. Πεδίο. Πουρκός, Μ. Α. & Δαφέρμος, Μ. (2010). Ποιοτική έρευνα στην Ψυχολογία και την Εκπαίδευση. Πεδίο.

Δραματικό παιχνίδι - Δραματοποίηση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π21Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δραματικό παιχνίδι - Δραματοποίηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1)Οργανώνουν μια δραστηριότητα θεατρικού παιχνιδιού 2) Συντονίζουν δράσεις δραματικού παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο
--

- 3) Να χρησιμοποιούν το δραματικό παιχνίδι ως μέσο αφόρμησης και αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- 4) Επιλέγουν κείμενα με στόχο τη δραματοποίηση τους
- 5) Μετατρέπουν τον αφηγηματικό λόγο σε δραματικό
- 6) Παρουσιάζουν μια δραματοποιημένη ιστορία αναπαριστώντας την σκηνικά
- 7) Δραματοποιούν ιστορίες με τα παιδιά

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ομαδική εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το δραματικό παιχνίδι και η δραματοποίηση αποτελούν θεατρικές πρακτικές που στόχο έχουν να αναδείξουν μέσω της έκφρασης του σώματος, των συναισθημάτων και του λόγου εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης της γνώσης. Είναι πράξη χαράς, συνεργασίας, δημιουργίας. Με οδηγό την σύνθετη δομή των μαθημάτων –θεωρία και πρακτική εφαρμογή-, υποστηρίζεται η βιωματική δράση ώστε ο φοιτητής να είναι έπειτα ικανός να εφαρμόζει αυτές τις πρακτικές στη διδασκαλία του. Ενδεικτικά αναπτύσσονται: δράσεις με αφετηρία τη σωματική και την προφορική έκφραση, δράση στο χώρο και το χρόνο, χρήση των αντικειμένων, παιχνίδια ενεργοποίησης της ομάδας, έκφρασης λόγου και συναισθημάτων, παιχνίδια ρόλων και εξέλιξή τους σε δρώμενα, μέσα και τεχνικές της δραματοποίησης, κριτήρια επιλογής κειμένων και αφορμήσεων για δράση, μεταφορά του αφηγηματικού λόγου σε θεατρικό. Επίσης αναλύεται ρόλος του δάσκαλου-εμπνευστή στην αναπαραστατική διαδικασία, ο ρόλος του φωτισμού, της μουσικής, της ενδυματολογίας και της μεταμφίεσης στη δραματοποίηση και το δραματικό παιχνίδι.

Οι 13 διαλέξεις διαμορφώνονται αναλυτικά ως εξής:

1. Το νησί των Συναισθημάτων. Προσεγγίζοντας τα συναισθήματα μέσα από το παιχνίδι.
2. Εισαγωγή στους ορισμούς Δραματικό παιχνίδι/ Δραματοποίηση. Ομοιότητες και διαφορές.
3. Βασικά χαρακτηριστικά του δραματικού-θεατρικού παιχνιδιού; Αυτόνομο θεατρικό παιχνίδι: παραδείγματα (παιχνίδια ενεργοποίησης ομάδας, παιχνίδια έκφρασης).
4. Αυτόνομο θεατρικό παιχνίδι: παραδείγματα (παιχνίδια παντομίμας, παιχνίδια δημιουργίας χώρου, παιχνίδια λόγου).
5. Αυτοσχεδιασμός: Ορισμός και εφαρμογές.
6. Δραματικό παιχνίδι ρόλων και Μικτό θεατρικό παιχνίδι. Παραδείγματα.
7. Δραματοποίηση: Εισαγωγή στη θεατροποίηση.
8. Ο μάγος του Οζ. Παραδείγματα δραματοποιημένων αφηγηματικών κειμένων για παιδιά.
9. Διαμορφώνοντας το κείμενο. Μετατρέποντας την αφήγηση σε διάλογο.
10. Δημιουργία ρόλου- χαρακτήρα. Προσεγγίζοντας τα συναισθήματα του ήρωα μέσα από τις καταστάσεις που βιώνει.
11. Ο χώρος και ο χρόνος στη δραματοποίηση.
12. Μέσα και τεχνικές δραματοποίησης. Το αντικείμενο και οι διαστάσεις του. Παραδείγματα.

13. Η δραματοποίηση ως εργαλείο της Παιδαγωγικής του θεάτρου και του Εκπαιδευτικού δράματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	30	Διαδραστική διδασκαλία	35	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	15	Καλλιτεχνική δημιουργία	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	10																
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	30																
Διαδραστική διδασκαλία	35																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	15																
Καλλιτεχνική δημιουργία	30																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15																
Σύνολο Μαθήματος	135																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table border="1"> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική Ερμηνεία</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>60</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Δημόσια Παρουσίαση	30	Καλλιτεχνική Ερμηνεία	10	Γραπτή Εργασία	60								
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό																
Δημόσια Παρουσίαση	30																
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	10																
Γραπτή Εργασία	60																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Beauchamp, H. (1998). Το παιδί και το δραματικό παιχνίδι. Αθήνα: Τυπωθήτω Κουρετζής, Λ. (1991). Το θεατρικό παιχνίδι. Αθήνα: Καστανιώτης Παπαδόπουλος, Σ. (2010). Παιδαγωγική του θεάτρου. Αθήνα: Αυτοέκδοση Σέξτου, Π. (1998). Δραματοποίηση. Το βιβλίο του παιδαγωγού-εμπυχωτή. Αθήνα: Καστανιώτης Faure G., Lascar S.. (1988). Το θεατρικό παιχνίδι. Αθήνα: Gutenberg

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Barbour, A., Desjean- Perotta, B. (2004). Δραστηριότητες για την υποστήριξη της δραματοποίησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Σαββάλας
- Belgeret, L. (1988). Ψυχοκινητικά παιχνίδια για παιδιά από 2 ως 6 χρόνων. Αθήνα: Δίπτυχο
- Beauchamp, H. (1998). Το παιδί και το δραματικό παιχνίδι. Αθήνα: Τυπωθήτω
- Γιάνναρης, Γ. (1994). Θεατρική αγωγή και παιχνίδι. Αθήνα: Γρηγόρης
- Κοντογιάννη, Α. (1983). Η δραματοποίηση για παιδιά. Αθήνα: Άλκηστις
- Κοντογιάννη, Α. (1989). Το βιβλίο της δραματοποίησης. Αθήνα: Άλκηστις
- Κουρετζής, Λ. (1991). Το θεατρικό παιχνίδι. Αθήνα: Καστανιώτης
- Παπαδόπουλος, Σ. (2010). Παιδαγωγική του θεάτρου. Αθήνα: Αυτοέκδοση
- Σέξτου, Π. (1998). Δραματοποίηση. Το βιβλίο του παιδαγωγού-εμπυχωτή. Αθήνα: Καστανιώτης
- Σέργη, Λ. (1987). Δραματική έκφραση και αγωγή του παιδιού. Αθήνα: Gutenberg
- Faure G., Lascar S.. (1988). Το θεατρικό παιχνίδι. Αθήνα: Gutenberg

Ανατρεπτικές αφηγήσεις της παιδικής ηλικίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π40Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανατρεπτικές αφηγήσεις της παιδικής ηλικίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Οχι Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.psed.duth.gr/wp-content/uploads/2026/03/odigos_spoudon_2025-26_gr_v11.pdf		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - Γνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα στη Νέα Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας και τις παραδοσιακές της εκδοχές

- Να έχουν γνώση των επικρατούντων κοινωνικών αναπαραστάσεων σχετικά με τα παιδιά και πώς να στέκονται κριτικά απέναντί τους
- Να διακρίνουν τι εξυπηρετούν δίπολα όπως ενήλικας vs παιδί, κοινωνικό vs φυσικό κλπ και πώς αυτά διασφαλίζουν τον έλεγχο ή την κυριαρχία του πρώτου όρου στον δεύτερο
- Να αναγνωρίζουν πως οι «ανατρεπτικές αναπαραστάσεις της παιδικής ηλικίας» δεν είναι παρά μια γκάμα αυτών που προσκρούουν σε αλήθειες που επιμένουμε να αποσιωπούμε
- Να έχουν έρθει σε επαφή με ορισμένες από τις μεγαλύτερες μορφές της νεοελληνικής πεζογραφίας του 19ου και 20ου αιώνα
- Να έχουν εποπτεία του πεζογραφικού τοπίου της νεοελληνικής λογοτεχνίας κατά τους δύο προηγούμενους αιώνες, τόσο κειμένων του λογοτεχνικού κανόνα όσο και άλλων περιπτώσεων
- Να μπορούν να διακρίνουν διαφορετικούς αφηγηματικούς τρόπους, λογοτεχνικά είδη και αισθητικά ρεύματα όπως ρεαλισμός, νατουραλισμός, μοντερνισμός κ.α.
- Να έρθουν σε επαφή με ορισμένους από τους πιο πρωτοπόρους συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας με διεθνές διαμέτρημα
- Να διαθέτουν ερμηνευτικά εργαλεία για την ανάλυση λογοτεχνικών και άλλων κειμένων
- Ειδικά σε ό,τι αφορά τον τρόπο αναπαράστασης της παιδικής ηλικίας, έρχονται σε επαφή με τολμηρά, ανανεωτικά των αναγνωστικών μας αντανakλαστικών κείμενα
- Να βλέπουν πώς κατάλληλο ύφος και περιεχόμενο μπορούν να απογειώσουν συνδυαστικά την αναγνωστική ανταπόκριση
- Να αναγνωρίζουν στη λογοτεχνία ένα χώρο ελευθερίας ή και ξεκαθαρίσματος λογαριασμών με την πραγματική και ποιητική οικογένεια
- Αποκτούν ιδέες εκπαιδευτικών εφαρμογών της δημιουργικής γραφής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα εξεταστούν κείμενα από όλο το φάσμα της νεοελληνικής πεζογραφίας του 20ου αιώνα με στόχο την εξερεύνηση και την ανάδειξη της ερμηνευτικής τους δυναμικής. Η κατανόηση, η βαθύτερη εννόηση τόσο μεμονωμένων κειμένων όσο και των στοιχείων εκείνων που δομούν το σύνολο του έργου ενός συγγραφέα, στόχο θα έχει εδώ να εγείρει ευρύτερα ζητήματα, πολιτισμικής τάξης: λογοτεχνία και κοινωνική ερμηνεία-ιδεολογία, λογοτεχνία και ιστορία, λογοτεχνία και έκφραση της επιθυμίας, η διαλογική σχέση της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης, θα είναι ορισμένοι από τους άξονες γύρω από τους οποίους θα στραφεί η ανάλυση των κειμένων. Χωρίς να παραγνωριστεί ο ρόλος της καλύτερης εξοικείωσης του ακροατηρίου με ζητήματα αυστηρά γραμματολογικής τάξης (που έχουν να κάνουν με λογοτεχνικές γενιές, λογοτεχνικά είδη, τάσεις και αισθητικά ρεύματα), θα δίνεται παράλληλα έμφαση στους τρόπους ανάλυσης, στην πρόταση εργαλείων ικανών να βοηθήσουν, να ενισχύσουν και να προεκτείνουν την επαφή μας με το κείμενο, ει δυνατόν όχι μόνο το λογοτεχνικό. Για τον σκοπό αυτό θα εξεταστούν τόσο κείμενα του λογοτεχνικού κανόνα όσο και ελάσσονα, όπως και ορισμένα που βρίσκονται στα κρυσπεδα μεταξύ λογοτεχνίας και δοκιμίου/ δημοσιογραφίας/ βιογραφίας/ αρχείου φτάνοντας μέχρι το εσκεμμένο σβήσιμο ή το θόλωμα των ορίων μεταξύ των διαφόρων ειδών του πεζού λόγου. Αυτά θα μας δώσουν μια θέα στις αναζητήσεις των σύγχρονων συγγραφέων και σε μεγάλο βαθμό σε όσα ο προηγούμενος αιώνας κλείνει ανοίγοντας την ίδια στιγμή για τον τρέχοντα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Ταινίες Podcast eclass Email								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Εξετάσεις Προαιρετική εργασία Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) --Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Γ. Βιζυηνός, Νεοελληνικά διηγήματα, επιμ. Π. Μουλλάς, Αθήνα: Βιβλ. της Εστίας, 2011 Σ. Ιακωβίδου, Inter-esse. Θέματα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις στη νεοελληνική λογοτεχνία. Αθήνα: Γ. & Κ. Δαρδανός, 2020. Χ. Ντουινιά, Πέτρος Πικρός. Τα όρια και η υπέρβαση του νατουραλισμού, Αθήνα: Γαβριηλίδης, 2006. Μ. Αζιώτη, Δύσκολες νύχτες, Αθήνα: Κέδρος, 2008 Κ. Ταχτσής, Το τρίτο στεφάνι, Αθήνα: Γαβριηλίδης, 2009. Κ. Ταχτσής, Τα ρέστα, Αθήνα: Γαβριηλίδης, 2009. Μ. Καραπάνου, Η Κασσάνδρα και ο λύκος, Αθήνα: Καστανιώτης, 1997 Μελέτες: Γ. Πεχτελίδης – Υ. Κοσμά, Αγ(ρ)ια παιδιά. Οριοθετήσεις της «παιδικής ηλικίας» στο λόγο, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2012. Θεωρία του λόγου. Δημιουργικές εφαρμογές, επιμ. Α. Κιουπκιολής, Γ. Πεχτελίδης, Υ. Κοσμά, Αθήνα: Gutenberg, 2015 320 Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία Παιδική ηλικία: κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιστορικές διαστάσεις, επιμ. Χ. Μπαμπούνης, ΕΚΠΑ: Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών, 2014 (http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/praktika_synedriou.pdf) Δ. Μακρυνιώτη (επιμ.), Κόσμοι της παιδικής ηλικίας, Αθήνα: Νήσος, 2003. A. James, A. Prout (επιμ.), Constructing and reconstructing childhood – Contemporary issues in the sociological study of childhood, Λονδίνο: The Falmer Press, 1990 A. Prout, The future of childhood, Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, Falmer, 2005 Μ. Παπαρούση, Το σώμα και η διαπραγμάτευση της διαφοράς στη σύγχρονη ελληνική πεζογραφία. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2012 Β. Πάτσιου, Τα πρόσωπα του παιδιού στην πεζογραφία, Αθήνα: Δωδώνη, 1991. Γ. Ρηγάτος, Το άρρωστο και κακοποιημένο παιδί στη λογοτεχνία, Αθήνα: Δωδώνη, 1989. Σ. Ιακωβίδου, «Ανατρεπτικές αφηγήσεις της παιδικής ηλικίας: το παιδί και το κέλυφος», στο Mundo Neogriego y Europa: contactos, dialogos culturales / Νεοελληνικός κόσμος και Ευρώπη: διάλογοι και πολιτισμικές σχέσεις, επιμ. F. M. Morcillo, Γρανάδα: 2015, σ. 43-52 (http://www.shenorg.es/files/pdf/actas_congreso_valencia_2015.pdf) Σ. Ιακωβίδου, «Η τέχνη της απόστασης: ο Ταχτσής και η αυτοβιογραφία», Νέα Εστία, 1782, Φεβρ. 2002, σ. 270-296 Σ. Ιακωβίδου, «Όταν το παιδί ήταν παιδί...»: Η Κασσάνδρα και ο λύκος της Μ. Καραπάνου ή η επιτέλους ξανακερδισμένη παιδική ηλικία, στο Παιδική ηλικία: κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιστορικές διαστάσεις, επιμ. Χ. Μπαμπούνης, ΕΚΠΑ: Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών, 2014
--

(http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/praktika_synedriou.pdf)

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Διδακτική των εικαστικών τεχνών

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π57Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική των εικαστικών τεχνών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Τέχνες στην εκπαίδευση II Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	mpavlid@eled.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να: - Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν ένα μάθημα εικαστικής αγωγής με διαθεματική διάσταση στο νηπιαγωγείο.

2. Να αναγνωρίζουν, αξιοποιούν και εφαρμόζουν στο σχολείο ειδικές τεχνικές, χρησιμοποιώντας υλικά και εργαλεία για τη διδασκαλία των εικαστικών τεχνών.
3. Να είναι ικανοί να παρατηρούν, περιγράφουν, αναλύουν και ερμηνεύουν ένα έργο τέχνης, να το συγκρίνουν με άλλα, να κατανοούν και περιγράφουν τις διαφορές και ομοιότητες, με σκοπό την αξιοποίησή του στο μάθημα.
4. Να είναι ικανοί να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και υλοποιούν ένα μάθημα προσέγγισης του έργου τέχνης με βιωματικό τρόπο.
5. Να μπορούν να αναγνωρίζουν τα στάδια εξέλιξης του παιδικού σχεδίου και τον επικοινωνιακό του χαρακτήρα, όπως και την αξία της εικαστικής έκφρασης για την ολόπλευρη και ισορροπημένη ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού, στην πράξη.
6. Να κατανοούν και αξιοποιούν την ψυχοθεραπευτική επίδραση των τεχνών και την σημασία τους στην εκπαιδευτική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος, είναι η εξοικείωση των φοιτητών με θέματα Διδακτικής της Εικαστικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο.

Το μάθημα έχει βιωματικό χαρακτήρα. Επιδιώκεται η απόκτηση έμπρακτων γνώσεων, πρακτικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, με στόχο την προσωπική και επαγγελματική ανέλιξη.

Το μάθημα κινείται σε τρεις άξονες:

Ο πρώτος άξονας είναι η δόμηση ενός μαθήματος και ο σχεδιασμός του, η οργάνωση και η υλοποίησή του. Η σημασία της διαθεματικής διάστασης στην υλοποίηση της διδασκαλίας.

Σχεδιασμός μαθημάτων για την βιωματική προσέγγιση ενός έργου τέχνης. Μελέτη πολιτιστικών προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν στο νηπιαγωγείο, με έμφαση στην αξιοποίηση της εικαστικής έκφρασης και των έργων τέχνης. Ιστορία της τέχνης: Γνωριμία με σημαντικά καλλιτεχνικά ρεύματα και καλλιτέχνες, με έμφαση στην εκπαιδευτική τους αξία.

Ο δεύτερος άξονας είναι το παιδί προσχολικής ηλικίας: Η κατανόηση του ρόλου της δημιουργικής έκφρασης για την ανάπτυξή του. Η εξέλιξη της αντίληψης, σε σχέση με την γλώσσα του σχεδίου, η σημασία και ο ρόλος του στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας. Το παιδικό ιχνογράφημα ως μέσο έκφρασης, διάγνωσης αλλά και θεραπείας ιδιαιτεροτήτων. Η ψυχοθεραπευτική διάσταση της

δημιουργικής διαδικασίας, θεραπεία μέσω της τέχνης.

Ο τρίτος άξονας είναι η γνωριμία του φοιτητή, -τριας, με διαφόρων ειδών τεχνικές ζωγραφικής (στένσιλ, χαρακτηριστική με λαδοπαστέλ, μικτές τεχνικές κλπ.), αλλά και τρισδιάστατες κατασκευές (πλαστική με πηλό, ζυμάρι ή πλαστελίνη), όπως και η αξιοποίηση άχρηστων και απορρίψιμων υλικών (μάσκες, κούκλες, κατασκευές κλπ.).

Τίτλοι των 13 μαθημάτων

1. Εισαγωγή στα βασικά ερωτήματα-Παρουσίαση του περιεχομένου. Σκοπός του μαθήματος και στόχοι.
2. Ανάλυση των στοιχείων εξετάζουμε στο μάθημα, βιωματικά και διαθεματικά. Καταγραφή των βασικών υλικών για την διδασκαλία των εικαστικών στο σχολείο.
3. Αναδρομή σε σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας της τέχνης, από την Αρχαιότητα έως σήμερα (ppt).
4. Μεθοδολογία της βιωματικής προσέγγισης του έργου τέχνης-εφαρμογή. Η αξιοποίηση του έργου τέχνης για διαθεματική διδασκαλία.
5. Κατασκευή αντικειμένων από άχρηστα και απορρίψιμα υλικά: Κατασκευή χαρακτήρων (φατσούλες) από χαρτόνι, με σκοπό την χρήση τους στη διδασκαλία, την παραγωγή λόγου και το θέατρο.
6. Κατασκευή μάσκας, η σημασία του προσώπου στον πολιτισμό. (Κατασκευή μάσκας τριών μεγεθών)-εργαστήριο.
7. Πολιτιστικά προγράμματα στο νηπιαγωγείο. (ppt). Κατασκευή στέμματος-στεφανιού από χαρτόνι-Χαρτοκοπτική. (Εργαστήριο).
8. Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά (ppt). Τεχνική στένσιλ (εργαστήριο). Διαθεματικοί στόχοι.
9. Τεχνική Χαρακτητικής με λαδοπαστέλ (εργαστήριο). Διαθεματικοί στόχοι.
10. Κατασκευή κούκλας από ρολά τουαλέτας, με σκοπό το θέατρο και την παραγωγή λόγου. (Εργαστήριο).
11. Η εξέλιξη της γλώσσας του σχεδίου, από το μικρό παιδί στον ενήλικο. Η σημασία και ο ρόλος του παιδικού ιχνογραφήματος (ppt).
12. Δημιουργικότητα. Πλαστική με πηλό (εργαστήριο).
13. Θεραπεία μέσω των τεχνών-η θεραπευτική επίδραση της δημιουργικής διαδικασίας (ppt). Οδηγίες σχετικά με την συγγραφή της γραπτής εργασίας βιωματικής προσέγγισης του έργου τέχνης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Eclass, Email, messenger (fb) (Παρουσιάσεις ppt, διδακτικό υλικό σε μορφή εγγράφων (σημειώσεις) στο Eclass										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>35</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>35</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>40</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	35	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	35	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Καλλιτεχνική δημιουργία	40
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Σεμινάρια	35										
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	35										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20										
Καλλιτεχνική δημιουργία	40										

μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	5	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαλέξεις	5						
Σύνολο Μαθήματος	135						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή 1) Εκπόνηση και παράδοση γραπτής εργασίας βιωματικής προσέγγισης του έργου τέχνης και της εικαστικής προσέγγισής του (70%) 2) Η θετική συμπεριφορά και η συνεργασία στο μάθημα, η ποιότητα των καλλιτεχνικών συνθέσεων που παράγει ο φοιτητής, -τρια (30%) Κριτήρια αξιολόγησης: 1. Συμμετοχή στο μάθημα, θετική συμπεριφορά, προθυμία. 2. Στις εικαστικές συνθέσεις: κατανόηση και εμπέδωση της διδασκόμενης θεωρίας, μέσα από την αρμονική και ισορροπημένη χρήση των σχημάτων, των χρωμάτων και την χρήση των υλικών. Αυθεντικότητα ιδεών, προσωπικό ύφος, φαντασία, δημιουργικότητα. 3. Ορθή αξιοποίηση των βιβλιογραφικών πηγών, και δημιουργική ερμηνεία της διδακτέας ύλης, στην γραπτή εργασία. Σοβαρότητα, υπευθυνότητα, αισθητική ποιότητα. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>30</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	70	Δημόσια Παρουσίαση	30
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Γραπτή Εργασία	70						
Δημόσια Παρουσίαση	30						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Erstein A. S., Τρίμη Ε. (2005), Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός. Τρίμη Ε. (2021), Καλλιτεχνική εκπαίδευση, κατασκευές-παιχνίδια με υλικά από τη φύση και την τεχνολογία, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, Εκδόσεις Α.Ε.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Erstein A. S., Τρίμη Ε. (2005), Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός. Τρίμη Ε. (2021), Καλλιτεχνική εκπαίδευση, κατασκευές-παιχνίδια με υλικά από τη φύση και την τεχνολογία, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, Εκδόσεις Α.Ε. Άρθρα της διδάσκουσας, δημοσιευμένα στον ιστότοπο: www.art22.gr Κείμενα της διδάσκουσας, ως έγγραφα και αρχεία PowerPoint, στο μάθημα (e-class).

Δ εξάμηνο

Διδακτική της ελληνικής γλώσσας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ12Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της ελληνικής γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ -	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430464/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) αναγνωρίζουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών και όρων της επιστήμης της διδακτικής της γλώσσας,
- 2) αξιοποιούν τις παραπάνω έννοιες και τους όρους στο πλαίσιο διδακτικών προσεγγίσεων για την ελληνική γλώσσα,
- 3) σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν στην πράξη διδακτικές δραστηριότητες οι οποίες θα καλλιεργούν την επικοινωνιακή ικανότητα και τις δεξιότητες γραμματισμού των μαθητών/τριών,
- 4) διακρίνουν και να τοποθετούνται κριτικά απέναντι σε ευρέως διαδεδομένα στερεότυπα και προκαταλήψεις σχετικά με τη γλωσσική ανισότητα και τη σχολική αποτυχία των μαθητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ξεκινά με μια σύντομη εισαγωγή στη θεωρία των κειμενικών ειδών, στις βασικές αρχές της κειμενογλωσσολογικής προσέγγισης της γλώσσας και στις διαφορές και τις ομοιότητες μεταξύ προφορικού, γραπτού και ηλεκτρονικού λόγου. Στη συνέχεια, συζητούνται ορισμοί και τα είδη του γραμματισμού, η σχέση του με τη σχολική επιτυχία/αποτυχία, καθώς και έννοιες όπως οι πρακτικές, τα συμβάντα και τα πεδία γραμματισμού, η (κριτική) γλωσσική επίγνωση και οι πολυγραμματισμοί. Έμφαση δίνεται στην καλλιέργεια του γραμματισμού στο νηπιαγωγείο. Αναφορά γίνεται επίσης στους στόχους της εκπαίδευσης γραμματισμού των ενηλίκων, στον γραμματισμό στον χώρο εργασίας και στην αξιοποίηση των αφηγηματικών κειμένων για την καλλιέργεια του κριτικού γραμματισμού.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη διδακτική της γλώσσας
2. Προσεγγίσεις διδασκαλίας της γλώσσας
3. Αναλυτικά προγράμματα και διδασκαλία της γλώσσας
4. Σχεδιασμός μαθήματος
5. Γλωσσικές δεξιότητες
6. Στρατηγικές εκμάθησης της γλώσσας
7. Εισαγωγή στον γραμματισμό
8. Βασικές έννοιες και μοντέλα γραμματισμού
9. Γραμματισμός στο νηπιαγωγείο
10. Το λάθος στη διδασκαλία της γλώσσας
11. Διδακτική της ΝΕ ως Γ2/ΞΓ
12. Διδακτική της ΝΕ ως γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς
13. Παρουσίαση εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>61</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Εκπόνηση μελέτης (project)	61	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35										
Εκπόνηση μελέτης (project)	61										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Άλλη / Άλλες</td><td>10</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50	Γραπτή Εργασία	40	Άλλη / Άλλες	10		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50										
Γραπτή Εργασία	40										
Άλλη / Άλλες	10										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [59357256]: Ο Κριτικός Γραμματισμός στη Σχολική Πράξη: Αρχίζοντας από το Νηπιαγωγείο, Ντίνas Κώστας, Γώτη Ευθυμία Βιβλίο [21420]: Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων, Αρχάκης Αργύρης
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Αρχάκης, Α. 2011. Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση κειμένων, β' εκδ. Αθήνα: Πατάκης.
- Αρχάκης, Α. & Τσάκωνα, Β. 2011. Ταυτότητες, αφηγήσεις και γλωσσική εκπαίδευση. Αθήνα: Πατάκης.
- Baynham, M. 2002. Πρακτικές γραμματισμού. Μετάφραση: Μ. Αραποπούλου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Egan-Robertson, A. & Bloome, B. 2003. Γλώσσα και πολιτισμός. Οι μαθητές/-τριες ως ερευνητές/-τριες. Μετάφραση: Μ. Καραλή. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Collins, J. & R. K. Blot (2003). Literacy and Literacies: Texts, Power, and Identity. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cook-Gumperz, J. (επιμ.) 2008. Η κοινωνική δόμηση του γραμματισμού. Επιμέλεια-θεώρηση: Τ. Κωστούλη. Μετάφραση: Ε. Κοτσοφού. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Cope, B. & M. Kalantzis (eds.) (2000). Multiliteracies: Literacy Learning and the Design of Social Futures. London: Routledge.
- Pappas, C. C. & Barro Zecker, L. (επιμ.) 2006. Αναδομώντας τα κειμενικά είδη του σχολικού γραμματισμού. Επιμέλεια-θεώρηση: Τ. Κωστούλη. Μετάφραση: Γ. Κουρμεντάλα. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Stierer, B. & J. Maybin (eds.) (1994). Language, Literacy and Learning in Educational Practice. Clevedon, Multilingual Matters.
- Χαραλαμπόπουλος, Α. (επιμ.) 2006. Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
- Τσάκωνα, Β. 2013. Η κοινωνιογλωσσολογία του χιούμορ: Θεωρία, λειτουργίες και διδασκαλία. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γλωσσολογία (<http://glossologia.phil.uoa.gr/node/36>)

Εφαρμοσμένη γλωσσολογία (http://www.enl.auth.gr/gala/jal_volumes.asp)

Μελέτες για την ελληνική γλώσσα (<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=el&Itemid=176>)

Ομαδοσυνεργατικές μορφές μάθησης στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ23Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ομαδοσυνεργατικές μορφές μάθησης στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04216/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν: 1) να προσδιορίσουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης 2) να δημιουργούν το κατάλληλο υποστηρικτικό πλαίσιο για την εργασία των παιδιών του νηπιαγωγείου σε μικρές ομάδες στις

αυθόρμητες και στις οργανωμένες δραστηριότητες

3) να παρατηρούν και να αξιολογούν την εργασία των παιδιών στις μικρές ομάδες

4) να σχεδιάζουν δραστηριότητες για την ενίσχυση της συνεργατικής μάθησης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας στο νηπιαγωγείο και σε χώρους άτυπης εκπαίδευσης και να τις αξιολογούν

5) να επιλέγουν και να εφαρμόζουν τις καταλληλότερες ομαδοσυνεργατικές τεχνικές και μεθόδους ανάλογα με τον εκπαιδευτικό στόχο και την ομάδα μαθητών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A) Οι μαθητές της τάξης ως κοινωνική ομάδα.

B) Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση:

- Εννοιολογικός προσδιορισμός και ιστορική αναδρομή
- Θεωρητική θεμελίωση της συνεργατικής μάθησης και οφέλη για τους μαθητές
- Μοντέλα συνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης
- Δυνατότητες και μέθοδοι εφαρμογής στην προσχολική εκπαίδευση
- Ο ρόλος του/της νηπιαγωγού

Γ) Δημιουργία υποστηρικτικού πλαισίου για την εργασία των παιδιών σε ομάδες στις αυθόρμητες και στις οργανωμένες δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο.

Δ) Ομαδικές δραστηριότητες για την ενίσχυση της συνεργατικής μάθησης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας στο νηπιαγωγείο και σε χώρους άτυπης εκπαίδευσης.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση: Εννοιολογικός προσδιορισμός και ιστορική αναδρομή
2. Οι μαθητές της τάξης ως κοινωνική ομάδα, μορφές οργάνωσης της τάξης κατά την διδακτική διαδικασία, παιδαγωγικό κλίμα της τάξης
3. Θεωρητική θεμελίωση της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, οφέλη για τους μαθητές

4. Θετική αλληλεξάρτηση, ατομική ευθύνη, προωθητική αλληλεπίδραση: σημασία και παραδείγματα
5. Προγράμματα ανάπτυξης κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων και η σημασία τους, παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού
6. Ανάπτυξη προαπαιτούμενων δεξιοτήτων των μαθητών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση I
7. Ανάπτυξη προαπαιτούμενων δεξιοτήτων των μαθητών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση II
8. Παρατήρηση των παιδιών κατά την εργασία σε ομάδες, αξιοποίηση των δεδομένων της παρατήρησης, αναστοχασμός του εκπαιδευτικού
9. Δημιουργία υποστηρικτικού πλαισίου στο ελεύθερο παιχνίδι και τις οργανωμένες δραστηριότητες για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των παιδιών στο νηπιαγωγείο
10. Συνεργατικές τεχνικές και μοντέλα ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης, παραδείγματα και ανάλυση
11. Σχεδιασμός δραστηριότητας, ανάλυση πορείας εργασίας - I
12. Σχεδιασμός δραστηριότητας, ανάλυση πορείας εργασίας - II
13. Γενική επισκόπηση και αξιολόγηση του μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής Ποσοστό 100								

και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [32206]: Συνεργατική μάθηση στην προσχολική εκπαίδευση, Αυγητίδου Σοφία

Βιβλίο [41955710]: Οι Εκπαιδευτικοί ως Ερευνητές και ως Στοχαζόμενοι Επαγγελματίες, Αυγητίδου Σοφία

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αναγνωστοπούλου Μ., 2001, Η Ομαδική Διδασκαλία στην Εκπαίδευση, εκδ. Κυριακίδη.

Αυγητίδου Σοφία, 2008, Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές, εκδ. Gutenberg.

Budrit A., 2007, Η Ομαδοσυνεργατική Μάθηση, εκδ. Κέδρος.

Δερβίσης Στ., 1998, Οι Μαθητές μιας Τάξης ως Κοινωνική Ομάδα και η Ομαδοκεντρική Διδασκαλία, εκδ. Gutenberg.

Dillenbourg P. (edit), 1999, Collaborative Learning – Cognitive and Computational Approaches, Pergamon.

Johnson D., & Johnson R., 1994, Learning Together and Alone, Allyn and Bacon.

Καζέλα, Κ. 2009, Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση στην προσχολική εκπαίδευση, Αθήνα, εκδ. Οδυσσέας.

Κακανά Δόμνα, 2018, Η Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση, εκδ. Κυριακίδη.

Κανάκης, Ι. 2001, Οργάνωση της διδασκαλίας – Ομάδες εργασίας, Αθήνα, εκδ. Τυπωθήτω.

Ματσαγγούρας Η., 2008, Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση, εκδ. Γρηγόρη.

Ματσαγγούρας Η., 2007, Στρατηγικές Διδασκαλίας, Gutenberg.

Μουμουλίδου Μ., Ρεκαλίδου Γ., 2010, Μικρές Ομάδες στην Εκπαίδευση, Gutenberg.

Τζώρτζη Ά., 1996, Οργάνωση και Λειτουργία των Ομάδων στο Νηπιαγωγείο, Gutenberg.

Χαντζηδήμου, Δ. & Αναγνωστοπούλου, Μ. 2011, Οι ομάδες εργασίας των μαθητών στην εκπαίδευση.

Κοινωνική παιδαγωγική

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ47Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνική παιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU152/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) περιγράψουν τις βασικές θεωρητικές, επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις της κοινωνικής παιδαγωγικής 2) διακρίνουν μεταξύ βασικών θεωρήσεων της κοινωνικής παιδαγωγικής στον διεθνή χώρο στο πλαίσιο της ιστορικής της

εξέλιξης

- 3) εξηγούν τις βασικές αρχές της κοινωνικής παιδαγωγικής και τη σύνδεσή τους με την ολόπλευρη ανάπτυξη, μάθηση και κοινωνική ενσωμάτωση του ατόμου
- 4) προσδιορίζουν την κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση και αποστολή του σχολείου/νηπιαγωγείου
- 5) αναγνωρίζουν σύγχρονα κοινωνικοπαιδαγωγικά προβλήματα με έμφαση σε εκείνα που εκδηλώνονται στο χώρο του σχολείου/νηπιαγωγείου
- 6) αναλύουν τον κοινωνικοπαιδαγωγικό ρόλο του εκπαιδευτικού/νηπιαγωγού στο πλαίσιο της ανάπτυξης καινοτόμων δράσεων με χαρακτήρα πρόληψης ή και παρέμβασης
- 7) αναπτύσσουν κοινωνικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες για την βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της ποιότητας της σχολικής ζωής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές/τριες εισάγονται στον διεπιστημονικό χώρο της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και αντιλαμβάνονται το δυναμικό χαρακτήρα της, καθώς μετεξελίσσεται στο πλαίσιο της αντιμετώπισης ποικίλων εκπαιδευτικών και κοινωνικών προβλημάτων, διαμορφώνοντας στρατηγικές που ανταποκρίνονται στην πολυπλοκότητα των φαινομένων και στη σύνθετη και ρευστή κοινωνική πραγματικότητα και τις παραμέτρους που κάθε φορά τη διαμορφώνουν. Παρουσιάζονται βασικές θεωρητικές διαστάσεις, επιστημολογικές θεωρήσεις και μεθοδολογικά ζητήματα και εξετάζονται οι θεμελιώδεις αξίες και αρχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και δίνεται έμφαση στη σύνδεση με το σύγχρονο σχολείο γενικότερα και το νηπιαγωγείο ειδικότερα. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται ερευνητικές στρατηγικές, μεθοδολογικές πρακτικές και τεχνικές που υποστηρίζουν τον κοινωνικοπαιδαγωγικό ρόλο του σχολείου/νηπιαγωγείου, για την προώθηση της μάθησης, της ευημερίας και της κοινωνικής ενσωμάτωσης με τρόπους που προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη.

Ενότητες του μαθήματος

1. Εαυτός-συλλογικότητα-κοινωνία, πολιτισμικές αξίες και ανθρωπιστικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης
2. Το πολυδιάστατο πεδίο, οι ρόλοι και ο διεπιστημονικός χαρακτήρας της Κοινωνικής Παιδαγωγικής.
3. Βασικές αρχές και θεωρήσεις, ιστορική εξέλιξη και η σύγχρονη διεθνής πραγματικότητα.
4. Μεθοδολογικά ζητήματα και προτεραιότητες της Κοινωνικής Παιδαγωγικής

5. Ευημερία και ψυχική ανθεκτικότητα
6. Μεγάλοι Κοινωνικοί Παιδαγωγοί
7. Ιδιότητα του πολίτη και κριτική προσέγγιση
8. Ενεργός συμμετοχή ως δικαίωμα
9. Κοινωνική Παιδαγωγική στη Γερμανία, Αγγλία και άλλες χώρες/κανόνες 21ου αιώνα και ψηφιακή ενσωμάτωση
10. Ο κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του σχολείου/νηπιαγωγείου, ο/η εκπαιδευτικός ως κοινωνικός παιδαγωγός
11. Βασικές ερευνητικές στρατηγικές, μεθοδολογικές πρακτικές και τεχνικές.
12. Ανάπτυξη-αξιολόγηση δράσεων με προληπτικό ή/και παρεμβατικό χαρακτήρα σε σχέση με σημαντικά κοινωνικοπαιδαγωγικά ζητήματα που εκδηλώνονται στο σχολικό πλαίσιο.
13. Παρουσίαση εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>9</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>56</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Σεμινάρια	9	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	56	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	30												
Σεμινάρια	9												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	56												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Άλλη / Άλλες</td><td>30</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	40	Δημόσια Παρουσίαση	30	Άλλη / Άλλες	30				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εργασία	40												
Δημόσια Παρουσίαση	30												
Άλλη / Άλλες	30												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Επιλογές Συγγραμμάτων:

Βιβλίο [102124573]: Κοινωνική παιδαγωγική, Μυλωνάκου – Κεκέ Η. Λεπτομέρειες

Βιβλίο [30172]: Κοινωνική παιδαγωγική, Καναβάκης Μιχάλης Λεπτομέρειες

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2021). ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ. Παπαζήσης

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2013). Κοινωνική παιδαγωγική: Θεωρητικές, επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις. Αθήνα: Διάδραση.

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2003). Ζητήματα κοινωνικής παιδαγωγικής. Αθήνα: Ατραπός.

Καναβάκης, Μ. (2002). Κοινωνική παιδαγωγική: Περιεχόμενο και ιστορική εξέλιξη. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Θωίδης, Ι., & Χανιωτάκης, Ν. (2012). Ολοήμερο σχολείο. Παιδαγωγικές και κοινωνικές διαστάσεις. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Θωίδης, Ι. (2002). Κοινωνική Παιδαγωγική –Κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση του σχολείου. Μακεδόν, 10, 365-380.

Moss, P. & Petrie, P. (2019). Education and social pedagogy: What relationship? London Review of Education, 17(3), 393-405.

Janer, A. & Úcar, X. (2017) Analysing the dimensions of social pedagogy from an international perspective. European Journal of Social Work, 20(2), 203-218.

DOI: 10.1080/13691457.2016.1188782

Hamalainen, J. (2015). Defining social pedagogy: historical, theoretical and practical considerations. British Journal of Social Work, 45(3), 1022-1038. doi: 10.1093/bjsw/bct174

Schugurensky, D., & Silver, M. (2013). Social pedagogy: Historical traditions and transnational connections. Education Policy Analysis Archives, 21(35), 1-16. doi:10.14507/epaa.v21n35.2013

Hämäläinen, J. (2012). Social pedagogical eyes in the midst of diverse understandings, conceptualisations and activities. International Journal of Social Pedagogy, 1(1), 3-16. doi:10.14324/111.444.ijsp.2012.v.1.1.00

Kyriacou, Ch. (2009) The five dimensions of social pedagogy within schools. Pastoral Care in Education, 27(2), 101-108, DOI: 10.1080/02643940902897681

Baines, E., Blatchford, P. & Kutnick, P. (2008). Pupil grouping for learning: Developing a social pedagogy of the classroom. In R. M.

Gillies, A. F. Ashman and J. Terwel (Eds.), The teacher's role in implementing cooperative learning in the classroom (pp. 56-72). New York: Springer.

Σχετικά Επιστημονικά Περιοδικά

-International Journal of Social Pedagogy

- Social Pedagogy | Social Education

Οργάνωση, διαχείριση και διοίκηση στην εκπαιδευτική μονάδα Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ50Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οργάνωση, διαχείριση και διοίκηση στην εκπαιδευτική μονάδα Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430497/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) κατανοούν θέματα πρώτων βοηθειών
- 2) αντιμετωπίζουν ατυχήματα στο χώρο της εργασίας τους
- 3) διαχειρίζονται θέματα που σχετίζονται με τη βασική υποστήριξη της ζωής και την προνοσοκομειακή υποστήριξη της ζωής στο τραύμα.
- 4) Κατανοούν θέματα υγιεινής και ασφάλειας στις μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης.
- 5) Σχεδιάζουν, οργανώνουν, διαχειρίζονται και διοικούν μια εκπαιδευτική μονάδα σ' έναν ολοκληρωμένο κύκλο, επιχειρηματικής λειτουργίας.
- 6) Εξοικειωθούν με τρόπους οργάνωσης και λειτουργίας μιας Σχολικής Βιβλιοθήκης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα της πρακτικής περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους ενότητες: Α) Φροντιστήριο Κινδύνων και Ατυχημάτων, Β) Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικής Μονάδας και Γ) Οργάνωση Σχολικής Βιβλιοθήκης.

Α) Φροντιστήριο Κινδύνων και Ατυχημάτων

Το φροντιστήριο απευθύνεται στους/στις φοιτητές/τριες των παιδαγωγικών τμημάτων με σκοπό να τους ενημερώσει πάνω σε θέματα πρώτων βοηθειών και να τους καταστήσει ικανούς να αντιμετωπίζουν ατυχήματα στο χώρο της εργασίας, κυρίως σε σχέση με τους μαθητές τους. Παράλληλα, τους βοηθά στην αντιμετώπιση με ψυχραιμία ατυχημάτων στο σπίτι και στις διακοπές και τους διδάσκει τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Σκοπός του φροντιστηριακού μαθήματος είναι να προετοιμάσει

τους/τις φοιτητές/τριες, μέσα από τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα αποκτήσουν, για τη σωστή αντιμετώπιση και διαχείριση θεμάτων που σχετίζονται με τη βασική υποστήριξη της ζωής και την προνοσοκομειακή υποστήριξη της ζωής στο τραύμα. Η εκπαίδευση θα έχει κατά βάση πρακτικό χαρακτήρα με την εφαρμογή σχετικών αλγορίθμων και πρωτοκόλλων, θα πραγματοποιείται με τη βοήθεια συγχρόνων προπλάσμάτων που έχουν κατασκευαστεί γι' αυτό το σκοπό και θα ολοκληρώνεται σε 6 τρίωρες θεματικές ενότητες όπου η παρουσία των φοιτητών/τριών θα είναι υποχρεωτική. Επιπλέον ο/η φοιτητής-τρια παίρνει πιστοποίηση μέσω του Ε.Κ.Α.Β, εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ERC) αφού θα έχει παρακολουθήσει υποχρεωτική άσκηση πεδίου διάρκειας 5 ωρών.

Β) Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικής Μονάδας

Σχεδιασμός και αναλυτική περιγραφή των φάσεων ίδρυσης οργάνωσης και λειτουργίας ενός εκπαιδευτικού χώρου προσχολικής ηλικίας με προτεραιότητα στις οικονομοτεχνικές - διοικητικές δραστηριότητες και λειτουργίες του.

Γ) Οργάνωση Σχολικής Βιβλιοθήκης

Στην ενότητα αυτή αναλύονται οι στόχοι μιας καλά οργανωμένης (προ)σχολικής βιβλιοθήκης, παρουσιάζεται ο χώρος ή οι χώροι που απαιτούνται και ο τρόπος σύμφωνα με τον οποίο θα διαμορφωθούν, η συγκρότηση της συλλογής υλικού από το προσωπικό (νηπιαγωγοί), ο τρόπος οργάνωσης του υλικού σύμφωνα με το Δεκαδικό Σύστημα Ταξινόμησης Melvil Dewey.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Πρακτική (Τοποθέτηση)</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>27</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Φροντιστήριο	20	Πρακτική (Τοποθέτηση)	30	Άσκηση Πεδίου	10	Διαδραστική διδασκαλία	27	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Φροντιστήριο	20														
Πρακτική (Τοποθέτηση)	30														
Άσκηση Πεδίου	10														
Διαδραστική διδασκαλία	27														
Εξετάσεις	3														
Σύνολο Μαθήματος	90														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά <table data-bbox="722 465 1532 577"> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	80	Δημόσια Παρουσίαση	20
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Προφορική Εξέταση	80						
Δημόσια Παρουσίαση	20						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Επιλογές Συγγραμμάτων: Βιβλίο [94644296]: Πρώτες Βοήθειες στις Επιστήμες Υγείας, Θωμάς Αποστόλου, Ιωάννα Χατζηπροδρομίδου Βιβλίο [86054939]: Πρώτες Βοήθειες και Ειδικές Καταστάσεις, Νικόλαος Γκούρτσας Βιβλίο [50662922]: Πρώτες Βοήθειες, Άνθη Πορφυριάδου Βιβλίο [50660082]: Πρώτες Βοήθειες, H. Karutz, M. von Buttler Βιβλίο [41958838]: Πρώτες Βοήθειες και Πρόληψη Ατυχημάτων στην Εκπαίδευση, Δημήτρης Κεχαγιάς Βιβλίο [13256959]: Πρώτες Βοήθειες – Πρακτικός Οδηγός, British Red Cross Βιβλίο [13256950]: Πρώτες Βοήθειες, Α. Πετρίδης, Ε. Ευτυχίδου Βιβλίο [122074088]: Πρώτες Βοήθειες για Βρέφη και Παιδιά, V. J. Armstrong Βιβλίο [112693121]: Πρώτες Βοήθειες για Παιδιά και Βρέφη, Ιωάννης Ζερβός Βιβλίο [102072285]: Πρώτες Βοήθειες – Πλήρης Οδηγός, St. John Ambulance, St. Andrew's Ambulance, British Red Cross Βιβλίο [13256911]: Παιδικά Ατυχήματα, Κωνσταντίνος Θ. Τσουμάκας • Ανάρτηση υλικού του θεωρητικού και του φροντιστηριακού μέρους του μαθήματος (σημειώσεις, διαφάνειες διαλέξεων, ασκήσεις, κ.λπ.) του διδάσκοντα στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης του πανεπιστημίου (e-class).
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Πληροφορική στην εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ06Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πληροφορική στην εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04145/ https://www.psed.duth.gr/courses/pliroforiki-stin-ekpaideysi/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

1) Εξηγούν βασικά ζητήματα διασύνδεσης θεωριών μάθησης και τεχνολογίας και να υποστηρίζουν σχετικές στρατηγικές ενσωμάτωσης της τεχνολογίας,

- 2) Αναλύουν τρόπους αξιοποίησης της τεχνολογίας στη διδασκαλία και μάθηση γνωστικών πεδίων
- 3) Εξηγούν τρόπους αξιοποίησης εργαλείων λογισμικού στη διδασκαλία και τη μάθηση και να σχεδιάζουν τρόπους ενσωμάτωσης πολυμέσων στη διδασκαλία και τη μάθηση,
- 4) Αξιοποιούν εργαλεία λογισμικού ανοικτού κώδικα για ψηφιακή ζωγραφική προσχολικής ηλικίας και βασική επεξεργασία εικόνας, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προγραμματισμού και να υλοποιούν σχετικές εκπαιδευτικές πολυμεσικές εφαρμογές για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση γνώσεων σχετικά με προσεγγίσεις ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση καθώς και την υλοποίηση εκπαιδευτικών πολυμεσικών εφαρμογών. Το μάθημα είναι εργαστηριακό. Θα εκπονηθούν εργαστηριακές ασκήσεις που θα αφορούν μεταξύ άλλων τα εξής: εξοικείωση με λειτουργίες και χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού για προσχολική ηλικία (διαθέσιμο δωρεάν από το Υπουργείο Παιδείας, ελεύθερο λογισμικό), βασική επεξεργασία εικόνας με λογισμικό ανοικτού κώδικα, ψηφιακή ζωγραφική για παιδιά προσχολικής ηλικίας, εργαλεία για αυτοματοποιημένη δημιουργία εικόνων, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προγραμματισμού, συγγραφή πολυμεσικών εκπαιδευτικών εφαρμογών για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν οργανωθεί ως εξής:

- 1) Εισαγωγικές έννοιες
- 2) Εξοικείωση με λειτουργίες και χρήση λογισμικού ψηφιακής ζωγραφικής για προσχολική ηλικία
- 3) Βασική επεξεργασία εικόνας με λογισμικό ανοικτού κώδικα (I)
- 4) Βασική επεξεργασία εικόνας με λογισμικό ανοικτού κώδικα (II)
- 5) Εργαλεία για αυτοματοποιημένη δημιουργία εικόνων
- 6) Συγγραφή εκπαιδευτικών πολυμεσικών ιστοριών για παιδιά προσχολικής ηλικίας με δύο εναλλακτικά εργαλεία λογισμικού ανοικτού κώδικα (8 εβδομάδες).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

Χρήση Τ.Π.Ε.

- Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία
- Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση
- Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

Περιγραφή

Ηλεκτρονικές διαφάνειες
Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass,
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
Εργαστηριακές ασκήσεις με εργαλεία ψηφιακής ζωγραφικής για προσχολική ηλικία και βασικής επεξεργασίας εικόνας, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προγραμματισμού και συγγραφή πολυμεσικών εκπαιδευτικών εφαρμογών για παιδιά προσχολικής ηλικίας με εναλλακτικά εργαλεία, εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Εργαστηριακή Άσκηση	39
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Κριτήρια αξιολόγησης για τις εργασίες: Περιεχόμενο (40%): συνάφεια με το θέμα, πρωτοτυπία, σενάριο εφαρμογής, κατάλληλα μεγέθη αντικειμένων, κινήσεις αντικειμένων στο χώρο Δομή (15%): Οργάνωση/δομή/πληρότητα της εργασίας Τεχνική αρτιότητα (45%): δυνατότητες πλοήγησης, ορθή απόκριση στις επιλογές του χρήστη, αλλαγή υποβάθρων, εμφάνιση και εξαφάνιση αντικειμένων

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Συμπερασματική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Εργαστηριακή Εργασία

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Newby T.J., Stepich D.A., Lehman J.D., Russel J.D. (2009). Εκπαιδευτική Τεχνολογία για Διδασκαλία και Μάθηση. Εκδόσεις Επίκεντρο.
Smaldino S.E., Lowther D.L., Russel J.D. (2010). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Μέσα για Μάθηση. Εκδόσεις Έλλην, Εκδοτικός Όμιλος Ίων.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βοσνιάδου Σ. (2006). Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές: Προοπτικές, Προβλήματα και Προτάσεις για την Αποτελεσματικότερη Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση. Εκδόσεις Gutenberg.
Βοσνιάδου Σ., De Corte E., Glaser R., Mandl H. (2006). Σχεδιάζοντας Περιβάλλοντα Μάθησης Υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες. Εκδόσεις Gutenberg.
Γιαννούλας Α.Ε. (2009). Εκπαιδευτικό Λογισμικό: Διδακτική Αξιοποίηση στο Σύγχρονο Ψηφιακό Περιβάλλον. Εκδόσεις Καυκάς.
Δαφέρμου Χ., Κουλούρη Π., Μπασαγιάννη Ε. (2007). Οδηγός Νηπιαγωγού – Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί, Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης. Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
Κόμης Β.Ι. (2019). Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, 2η Έκδοση. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
Παναγιωτακόπουλος Χ., Πιερρακέας Π., Πιντέλας Π. (2003). Το Εκπαιδευτικό Λογισμικό και η Αξιολόγησή του. Εκδόσεις Μεταίχμιο.
Depover C., Karsenti T., Κόμης Β. (2010). Διδασκαλία με Χρήση της Τεχνολογίας: Προώθηση της Μάθησης, Ανάπτυξη Ικανοτήτων. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
Newby T.J., Stepich D.A., Lehman J.D., Russel J.D. (2009). Εκπαιδευτική Τεχνολογία για Διδασκαλία και Μάθηση. Εκδόσεις Επίκεντρο.
Prentzas J. (2016). Digital Stories and their Integration in Early Childhood and Primary Education: Teaching Scenarios and Practical Ideas. Nova Science Publishers.
Roblyer M.D., Doering A.H. (2014). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Εκδόσεις Έλλην, Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
Smaldino S.E., Lowther D.L., Russel J.D. (2010). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Μέσα για Μάθηση. Εκδόσεις Έλλην, Εκδοτικός Όμιλος Ίων.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Computers & Education, Elsevier
IEEE Transactions on Education, IEEE Education Society
IEEE Transactions on Learning Technologies, IEEE Computer Society & IEEE Education Society
Journal of Educational Technology and Society, Int. Forum of Educ. Technology & Society

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K24Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Όσοι φοιτητές δηλώσουν το μάθημα έχουν πρόσβαση στη σελίδα του μαθήματος		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) προσδιορίσουν το περιεχόμενο των όρων «πολιτισμός» και «κουλτούρα» και να περιγράψουν τις σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και

πολιτισμού, επικεντρώνοντας στις πολιτικές τους διαστάσεις.

2) ορίσουν τον «ρατσισμό» και τον «εθνικισμό», να παραθέσουν τα βασικά στοιχεία της μειονοτικής σχέσης και να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ ιστορικών και μεταναστευτικών μειονοτήτων.

3) διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ της σχολής σκέψης του «εξελικτικού οικουμενισμού» και αυτής του «πολιτισμικού σχετικισμού», και να εξηγήσουν το πώς κάθε σχολή προσεγγίζει την εκπαίδευση (των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών)

4) αναφέρουν και να συγκρίνουν τα βασικά στοιχεία των σχετικών μοντέλων εκπαίδευσης (αφομοίωσης, ενσωμάτωσης, πολυπολιτισμικό, αντιρατσιστικό, διαπολιτισμικό) και να εξηγήσουν τις βασικές μεταξύ τους διαφορές.

5) αναφέρουν τα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση (αφαιρετική – προσθετική διγλωσσία, μοντέλα δίγλωσσης εκπαίδευσης).

6) παραθέσουν τα βασικά στοιχεία της ιστορίας και της εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη.

7) παραθέσουν τα βασικά στοιχεία της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα αναφορικά με την εκπαίδευση παιδιών με διαφορετικό πολιτισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται στις ακόλουθες ενότητες:

- περί ιδεολογίας και αναπαραστάσεων
- περί ταυτότητας και ετερότητας
- περί πολιτισμού και κουλτούρας
- περί εξελικτικού οικουμενισμού και πολιτισμικού σχετικισμού
- περί ρατσισμού και εθνικισμού
- περί έθνους – κράτους και εθνικής παιδείας
- περί της εκπαίδευσης των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών
- μοντέλα εκπαίδευσης – βασικές αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- εκπαίδευση μεταναστών και ιστορικών μειονοτήτων: η ελληνική εμπειρία
- γλωσσικές και θρησκευτικές μειονότητες στην Ελλάδα - η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης και η εκπαίδευσή της
- Διγλωσσία και εκπαίδευση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή e-class ppt συνεργασία με φοιτητές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Προφορική εξέταση (ομάδες των 4 φοιτητών - 20' ανά ομάδα) στο τέλος του εξαμήνου. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>100</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	100				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Προφορική Εξέταση	100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Γκόβαρης, Χρ., 2011, Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: Διάδραση - Στεργίου Λ., & Σιμόπουλος Γ., Μετά το κοντέινερ: Διαπολιτισμική Ματιά στην Εκπαίδευση Προσφύγων, Αθήνα: Gutenberg
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
- Bacer, C., 2001, Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg - Banks, J., 2004, Εισαγωγή στην Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση, Αθήνα: Παπαζήσης - Ben Jelloun, T., 1998, Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου, Αθήνα: Λιβάνης - Γκότοβος, Α., 2003, Εκπαίδευση και. Ετερότητα Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής, Αθήνα: Μεταίχμιο. - Coehlo, E. (Επιμ. Τρέσσου Ε. & Μητακίδου Σ.), 2007, Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. - Δαμανάκης, Μ., 2004, Η Εκπαίδευση των Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα, Διαπολιτισμική Προσέγγιση,

Αθήνα: Gutenberg

- Levi-Strauss, C, 2003 (1952), Φυλές και Ιστορία, Αθήνα: Πατάκης
- Μααλούφ, Α., 1999, Φονικές ταυτότητες, Αθήνα : Ωκεανός
- Μαυρομμάτης, Γ, Τσιτσελίκης, Κ, 2004, «Η εκπαίδευση των μεταναστών στην Ελλάδα 1990 - 2003: πολιτικές και πρακτικές», στο Παύλου, Μ, - Χριστόπουλος, Δ, (επιμ.) Η Ελλάδα της μετανάστευσης: Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη, εκδ. Κριτική - ΚΕΜΟ, Αθήνα, 2004, σσ. 121 - 140.
- Νικολάου, Γ. 2011, Διαπολιτισμική Διδακτική, Αθήνα: Πεδίο
- Παπαταξιάρχης, Ε., 2006, (επιμ.), Περιπέτειες της ετερότητας: η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Παπαχρήστος, Κ., 2011, Διαπολιτισμική εκπαίδευση στο ελληνικό σχολείο, Αθήνα: Ταξιδευτής
- Ταϊήλορ, Τσ., 1997, Πολυπολιτισμικότητα, Αθήνα: Πόλις
- Τσιακαλός, Γ., 2000, Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Φραγκουδάκη, Α., Δραγώνα, Θ., 1997, "Τι είν' η Πατρίδα μας;" Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση, Αθήνα: Αλεξάνδρεια
- Χαρβαντζίδης, Π., 2013, Χτίζοντας ένα δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο, Αθήνα: Επίκεντρο

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Intercultural Education

Race Ethnicity and education

Κείμενα Φιλοσοφικού-Παιδαγωγικού Προβληματισμού

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K32E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κείμενα Φιλοσοφικού-Παιδαγωγικού Προβληματισμού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04297/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - αναγνωρίζουν τους τόπους και τους τρόπους άρθρωσης της φιλοσοφικής με την παιδαγωγική σκέψη,

- κατανοούν φιλοσοφικά κείμενα παιδαγωγικού ενδιαφέροντος,
- αξιοποιούν την κριτική-ερμηνευτική ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων,
- σχεδιάζουν και πραγματοποιούν μια έρευνα αναπτύσσοντας κριτικά έναν δικό τους φιλοσοφικό-παιδαγωγικό προβληματισμό,
- συγγράφουν ένα κείμενο φιλοσοφικού-παιδαγωγικού προβληματισμού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τα εξής κείμενα προς ανάλυσιν:

- Πλάτων: Πολιτεία
- Αριστοτέλης: Πολιτικά – Ηθικά Νικομάχεια
- J. J. Rousseau: Αιμίλιος ή περί αγωγής
- I. Kant: Περί Παιδαγωγικής
- F. Nietzsche: Μαθήματα για την παιδεία
- E. Durkheim: Η ηθική εκπαίδευση
- J. Dewey: Εμπειρία και εκπαίδευση
- B. Russell: Για την εκπαίδευση ειδικά κατά την πρώιμη παιδική ηλικία
- A. S. Makarenko: Παιδαγωγικό ποίημα. Ο δρόμος προς τη ζωή
- O. F. Bollnow: Το πνεύμα της άσκησης
- E. Παπανούτσος: Φιλοσοφία και Παιδεία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>56</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εργασία Ποσοστό 100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Θεοδωροπούλου, Έλ. Κείμενα Παιδείας. Η εγκοπή της Φιλοσοφίας της Παιδείας: Εισαγωγή, Ατραπός, Αθήνα, 2011. - Θεοδωρόπουλος, Ι. Ε., Μεταξύ φιλοσοφίας και παιδαγωγικής, Γρηγόρης, Αθήνα, 1999.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Αριστοτέλης, Πολιτικά, Ι-II, μτφρ. Β. Μοσκόβης, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 1989. —, Ηθικά Νικομάχεια, Βιβλία Α-Κ, μτφρ. Δ. Λυπουρλής, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη, 2006. Bollnow, O. F., Το πνεύμα της άσκησης, μτφρ. Ι. Ε. Θεοδωρόπουλος, Δωδώνη, Αθήνα – Γιάννινα, 1993. Durkheim, E., L' education morale, PUF, Paris, 1974. Dewey, J., Εμπειρία και εκπαίδευση, μτφρ. Α. Πολενάκης, Γλάρος, Αθήνα, 1980. Kant, I., Περί Παιδαγωγικής, μτφρ. Π. Σιδερά-Λύτρα, Αφοι Κυριακίδη, Αθήνα, 2004. Makarenko, A. S., Παιδαγωγικό ποίημα. Ο δρόμος προς τη ζωή, τόμ. Ι-II, μτφρ. Ζ. Ζορζοβίλης, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 2010. Nietzsche, F., Μαθήματα για την παιδεία, μτφρ. Ν. Σκουτερόπουλος, Printa, Αθήνα, 2002. Παπανούτσος, Ε., Φιλοσοφία και παιδεία, Ίκαρος, Αθήνα, 1977. Πλάτων, Πολιτεία, μτφρ. Ν. Σκουτερόπουλος, Πόλις, Αθήνα, 2003.

Rousseau, J. J., Αιμίλιος, ή περί αγωγής, μτφρ. Γ. Σπανός, Πλέθρον, Αθήνα, 2001-2002.
Russell, B., Η εκπαίδευση του παιδιού, μτφρ. Ν. Σαρλής, Ζαχαρόπουλος, Αθήνα, 1997.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Φιλοσοφία και Παιδεία
Philosophy of Education
Educational Philosophy and Theory
Journal of Philosophy and History of Education
Philosophical Inquiry in Education
Penser l' Education
Teaching Philosophy
Philosophical Perspectives on Teacher Education

Εισαγωγή στη μουσειοπαιδαγωγική

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π17Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη μουσειοπαιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430447/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της Μουσειοπαιδαγωγικής. Εξετάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο της Μουσειοπαιδαγωγικής επιστήμης και οι πρακτικές, εφαρμοσμένες διαστάσεις της. Παρουσιάζονται και αναλύονται τα χαρακτηριστικά της μάθησης στο μουσειακό περιβάλλον και τα στοιχεία εκείνα που την διαφοροποιούν ως εμπειρία από άλλα άτυπα περιβάλλοντα. Δίνεται έμφαση
--

στην σχέση μουσείου και σχολείου. Αναλύονται παραδείγματα από είδη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στα μουσεία για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 1η – 3η / ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Εισαγωγή στην έννοια του Μουσείου.

Επισκόπηση της ιστορίας των Μουσείων και της εκπαιδευτικής τους διάστασης από την Αναγέννηση έως σήμερα.

Επισκόπηση της ιστορίας της Μουσειοπαιδαγωγικής, με έμφαση στον ελληνικό χώρο.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 4η – 5η –/ ΑΣΚΗΣΕΙΣ, ατομικές

Επίσκεψη σε μια μουσειακή έκθεση της Αλεξανδρούπολης και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής της διάστασης βάσει ερωτηματολογίου. Συζήτηση στην τάξη.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 6η – 8η / ΑΡΧΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

Εισαγωγή στη σύγχρονη Μουσειοπαιδαγωγική, τις θεωρίες ανάλυσης αντικειμένων και τις θεωρίες μάθησης που βρίσκονται στον πυρήνα της.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 9η / ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Εισαγωγή στη μεθοδολογία σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως και με τη διατύπωση εκπαιδευτικών στόχων κατά τον σχεδιασμό μουσειακών εκθέσεων.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 10η / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Εξοικείωση με διαφορετικά παραδείγματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων σε διαφορετικές ομάδες κοινού εντός, εκτός του μουσείου, και διαδικτυακά. Έμφαση στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Μεταξύ άλλων, μουσειοσκευές/μουσειοβαλίτσες, θεατροπαιδαγωγική, προγράμματα outreach στις τοπικές κοινότητες κ.α.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 11η – 13η / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ομαδικών)

Σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για την προσχολική ηλικία σε μουσειακό φορέα επιλογής των φοιτητών. Προφορική παρουσίαση της ομάδας στην τάξη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Άσκηση Πεδίου	20	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	40												
Άσκηση Πεδίου	20												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	80	Προφορική Εξέταση	20						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εργασία	80												
Προφορική Εξέταση	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
https://service.eudoxus.gr/search/#s/%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE/0
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π53Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - Υλοποιήσουν δράσεις με τη χρήση θεατροπαιδαγωγικής τεχνικής - Αναγνωρίσουν τη δυναμική της παρέμβασης στις δράσεις τους

- 3) Αναπτύξουν την ευελιξία της ιδιότητας του εμπυχωτή
- 4) Σχεδιάσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέσα από το συνδυασμό θεωρίας και πράξης, στις 13 ενότητες του μαθήματος διδάσκονται τα εξής:

1. Θέατρο στην εκπαίδευση: ιστορική αναδρομή
2. Παιδαγωγοί της δραματικής τέχνης και η συμβολή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Από τον Στανισλάβσκι στον Μπρέχτ
3. Δια-δραστικό θέατρο: Η πορεία του θεάτρου προς την κατεύθυνση της εκπαίδευσης.: «Το κάτι άλλο» των Kathryn Cave και Cris Riddell
4. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση: Παγωμένη εικόνα. Πρακτικό παράδειγμα: Project για το περιβάλλον
5. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project για τη διατροφή
6. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project με αφορμή το ποίημα της Ελένης Βακαλό «Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος»
7. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project με αφορμή το κείμενο του Τζιάννι Ροντάρι «Η μαγική φλογέρα και τα αυτοκίνητα»
8. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project με αφορμή τα μέσα δικτύωσης και ενημέρωσης
9. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project με αφορμή το animation short film "Going Green"
10. Τεχνικές της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Πρακτικό παράδειγμα: Project με αφορμή τα αντικείμενα του ήρωα και θέμα τον σχολικό εκφοβισμό
11. Ο ρόλος του εμπυχωτή. Η δυναμική της ομάδας και η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες
12. Θέατρο ως κοινωνική παρέμβαση. Ο χώρος και ο χρόνος της παρέμβασης.
13. Η θεατρική δράση ως μέσο ανατροπής των στερεοτύπων. Augusto Boal: το θέατρο του καταπιεσμένου. Χτίζοντας ένα project από την αρχή

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>15</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>25</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>45</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>15</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>15</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>20</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr></table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	15	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	25	Διαδραστική διδασκαλία	45	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	15	Καλλιτεχνική δημιουργία	15	Εκπόνηση μελέτης (project)	20	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																		
Διαλέξεις	15																		
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	25																		
Διαδραστική διδασκαλία	45																		
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	15																		
Καλλιτεχνική δημιουργία	15																		
Εκπόνηση μελέτης (project)	20																		
Σύνολο Μαθήματος	135																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές σε μικρές ομάδες καταθέτουν, παρουσιάζουν και αναλύουν το δικό τους πρωτότυπο θεατροπαιδαγωγικό project. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table><tr><td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr><tr><td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr><tr><td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>50</td></tr></table>			Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	50	Δημόσια Παρουσίαση	50										
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό																		
Γραπτή Εργασία	50																		
Δημόσια Παρουσίαση	50																		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Αυδή, Α. Χατζηγεωργίου Μ. (2007). Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση. Αθήνα: Μεταίχμιο Γκόβας, Ν. (2003). Για ένα δημιουργικό θέατρο. Αθήνα: Μεταίχμιο. Κοντογιάννη, Α. (2008). Μαύρη αγελάδα- Άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα. Αθήνα: Μοτίβο εκδοτική. Κοντογιάννη, Α. (2012). Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο ΑΕ. Παπαδόπουλος, Σ. (2010). Παιδαγωγική του θεάτρου. Αθήνα: Ιδιωτική.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Εκπαίδευση και Θέατρο. Journal@theatroedu.gr

Ψυχολογία της Υγείας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ14Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία της Υγείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	vbrouske@psed.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) αναγνωρίσουν και να περιγράψουν μοντέλα αντίληψης της υγείας και της ασθένειας,

- 2) να διακρίνουν παράγοντες που σχετίζονται με συμπεριφορές υγείας
- 3) να περιγράφουν τρόπους πρόληψης και προαγωγής της υγείας
- 4) να προσδιορίσουν ψυχολογικές διεργασίες που σχετίζονται με το στρες και την ασθένεια
- 5) να συζητήσουν για το μέλλον της ψυχολογίας της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μοντέλα αντίληψης της υγείας και της ασθένειας, συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία, παράγοντες που καθορίζουν τις συμπεριφορές υγείας, τρόποι πρόληψης και προαγωγής της υγείας, ψυχολογικές διεργασίες που σχετίζονται με το στρες και την ασθένεια αλλά και το μέλλον της ψυχολογίας της υγείας αποτελούν θέματα που αναλύονται και συζητούνται εκτενώς. τα μαθήματα περιλαμβάνουν:

1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία της υγείας: Ορισμοί και στοχοθεσία, βασικά ζητήματα και διεργασίες.
2. Το βιοϊατρικό και το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο.
3. Στρες: ορισμοί, διαταραχές, πρόκληση και επιπτώσεις, βιοψυχοκοινωνικοί παράγοντες και νόσος.
4. Ψυχοκοινωνικοί ρυθμιστές του στρες/ Αντιμετώπιση και μείωση του στρες.
5. Σχετιζόμενη με την υγεία συμπεριφορά και προαγωγή της υγείας.
6. Συμπεριφορές υγείας/ διεπιστημονικές προσεγγίσεις για την πρόληψη της ασθένειας.
7. Παράγοντες που καθορίζουν τις σχετικές με την υγεία συμπεριφορές.
8. Ο ρόλος των πεποιθήσεων και των προθέσεων.
9. Προγράμματα προαγωγής της υγείας.
10. Χρήση και κατάχρηση ουσιών.
11. Διατροφή, έλεγχος βάρους, άσκηση και ασφάλεια.
12. Πόνος: η εμπειρία του πόνου και η αντίληψη του πόνου.
13. Χρόνια και απειλητικά για τη ζωή προβλήματα υγείας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών κατά τις παραδόσεις και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές/ τις φοιτήτριες								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Ερωτήσεις σύντομης απάντησης (100%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Sarafino, E.P., & Smith, T.W. (2021) Ψυχολογία της Υγείας: Βιοψυχοκοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Καραδήμας, Ε., Μπρουσκέλη, Β., & Σιαφάκα, Β. (Επιστημονική Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης). Gutenberg. Ogden, J. (2004). Ψυχολογία της Υγείας. Παρισιάνου. Καραδήμας, Ε. (2005). Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη. Τυπωθήτω.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
DiMatteo, M.R., & Martin, L.R. (2006). Εισαγωγή στην ψυχολογία της υγείας. Επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Αναγνωστόπουλος, Φ. & Ποταμιάνος, Γ. Ελληνικά Γράμματα. Παπαδάτου, Δ., & Αναγνωστόπουλος, Φ. (1999). Η ψυχολογία στο χώρο της υγείας. Ελληνικά Γράμματα. Sarafino, E.P. (1999). Health Psychology. Wiley. Straub, R.O. (2002). Health Psychology. Worth Publishers.

Ε εξάμηνο

Πρακτική V

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A05ΠΚ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική V		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		27	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ -	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430507/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:
Ενσωματώνουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.
Μεταφράσουν τις εθνικές οδηγίες φυσικής δραστηριότητας, να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν κατάλληλα προγράμματα με στόχο την επίτευξη των οδηγιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα της πρακτικής περιλαμβάνει δύο επιμέρους ενότητες: (α) Διαχείριση πολιτισμικής ποικιλότητας στη σχολική τάξη και (β) Φυσική Δραστηριότητα και Υγεία στην Προσχολική Εκπαίδευση.

Διαχείριση πολιτισμικής ποικιλότητας στη σχολική τάξη

Κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης ενότητας γίνεται μια συνολική επισκόπηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Στη συνέχεια δίνονται συγκεκριμένες κατευθύνσεις πάνω στο ζήτημα της επικοινωνίας με αλλόγλωσσα νήπια και της «διδασκαλίας» της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, ενώ παράλληλα δίνονται κατευθύνσεις σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής των αλλόγλωσσων και αλλόθρησκων παιδιών σε σχολικές γιορτές.

Οι 6 διαλέξεις της ενότητας έχουν ως εξής:

1. Ετερότητα- Ποικιλότητα και Θεσμικό Πλαίσιο της Εκπαίδευσης
2. Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική και Εξωλεκτική Επικοινωνία
3. Διγλωσσία και Εκπαίδευση
4. Σχέσεις με την Οικογένεια και Οργάνωση Γιορτών στο Σχολείο
5. Μελέτες Περίπτωσης
6. Επανάληψη

Φυσική Δραστηριότητα και Υγεία στην Προσχολική Εκπαίδευση

Οι φοιτητές/τριες θα μάθουν για τη σημαντικότητα της παρέμβασης για τη φυσική δραστηριότητα, στην προσχολική ηλικία και της προετοιμασίας του κατάλληλου περιβάλλοντος ως στόχου για την παρέμβαση. Θα γίνει επιπλέον επισκόπηση αναφορικά με τον επιπολασμό της φυσικής δραστηριότητας, της καθιστικής συμπεριφοράς και της παχυσαρκίας στον προσχολικό πληθυσμό καθώς και σχετικά με τις επιπτώσεις αυτών των συμπεριφορών στην υγεία των νηπίων.

Οι 7 διαλέξεις είναι οι εξής:

1. Εισαγωγικά στοιχεία για την κινητική ανάπτυξη τη φυσική δραστηριότητα και την υγεία
2. Κινητική ανάπτυξη, φυσική δραστηριότητα και υγεία στην προσχολική ηλικία στην Ελλάδα
3. Ορόσημα ΚΑ και οδηγίες φυσικής δραστηριότητας για παιδιά προσχολικής ηλικίας
4. Αξιολόγηση της ΚΑ και της φυσικής δραστηριότητας στην προσχολική ηλικία
5. Προγράμματα ΚΑ και φυσικής δραστηριότητας για παιδιά προσχολικής ηλικίας
6. Σχεδιασμός καθημερινών προγραμμάτων ΚΑ και φυσικής δραστηριότητας σε διαφορετικούς χώρους εκπαίδευσης
7. Πρακτική εφαρμογή και παραδειγματική διδασκαλία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	Εργαστηριακή Άσκηση	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30	Εκπόνηση μελέτης (project)	20	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	10												
Εργαστηριακή Άσκηση	30												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30												
Εκπόνηση μελέτης (project)	20												
Σύνολο Μαθήματος	90												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50	Γραπτή Εργασία	50						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50												
Γραπτή Εργασία	50												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Το πέταγμα του Ερόλ, Μάγος Κώστας ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, J. GOODWAY, J. OZMUN, D. GALLAHUE
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Σύγχρονες Τάσεις Παιδαγωγικής

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ02Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες Τάσεις Παιδαγωγικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430518/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να προσεγγίσουν την παιδαγωγική πράξη ως μια δυναμική και εξελισσόμενη επιστημονική διαδικασία. Θα μπορούν να αξιολογούν με κριτική ματιά προγράμματα, θεματικές και επιμέρους διαστάσεις της παιδαγωγικής της προσχολικής ηλικίας και να λαμβάνουν αποφάσεις τεκμηριωμένες με βάση τη σύγχρονη

αντίληψη για την επιστήμη της παιδαγωγικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι σύγχρονες τάσεις της παιδαγωγικής επιστήμης, και συναφών επιστημών. Επισημαίνεται η σπουδαιότητα κατανόησης των σύγχρονων συνθηκών στη δημιουργία και υλοποίηση παιδαγωγικών δράσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>135</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	135	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαλέξεις	135						
Σύνολο Μαθήματος	135						

standards του ECTS							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50	Γραπτή Εργασία	50
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	50						
Γραπτή Εργασία	50						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
"Αναδυόμενο Πρόγραμμα και Παιδαγωγική Τεκμηρίωση στην Προσχολική Εκπαίδευση" Stacey Susan, επιστ. επιμ. Ευαγγέλου Δήμητρα (Εκδότης): Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
"Αναλυτικά Προγράμματα Προσχολικής και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας" McLachlan Claire, Fleer Marilyn, Edwards Susan, Παπανδρέου Μαρία (επιμ. Διαθέτης (Εκδότης): Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ

Παιδαγωγική και παιχνίδια στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ37Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγική και παιχνίδια στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04215/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να αναγνωρίζουν και να αναλύουν: 1) τη σημασία και τις λειτουργίες που αποδίδονταν στο παιχνίδι κατά την ιστορική του διαδρομή
--

στο χρόνο

2) τις απόψεις σημαντικών παιδαγωγών που ανέδειξαν το παιχνίδι ως παιδαγωγικό μέσο

3) το ρόλο του παιχνιδιού στα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης

Επιπλέον θα μπορούν:

4) να αξιοποιούν στην τάξη του Νηπιαγωγείου το παιχνίδι και τα παιχνίδια – αντικείμενα για την ολόπλευρη προαγωγή των παιδιών

5) να αξιολογούν τα παιχνίδια – αντικείμενα με παιδαγωγικά κριτήρια και να μπορούν να ενημερώνουν και τους γονείς σε σχέση με αυτά

6) να σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν εκπαιδευτικά παιχνίδια σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος και της τάξης τους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζουμε το παιχνίδι ως μέσο αγωγής και ανάπτυξης του παιδιού της προσχολικής ηλικίας. Προσεγγίζουμε ιστορικά τη σημασία που έδινε κάθε εποχή στο παιχνίδι και δίνουμε έμφαση στις απόψεις σημαντικών παιδαγωγών που το ανέδειξαν ως παιδαγωγικό μέσο (Locke, Rousseau, Froebel κ.α.). Επίσης εξετάζουμε τη σημασία που αποδίδεται στο παιχνίδι μέσα σε σύγχρονα προγράμματα για το Νηπιαγωγείο. Από την άλλη πλευρά, αναλύονται ζητήματα που αφορούν τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους γονείς των παιδιών της προσχολικής ηλικίας, όπως είναι οι δυνατότητες για υποστήριξη του παιχνιδιού σε χώρους εκτός Νηπιαγωγείου και προβληματισμοί σχετικά με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, την εμπορευματοποίηση και την παιδαγωγική αξιολόγηση των παιχνιδιών – αντικειμένων. Τέλος οι φοιτητές/τριες εμπλέκονται σε εργαστήρια στα οποία καλούνται να σχεδιάσουν και να κατασκευάσουν οι ίδιοι/ες παιχνίδια στη βάση υποθετικών σεναρίων και εκπαιδευτικών αναγκών που θα αντιμετωπίσουν στην τάξη τους.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Παιχνίδι και παιχνίδι – αντικείμενο: προσδιορισμός των εννοιών
2. Οι αντιλήψεις για το παιχνίδι: ιστορική επισκόπηση
3. Θεωρίες για το παιχνίδι I
4. Θεωρίες για το παιχνίδι II

5. Τυπολογίες για τα είδη του παιχνιδιού
6. Παιχνίδι, ανάπτυξη και αγωγή, κριτήρια αξιολόγησης παιχνιδιών - αντικειμένων
7. Εκπαιδευτικό παιχνίδι (παιδαγωγικές διαστάσεις και χαρακτηριστικά), το παιδαγωγικό υλικό των Friedrich Froebel και Maria Montessori
8. Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και παιχνίδι, σχέσεις ανάμεσα στο παιχνίδι και το πρόγραμμα του νηπιαγωγείου
9. Παρατήρηση και ενίσχυση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο, ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού
10. Ο/οι ρόλος/οι των ενηλίκων στο παιχνίδι των παιδιών, ο ρόλος των γονέων, σύγχρονα ζητήματα σχετικά με το παιχνίδι
11. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση I
12. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση II
13. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση III

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>71</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Εκπόνηση μελέτης (project)	71	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25										
Εκπόνηση μελέτης (project)	71										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Κριτήρια αξιολόγησης παρουσίασης (βαρύτητα %): Περιεχόμενο (40%), Πρωτοτυπία (30%), Εμβάθυνση στις έννοιες του μαθήματος (20%), Βιβλιογραφία (10%) και εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή τύπου Σωστό/ λάθος Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό										

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής 40
Δημόσια Παρουσίαση 60

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Καραδημητρίου, Κ., Λαντζουράκη, Μ., Ζάραγκας, Χ. (2021). Παιχνίδια Αντικείμενα – Παιδαγωγικές διαστάσεις και εφαρμογές σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Gutenberg.
Kieff E. Judith, Casbergue M. Renee, (2017). Παιγνιώδης Μάθηση και Διδακτική -Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο (Επιμ.: Ζάραγκας Κ. Χαρίλαος, Αγγελάκη Θ. Άννα). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αυγητίδου, Σ. (2001). «Εισαγωγή», στο Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.), Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις (σελ. 13-51). Αθήνα: Τυπωθήτω.
Fleer M. (2018). Το Παιχνίδι στην Προσχολική Ηλικία – Από τις προσωπικές εμπειρίες στις σύγχρονες θεωρίες. Επιμ. – Εισαγωγή: Μπιρμπίλη Μ. Θεσσαλονίκη: Σοφία.
Jarvis, P., Dodds, S. & Brock, A. (2016). Παιδαγωγική του παιχνιδιού στην προσχολική και σχολική εκπαίδευση (Σακελλαρίου Μ. (επιμ.). Αθήνα: Πεδίο.
Kieff, J. & R. Casbergue (2017). Παιγνιώδης Μάθηση και Διδακτική – Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο, (Ζάραγκας, Χ. & Αγγελάκη, Α., επιμ. - μετ.). Gutenberg, Αθήνα.
Κωνσταντινόπουλος, Σ. (2007). Παιδαγωγική του Παιχνιδιού – Εισαγωγή. Θεσ/νίκη: Αφοι Κυριακίδη Α.Ε.
Καραδημητρίου, Κ., Λαντζουράκη, Μ., Ζάραγκας, Χ. (2021). Παιχνίδια Αντικείμενα – Παιδαγωγικές διαστάσεις και εφαρμογές σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Gutenberg.
Μπότσογλου, Κ. (2010). Υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού και παιδί. Ποιότητα Ασφάλεια και Παιδαγωγικές εφαρμογές. Αθήνα: Gutenberg.
Πανταζής, Σ. (1997). Η Παιδαγωγική και το Παιχνίδι-Αντικείμενο στο Χώρο του Νηπιαγωγείου. Ερευνητική προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg.
Smith, P. (2001). Το παιχνίδι και οι χρήσεις του παιχνιδιού. Στο: Σ. Αυγητίδου (επιμ.) Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις (σσ. 203-227). Αθήνα: Τυπωθήτω, Γιώργος Δάρδανος.
Vygotsky, L.S. (2003). Ο ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη. Στο: Κείμενα εξελικτικής ψυχολογίας: Β τόμος, Βοσνιάδου Στ. (επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.

Παιδαγωγική και παιχνίδια στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ37Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγική και παιχνίδια στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04215/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να αναγνωρίζουν και να αναλύουν: 1) τη σημασία και τις λειτουργίες που αποδίδονταν στο παιχνίδι κατά την ιστορική του διαδρομή
--

στο χρόνο

2) τις απόψεις σημαντικών παιδαγωγών που ανέδειξαν το παιχνίδι ως παιδαγωγικό μέσο

3) το ρόλο του παιχνιδιού στα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης

Επιπλέον θα μπορούν:

4) να αξιοποιούν στην τάξη του Νηπιαγωγείου το παιχνίδι και τα παιχνίδια – αντικείμενα για την ολόπλευρη προαγωγή των παιδιών

5) να αξιολογούν τα παιχνίδια – αντικείμενα με παιδαγωγικά κριτήρια και να μπορούν να ενημερώνουν και τους γονείς σε σχέση με αυτά

6) να σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν εκπαιδευτικά παιχνίδια σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος και της τάξης τους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζουμε το παιχνίδι ως μέσο αγωγής και ανάπτυξης του παιδιού της προσχολικής ηλικίας. Προσεγγίζουμε ιστορικά τη σημασία που έδινε κάθε εποχή στο παιχνίδι και δίνουμε έμφαση στις απόψεις σημαντικών παιδαγωγών που το ανέδειξαν ως παιδαγωγικό μέσο (Locke, Rousseau, Froebel κ.α.). Επίσης εξετάζουμε τη σημασία που αποδίδεται στο παιχνίδι μέσα σε σύγχρονα προγράμματα για το Νηπιαγωγείο. Από την άλλη πλευρά, αναλύονται ζητήματα που αφορούν τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους γονείς των παιδιών της προσχολικής ηλικίας, όπως είναι οι δυνατότητες για υποστήριξη του παιχνιδιού σε χώρους εκτός Νηπιαγωγείου και προβληματισμοί σχετικά με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, την εμπορευματοποίηση και την παιδαγωγική αξιολόγηση των παιχνιδιών – αντικειμένων. Τέλος οι φοιτητές/τριες εμπλέκονται σε εργαστήρια στα οποία καλούνται να σχεδιάσουν και να κατασκευάσουν οι ίδιοι/ες παιχνίδια στη βάση υποθετικών σεναρίων και εκπαιδευτικών αναγκών που θα αντιμετωπίσουν στην τάξη τους.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Παιχνίδι και παιχνίδι – αντικείμενο: προσδιορισμός των εννοιών
2. Οι αντιλήψεις για το παιχνίδι: ιστορική επισκόπηση
3. Θεωρίες για το παιχνίδι I
4. Θεωρίες για το παιχνίδι II

5. Τυπολογίες για τα είδη του παιχνιδιού
6. Παιχνίδι, ανάπτυξη και αγωγή, κριτήρια αξιολόγησης παιχνιδιών - αντικειμένων
7. Εκπαιδευτικό παιχνίδι (παιδαγωγικές διαστάσεις και χαρακτηριστικά), το παιδαγωγικό υλικό των Friedrich Froebel και Maria Montessori
8. Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και παιχνίδι, σχέσεις ανάμεσα στο παιχνίδι και το πρόγραμμα του νηπιαγωγείου
9. Παρατήρηση και ενίσχυση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο, ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού
10. Ο/οι ρόλος/οι των ενηλίκων στο παιχνίδι των παιδιών, ο ρόλος των γονέων, σύγχρονα ζητήματα σχετικά με το παιχνίδι
11. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση I
12. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση II
13. Παρουσίαση υλικού από τους φοιτητές και ανατροφοδότηση III

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>71</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Εκπόνηση μελέτης (project)	71	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25										
Εκπόνηση μελέτης (project)	71										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>60</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	40	Δημόσια Παρουσίαση	60				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	40										
Δημόσια Παρουσίαση	60										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Καραδημητρίου, Κ., Λαντζουράκη, Μ., Ζάραγκας, Χ. (2021). Παιχνίδια Αντικείμενα – Παιδαγωγικές διαστάσεις και εφαρμογές σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Gutenberg.

Kieff E. Judith, Casbergue M. Renee, (2017). Παιγνιώδης Μάθηση και Διδακτική -Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο (Επιμ.: Ζάραγκας Κ. Χαρίλαος, Αγγελάκη Θ. Άννα). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αυγητίδου, Σ. (2001). «Εισαγωγή», στο Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.), Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις (σελ. 13-51). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Fleer M. (2018). Το Παιχνίδι στην Προσχολική Ηλικία – Από τις προσωπικές εμπειρίες στις σύγχρονες θεωρίες. Επιμ. – Εισαγωγή: Μπιρμπίλη Μ. Θεσσαλονίκη: Σοφία.

Jarvis, P., Dodds, S. & Brock, A. (2016). Παιδαγωγική του παιχνιδιού στην προσχολική και σχολική εκπαίδευση (Σακελλαρίου Μ. (επιμ.). Αθήνα: Πεδίο.

Kieff, J. & R. Casbergue (2017). Παιγνιώδης Μάθηση και Διδακτική – Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο, (Ζάραγκας, Χ. & Αγγελάκη, Α., επιμ. - μετ.). Gutenberg, Αθήνα.

Κωνσταντινόπουλος, Σ. (2007). Παιδαγωγική του Παιχνιδιού – Εισαγωγή. Θεσ/νίκη: Αφοι Κυριακίδη Α.Ε.

Καραδημητρίου, Κ., Λαντζουράκη, Μ., Ζάραγκας, Χ. (2021). Παιχνίδια Αντικείμενα – Παιδαγωγικές διαστάσεις και εφαρμογές σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Gutenberg.

Μπότσογλου, Κ. (2010). Υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού και παιδί. Ποιότητα Ασφάλεια και Παιδαγωγικές εφαρμογές. Αθήνα: Gutenberg.

Πανταζής, Σ. (1997). Η Παιδαγωγική και το Παιχνίδι-Αντικείμενο στο Χώρο του Νηπιαγωγείου. Ερευνητική προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg.

Smith, P. (2001). Το παιχνίδι και οι χρήσεις του παιχνιδιού. Στο: Σ. Αυγητίδου (επιμ.) Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις (σσ. 203-227). Αθήνα: Τυπωθήτω, Γιώργος Δάρδανος.

Выготский, Л.С. (2003). Ο ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη. Στο: Κείμενα εξελικτικής ψυχολογίας: 'Β τόμος, Βοσνιάδου Στ. (επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.

Αναδυόμενη ανάγνωση και γραφή: Διδακτικές προσεγγίσεις για την προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ43Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναδυόμενη ανάγνωση και γραφή: Διδακτικές προσεγγίσεις για την προσχολική και την πρώτη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων			

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04287/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1. Αναγνωρίζουν τις κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη του γραμματισμού.

2. Εξηγούν τις βασικές αρχές και τις βασικές έννοιες της νέας προσέγγισης για την ανάπτυξη της ανάγνωσης και της γραφής.
3. Σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν διδακτικές δραστηριότητες ανάγνωσης και γραφής που θα απορρέουν από τις σύγχρονες απόψεις των επιστημόνων για την ανάπτυξη του γραπτού λόγου στα μικρά παιδιά.
4. Εξηγούν το ρόλο τόσο του οικογενειακού περιβάλλοντος όσο και αυτόν του σχολικού πλαισίου στην ανάπτυξη του γραμματισμού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο περιεχόμενο του μαθήματος. Σύγχρονες Θεωρίες για την Ανάπτυξη του Γραπτού Λόγου. Θεωρίες για την Αναγνωστική Ετοιμότητα. Reading Wars
2. Έρευνες για την κατάκτηση του γραμματισμού στην Προσχολική Ηλικία και ρόλος οικογενειακού και σχολικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του Γραμματισμού.
3. Πολυγραμματισμοί στο πλαίσιο του αναδυόμενου γραμματισμού
4. Ανάγνωση ως ευχαρίστηση (Reading for Pleasure)
5. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις ανάγνωσης και γραφής στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
6. Καλές πρακτικές για την καλλιέργεια της αγάπης για την ανάγνωση στο νηπιαγωγείο. Παιδικά βιβλία για τα βιβλία, για την ανάγνωση και τη συγγραφή. Δικαιώματα του Αναγνώστη.
7. Παιδαγωγική της Φιλαναγνωσίας και ανάπτυξη αναγνωστικής ταυτότητας
8. Αυτοβιογραφία γραμματισμού και Προσωπικές θεωρίες των μελλοντικών Νηπιαγωγών
9. Αξιοποιώντας την ψηφιακή αφήγηση για την πρόσβαση στα βιβλία Προαναγνωστικές και μετααναγνωστικές πρακτικές με τη δημιουργία Booktrailers.
10. Η Υλικότητα του Βιβλίου: Το βιβλίο ως πολιτισμικό αντικείμενο.
11. Η ανάγνωση ως ενσώματη πρακτική. Πολυαισθητηριακή Ανάγνωση στο Νηπιαγωγείο: Story Baskets,
12. Συμπεριληπτική ανάγνωση. Απτικά εικονογραφημένα βιβλία για όλους τους αναγνώστες.
13. Μη τυπικά πλαίσια ανάγνωσης: οι αναγνώστες ως κοινωνικο-πολιτισμικό δίκτυο και ο ρόλος των βιβλιοθηκών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>22</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>49</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	22	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25	Εκπόνηση μελέτης (project)	49	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	22												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25												
Εκπόνηση μελέτης (project)	49												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εργασία Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Ποσοστό 50 50												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [143550858]: Βιβλία σε κίνηση, Μαρέττα Σιδηροπούλου Βιβλίο [86057349]: ΒΙΒΛΙΑ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΕΣ:για το γραμματισμό και την κοινωνική ενδυνάμωση όλων των παιδιών, Κορτέση-Δαφέρμου Χ,Σφυρόερα Μ
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Αϊδίνης, Α. (2012). Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία: Μια ψυχολογολογική προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg. Βαρνάβα-Σκούρα, Τ. (επιστ. ευθύνη) (1997). Το παιδί και η γραφή-Μια σχέση κλειδί για τη διά βίου Γαβριηλίδου, Ζ. (2024). Διδάσκοντας και μαθαίνοντας γλώσσα με το ChatGPT. Εκδόσεις Κριτική. μάθηση. ΑΠΘ: Κέντρο Καινοτομικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Αθήνα: ΟΕΔΒ. Γάκου, Ε. (2000). Τα πρώτα βήματα στην ανάγνωση. Αθήνα: Καστανιώτης.

- Γιαννικοπούλου, Α. (1998). Από την προανάγνωση στην ανάγνωση. Οδηγός για γονείς και εκπαιδευτικούς. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Γιαννικοπούλου, Α. (2001). Η γραπτή γλώσσα στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Curto, L.M., Morillo, M.M., & Teixido, M.M. (1998). Γραφή και ανάγνωση Ι. (επιστ. ευθύνη ΒαρνάβαΣκούρα, μτφ. Παναγιωτίδου, Μ.). Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.
- Κουτσουβάνου, Ε. (2000). Πρώτη Ανάγνωση και Γραφή. Στρατηγικές Διδακτικής. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Μανωλίτης, Γ. (2016). Ο αναδυόμενος γραμματισμός στην προσχολική εκπαίδευση: Νέα ζητήματα και εκπαιδευτικές προτάσεις. Προσχολική & Σχολική Εκπαίδευση, Τόμος 4, Τεύχος 1, 3-34.
- Παναγιωτόπουλος, Ν. (2022α). Αναγνώσεις, αναγνώστες & αναγνώστριες: Το βιβλίο και το κοινό του στην Ελλάδα. Gutenberg & ΟΣΔΕΛ.
- Παναγιωτόπουλος, Ν. (2022β). Η αγάπη για την ανάγνωση. Καρδαμίτσα.
- Παναγιωτόπουλος, Ν. (2024). Παιδί και ανάγνωση [Ερευνητική έκθεση]. ΟΣΔΕΛ.
- Παπαδημητρίου, Ε. (Επιμ.). (2020). Κριτικοί κοινωνικοί [πολύ]γραμματισμοί: Διατροφικές νοηματοδοτήσεις σε τυπικές και μη τυπικές κοινότητες μάθησης. Gutenberg.
- Παπούλια-Τσελέπη, Π. (επιμ.) (2001). Ανάδυση του γραμματισμού, Έρευνα και πρακτική. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Σιδηροπούλου Μ., (2025). Βιβλία σε Κίνηση: Booktrailers, Γραμματισμοί και Εκπαίδευση. Εκδόσεις Λειμών.
- Σιδηροπούλου Μ. και Τσακαλίδου Σ., (2025). Απεικονίσεις της Ανάγνωσης στη Σύγχρονη Παιδική Λογοτεχνία. Συλλογή αναγνωστικών προτάσεων με θέμα το βιβλίο και την ανάγνωση. E-book. Υπό την αιγίδα του ελληνικού τμήματος της IBBY. Εκδόσεις Οπτική.
- Σιδηροπούλου, Μ., & Παπαηλία, Α. (2024). Πολυτροπικά κείμενα με έμφαση σε απτικά νοήματα: Διερεύνηση του πεδίου εφαρμογής. Στο Σ. Σοφοκλέους, Σ. Κοντοβούρκη, & Ε. Ιωαννίδου (Επιμ.), Πρακτικά Συνεδρίου «Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία: Δημιουργικότητα, Ισότητα, Κοινωνική Δράση» (σσ. 290–299). Λευκωσία: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.
- <http://www.pi.ac.cy/5thLitConCyp>
- Σιπητάνος, Κ. (2023). Έρευνα-δράση και γραμματισμοί Από τη θεωρητική συγκρότηση στις διδακτικές πρακτικές ανάδειξης της φωνής των νέων. Αθήνα: GUTENBERG
- Τάφα, Ε. (2011). Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο.
- Τάφα, Ε., & Μανωλίτης, Γ. (επιμ.) (2009). Αναδυόμενος Γραμματισμός: Έρευνα και εφαρμογές. Αθήνα: Πεδίο.
- Clark, C., & Rumbold, K. (2006). Reading for pleasure: A research overview. National Literacy Trust. <https://www.literacytrust.org.uk>
- Tabernero Sala, R. (2014). Book trailer in the promotion of the story. Quaderns De Filologia - Estudis Literaris, 18, 211–222. <https://doi.org/10.7203/qf-elit.v18i0.3302>
- Wolf, M. (2018). Reader, Come Home: The Reading Brain in a Digital World. HarperCollins.

Πολυμέσα, ρομποτική και τεχνητή νοημοσύνη στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ07Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολυμέσα, ρομποτική και τεχνητή νοημοσύνη στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04133/ https://www.psed.duth.gr/courses/poly-esa-kai-diktya-stin-proscholiki-ekpaideysi/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Εξηγούν βασικά ζητήματα σχετικά με χρήση ΤΠΕ στην προσχολική ηλικία, 2) Αναλύουν περιπτώσεις χρήσης των ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση,

- 3) Αξιοποιούν εργαλεία λογισμικού για ανάπτυξη δομικών στοιχείων πολυμέσων και εκπαιδευτικών πολυμεσικών εφαρμογών,
- 4) Αξιοποιούν ρομποτικά εργαλεία στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης,
- 5) Εξηγούν βασικά ζητήματα που αφορούν την Τεχνητή Νοημοσύνη και τον ρόλο της στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τη χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προσχολική εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, θα τεθούν ζητήματα που αφορούν τεχνολογίες πολυμέσων, ψηφιακή αφήγηση, ρομποτική και Τεχνητή Νοημοσύνη. Το μάθημα αποτελείται από θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις. Η ενότητα της θεωρίας διαπραγματεύεται ζητήματα που αφορούν περιπτώσεις χρήσης ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση. Οι εργαστηριακές ασκήσεις θα αφορούν εκμάθηση και χρήση εργαλείων ανάπτυξης δομικών στοιχείων πολυμέσων και εκπαιδευτικών πολυμεσικών εφαρμογών, εργαλεία ρομποτικής για την προσχολική ηλικία και εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης.

Οι εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος οργανώνονται ως εξής:

- 1) Εβδομάδα 1η: Εισαγωγή
- 2) Εβδομάδα 2η-8η: Ανάπτυξη πολυμεσικών εκπαιδευτικών ιστοριών
- 3) Εβδομάδα 9η-11η: Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαίδευση
- 4) Εβδομάδα 12η-13η: Εργαλεία ρομποτικής

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	13
Εργαστηριακή Άσκηση	26
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	56
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

-

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών
Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)
Συμπερασματική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Εργαστηριακή Εργασία
Γραπτή Εργασία

Ποσοστό

50
50

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Alnajjar F. κ.α (2023), Η Ρομποτική στην Εκπαίδευση. Εκδόσεις Κριτική.
Νικολοπούλου Κ. (2018). Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση (νέα εμπλουτισμένη έκδοση). Εκδόσεις Πατάκη.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Δαφέρμου Χ., Κουλούρη Π., Μπασαγιάννη Ε. (2007). Οδηγός Νηπιαγωγού – Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί, Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης. Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
Ζαράνης Ν., Οικονομίδης Β.Δ. (2008). Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση: Θεωρητική Επισκόπηση και Εμπειρική Διερεύνηση. Εκδόσεις Γρηγόρη.
Hayes M., Whitebread D. (2006). ICT in the Early Years (Learning and Teaching with Information & Communications Technology). Open University Press.
Prentzas J. (Ed.) (2016). Digital Stories and their Integration in Early Childhood and Primary Education: Teaching Scenarios and Practical Ideas. Nova Science Publishers.
Prentzas, J. (2013). Artificial intelligence methods in early childhood education. In X.-S. Yang (Ed.), Artificial Intelligence, Evolutionary Computing and Metaheuristics: In the Footsteps of Alan Turing (pp. 169-199). Springer.
Price H. (Ed.) (2009). The Really Useful Book of ICT in the Early Years. Routledge.
Siraj-Blatchford J. (2004). Developing New Technologies for Young Children. Trentham Books.
Siraj-Blatchford J., Morgan A. (2009). Using ICT in the Early Years - Parents and Practitioners in Partnership. Practical Pre-School Books.
Siraj-Blatchford J., Siraj-Blatchford I. (2006). A Guide to Developing the ICT Curriculum for Early Childhood Education. Trentham Books.

Siraj-Blatchford J., Whitebread D. (2003). Supporting ICT in the Early Years. Open University Press.

Περιγραφική Στατιστική

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ08Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιγραφική Στατιστική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα X Γενικές Προαπαιτήσεις X		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430509/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος Θ08. Περιγραφική Στατιστική, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: αποκτήσουν την κατανόηση των εννοιών της Στατιστικής Μεθοδολογίας αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα και χρησιμότητα της Μεθοδολογίας στο πεδίο των Επιστημών της Αγωγής

κατανοήσουν τις βασικές έννοιες της περιγραφικής στατιστικής
οργανώνουν και παρουσιάζουν δεδομένα με τη χρήση πινάκων και γραφικών παραστάσεων
εφαρμόζουν δείκτες κεντρικής τάσης και διασποράς σε ερευνητικά δεδομένα
αναγνωρίζουν και ερμηνεύουν βασικά μοντέλα κατανομών
υπολογίζουν και ερμηνεύουν δείκτες συνάφειας
καλλιεργήσουν ικανότητα κατανόησης και ερμηνείας δημοσιευμένων ερευνητικών μελετών
διερευνούν και να διεξάγουν αναλύσεις με τη χρήση στατιστικών λογισμικών
εξοικειωθούν με τις βασικές στατιστικές μεθόδους μέσω της ενασχόλησής τους με ερευνητικά σενάρια και ασκήσεις

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μεταβλητές (ανεξάρτητες – εξαρτημένες), πληθυσμός και δείγμα
Οργάνωση και παρουσίαση δεδομένων (πίνακες συχνοτήτων, γραφικές παραστάσεις)
Δείκτες κεντρικής τάσης (μέσος όρος, διάμεσος, επικρατούσα τιμή)
Δείκτες διασποράς (εύρος, διακύμανση, τυπική απόκλιση)
Μοντέλα κατανομών (π.χ. κανονική κατανομή)
Δείκτες συνάφειας (συντελεστής συσχέτισης, βασικές έννοιες)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	26
Φροντιστήριο	13
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

-

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών
Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)
Συμπερασματική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό
Πρόοδος	40
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	60

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Επιστημολογία, σχεδιασμός, συλλογή και ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Συγγραφείς: Σταμοβλάσης Δημήτρης & Βαϊοπούλου Γιούλη, ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. Κωδικός στο σύστημα Εύδοξος: 102075594.

Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής. Συγγραφέας: Γιαλαμάς Βασίλης, ΕΚΔΟΤΗΣ: Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 21952

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Μαθηματικά στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ10Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθηματικά στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04309/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Στόχος του μαθήματος είναι να υποστηρίξει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές ώστε να κατανοήσουν βασικές μαθηματικές έννοιες και να συνειδητοποιήσουν μια σειρά από σημαντικά ζητήματα που αφορούν την μαθηματική εκπαίδευση. Το μάθημα αναπτύσσεται σε θεματικές ενότητες που αναμένεται να ενισχύσουν τον κριτικό αναστοχασμό σε σχέση με την μαθηματική ανάπτυξη των ίδιων των

φοιτητών/ριών, αλλά και με βασικούς τομείς της μαθηματικής εκπαίδευσης.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να κατανοούν βασικές μαθηματικές έννοιες
- να εξοικειωθούν με θεωρίες μάθησης και με το περιεχόμενο των Προγραμμάτων Σπουδών των Μαθηματικών
- να ενσωματώνουν τις μαθηματικές έννοιες στην καθημερινή ρουτίνα της τάξης
- να κατανοούν σε βάθος την μαθησιακή διαδικασία στα μαθηματικά
- να παρατηρούν, να ερμηνεύουν και να αναστοχάζονται με κριτικό τρόπο το γίνεσθαι της τάξης των μαθηματικών
- να κατανοούν το πώς μαθαίνουν και πώς σκέφτονται τα παιδιά της πρώτης σχολικής ηλικίας στα μαθηματικά μέσα από μια γνωστική-αναπτυξιακή προοπτική
- να αξιολογούν τις μαθηματικές γνώσεις των παιδιών της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας και να σχεδιάζουν-προγραμματίζουν κατάλληλα μαθηματικά έργα-δραστηριότητες
- να αναπτύσσουν διδακτικές προτάσεις και να επιλέγουν κατάλληλα υλικά και πόρους για την μαθηματική εκπαίδευση όλων των μαθητών
- να επικοινωνούν με εκπαιδευτικούς για κρίσιμα ζητήματα της μαθηματικής εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μαθηματικά και σχολικά μαθηματικά
2. Γνωστικές παράμετροι της μάθησης και της διδασκαλίας των μαθηματικών στο νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου
3. Συμπεριφορισμός και μαθηματική εκπαίδευση
4. Η μάθηση των μαθηματικών ως ατομική διαδικασία: κονστρουκτιβισμός
5. Δομισμός και η ανακαλυπτική προσέγγιση στην μάθηση των μαθηματικών
6. Ιστορικο-κοινωνικο-πολιτισμική θεωρία: η μάθηση των μαθηματικών ως συλλογική/ συμμετοχική διαδικασία

7. Κοινωνικοπολιτισμικές και συναισθηματικές παράμετροι της μάθησης και της διδασκαλίας των μαθηματικών
8. Μαθηματικά έργα και η διαχείρισή τους στην πρώτη σχολική ηλικία
10. Διδακτικές προσεγγίσεις στα μαθηματικά
11. Διδακτικές προτάσεις των ρεαλιστικών μαθηματικών & διδακτικές καταστάσεις (G. Brousseau)
12. Ψηφιακή τεχνολογία και μαθηματική εκπαίδευση
13. Η αξιολόγηση των μαθηματικών έργων και του εκπαιδευτικού έργου στα μαθηματικά

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Στη διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούνται συστηματικά Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών για την υποστήριξη της μαθησιακής/ διδακτικής διαδικασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από ψηφιακές παρουσιάσεις και οπτικοακουστικό υλικό, ενώ το εκπαιδευτικό υλικό (σημειώσεις, επιστημονικά άρθρα, ασκήσεις και συμπληρωματική βιβλιογραφία) διατίθεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (eclass) του μαθήματος. Η επικοινωνία με τους φοιτητές πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος και του ιδρυματικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μέσω αυτών αναρτώνται ανακοινώσεις, οδηγίες για τις εργασίες, προθεσμίες και συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήματα και εργασίες ηλεκτρονικά και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόοδο τους στο μάθημα.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>16</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργαστηριακή Άσκηση	15	Φροντιστήριο	10	Άσκηση Πεδίου	15	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40	Εξετάσεις	16	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Εργαστηριακή Άσκηση	15																
Φροντιστήριο	10																
Άσκηση Πεδίου	15																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40																
Εξετάσεις	16																
Σύνολο Μαθήματος	135																

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Η αξιολόγηση έχει διαμορφωτικό χαρακτήρα και πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα: - Τήρηση ημερολογίου κατά την παρατήρηση στην τάξη - Συμμετοχή στην συγγραφή δύο εργασιών στις Ομάδες μελέτης - Συμπλήρωση Φύλλου οργάνωσης, υλοποίησης και αναστοχασμού διδασκαλίας - Παρουσίαση portfolio εργασιών - Δοκιμασία εξαμήνου & τελική γραπτή εξέταση

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
Γραπτή Εργασία
Εργαστηριακή Εργασία
Πρόοδος
Έκθεση / Αναφορά

Ποσοστό

20
30
10
20
20

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο, Van de Walle John, Lovin LouAnn, Karp Karen, Bay-Williams Jennifer, Τριανταφυλλίδης Τριαντάφυλλος
Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα, Τζεκάκη Μαριάννα

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Κολέζα, Ε. (2017). Θεωρία και Πράξη στη Διδακτική των Μαθηματικών. Αθήνα: Τυπωθήτω/ Δαρδανός.
- Κυνηγός, Χ. (2006). Το μάθημα της Διερεύνησης. Παιδαγωγική αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για την διδακτική των Μαθηματικών: από την Έρευνα στην Σχολική Τάξη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών. Αριθμοί και χώρος. Αθήνα: Πατάκης.
- Σταθοπούλου, Χ. (2005). Εθνομαθηματικά. Αθήνα: Ατραπός.
- Τζεκάκη, Μ. (2011). Μαθηματική εκπαίδευση για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Ξενόγλωσση-μεταφράσεις

- Hughes, M. (1996). Τα παιδιά και η έννοια των αριθμών. Αθήνα: Gutenberg.
- Kline, M. (1993). Γιατί δεν μπορεί να κάνει πρόσθεση ο Γιάννης. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Nunes, T. & Bryant, P. (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Αθήνα: Τυπωθήτω/ Δαρδανός.
- Streefland, L. (2000). (Επιστημονική επιμέλεια Ε. Κολέζα) Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Leader Books.
- Siety, A. (2001). Μαθηματικά: ο αγαπημένος μου φόβος. Αθήνα: Σαββάλας.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση):

- Educational Studies in Mathematics (<https://link.springer.com/journal/10649>)
- For the Learning of Mathematics (<https://www.jstor.org/journal/forlearningmath>)
- Journal for Research in Mathematics Education (<https://www.jstor.org/journal/jresematheduc>)
- The Journal of Mathematics Behavior (https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-15636-7_22)
- Journal of Mathematics Teacher Education (<https://link.springer.com/journal/10857>)

- Mathematics Education Research Journal (<https://link.springer.com/journal/13394>)
- ZDM-Mathematics Education (https://link.springer.com/journal/11858_
- Mediterranean Journal of Research in Mathematics Education (<https://cymjournal.com/index.php/download-journals/>)
- Έρευνα στην Διδακτική των Μαθηματικών (<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/enedim>)

Κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K44E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430478/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Περιγράφουν την έννοια της «παιδικής ηλικίας» αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητά της στο χρόνο και στο χώρο.

- 2) Αναπτύσσουν τις βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας, υπό το πρίσμα της κοινωνιολογίας και της κοινωνικής ανθρωπολογίας.
- 3) Εντοπίζουν μέσα από τη συγκριτική ανάλυση εθνογραφικών παραδειγμάτων διαφορετικές εκφάνσεις παιδικής ηλικίας.
- 4) Διακρίνουν την παιδική ηλικία ως πεδίο ελέγχου, παρέμβασης και ρύθμισης μέσα από την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ και την Τεχνολογία.
- 5) Θέτουν κριτικά ερωτήματα κατά την προσέγγιση των δικαιωμάτων και των φυσικοποιημένων προτύπων της παιδικής ηλικίας.
- 6) Τεκμηριώνουν με σύγχρονη βιβλιογραφία την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων στα οποία εντοπίζεται η διάσταση της παιδικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/ριών στη σύγχρονη προβληματική για την ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική κατασκευή της παιδικής ηλικίας. Το μάθημα συμπεριλαμβάνει αναλύσεις των θεωριών κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης της παιδικής ηλικίας, επιχειρώντας μια κριτική αποτίμηση των κλασικών, των νέων κοινωνιολογικών θεωριών, καθώς και των συναφών με την παιδική ηλικία θεωριών από την οπτική της κοινωνικής ανθρωπολογίας. Επίσης, το μάθημα επικεντρώνεται σε εθνογραφικά παραδείγματα τα οποία αναδεικνύουν διαφορετικές μορφές παιδικής ηλικίας σε διαφορετικά ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα όσο και την οπτική των ίδιων το παιδιών για τους εαυτούς τους και τις σχέσεις τους.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος

1η Εβδομάδα

Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα για το «παιδί» και την «παιδική ηλικία».

2η Εβδομάδα

Ο εννοιολογικός διαχωρισμός μεταξύ «παιδικής ηλικίας» και «κόσμου των ενηλίκων» στον σύγχρονο δυτικό κόσμο.

3η Εβδομάδα

Η θεωρία του ανθρωπολογικού εξελικτισμού, το «φυσικό» και το «κοινωνικό» παιδί.

4η Εβδομάδα

Από τις εξελικτικές προσεγγίσεις του «παιδιού» και της «παιδικής ηλικίας» στη θεωρία της ιστορικής και κοινωνικής κατασκευής της παιδικής ηλικίας I.

Η θεωρία του Philippe Ariès.

5η Εβδομάδα

Από τις εξελικτικές προσεγγίσεις του «παιδιού» και της «παιδικής ηλικίας» στη θεωρία της ιστορικής και κοινωνικής κατασκευής της παιδικής ηλικίας II.

Το παιδί ως δρών υποκείμενο: το Νέο Παράδειγμα στην έρευνα της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

6η Εβδομάδα

Κριτικές προσεγγίσεις του Νέου Παραδείγματος στην έρευνα της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

7η Εβδομάδα

Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιτόπια εθνογραφική έρευνα με παιδιά και εφήβους.

8η Εβδομάδα

Παιδική και εφηβική ηλικία, ανατροφή και οικογένεια:

Εθνογραφικά παραδείγματα από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο.

9η Εβδομάδα

Παιδική και εφηβική ηλικία και εκπαίδευση:

Εθνογραφικά παραδείγματα από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο.

10η Εβδομάδα

Παιδικές και εφηβικές κουλτούρες και ταυτότητα:

Εθνογραφικά παραδείγματα από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο.

11η Εβδομάδα

Παιδική και εφηβική ηλικία, κατανάλωση, κοινωνικός έλεγχος και νέες τεχνολογίες:
Εθνογραφικά παραδείγματα από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο.

12η Εβδομάδα

Τα δικαιώματα του παιδιού: κριτικές προσεγγίσεις της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

13η Εβδομάδα

Σύγχρονες εθνογραφικές προσεγγίσεις της παιδικής και εφηβικής ηλικίας σε διεπιστημονικά πλαίσια.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο τρόπους αξιολόγησης: Πρώτος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%) Δεύτερος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (80%) Υποστηρικτική προφορική εργασία (παρουσίαση με PowerPoint (20%)) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [94644728]: Παιδική ηλικία, Jenks Chris (επιμ.) Κουγιουμτζάκη Φωτεινή

Βιβλίο [6842]: Κόσμοι της παιδικής ηλικίας, Δήμητρα Μακρυνιώτη (επιμ.)

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Aries, Ph. (1990). Αιώνες Παιδικής Ηλικίας (Πρόλ. Σ. Ράσης, Μετ. Γ. Αναστοπούλου). Αθήνα: Γλάρος.

Cuningham, H. (2016). Παιδιά και Παιδική Ηλικία στη Δυτική Κοινωνία από τον 16ο αιώνα μέχρι σήμερα. (επιμ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Σμίλη.

Δασκαλάκη, Η. (2010). «Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιτόπια έρευνα με 'παιδιά': εθνογραφικές εμπειρίες από έναν καταυλισμό Τσιγγάνων στην Αθήνα». Στο Μ. Πουρκός και Μ. Δαφέρμος (Επιμ.), Ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση: επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα, Αθήνα, Ατραπός, σελ. 487-505.

Δασκαλάκη, Η. (2009). «Παιδική και εφηβική εργασία στο 'δρόμο': εθνογραφικές προσεγγίσεις στους δρόμους της Αθήνας», Αριάδνη, Επιστημονικό Περιοδικό Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Τεύχος 15, σελ. 267-303.

Δασκαλάκης, Δ. (2011). Η παιδική ηλικία και τα δικαιώματα του παιδιού. Στο Δ. Δασκαλάκης, Μ. Γκίβαλος (Επιμ.) Παιδική Ηλικία και τα Δικαιώματα του Παιδιού (20-45). Αθήνα: Α. Α. Λιβάνη.

Δασκαλάκης, Δ. (2013). Όψεις της Παιδικής Ηλικίας. Αθήνα: Διάδραση.

De Mause, L. (1985) (Επιμ.). Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας. Αθήνα: Θυμάρι.

Κούρτη, Ε. (2012) (Επιμ.). Παιδική Ηλικία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Αθήνα: Ηρόδοτος

Μακρυνιώτη, Δ. (2003) (Επιμ.). Κόσμοι της Παιδικής Ηλικίας. Τοπικά δ'. Αθήνα: Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου.

Μακρυνιώτη, Δ. (1997) (Επιμ.). Παιδική Ηλικία (μετ. Κ. Αθανασίου). Αθήνα: Νήσος.

Μακρυνιώτη, Δ. (1986). Η Παιδική Ηλικία στα Αναγνωστικά Βιβλία 1834-1919. Αθήνα-Γιάννενα: Δωδώνη.

Μπάλιας, Σ. (2011), Τα δικαιώματα του παιδιού. Ο δρόμος προς την Ελευθερία, Αθήνα: Παπαζήσης.

Μπαμπούνης, Χ. (2013) (Επιμ.). Παιδική Ηλικία: Κοινωνιολογικές, Πολιτισμικές, Ιστορικές και Παιδαγωγικές Διαστάσεις, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., υπό την αιγίδα του Κέντρου Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης (ΚΕ.ΕΠ.ΕΚ), Αθήνα, Διεθνές Συνέδριο 11-14 Απριλίου 2013. Αθήνα: Π.Τ.Δ.Ε.-Ε.Κ.Π.Α.- Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών, Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών.

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (1989). Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Διαθέσιμο στην:

http://www.ddp.org.gr/wpcontent/uploads/2011/07/diethnis_symvasi_gia_dikaionomata_paidiou.pdf

- Πεχτελίδης, Γ. (2015). Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας. Αθήνα: ΣΕΑΒ. Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4744>
- Πεχτελίδης, Γ. & Κοσμά, Υ. (2012). Αγ(ρ)ια Παιδιά. Οριοθετήσεις της «Παιδικής Ηλικίας» στον Λόγο. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Φασούλης, Β. (2016). Τα Δικαιώματα του Παιδιού. Ιστορική διάσταση, σύγχρονη εξέλιξη και η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Αθήνα: Παπαζήση.
- Willis, P. (2012) Μαθαίνοντας να δουλεύεις: πως τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης. Αθήνα: Guttenberg.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Alanen, L. (1988). Rethinking Childhood, *Acta Sociologica*, 31, 53-67.
- Brannen, J. (Eds.) (1999). Reconsidering children and childhood: Sociological and policy perspectives. In: E.-B. Silva & C. Smart (Eds.). *The New Family?* (pp.143-158). London: Sage Publications.
- Corsaro, W. (2005). *The Sociology of Childhood* (2nd ed.). California: Pine Forge Press.
- Christensen, P. & James, A. (2000). *Research With Children: Perspectives and Practices*. London: Falmer Press.
- Christensen, P. & Prout, A. (2002). 'Working With Ethical Symmetry in Social Research With Children', *Childhood* vol 9 (4): 477-97.
- Christensen, P. H. (1998). 'Difference and Similarity: How Children's Competence is Continued in Illness and its Treatment', in I. Hutchby and J. Moran-Ellis (eds) *Children and Social Competence: Arenas of Action*. Lon
- Daskalaki, I. (2018). *Gypsies, Childhood and Education in Greece: An Anthropological Study*. Lambert Academic Publishing.
- Gittins, D. (1998). *The child in question*. Basingstoke: Macmillan.
- Hardman, C. (1973). 'Can There Be an Anthropology of Children?', *Journal of the Anthropology Society of Oxford* vol 4 (1).
- Heywood, C. (2002). *A History of Childhood*. Cambridge: Polity Press.
- Hutchby and J. Moran-Ellis (Eds) (1998). *Children and Social Competence: Arenas of Action*. London: Falmer Press.
- Jenks C. (Ed.) (1982). *The Sociology of Childhood – Essential Readings*. London: Batsford Academic & Educational Ltd.
- James A., & Prout A. (Eds.) (1990). *Constructing and Reconstructing Childhood – Contemporary Issues in the Sociological Study of Childhood*. London: The Falmer Press
- James, A., Jenks C., & Prout, A. (1998). *Theorising Childhood*. Oxford: Polity Press.
- Jenks, C. (1996). *Childhood*. London: Routledge.
- Kay, E., Tisdall, M., & Punch, S. (2012). Not so “new”? Looking critically at childhood studies. *Children's Geographies*, 10 (3), 249-264.
- Montgomery, H. (2008). *An Introduction to Childhood: Anthropological Perspectives on Children's Lives*. Oxford: Wiley-Blackwell
- Nieuwenhuys, O. (1994). *Children's Lifeworlds*. London: Routledge.
- Nieuwenhuys, O. (1996). 'The Paradox of Child Labor and Anthropology', *Annual Review of Anthropology* vol 25: 237-51.
- Olwig K. F. και E. Gullov (Eds) (2003). *Children's Places: Cross-Cultural Perspectives*. London: Routledge.
- Prout, A. (2005). *The Future of Childhood*. London: Routledge Falmer.
- Punch, S. (2002). 'Research With Children: The Same or Different From Research With Adults?', *Childhood* vol 9 (3): 321-41.
- Qvortrup, J. (1994). 'Childhood Matters: An Introduction', in J. Qvortrup, M. Bardy, G. Sgritta, and H. Wintersberger (eds) *Childhood Matters: Social Theory, Practice and Politics*. Aldershot: Avebury Press.
- Lancy, D.F. (2008). *The Anthropology of Childhood: Cherubs, Chattel, and Changelings*. Cambridge: Cambridge.

Quennerstedt, A., & Quennerstedt, M. (2013). Researching Children's rights in education: sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35 (1), 115-132.

Qvortrup J., Corsaro, W., & Sebastian-Honig, M. (Eds.) (2009). *The Palgrave Handbook of Childhood Studies*. London: Palgrave.

Stephens, S. (Ed.) (1995). *Children and the Politics of Culture: Rights, Risks and Reconstructions*. Princeton: Princeton University Press.

Toren, C. (1993). "Making History: The Significance of Childhood Cognition for a Comparative Anthropology of Mind". *Man*, 26, 461-78.

Toren, C. (1999). *Mind, Materiality, and History: Explorations in Fijian Ethnography*. London: Routledge.

Toren, C. (2003). "Becoming a Christian in Fiji: An Ethnographic Study of Ontogeny". *Royal Anthropological Institute*, 9, 709-727.

Zaragas, C. & Pliogou, V. (2018). Human rights and values: introduction, structure and application of a physical education program promoting the concepts of "responsibility, respect" and motor skills performance in six-year-old children. *European Journal of Education Studies*, 4 (7), 151-172 (ISSN: 2501-1111). Διαθέσιμο στην:
<https://oapub.org/edu/index.php/ejes/article/view/1677/4309>

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Childhood: SAGE Journals: <http://journals.sagepub.com/home/chd>

Journal of Research in Childhood Education: <https://www.tandfonline.com/loi/ujrc20>

Journal of Childhood Studies: <https://journals.uvic.ca/index.php/jcs>

Journal of the History of Childhood and Youth: <https://www.press.jhu.edu/journals/journal-history-childhood-and-youth>

International Journal of Early Childhood: <https://link.springer.com/journal/13158>

Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς Ι

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξ03Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU127/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Γενικός και τελικός στόχος της διδασκαλίας της Αγγλικής ακαδημαϊκής γλώσσας στο ΤΕΕΠΗ του ΔΠΘ είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ειδική γλώσσα της επιστήμης τους, ώστε να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέψουν να κατανοούν ξενόγλωσσα κείμενα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους αλλά και να συνθέτουν
--

κείμενα ακαδημαϊκού λόγου. Ακόμη, στόχος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις δεξιότητες εκείνες που θα τους/τις επιτρέψουν να ανταποκρίνονται σε γενικότερες και ειδικότερες καταστάσεις επικοινωνίας, όπως παρακολούθηση επιστημονικών συνεδρίων και συμμετοχή με ανακοινώσεις.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Αναγνωρίσουν ακαδημαϊκές γλωσσικές δομές στις Επιστήμες Αγωγής.
- 2) Αναπτύξουν πλήρως τις γνώσεις εύρεσης ειδικών πληροφοριών σε πλατφόρμες ακαδημαϊκών άρθρων.
- 3) Αναπτύξουν προφορικό λόγο για ποικίλα θέματα πάνω στις Επιστήμες της Αγωγής.
- 4) Αντιληφθούν και να κατανοήσουν ειδικό οπτικοακουστικό υλικό διαλέξεων, ομιλιών και σεμιναρίων στην Αγγλική Γλώσσα με θέματα σχετικά με την Επιστήμη τους.
- 5) Συνθέσουν σύντομα κείμενα γραπτού ακαδημαϊκού λόγου στις Επιστήμες της Αγωγής.
- 6) Διακρίνουν και να Αξιολογήσουν το διαφορετικό ύφος ανάμεσα σε ακαδημαϊκά κείμενα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ύλη του μαθήματος απαρτίζεται από εξειδικευμένα κείμενα στα Αγγλικά πάνω στο χώρο της εκπαίδευσης και ειδικότερα στην εκπαίδευση παιδιών στην προσχολική ηλικία, μέσα από ένα συνδυασμό βιβλίου (Εύδοξος) και διδακτικών σημειώσεων. Κατά την διάρκεια των τεσσάρων εξαμήνων επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών σε διαφορετικά πεδία. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να συστήσουν δικά τους ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα για επεξεργασία στην Αγγλική Γλώσσα. Πιο συγκεκριμένα στο πέμπτο εξάμηνο παρακολούθησης Αγγλικής Γλώσσας η ύλη που επεξεργάζονται είναι η εξής.

Week 1-Academic Writing Introduction
Week 2-Scanning an academic text
Week 3-The paramedic method
Week 4-Writing an abstract
Week 5-The moves in abstracts
Week 6-Structure of a definition
Week 7-Writing a definition
Week 8-Structure of an Introduction
Week 9-Writing introductions
Week 10-Academic phrases

Week 11-Academic Phrases-part 2
Week 12-How to write an academic paper
Week 13-Students' presentations

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>40</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>35</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr></table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40	Εκπόνηση μελέτης (project)	35	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40														
Εκπόνηση μελέτης (project)	35														
Σύνολο Μαθήματος	135														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Γραπτή εξέταση (20%) Εργασίες (70%) Δημόσια παρουσίαση (10%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table><tr><th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr><tr><td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>20</td></tr><tr><td>Γραπτή Εργασία</td><td>70</td></tr><tr><td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>10</td></tr></table>			Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	20	Γραπτή Εργασία	70	Δημόσια Παρουσίαση	10				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό														
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	20														
Γραπτή Εργασία	70														
Δημόσια Παρουσίαση	10														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Επιλογές Συγγραμμάτων:

1. Βιβλίο: ENGLISH FOR SPECIFIC AND ACADEMIC PURPOSES EDUCATION AND PEDAGOGY STUDIES: AN ACADEMIC ENGLISH COURSEBOOK FOR FUTURE EDUCATORS

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 153576225 Διαθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD

2. Βιβλίο [59395876]: English for Academic Study: Extended Writing & Research Skills 2012 Edition - Course Book, Joan McCormack, John Slaght

Πρόσθετο Διδακτικό Υλικό:

Βιβλίο [73236904]: English for Academic Research [electronic resource], Adrian Wallwork

Βιβλίο [73249466]: Pathways Through Writing Blocks in the Academic Environment [electronic resource], Kate Evans

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σε παιδικά μουσεία και μουσεία επιστημών

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π45Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σε παιδικά μουσεία και μουσεία επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430516/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Στόχος του μαθήματος είναι η θεωρητική και εφαρμοσμένη κατάρτιση των φοιτητών/τριών στο αντικείμενο της Μουσειοπαιδαγωγικής με πεδίο εφαρμογής τα παιδικά μουσεία και τα μουσεία επιστημών. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση των παιδαγωγικών

θεωριών που εφαρμόζονται στη μουσειακή εκπαίδευση στις εν λόγω κατηγορίες μουσείων, από την ίδρυσή τους έως σήμερα, μέσα από παραδείγματα μουσείων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στόχος του μαθήματος, επίσης, είναι η απόκτηση γνώσεων για τη μεθοδολογία σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικών εκθέσεων σε παιδοκεντρικά μουσεία όπως τα παιδικά και τα μουσεία επιστημών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 1η – 3η / ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Εισαγωγή στον εκπαιδευτικό ρόλο του μουσείου και σε ζητήματα προσβασιμότητας και συμπερίληψης όπως αυτά έχουν απασχολήσει τον μουσειακό χώρο από τα πρώτα δημόσια μουσεία έως σήμερα. Έμφαση στην εμφάνιση και εξέλιξη των παιδικών μουσείων και των μουσείων επιστημών στην Ευρώπη και στην Αμερική. Στόχος η κατανόηση της εξέλιξης των εν λόγω κατηγοριών μουσείου και της εκπαιδευτικής τους διάστασης παράλληλα με τις εξελίξεις στην παιδαγωγική θεωρία.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 4η – 5η / ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Επισκόπηση των παιδαγωγικών θεωριών του J. Dewey και της M. Montessori, αλλά και της σύγχρονης μουσειοπαιδαγωγικής. Εφαρμογή τους στα Παιδικά Μουσεία και Μουσεία Επιστημών.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 6η – 7η / ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Εξοικείωση με τη μεθοδολογία σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως και με τη διατύπωση εκπαιδευτικών στόχων αναλόγως της επιδιωκόμενης ομάδας κοινού κατά τον σχεδιασμό μουσειακών εκθέσεων.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 8η / ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Διαδικτυακή έρευνα φοιτητών/τριών σχετικά με εκπαιδευτικά προγράμματα σε παιδικά ή μουσεία επιστημών της Ελλάδας και του εξωτερικού – συγκριτική αποτίμηση. Εμβάθυνση σε παραδείγματα της Ελλάδας. Παρουσίαση διαφορετικών περιπτώσεων.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 9η - 10η/ ΑΣΚΗΣΕΙΣ, ατομικές

Επίσκεψη σε μουσείο της Αλεξανδρούπολης και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής της διάστασης βάσει ερωτηματολογίου. Ενδεχόμενη παρακολούθηση, βιωματική συμμετοχή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού προγράμματος.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 11η – 13η / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού προγράμματος με εφαρμογή σε παιδικό μουσείο ή σε μουσείο επιστημών της Ελλάδας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Άσκηση Πεδίου	20	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	40												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Άσκηση Πεδίου	20												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>80</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	20	Γραπτή Εργασία	80						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Προφορική Εξέταση	20												
Γραπτή Εργασία	80												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
https://service.eudoxus.gr/search/#s/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%BF%20%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%B9%CE%BF/0
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Τεχνικές αφήγησης-Αφηγηματικές προσεγγίσεις

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π52Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τεχνικές αφήγησης-Αφηγηματικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Αποδώσουν κείμενα χρησιμοποιώντας τον προφορικό λόγο

- 2) Αναπτύξουν μεθόδους προφοράς και εκφοράς του λόγου
- 3) Εναλλάσσουν το ρυθμό του λόγου δημιουργώντας φωνητικές ποικιλίες και ηχοχρώματα
- 4) Αναγνωρίζουν τους κανόνες προφοράς του προφορικού λόγου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Είδη αφήγησης.

- Κατηγορίες αφηγηματικών ειδών.
- Η δυναμική του αφηγητή: ο αφηγητής ως φορέας και ο αναγνώστης ως δέκτης της αφήγησης.
- Αναλύοντας τις διαθέσεις της έκφρασης του προφορικού λόγου.
- Τρόποι και τεχνικές ανάγνωσης κειμένων.
- Ο χρόνος στην ανάγνωση: παύσεις, αναπνόηχα, ρυθμός.
- Ασκήσεις εκφοράς του λόγου: πρακτική σε κείμενα διαφορετικής δομής και ύφους.

Οι 13 διαλέξεις διαμορφώνονται αναλυτικά ως εξής:

1. Οι λέξεις αποκαλύπτουν μυστήρια. Η αφήγηση αντικατοπτρίζει κομμάτια του εαυτού.
2. Η φαντασία καλλιεργείται;
3. Μιλώντας με ορισμούς. Η αφήγηση ως εργαλείο του εκπαιδευτικού.
4. Τεχνικές αφήγησης: Η λέξη και η σημαντικότητά της
5. Κανόνες ορθοφωνίας. Παραδείγματα
6. Εμπλουτίζοντας το κείμενο με συναισθήματα (διαθέσεις)
7. Ο ρυθμός στο λόγο. Παιχνίδι με το ρυθμό
8. Η παύση
9. Διανθίζοντας το λόγο με αναπνόηχα
10. Ο αφηγητής και ο χώρος. Η κίνηση του αφηγητή ως τρόπος δημιουργίας συνδέσεων με το κοινό του
11. Το αντικείμενο στην υπηρεσία της αφήγησης
12. Ενσωματώνοντας διαλογικά μέρη στην αφήγηση
13. Η σημασία της επιλογής. Φτιάχνοντας την προσωπική μας ιστορία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	10	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	35	Διαδραστική διδασκαλία	40	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	10	Καλλιτεχνική δημιουργία	40	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	10														
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	35														
Διαδραστική διδασκαλία	40														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	10														
Καλλιτεχνική δημιουργία	40														
Σύνολο Μαθήματος	135														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική Ερμηνεία</td><td>30</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	70	Καλλιτεχνική Ερμηνεία	30								
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό														
Προφορική Εξέταση	70														
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	30														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Τσιλιμένη, Τ. (2011). Αφήγηση και Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην τέχνη της αφήγησης. Αθήνα: Επίκεντρο ΑΕ. Μπαλάσκας, Κ. (2002). Ταξίδι με το κείμενο. Αθήνα: Μπακιρτζής-Γαϊτάνης ΟΕ.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Λαμπρέλη, Λ. (2016). Λόγος εύθραυστος κι αθάνατος. Προσέγγιση στην τέχνη της αφήγησης και στην αθέατη πλευρά των μαγικών παραμυθιών. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη Τσιλιμένη, Τ. (2011). Αφήγηση και Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην τέχνη της αφήγησης. Αθήνα: Επίκεντρο ΑΕ. Μπαλάσκας, Κ. (2002). Ταξίδι με το κείμενο. Αθήνα: Μπακιρτζής-Γαϊτάνης ΟΕ.

Σεξουαλικότητα και υγεία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ32Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σεξουαλικότητα και υγεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	vbrouske@psed.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) περιγράψουν βασικές ψυχολογικές θεωρίες σχετικά με τις συμπεριφορές υγείας και τη σεξουαλικότητα, 2) κατανοήσουν ψυχολογικούς και κοινωνικο-γνωστικούς μηχανισμούς που επηρεάζουν τη στάση και τις επιλογές των ατόμων

που αφορούν στη σεξουαλικότητά τους,

3) αναγνωρίσουν τα θέματα τα οποία εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων σεξουαλικής αγωγής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στη σύνδεση μεταξύ υγείας και σεξουαλικότητας, με έμφαση στη σύνδεση μεταξύ ψυχικής υγείας και σεξουαλικότητας, με απώτερο στόχο την ανάδειξη της αναγκαιότητας για επιστημονικά τεκμηριωμένες και παιδαγωγικά ευαίσθητες παρεμβάσεις στο σχολικό πλαίσιο. Παρουσιάζονται βασικές ψυχολογικές θεωρίες σχετικά με τις συμπεριφορές υγείας και τη σεξουαλικότητα, προκειμένου να κατανοηθούν οι ψυχολογικοί και κοινωνικο-γνωστικοί μηχανισμοί που επηρεάζουν τη στάση και τις επιλογές των ατόμων.

Επιπλέον, εξετάζονται και συζητούνται:

- η ψυχοκοινωνική ανάπτυξη της παιδικής και εφηβικής σεξουαλικότητας,
- ζητήματα πρόληψης και αναγνώρισης της σεξουαλικής κακοποίησης,
- οι στόχοι των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων περί σεξουαλικότητας και υγείας,
- οι αρχές σχεδιασμού ολοκληρωμένων προγραμμάτων σεξουαλικής εκπαίδευσης,
- τα χαρακτηριστικά επιτυχημένων παρεμβάσεων, οι δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν κατά την εφαρμογή αυτών, αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος των εκπαιδευτικών.

Αναλυτικά οι 13 ενότητες:

1. Αλλαγές συμπεριφορών που σχετίζονται με την υγεία και τη σεξουαλική υγεία: η σημασία της γνώσης του θεωρητικού πλαισίου
2. Το φύλο και τα στερεότυπα
3. Δεξιότητες που σχετίζονται με την προαγωγή της σεξουαλικής υγείας
4. Ο ρόλος της οικογένειας
5. Σεξουαλική εκπαίδευση: χρήσιμες ενότητες ανά στάδιο
6. Σεξουαλική βία και παιδί: θύματα και θύτες
7. Σεξουαλική βία και παιδί: ανησυχητικά σημάδια
8. Διαδικτυακή σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών

Β Μέρος:

9. Σεξουαλική εκπαίδευση: εισαγωγικές έννοιες και διεθνείς προδιαγραφές της
10. Προγράμματα σεξουαλικής εκπαίδευσης: οι σύγχρονες προσεγγίσεις.
11. Ολοκληρωμένη σεξουαλική εκπαίδευση: η βάση των σύγχρονων προγραμμάτων.

12. Σεξουαλική εκπαίδευση στο σχολικό περιβάλλον- Η στοχοθεσία και τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων ολοκληρωμένης σεξουαλικής εκπαίδευσης.
13. Η υλοποίηση προγραμμάτων σεξουαλικής εκπαίδευσης στην τάξη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>24</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>42</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr></table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	24	Εκπόνηση μελέτης (project)	42	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	24														
Εκπόνηση μελέτης (project)	42														
Σύνολο Μαθήματος	135														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Απαλλακτική εργασία 100% Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Μπρουσκέλη, Β., & Γερούκη, Μ. (2025). Ψυχική υγεία και σεξουαλικότητα. Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός κ ΣΙΑ ΕΕ. Λουμάκου, Μ., Κορδούτης, Π.Σ., Σαραφίδου, Ε. (2000). Ερωτική Επαφή και Προφύλαξη: Οι Κοινωνικές Αναπαραστάσεις των Νέων. Τυπωθήτω.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Ogden, J. (2004). Ψυχολογία της Υγείας. Παρισιάνου.

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ35Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα X Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430377/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Να εντοπίζουν, να αναλύουν και να συζητούν τις υπάρχουσες θεωρίες και ερευνητικά ευρήματα από τον χώρο της Εκπαιδευτικής

Ψυχολογίας που αφορούν την αποτελεσματική μάθηση και επιτυχημένη (ή μη) ψυχοκοινωνική προσαρμογή του παιδιού στο νηπιαγωγείο.

2) Να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές των επιμέρους θεωριών μάθησης και να εξετάζουν κριτικά τις περιπτώσεις στις οποίες ενδείκνυται η εφαρμογή τους στην εκπαιδευτική πράξη.

3) Να εντοπίζουν τη σημασία των ενδοατομικών παραγόντων (ακαδημαϊκά συναισθήματα, λανθάνουσες θεωρίες για τη νοημοσύνη, δεξιότητες αυτορρύθμισης) και των παραγόντων κοινωνικού πλαισίου (κοινωνικά δίκτυα συνομηλίκων, σχέση εκπαιδευτικού – μαθητή, στιλ γονικής ανατροφής) που μπορούν να συμβάλλουν στη μάθηση και ευημερία του παιδιού.

4) Να εξετάζουν σύγχρονες θεωρίες κινήτρου και την επίδραση παραμέτρων όπως η ρύθμιση κινήτρου και τα χαρακτηριστικά του μαθησιακού έργου στη διατήρηση ή/και ενίσχυση της τρέχουσας κατάστασης κινητοποίησης του παιδιού.

5) Να κατανοούν τις διαστάσεις που επιδρούν στη διαμόρφωση του ψυχοκοινωνικού κλίματος της τάξης και να αναγνωρίζουν την πιθανή συμβολή του στην αποτελεσματική μάθηση και προσαρμογή.

6) Να περιγράφουν τους παράγοντες κοινωνιοπολιτισμικού πλαισίου (π.χ., πολιτισμικό υπόβαθρο, κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο μαθητών/τριών) που επηρεάζουν τη μάθηση του παιδιού.

7) Να αναγνωρίζουν παραμέτρους που ερμηνεύουν την ψυχολογία του/της εκπαιδευτικού, όπως η αντιλαμβανόμενη αυτεπάρκεια και οι προσδοκίες επίτευξης έργου του/της ίδιου/ας και των μαθητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει ένα θεωρητικό πλαίσιο για την κατανόηση των βασικών αρχών και μεθόδων διαμόρφωσης αποτελεσματικών μαθησιακών περιβαλλόντων, τα οποία είναι ευνοϊκά για την κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Έμφαση επίσης θα δοθεί στην κατανόηση των ενδοατομικών χαρακτηριστικών και της δυναμικής του πλαισίου που συνδέονται με την επιτυχημένη ψυχοκοινωνική προσαρμογή του παιδιού. Στην πρώτη διάλεξη θα εντοπιστούν οι θεωρητικές αρχές, οι στόχοι και οι ερευνητικές μέθοδοι που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στο πεδίο της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας. Θα συζητηθεί η διαφοροποίηση από συναφείς επιστημονικούς κλάδους (Σχολική Ψυχολογία, Αναπτυξιακή Ψυχολογία), καθώς και η συνεισφορά και οι περιορισμοί των προσεγγίσεων που υιοθετεί το συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο. Ακολούθως, θα αναπτυχθούν οι επιμέρους θεωρίες μάθησης και θα προσδιοριστούν τα περιβάλλοντα μάθησης εντός των οποίων ενδείκνυται η εφαρμογή εκπαιδευτικών πρακτικών που εμπίπτουν σε αυτές. Στην κατεύθυνση αυτή θα επεξηγηθεί αναλυτικά το περιεχόμενο, οι αρχές και οι προτάσεις εφαρμογής των συμπεριφορικών προσεγγίσεων για τη μάθηση, όπως επίσης των γνωστικών, κοινωνιογνωστικών και κοινωνιοπολιτισμικών προσεγγίσεων μάθησης. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν συνθετικά θεωρητικά μοντέλα και πορίσματα ερευνών που αφορούν τους ενδοατομικούς παράγοντες (ακαδημαϊκά συναισθήματα, έννοια εαυτού, δεξιότητες αυτορρύθμισης και συναισθηματικής ρύθμισης) και παράγοντες κοινωνικού πλαισίου (κοινωνικά δίκτυα συνομηλίκων, σχέση εκπαιδευτικού-μαθητή, στιλ γονικής ανατροφής) που δημιουργούν ευνοϊκά περιβάλλοντα για τη μάθηση και ψυχοκοινωνική προσαρμογή του παιδιού. Στη συγκεκριμένη ενότητα θα αποσαφηνιστεί η διάκριση μεταξύ των επιμέρους

διαστάσεων που ενέχει η έννοια του εαυτού, επικεντρώνοντας στην αυτοεκτίμηση, αυτοαντίληψη, αυτεπάρκεια και σε κοινωνικές όψεις της ταυτότητας. Στις επόμενες διαλέξεις θα εξεταστούν σύγχρονες θεωρίες κινήτρων, όπως η καταστασιακή θεωρία προσδοκίας-αξίας, η θεωρία κοινωνικής νόησης, η θεωρία επίτευξης στόχων και οι επιμέρους παράγοντες που ενισχύουν το προσωπικό και καταστασιακό ενδιαφέρον παιδιών προσχολικής ηλικίας. Θα επισημανθούν τα αποτελέσματα της επίδρασης μηχανισμών κινήτρου ως προς την γνωστική, συναισθηματική και συμπεριφορική εμπλοκή του παιδιού, όπως επίσης στην ακαδημαϊκή του επίδοση. Θα ακολουθήσει ο προσδιορισμός της έννοιας του ψυχοκοινωνικού κλίματος στην τάξη, των διαστάσεων του και η ανάλυση της πιθανής επίδρασής του στις σχέσεις που αναπτύσσονται στην τάξη. Στην ίδια διάλεξη θα αναλυθούν αποτελεσματικές πρακτικές διαχείρισης της τάξης, επικεντρώνοντας στην χρήση πρακτικών πρόληψης δύσκολων συμπεριφορών που συνδέονται με εσωτερικευμένες και εξωτερικευμένες εκδηλώσεις συμπεριφοράς (π.χ., κοινωνική απόσυρση ή εκρήξεις θυμού). Τέλος, θα εντοπιστούν και θα συζητηθούν κριτικά πορίσματα ερευνών τους παράγοντες που επηρεάζουν την ψυχολογία του εκπαιδευτικού. Στην τελευταία περίπτωση θα εξεταστεί η επίδραση ατομικών παραγόντων, όπως οι προσδοκίες επίτευξης έργου, η αυτοεκτίμηση και η έδρα ελέγχου του εκπαιδευτικού και κοινωνικών παραγόντων όπως το οργανωσιακό κλίμα του σχολείου (π.χ., επαγγελματική επικοινωνία, υποστηρικτική ηγεσία).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>93</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	93	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	93										
Εξετάσεις	3										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Η γραπτή εξέταση αποτελούνταν από ερωτήσεις κλειστού τύπου (Σωστό-Λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης) που καταλάμβαναν 7/10 μονάδες (70%) και σύντομης ανάπτυξης που μπορούσαν να προσδώσουν 3/10 μονάδες (30%). Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική										

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
Πρόοδος

Ποσοστό

90
10

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Santrock W. J. (2020). Εκπαιδευτική Ψυχολογία (6η Έκδ., Ε. Ρέντα, Μτφρ., Α.Α. Αντωνίου & Φ. Πολυχρόνη, Επιστ. Επιμ.). Τζιόλα.
- Omrod, E.I. (2020). Ψυχολογία της μάθησης (Δ. Χ. Τομαράς, Μτφρ., Κ. Κ. Κόκκινος, Επιστ. Επιμ.). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Γωνίδα, Ε. (2012). Κίνητρα και Μάθηση: Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας. Στο Χ. Χατζηχρήστου & Η. Μπεζεβέγκης (Επιμ.), Θέματα ανάπτυξης και προσαρμογής των παιδιών στην οικογένεια και το σχολείο (σελ. 130-171). Πεδίο.
- Durwin, C. C., & Reese-Weber M. (2024). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και εφαρμογές (4η Εκδ., Κ. Ιορδάνογλου, Μτφρ., Α. Βάσιου & Θ. Τουλούπης, Επιστ. Επιμ.). Τζιόλα.
- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). Εκπαιδευτική ψυχολογία (Κ. Λυκισάκου & Α. Μπακοπούλου, Μτφρ., Π. Δημητροπούλου, Επιστ. Επιμ.). Κριτική.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). Ψυχολογία κινήτρων. Πεδίο.
- Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., & Sheehy, K. (2020). Η Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Γ. Κωνσταντινίδη, Μτφρ., Ε. Ανδρέου, Επιμ.). Πεδίο.
- Ο'Donnell, M. A., Reeve J., & Smith K. J. (2021). Εκπαιδευτική ψυχολογία (Δ.Χ. Τομαράς, Μτφρ., Γ. Μανωλίτσης & Φ. Αντωνίου, Επιστ. Επιμ.). Gutenberg.
- Πλατισίδου, Μ., & Νομικού, Μ.Α. (2024). Η ικανότητα ρύθμισης συναισθημάτων και η αυτοαποτελεσματικότητα ως παράγοντες πρόβλεψης της επαγγελματικής ικανοποίησης των εκπαιδευτικών. Νέος Παιδαγωγός, 41, 277-286.
- Schunk, H. D. (2010). Θεωρίες μάθησης: Μία εκπαιδευτική θεώρηση (Ε. Εκκεκάκη, Μτφρ., Γ. Κουλαουζίδης, Επιμ.). Μεταίχμιο.
- Woolfolk, A. (2019). Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Ν. Κουβαράκου, Μτφρ., Ε. Μακρή-Μπότσαρη, Επιμ.). Ίων.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία:

- Ehlert, M., Grunschel, C., & Koehler, F. (2025). The role of teachers' emotions and their assessment in professional development research: A systematic review. Educational Psychology Review, 37(3), 1-30.
- Hascher, T., Beltman, S., & Mansfield, C. (2021). Teacher wellbeing and resilience: Towards an integrative model. Educational Research, 63(4), 416-439.
- Hatzichristou, C., Lykitsakou, K., Lampropoulou, A., & Dimitropoulou, P. (2010). Promoting the well-being of school communities: A systemic approach. In B. Doll, W. Pfohl, & J. Yoon (Eds.), Handbook of youth prevention science (pp. 255-274). Routledge.
- Platsidou, M., & Daniilidou, A. (2021). Meaning in life and resilience among teachers. Journal of Positive School Psychology, 5(2), 97-109.
- Urhahne, D., & Wijnia, L. (2023). Theories of motivation in education: An integrative framework. Educational Psychology Review, 35(2), 35-45.

Wang, M. T., & Degol, J. L. (2016). School climate: A review of the construct, measurement, and impact on student outcomes. *Educational Psychology Review*, 28(2), 315-352.

ΣΤ εξάμηνο

Πρακτική VI

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A06ΠΚ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική VI		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/CLASSIC112/ https://eclass.duth.gr/courses/430489/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Παρατηρούν, αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες στο πλαίσιο τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης ώστε να σχεδιάζουν και να οργανώνουν κατάλληλα εκπαιδευτικά και εμψυχωτικά προγράμματα/δράσεις.
- 2) αναπτύσσουν συνεργασία με τον φορέα και τους υπεύθυνους ώστε να οργανώνουν κατάλληλα το μαθησιακό περιβάλλον και να υλοποιούν το εκπαιδευτικό και εμψυχωτικό πρόγραμμα που έχουν σχεδιάσει.
- 3) υλοποιούν και αξιολογούν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε τυπικό ή μη τυπικό πλαίσιο εκπαίδευσης.
- 4) κατανοούν και εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας .
- 5) αναστοχάζονται και βελτιώνουν τη διδασκαλία τους
- 6) αναγνωρίζουν τη σημασία της δια βίου μάθησης και δομούν το επαγγελματικό τους προφίλ.
- 7) αναγνωρίζουν τη σημασία της διαφορετικότητας και υποστηρίζουν τη δημοκρατική λήψη αποφάσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα το οποίο εντάσσεται στο Πρόγραμμα Πρακτικής Κατάρτισης και Πρακτικής Άσκησης αποτελείται από δύο

ενότητες. Η πρώτη αφορά τον σχεδιασμό, υλοποίηση αξιολόγηση και αναστοχασμό ημερήσιου προγράμματος σε τυπικά πλαίσια εκπαίδευσης (νηπιαγωγείο) αξιοποιώντας το μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών Lesson Study (LS). Συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και αξιολόγηση ημερήσιου προγράμματος στο Νηπιαγωγείο. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως εμπνευστή στη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης των διδακτικών σεναρίων αλλά και των ελεύθερων δραστηριοτήτων. Επιπλέον, οι φοιτητές προσεγγίζουν το θεωρητικό πλαίσιο του μοντέλου LS, καθώς όπως καταγράφεται στη διεθνή βιβλιογραφία προτείνεται για την εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών και την επαγγελματική ανάπτυξη των εν ενεργεία εκπαιδευτικών. Μέσα από βιωματικές εφαρμογές σε μικρές ομάδες παρουσιάζονται εννοιολογικοί ορισμοί, ο σκοπός και οι προσεγγίσεις του στοχασμού και δίνεται έμφαση στον στοχαστικό-κριτικό εκπαιδευτικό και στις πρακτικές αναστοχασμού που μπορεί να αξιοποιήσει. Οι φοιτητές σε μικρές ομάδες ακολουθούν τις στρατηγικές εφαρμογής του μοντέλου στις βασικές φάσεις του σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ένα project διάρκειας 5 ημερών σε δημόσια νηπιαγωγεία: α) συνεργατικός σχεδιασμός στόχων του project, β) εφαρμογή – παρατήρηση, γ) στοχασμός – ανατροφοδότηση.

Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά στον σχεδιασμό, υλοποίηση, αξιολόγηση και αναστοχασμό αναφορικά με βραχύχρονα εκπαιδευτικά και εμπνευστικά προγράμματα σε μη τυπικά (μουσείο, πάρκο, βιβλιοθήκη κτλ) πλαίσια εκπαίδευσης, αξιοποιώντας το μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών Lesson Study (LS). Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν το θεωρητικό πλαίσιο του μοντέλου LS, καθώς όπως καταγράφεται στη διεθνή βιβλιογραφία προτείνεται για την εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών και την επαγγελματική ανάπτυξη των εν ενεργεία εκπαιδευτικών. Μέσα από βιωματικές εφαρμογές σε μικρές ομάδες παρουσιάζονται εννοιολογικοί ορισμοί, ο σκοπός και οι προσεγγίσεις του στοχασμού και δίνεται έμφαση στον στοχαστικό-κριτικό εκπαιδευτικό και στις πρακτικές αναστοχασμού που μπορεί να αξιοποιήσει. Οι φοιτητές σε μικρές ομάδες ακολουθούν τις στρατηγικές εφαρμογής του μοντέλου στις βασικές φάσεις του σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ένα βραχύχρονο εμπνευστικό πρόγραμμα/δράση σε μη τυπικό πλαίσιο εκπαίδευσης (π.χ. Μουσείο, ΤΕΕΠΗ, Νοσοκομείο, Πάρκο, κτλ.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>24</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>90</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	6	Άσκηση Πεδίου	20	Φροντιστήριο	10	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	24	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Σεμινάρια	6														
Άσκηση Πεδίου	20														
Φροντιστήριο	10														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30														
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	24														
Σύνολο Μαθήματος	90														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις	Περιγραφή (α) Πρόοδος/Ενδιάμεση εξέταση καταλαμβάνει το 30% της τελικής βαθμολογίας και (β) Σχεδιασμός και υλοποίηση στο πεδίο για το τυπικό πλαίσιο (50%): (i) Αρχικός Σχεδιασμός εκπαιδευτικού έργου (20% της συνολικής βαθμολογίας), (ii), Άσκηση-εφαρμογή στο πεδίο (20% της συνολικής βαθμολογίας), (iii) Τελική Εργασία (60% της συνολικής														

Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	βαθμολογίας), (γ) Υλοποίηση στο μη τυπικό πλαίσιο (20%): 10% συμμετοχή στην προετοιμασία της δράσης και 10% στην υλοποίηση. Η γενικότερη συμμετοχή στα μαθήματα δύναται να λαμβάνεται υπόψη στην τελική βαθμολογία. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table border="1"> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Πρόοδος</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Άλλη / Άλλες</td><td>20</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Πρόοδος	30	Γραπτή Εργασία	50	Άλλη / Άλλες	20
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Πρόοδος	30								
Γραπτή Εργασία	50								
Άλλη / Άλλες	20								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [102071709]: Αναστοχαστικές προσεγγίσεις σε τυπικά και εναλλακτικά πλαίσια εκπαίδευσης, Γιόφταλη Κατερίνα-Πίτσου Χαρίκλεια Βιβλίο [41964990]: Πρακτικές διδασκαλίας - μάθησης στο νηπιαγωγείο, Μουμουλίδου Μαρία
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Αυγητίδου, Σ. (2008). Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές, εκδ. Gutenberg. Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg. Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί-Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ. ΔΕΠΠΣ (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΦΕΚ 303 και 304/13-3-2003, Τόμοι Α' & Β'. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ. Helm H J., Katz L. (2002). Μέθοδος project και προσχολική εκπαίδευση. Μικροί ερευνητές. Αθήνα: Μεταίχμιο. Κοκκίδου, Μ. (2014). Η εμπύχωση στη Διδασκαλία-Μάθηση. Αθήνα: faggoto books. Κοσσυβάκη, Φ. (2003). Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στο Μετανεωτερικό Σχολείο: Προσδοκίες, Προοπτικές Όρια, Gutenberg. Ματσαγγούρας Η. (2007). Στρατηγικές Διδασκαλίας, Τ. 'Β. Gutenberg. Μουμουλίδου Μ., (2006). Η παιδαγωγική του σχεδίου εργασίας στην προσχολική εκπαίδευση. Θεωρητικό πλαίσιο και πράξη. Αθήνα: Τυπωθήτω – Δαρδανός. Μουμουλίδου, Μ. (2015). Πρακτικές διδασκαλίας-μάθησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Gutenberg. Ντολιοπούλου Ε. (2000). Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός. Ντολιοπούλου Ε. (2001). Σύγχρονες τάσεις της Προσχολικής Αγωγής, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. http://ebooks.edu.gr/new/ Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. 1ο & 2ο Μέρος. http://ebooks.edu.gr/new/ Ρεκαλίδου, Γ. (2016). Η αξιολόγηση στην τάξη του νηπιαγωγείου. Τι, γιατί και πώς;, Αθήνα, Gutenberg.

Μελέτη παιδιού

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ42Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μελέτη παιδιού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04248/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: Χρησιμοποιούν μεθόδους παρατήρησης και καταγραφής της συμπεριφοράς των παιδιών της προσχολικής ηλικίας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης

Αντιλαμβάνονται την σπουδαιότητα της παρατήρησης ως εργαλείο μελέτης της ανάπτυξης του παιδιού και της αλληλεπίδρασης με άλλα παιδιά και με ενηλίκους μέσα στην τάξη
Θα εξασκηθούν στην επιμελή χρήση της γλώσσας καταγραφής δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή των λέξεων και των περιγραφών αποφεύγοντας την προκατάληψη και την άκαιρη γενίκευση.
Θα μάθουν πως να αναλύουν και να εξάγουν δυναμικά συμπεράσματα σχετικά με την ανάπτυξη των παιδιών που παρατηρούν και πως να βασίσουν σε αυτά ατομικές ή προγραμματικές προσαρμογές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
--	--

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η μελέτη παιδιού έχει σκοπό να οξύνει την παρατηρητικότητα των φοιτητών/τριών σε σχέση με την ανάπτυξη των παιδιών και τη συμπεριφορά μέσα στην προσχολική τάξη. Οι φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται στην μη συμμετοχική παρατήρηση με σκοπό να ελέγχουν τις προκαταλήψεις και τις προσωπικές προτιμήσεις προκειμένου να εκτιμήσουν σωστά την αναπτυξιακή πορεία κάθε παιδιού και να σχεδιάσουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις σύμφωνα με αυτά τα δεδομένα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Άσκηση Πεδίου	135
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

-

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά
Αγγλικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εργασία

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Dorothy H. Cohen, Virginia Stern, Nancy Balaban, Παρατηρώντας και καταγράφοντας τη συμπεριφορά των παιδιών, Εκδόσεις Gutenberg, 1991.

D. Gullo (Επιμ. Ε. Κουτσουβάνου, Τ. Αρβανίτη-Παπαδοπούλου), Αξιολόγηση της ανάπτυξης του παιδιού προσχολικής ηλικίας και του εκπαιδευτικού έργου, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2010.

Kathy Sylva, Iram Siraj-Blatchford, Brenda Taggart (Επιμέλεια - μετάφραση: Ευρυδίκη Ζαχοπούλου, Αθανάσιος Γρηγοριάδης, Βασίλης Γραμματικόπουλος), 4η έκδοση, ECERS-E: Επέκταση της Κλίμακας Αξιολόγησης Περιβάλλοντος Προσχολικής Εκπαίδευσης ECERS-R. Τέσσερις Υποκλίμακες Γνωστικών Περιοχών, Εκδόσεις Ζήτη, 2012.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Η κοινωνικοπαιδαγωγική δυναμική των σχέσεων και των πλαισίων στη μαθησιακή διαδικασία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ44Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η κοινωνικοπαιδαγωγική δυναμική των σχέσεων και των πλαισίων στη μαθησιακή διαδικασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430403/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

1. αναγνωρίσουν τον κοινωνικο-πολιτισμικό χαρακτήρα και τη σημασία της συστημικής θεώρησης της μαθησιακής

διαδικασίας.

2. προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά και τη σημασία του κλίματος της τάξης, της δυναμικής και των σχέσεων στην τάξη, και της οργανωσιακής κουλτούρας του σχολείου στη μαθησιακή διαδικασία.
3. περιγράφουν τα βασικά θεωρητικά μοντέλα που υποστηρίζουν τη σύνδεση σχολείου-οικογένειας-κοινότητας.
4. εξηγούν τις διαφορετικές διαστάσεις και λειτουργίες της γονικής εμπλοκής.
5. προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου ανοικτού σχολείου ως φορέα αλλαγής και των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών για την προαγωγή της ολόπλευρης ανάπτυξης και ευημερίας του παιδιού στη βάση της αλληλεπίδρασης με το οικογενειακό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.
6. σχεδιάζουν και αξιολογούν δραστηριότητες και προγράμματα παρέμβασης που προάγουν το θετικό κλίμα στην τάξη, τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών και τη συνεργασία με το οικογενειακό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.
7. αναπτύχουν ερευνητικούς σχεδιασμούς για τις αντιλήψεις και τις πρακτικές των εμπλεκόμενων φορέων για τη σύνδεση σχολείου-οικογένειας-κοινότητας, τη γονική εμπλοκή, τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις στην τάξη και τη σχολική κοινότητα και την αποτελεσματικότητα των σχετικών παρεμβάσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις δίνουν έμφαση στη σημασία της ενεργούς συμμετοχής του παιδιού στη μαθησιακή διαδικασία αξιοποιώντας τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες του, μέσα από δραστηριότητες που έχουν νόημα για τα παιδιά και αξιοποιούν το πολιτισμικό τους κεφάλαιο. Δίνεται έμφαση στα χαρακτηριστικά και τη σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στη σχολική κοινότητα και την τάξη, αναλύοντας θεωρητικές προσεγγίσεις, μεθοδολογικές τάσεις και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για τη λειτουργία των σχέσεων μεταξύ παιδιών, παιδιών και εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών μεταξύ τους. Παράλληλα, με την ανάπτυξη ενός θετικού κλίματος στην τάξη και τη σχολική μονάδα, ο/η εκπαιδευτικός λοιπόν καλείται να αναπτύξει συνδέσεις με το οικογενειακό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο το παιδί λειτουργεί και δρα. Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο αντλεί χρήσιμες πληροφορίες για το παιδί ώστε να διαμορφώσει κατάλληλα μαθησιακά περιβάλλοντα στην τάξη, αλλά και πόρους για την ενίσχυση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας δημιουργώντας συνεργασίες και σχέσεις που υποστηρίζουν το εκπαιδευτικό έργο αλλά και ενισχύουν τη «συνέχεια» και ποιότητα των εμπειριών του παιδιού σε όλα τα πλαίσια στα οποία συμμετέχει. Το «άνοιγμα» αυτό του σχολείου στην ευρύτερη κοινότητα αποτελεί σημαντική παράμετρο για να μπορέσει το σχολείο να εκπληρώσει τους νέους ρόλους που καλείται να διαδραματίσει ως φορέας κοινωνικής αλλαγής, που ενδιαφέρεται για την ολόπλευρη ανάπτυξη

και ευημερία του παιδιού. Ως εκ τούτου, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να αναπτύξει θετική στάση απέναντι στη δυναμική που μπορεί να έχει το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον για την εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και συνεργατική κουλτούρα, να αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες για να οργανώσει κατάλληλα προγράμματα και παρεμβάσεις που προάγουν τις αλληλεπιδράσεις και τις θετικές σχέσεις μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων. Στο μάθημα γίνεται σύντομη αναφορά στις σύγχρονες θεωρίες που αναδεικνύουν την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των πλαισίων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Παρουσιάζονται βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την κατανόηση των προϋποθέσεων και των διαδικασιών συνεργασίας μεταξύ των ατόμων και των πλαισίων, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της εκπαίδευσης των παιδιών και της αποτελεσματικότητας του σχολείου. Αναλύονται τα χαρακτηριστικά και οι δεξιότητες των εκπαιδευτικών που διαμορφώνουν ένα θετικό κλίμα στην τάξη και τη σχολική μονάδα και ενισχύουν την αλληλεπίδραση με το οικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον. Παρουσιάζονται παραδείγματα εφαρμογών και ευρήματα σχετικών ερευνών με στόχο να αναδειχθούν οι παράγοντες που διευκολύνουν αλλά και δυσχεραίνουν τις συνεργατικές σχέσεις στο σχολείο. Τέλος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να σχεδιάσουν οι ίδιοι δράσεις/προγράμματα για την ενίσχυση της σχέσης σχολείου-οικογένειας-κοινότητας και των θετικών σχέσεων στο σχολείο ή να εκπονήσουν μια μικρή σχετική ερευνητική εργασία.

Ενότητες του μαθήματος

1. Βασικές έννοιες και αρχές της κοινωνικής παιδαγωγικής και σύνδεση με την κουλτούρα, τη διδασκαλία και τη μάθηση του σχολείου
2. Οι αρχές και οι στρατηγικές στη μάθηση και τη διδασκαλία που βασίζονται στην προσφορά
3. Το σχολείο ως κοινότητα μάθησης, κοινωνική και πολιτισμική μάθηση, βιο-οικολογικές προοπτικές της μάθησης
4. Κλίμα τάξης, σχέσεις συνομηλίκων, σχέσεις δασκάλου-παιδιού και μάθηση
5. Οργανωσιακή κουλτούρα, ηγεσία και συνεργασία
6. Συνεργασία οικογένειας-σχολείου-κοινότητας: θεωρητικές προοπτικές, προκλήσεις και οφέλη
7. Γονική εμπλοκή ως πολυεπίπεδη και πολυδιάστατη κατασκευή
8. Καινοτόμες στρατηγικές και πρακτικές για την υποστήριξη θετικών σχέσεων και μάθησης
9. Επικοινωνία με σχολεία/ενδιαφερόμενα μέρη και εντοπισμός αναγκών - Στρατηγικός σχεδιασμός δραστηριοτήτων σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς
10. Συγκριτική ανάλυση θεσμικών πλαισίων και προγραμμάτων σπουδών σχετικά με την προώθηση αλληλεπιδράσεων και σχέσεων σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια
11. Κριτική ανάλυση ερευνητικών έργων/σχεδιασμών/παρεμβάσεων σχετικά με την προώθηση αλληλεπιδράσεων και σχέσεων σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια
12. Υλοποίηση δραστηριοτήτων - αξιολόγηση και αναστοχασμός
13. Παρουσίαση εργασίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>9</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>56</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας /</td><td>40</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Σεμινάρια	9	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56	Συγγραφή εργασίας /	40
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	30										
Σεμινάρια	9										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56										
Συγγραφή εργασίας /	40										

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>εργασιών</td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	εργασιών		Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
εργασιών							
Σύνολο Μαθήματος	135						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>30</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	70	Δημόσια Παρουσίαση	30
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Γραπτή Εργασία	70						
Δημόσια Παρουσίαση	30						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Επιλογές Συγγραμμάτων: Βιβλίο [133024822]: Η σχέση σχολείου,οικογένειας και κοινότητας, Πεντέρη Ε.-Πετρογιάννης Κ. Λεπτομέρειες Βιβλίο [86339780]: Σχολείο, Οικογένεια και Κοινότητα, Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ Λεπτομέρειες Βιβλίο [86056860]: Σχέση Σχολείου-Οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού, Στ. Γεωργίου Λεπτομέρειες Βιβλίο [50659036]: Ομαλή Μετάβαση στην Προσχολική Ηλικία, Liz Brooker, Επιστ. Επιμ. Μαρία Σακελλαρίου Λεπτομέρειες
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Πεντέρη, Ε. & Πετρογιάννης, Κ. (2024). Η Σχέση Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας. Κοινωνικο-παιδαγωγικές και αναπτυξιακές διαστάσεις για τη γονική εμπλοκή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Δαρδανός. Streelasky, J. (2022). Kindergarten children's views on friendship in a super-diverse context. <i>Childhood</i>, 29(1), 1-18. DOI: 10.1177/09075682211063358 Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022α). Πρόγραμμα Σπουδών Για την Προσχολική Εκπαίδευση – Διευρυμένη Εκδοχή (2η Έκδοση, 2022 ΙΕΠ). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2022β). Οδηγός νηπιαγωγού -Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και Μεθοδολογικό Πλαίσιο-Πρακτικές Εφαρμογές και Διδακτικοί Σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2019). Σχολείο, οικογένεια και κοινότητα. Συνεργασία, ενδυνάμωση και ανάπτυξη. Αθήνα: Αρμός. McMullen, J., Veermans, K., & Laine K. (2014). Tools for the classroom? An examination of existing sociometric methods for teacher use, <i>Scandinavian Journal of Educational Research</i>, 58(5), 624-638, DOI: 10.1080/00313831.2013.838694 McNally, S. & Slutsky, R. (2018). Teacher-child relationships make all the difference: constructing quality interactions in early childhood settings, <i>Early Child Development and Care</i>, 188(5), 508-523, DOI: 10.1080/03004430.2017.1417854 Μπίκος, Κ. (2000). Κοινωνικοπολιτισμικό ηλαίσιο και κοινωνιομετρικές επιλογές παιδιών προσχολικής ηλικίας. Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, 4, 22-33. https://doi.org/10.12681/icw.18131 Hartz, K., Williford, A. & Koomen, H. (2017). Teachers' perceptions of teacher-child relationships: Links with children's observed

- interactions, Early Education and Development, 28(4), 441-456, DOI: 10.1080/10409289.2016.1246288
- Γεωργίου, Στ. (2011). Σχέση σχολείου - οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού. Αθήνα: Διάδραση.
- Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2009). Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας: Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές Εφαρμογές. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σακελλαρίου, Μ. (2008). Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
- Δοδοντσάκης, Γ. (2001). Κοινή πορεία στην εκπαίδευση. Μια άλλη στρατηγική. Αθήνα: Δαρδάνος.
- Γιοβαζολιάς, Θ. (2011). Προβλήματα προσαρμογής στο σχολείο: Αντιμετώπιση από γονείς και εκπαιδευτικούς. Στο Γεώργας, Δ. & Γιώτσα, Α. (2011) (επιμ.). Σχολές Γονέων: Συνεργασία εκπαιδευτικών-οικογένειας. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων, σσ. 51-58.
- Μπρούζος, Α., Μισαηλίδη, Π., Εμβαλωτής Α., & Ευκλείδη, Α. (2008) (Επιμ.). Σχολείο και οικογένεια. Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Πετρογιάννης, Κ. (2003). Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: Η οικοσυστημική προσέγγιση. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Henderson, K. & Tilbury, D. (2004). Whole school approaches to sustainability: An international review of sustainable school programs. Report prepared by Macquarie University for the Australian Government Department of the Environment and Heritage. Sydney, NSW: Macquarie University. Available at: <http://aries.mq.edu.au/proiect.htm>.
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2017). Σχέσεις σχολείου, οικογένειας και κοινότητας με κοινωνικοπαιδαγωγικό προσανατολισμό: Εκκινώντας την έρευνα από τους εκπαιδευτικούς. Επιστήμες Αγωγής, 2, 84-113.
- Πεντέρη, Ε. & Πετρογιάννης, Κ. (2017). Η γονική εμπλοκή υπό το πρίσμα της θεώρησης του "εκπαιδευτικού θύλακα" του παιδιού. Διάλογοι! Θεωρία και Πράξη στις Επιστήμες της Αγωγής και Εκπαίδευσης, 3, 97-122.
- Κοντογιάννη, Α. & Οικονομίδης, Β. (2014). Η γονική εμπλοκή των αλλοδαπών υπό την οπτική των νηπιαγωγών. Έρευνα στην Εκπαίδευση, 2, 117-144.
- Γκλιάου-Χριστοδούλου, Ν. (2005). Η ανάγκη επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στην κατεύθυνση ανάπτυξης αποτελεσματικής συνεργασίας σχολείου-οικογένειας. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 10, 74-83.
- Μπαγάκης, Γ., Βαλμάς, Φ., Λουμάκου, Μ., & Πομώνης, Μ. (2006). Η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό και η προσαρμογή τους στην Α τάξη. Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. (2013). Σύνδεση σχολείου-οικογένειας και το ζήτημα της μεταξύ τους συνεργασίας: Κριτική παρουσίαση βασικών θεωρητικών μοντέλων. Έρευνα στην Εκπαίδευση, 1(1), 4-28.

Σχετικά Επιστημονικά Περιοδικά

- School Community Journal
- Early Education and Development
- Family-School Partnerships in Context
- Family Studies Journal
- International Journal about Parents in Education

Ψυχοκινητική, κινητικό παιχνίδι και βιωματική μάθηση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ46Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχοκινητική, κινητικό παιχνίδι και βιωματική μάθηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04112/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: υποστηρίξουν τις βασικές θεωρίες της Ψυχοκινητικής και να εξηγήσουν τις βασικές αρχές κάθε θεωρίας, να υποστηρίξουν και να τεκμηριώσουν την επικρατούσα θεωρία της Ευρωπαϊκής Ψυχοκινητικής

να εξηγήσουν τους στόχους και τα περιεχόμενα της Ψυχοκινητικής σε διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης να σχεδιάσουν, να προτείνουν και να αξιολογήσουν εκπαιδευτικές ενότητες ψυχοκινητικής. να αναπτύξουν τις παραπάνω ενότητες εντός του αναλυτικού προγράμματος και εντός της σχολικής χρονιάς, προσδιορίζοντας ημερολογιακά την εφαρμογή τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εξελίξεις, τάσεις και θεωρίες της ψυχοκινητικής
2. Αυτοεκτίμηση, ταυτότητα και παιχνίδι στην ψυχοκινητική
3. Πλαίσιο προϋποθέσεων και αποδέκτες της ψυχοκινητικής αγωγής/παρέμβασης
4. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με το σώμα I
5. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με το σώμα II
6. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με το σώμα III
7. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με υλικά I
8. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με υλικά II
9. Μικροδιδασκαλία: Εμπειρίες με υλικά III
10. Μικροδιδασκαλία: Κοινωνικές εμπειρίες I
11. Μικροδιδασκαλία: Κοινωνικές εμπειρίες II
12. Μικροδιδασκαλία: Κοινωνικές εμπειρίες III
13. Απολογισμός μικροδιδασκαλίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Πρακτική (Τοποθέτηση)</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	35	Άσκηση Πεδίου	20	Πρακτική (Τοποθέτηση)	80	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	35										
Άσκηση Πεδίου	20										
Πρακτική (Τοποθέτηση)	80										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές/τριες (ατομικά ή ομαδικά) σχεδιάζουν εκπαιδευτική μονάδα Ψυχοκινητικής αγωγής με βάση την άσκηση πεδίου και το αναρτημένο πρότυπο και 1. την παρουσιάζουν με τη βοήθεια των συμφοιτητών τους και 2. την αναρτούν στοe-class μετά απο αναστοχασμό. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Εργασία</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Εργαστηριακή Εργασία	50	Προφορική Εξέταση	50				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Εργαστηριακή Εργασία	50										
Προφορική Εξέταση	50										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Φυσική δραστηριότητα και ψυχοκινητική στη προσχολική ηλικία Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 86055879 Έκδοση: 1η/2019 Συγγραφείς: Καμπάς Αντώνης ISBN: 9789600120059 Τύπος: Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης): Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Εγχειρίδιο ψυχοκινητικής

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 143569014
Έκδοση: 2η/2025
Συγγραφείς: Zimmer Renate
ISBN: 9786185954147
Τύπος: Σύγγραμμα
Διαθέτης (Εκδότης): Τσιπτσές Νικ. Ηλίας

Παιδαγωγική της ένταξης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ51Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγική της ένταξης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Κανένα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	akoutsok@eled.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζουν τα βασικά μοντέλα θεώρησης της αναπηρίας και να κατανοούν βασικές έννοιες όπως αναπηρία, βλάβη, μισαναπηρισμός, εξιδανικευμένη κανονικότητα, και αναπηροποίηση

- Γνωρίζουν τις κοινωνικο-ιστορικές και επιστημονικές διαστάσεις της εκπαίδευσης των αναπήρων στη χώρα μας και διεθνώς
- Κατανοούν και να διακρίνουν βασικές έννοιες της ενταξιακής εκπαίδευσης (π.χ. διαχωρισμός, ενσωμάτωση, ένταξη)
- Αξιολογούν τα οικονομικά, παιδαγωγικά και κοινωνικά επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα για την ένταξη των ανάπηρων μαθητών στη γενική εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Παρουσίαση του μαθήματος – Εισαγωγή στον επιστημονικό κλάδο της Παιδαγωγικής της Ένταξης
2. Σπουδές για την Αναπηρία στην Εκπαίδευση
3. Μοντέλα για την αναπηρία I
4. Μοντέλα για την αναπηρία II
5. Ασθένεια και βλάβη
6. Εξιδανικευμένη κανονικότητα & μισαναπηρισμός
7. Φινλανθρωπία & ιδρύματα / Ευγονική
8. Λόγος και αναπηρία / Πολιτισμικές αναπαραστάσεις της αναπηρίας
9. Καταβολές της ενταξιακής εκπαίδευσης διεθνώς και στην Ελλάδα
10. Διεθνείς και εθνικές πολιτικές για την ένταξη των ανάπηρων μαθητών
11. Επιχειρήματα υπέρ και κατά της ενταξιακής εκπαίδευσης
12. Ερευνητικά δεδομένα για την ενταξιακή εκπαίδευση
13. Σύνδεση εκπαιδευτικής και κοινωνικής ένταξης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	39
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	93
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Τελική γραπτή εξέταση 100%

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Συμπερασματική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Ποσοστό

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [133032155]: Σπουδές για την Αναπηρία, 2η Έκδοση, Watson Nick, Vehmas Simo, Καραγιάννη Γιώτα, Κουτσοκλένης Αθανάσιος (Επιστ. Επιμέλεια)

Βιβλίο [112700228]: Ενταξιακή εκπαίδευση για τον 21ο αιώνα, Επιστ. επιμ.: L. J. Graham, A. Βλάχου

Βιβλίο [133029382]: Ενταξιακές προσεγγίσεις στην προσχολική εκπαίδευση, Επιστ. επιμ.: Ευδοξία Ντεροπούλου-Ντέρου

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Barnes, C. Oliver, M. & Barton, L. (2014). Σπουδές για την αναπηρία σήμερα. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Καραγιάννη, Γ. (2017). Η αναπηρία στην Ελλάδα της κρίσης. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Καραγιάννη, Γ. (2022). Ιστοριοποιώντας την ευγονική στην εκπαίδευση και την αναπηρία. Κριτική Εκπαίδευση.

<http://dx.doi.org/10.26247/kritekp.3.2331>

Καραγιάννη, Γ. & Κουτσοκλένης, Α. (2023). Σπουδές για την Αναπηρία & Παιδαγωγική της Ένταξης. ΚΑΛΛΙΠΟΣ+

Slee, R. (2020). Η ενταξιακή εκπαίδευση δεν είναι νεκρή, απλώς μυρίζει περίεργα. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ12Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04319/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: διαθέτουν το κατάλληλο θεωρητικό υπόβαθρο στις Φυσικές Επιστήμες, συμπεριλαμβανομένων βασικών εννοιών, μεγεθών και αρχών, ώστε να κατανοούν και να ερμηνεύουν φυσικά φαινόμενα που προσεγγίζονται στην προσχολική και πρώτη σχολική

ηλικία.

- κατανοούν βασικές θεωρίες μάθησης και μοντέλα διδασκαλίας στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, με έμφαση στην ανάπτυξη του επιστημονικού τρόπου σκέψης, στις δεξιότητες επιστημονικής διερεύνησης και στις διαδικασίες ενεργού οικοδόμησης της γνώσης από τα παιδιά.
- κατανοούν την κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες, αναγνωρίζοντας τον ρόλο του μαθησιακού περιβάλλοντος, της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας στη διαμόρφωση επιστημονικών αντιλήψεων των παιδιών.
- αναγνωρίζουν τη σημασία της προϋπάρχουσας γνώσης, των αντιλήψεων, των εμπειριών και των τρόπων σκέψης των παιδιών για την ανάπτυξη επιστημονικών εννοιών και την κατανόηση φυσικών φαινομένων στο νηπιαγωγείο και την πρώτη σχολική ηλικία.
- συνδέουν τις γνώσεις τους για τις Φυσικές Επιστήμες και τη Διδακτική τους με τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση κατάλληλων διδακτικών δραστηριοτήτων για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, αξιοποιώντας βιωματικές και διερευνητικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, καθώς και σύγχρονα διδακτικά εργαλεία και τεχνικές, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωστική, αισθησιοκινητική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός η εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με έννοιες και φαινόμενα των φυσικών επιστημών και αφετέρου η ανάπτυξη της γνώσης του φυσικού κόσμου από τα παιδιά της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στο μάθημα αναλύονται σύγχρονα θέματα της διδακτικής των φυσικών επιστημών, όπως οι αντιλήψεις των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας για φαινόμενα και έννοιες των φυσικών επιστημών και η αξιοποίησή τους για τη διδασκαλία των θεμάτων αυτών, ο διδακτικός μετασχηματισμός εκπαιδευτικών παρεμβάσεων κατάλληλων για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία που να συνδυάζουν την καλλιέργεια βασικών δεξιοτήτων σκέψης και επιστημονικής μεθόδου, την κατανόηση των πρώτων εννοιών και την απόκτηση εμπειριών σε σχέση με τα φυσικά φαινόμενα. Αναπτύσσονται οι αρχές και οι μέθοδοι για τη διδασκαλία και τη μάθηση των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Αναπτύσσεται μεθοδολογία για το σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας στο πλαίσιο της επικοινωνιακής θεωρίας της μάθησης, με έμφαση στη διερεύνηση, την ενεργό συμμετοχή και την οικοδόμηση της γνώσης από τα νήπια, με τη χρήση διδακτικού υλικού κατάλληλου για τη γνωστική, αισθησιοκινητική και συναισθηματική ανάπτυξή τους.

-Μάθημα 1: Εισαγωγή - Φυσικές Επιστήμες στο νηπιαγωγείο

i. Σκοπός της διδασκαλίας και μάθησης των Φυσικών Επιστημών, η σημασία των Φυσικών Επιστημών στη προσχολική ηλικία, βασικές έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών που προσεγγίζονται στο νηπιαγωγείο και η ανάπτυξη επιστημονικού γραμματισμού

ii. Η διαμόρφωση των πρώτων ιδεών και των πρώιμων μοντέλων των παιδιών προσχολικής ηλικίας

-Μάθημα 2: Αντιλήψεις, Ιδέες και Νοητικά μοντέλα - Τεχνικές Ανάδειξης

i. Η φύση της γνώσης στις Φυσικές Επιστήμες - νοητικές αναπαραστάσεις/μοντέλα

ii. Ανίχνευση των ιδεών των παιδιών - διδακτικά εργαλεία και τεχνικές ανάδειξης των αντιλήψεών τους

iii. Η σημασία των αντιλήψεων των παιδιών για έννοιες και φαινόμενα στη διδασκαλία και τη μάθηση των Φυσικών Επιστημών

-Μάθημα 3: Θεωρίες Μάθησης και Διδακτικά Μοντέλα

i. Οι θεωρίες μάθησης και η παρουσίαση των μοντέλων διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών

ii. Τα διδακτικά μοντέλα και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαμόρφωση κατάλληλων μαθησιακών

εμπειριών/δραστηριοτήτων

iii. Η κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της μάθησης των Φυσικών Επιστημών και ο ρόλος της αλληλεπίδρασης στη διαμόρφωση της γνώσης

-Μάθημα 4: Εποικοδομητική Προσέγγιση/Μοντέλο

i. Το εποικοδομητικό μοντέλο για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών - φάσεις εποικοδομητικού μοντέλου

ii. Διδασκαλία εννοιών και φαινομένων των Φυσικών Επιστημών με βάση το εποικοδομητικό μοντέλο

-Μάθημα 5: Επιστημονικές Διαδικασίες/Τρόπος σκέψης και δεξιότητες στις Φυσικές Επιστήμες

i. Εισαγωγή στην επιστημονική μεθοδολογία και στάση - διαδικασίες της επιστημονικής μεθόδου

ii. Ανάπτυξη ικανότητας χρήσης επιστημονικών διαδικασιών

iii. Δείκτες δεξιοτήτων και η ανάπτυξή τους στη διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών

iv. Η δεξιότητα της παρατήρησης, ταξινόμησης, διατύπωσης υποθέσεων και πρόβλεψης, υποβολής ερωτήσεων, αναγνώρισης παραγόντων και έλεγχος μεταβλητών

-Μάθημα 6: Ανάπτυξη και εφαρμογή επιστημονικών δεξιοτήτων στις Φυσικές Επιστήμες

i. Η δεξιότητα μέτρησης και υπολογισμών, της επικοινωνίας, της ερμηνείας παρατηρήσεων, οργάνωσης και ερμηνείας δεδομένων/εξαγωγής συμπερασμάτων, ανάπτυξης λειτουργικού ορισμού,

ii. Η δεξιότητα της κατασκευής μοντέλων και ομοιομάτων, της εύρεσης κανονικοτήτων και σχέσεων, του προγραμματισμού και σχεδιασμού έρευνας

-Μάθημα 7: Διδακτικές Πρακτικές και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Παρεμβάσεων

i. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων Φυσικών Επιστημών στην προσχολική ηλικία

ii. Διερευνητικές και βιωματικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ΦΕ

iii. Αξιολόγηση διδακτικών παρεμβάσεων και μαθησιακών αποτελεσμάτων

-Μάθημα 8: Ιδέες των παιδιών και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

i. Πλεύση-βύθιση

ii. Καταστάσεις ύλης και διαδικασίες μετατροπών (τήξη, πήξη, εξάτμιση, εξάχνωση, εξάερωση, υγροποίηση/συμπύκνωση)

-Μάθημα 9: Ιδέες των παιδιών και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

i. Νερό-κύκλος νερού

ii. Διαλυτότητα-διαλυτά και μη διαλυτά υλικά στο νερό – μίγματα

-Μάθημα 10: Ιδέες των παιδιών και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

i. Έννοιες ηλεκτρισμού - κατασκευή απλού κυκλώματος

ii. Μαγνητισμός - μορφές μαγνητών, μαγνητική έλξη συγκεκριμένων υλικών, μαγνητικοί πόλοι

-Μάθημα 11: Ιδέες των παιδιών και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

i. Φως-Κάτοπτρα

ii. Σκιές – Χρώματα

-Μάθημα 12: Ιδέες των παιδιών και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

i. Το σχήμα της Γης - Ηλιακό σύστημα

ii. Εναλλαγή μέρας και νύχτας

iii. Ήχος - βασικά χαρακτηριστικά ήχου

-Μάθημα 13: Ανασκόπηση και ανακεφαλαίωση του μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>29</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	29	Εργαστηριακή Άσκηση	10	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	29												
Εργαστηριακή Άσκηση	10												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή -Γραπτή εξέταση: ερωτήσεις σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (70 %). -Γραπτή εργασία: αφορά στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη διδακτικού σεναρίου για την εκπαίδευση των νηπίων σε έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών, αξιοποιώντας εποικοδομητικές και διερευνητικές διδακτικές προσεγγίσεις, καθώς και κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και τεχνικές (20 %). -Εργαστηριακή εργασία: Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (βιωματικά εργαστήρια/δραστηριότητες)(10%). Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Εργασία</td><td>10</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	70	Γραπτή Εργασία	20	Εργαστηριακή Εργασία	10				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	70												
Γραπτή Εργασία	20												
Εργαστηριακή Εργασία	10												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)	
α. Βιβλίο [31212]: Unesco. Διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, Harlen Wynne, Elstgeest Jos	
β. Βιβλίο [12979204]: Διδάσκοντας φυσικές επιστήμες, Χαλκιά Κρυσταλλία	
γ. Βιβλίο [31881]: Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση, Ραβάνης Κώστας	
δ. Βιβλίο [21509]: Διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και στην πρώτη σχολική ηλικία, Πλακίτση Κατερίνα	
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	

Σχέσεις σχολείου - κοινότητας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K05E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχέσεις σχολείου - κοινότητας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430471/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) αξιολογούν κριτικά την εφαρμοσμένη εκπαιδευτική έρευνα.
- 2) εξοικειωθούν με τις προβληματικές, τις θεωρητικές και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις που

αναπτύσσονται.

3) κατανοήσουν τη συνεισφορά των εν λόγω θεωριών τόσο στη μελέτη των σχέσεων ανάμεσα στα δρώντα πρόσωπα του σχολικού συστήματος (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί) και τις τοπικές κοινότητες όσο και στη μελέτη των διαδικασιών επίλυσης πρακτικών προβλημάτων που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο τοπικών κοινοτήτων.

4) εξοικειωθούν με τους τρόπους με τους οποίους η εφαρμοσμένη ανθρωπολογία εργάζεται στο μικρο-επίπεδο της καθημερινότητας μαζί με τις κοινότητες για την επίλυση εκπαιδευτικών ζητημάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει κριτικά σε προσεγγίσεις της εφαρμοσμένης εκπαιδευτικής έρευνας προκειμένου να αναλύσει τη σχέση σχολείου και «κοινότητας». Αναγνωρίζοντας τη σημασία ευρύτερων κοινωνικοπολιτικών φαινομένων και διεργασιών που λαμβάνουν χώρα σε παγκόσμιο επίπεδο (π.χ. μετακινήσεις πληθυσμών εντός και εκτός εθνικών συνόρων, πολυπολιτισμικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης κ.α.), το μάθημα επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες μεθόδους επίλυσης εκπαιδευτικών προβλημάτων που προκύπτουν στο πεδίο της σχολικής πράξης και στο πλαίσιο τοπικών κοινοτήτων. Στο μάθημα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε εθνογραφικά παραδείγματα τα οποία καταδεικνύουν τις μεθόδους και τις πρακτικές με τις οποίες η εφαρμοσμένη ανθρωπολογία εργάζεται στο επίπεδο της καθημερινότητας μαζί με τις κοινότητες για την επίλυση εκπαιδευτικών ζητημάτων εντός και εκτός σχολικού πλαισίου. Ταυτόχρονα, δίνεται έμφαση σε ανθρωπολογικές μελέτες της άτυπης μάθησης σε οικογένειες και κοινότητες οι οποίες παρέχουν πλούσιες περιγραφές των καθημερινών πλαισίων στα

οποία παιδιά και νέοι αναπτύσσουν δεξιότητες και γνώσεις για να είναι παραγωγικά μέλη της κοινότητάς τους.

Τίθενται οι προβληματισμοί για την εποικοδομητική συνεισφορά του σχολείου στην αρμονική τοπική συνύπαρξη, καθώς και η εμπλοκή των τοπικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών δρώντων προσώπων (μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων, κ. ά.) στην από κοινού επεξεργασία σχεδιασμών και τη συνδιαχείριση των πόρων του τοπικού (local) περιβάλλοντος αποσκοπώντας στη βελτίωση της εκπαίδευσης και στην ανάπτυξη της τοπικής κοινότητας. Η μελέτη ορισμένων λογικών της τοπικής ανάπτυξης (των δρώντων προσώπων, των κοινωνικών δικτύων και της ανάπτυξης) συνίσταται στην κατανόηση των σχέσεων ανάμεσα στο σχολείο και την κοινότητα, αποσκοπώντας στη σύσταση ενός πλαισίου ανάλυσης.

Ενέχει δεσπόζουσα θέση η ευαισθητοποίηση των μελών της τοπικής κοινότητας και των δρώντων προσώπων του σχολείου αναφορικά με τη θεμελίωση μιας εποικοδομητικής συνεργασίας ανάμεσα στο σχολείο και την κοινότητα, καθώς και τις αναγκαίες στρατηγικές για την ενίσχυση της συνέργειας. Τόσο το άνοιγμα του εκπαιδευτικού προσωπικού στην κοινότητα όσο και το ενδιαφέρον της τοπικής κοινότητας για το σχολείο θα συμβάλει στην ανάπτυξη ποιοτικών κοινωνικών σχέσεων. Η συνάντηση των δρώντων προσώπων του σχολείου και των μελών της κοινότητας αφορά τόσο στη συζήτηση των προβλημάτων του σχολείου όσο και των προβλημάτων της κοινότητας, καθώς και στην από κοινού ανεύρεση λύσεων. Τα δρώντα υποκείμενα θα έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους, να κατανοήσουν τους κοινούς προβληματισμούς τους, τις ανησυχίες τους και να συμμετάσχουν ενεργά σε δραστηριότητες των οποίων το αποτέλεσμα θα είναι ορατό σε όλα τα ενδιαφερόμενα και εμπλεκόμενα δρώντα πρόσωπα.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1η Εβδομάδα

Εισαγωγή στις έννοιες της «κοινότητας» και του «σχολείου» – κριτική προσέγγιση και αποδόμηση των εννοιών.

2η Εβδομάδα

Η θεωρία της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και η σχέση σχολείου–κοινότητας – Ανάλυση βασικών θεωρητικών εννοιών: σημαίνουν – σημασιόμορφο, κοινωνικοποίηση, υποκείμενο, δρών υποκείμενο, αλληλεπίδραση, επικοινωνία.

3η Εβδομάδα

Από τις θεωρίες της κοινωνικής αναπαραγωγής στον ανθρωπολογικό κονστρουκτιβισμό: η σχέση σχολείου–κοινότητας και κριτικές προσεγγίσεις της έννοιας της πολιτισμικής ασυνέχειας.

4η Εβδομάδα

Το σχολείο και η «κοινότητα» στο τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο πλαίσιο – Το σχολείο στο πλαίσιο ευρύτερων κοινωνικών και εκπαιδευτικών μετασχηματισμών.

5η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού διαχωρισμού: εθνογραφικά παραδείγματα από όλο τον κόσμο.

6η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού διαχωρισμού: εθνογραφικά παραδείγματα από την Ελλάδα.

7η Εβδομάδα

Το σχολείο ως κοινότητα – Θεσμική αναπαραγωγή ιεραρχήσεων, κοινωνικές ανισότητες και βία εντός της σχολικής κοινότητας – παραδείγματα άμβλυνσης των ανισοτήτων και της βίας από την οπτική των κοινωνικών υποκειμένων.

8η Εβδομάδα

Σχέση σχολείου–κοινότητας, διαμεσολάβηση και διαπολιτισμική επικοινωνία – κριτική προσέγγιση και εθνογραφικά παραδείγματα.

9η Εβδομάδα

Εφαρμοσμένη ανθρωπολογία στην εκπαίδευση: επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα.

10η Εβδομάδα

Πρωτογενής έρευνα, σχεδιασμός και εφαρμογή διεπιστημονικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση στο σχολείο και την κοινότητα.

11η Εβδομάδα

Εθνογραφικά παραδείγματα διεπιστημονικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση στο σχολείο και την κοινότητα I.

12η Εβδομάδα

Εθνογραφικά παραδείγματα διεπιστημονικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση στο σχολείο και την κοινότητα II.

13η Εβδομάδα

Παρουσιάσεις εργασιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								

καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο τρόπους αξιολόγησης: Πρώτος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%) Δεύτερος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (80%) Υποστηρικτική προφορική εργασία (παρουσίαση με PowerPoint (20%)) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Ποσοστό 100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Βιβλίο [5105]: Η κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας, Πέτερ Λ. Μπέργκερ, Τόμας Λούκμαν Βιβλίο [119570]: Μαθαίνοντας να δουλεύεις, Paul Willis, Πεχτελίδης Ιωάννης (επιμ.)
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Ελληνόγλωσση Άντερσον Μπένεντικτ, Φαντασιακές Κοινότητες. Στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του Εθνικισμού, Νεφέλη, Αθήνα 1997, μτφρ. Π. Χαντζαρούλα. Ασκούνη, Ν. (2006). Η Εκπαίδευση της μειονότητας στη Θράκη. Από το περιθώριο στην προοπτική της κοινωνικής ένταξης. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια Berger and Luckmann T. (2003). Η κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας. Αθήνα: Νήσος. Bourdieu, P. (2006). Η αίσθηση της πρακτικής, Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια. Bourdieu, P. & J-C Passeron. (2014). Η Αναπαραγωγή. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια. Blackledge, D. & Hunt, H. (2000). Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο. Bruner, J. (2007). Ο Πολιτισμός της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Γώγου Λ. (2017). Κοινωνικές αλληλεπιδράσεις Σχολείου - Οικογένειας. Τι λένε οι δάσκαλοι για τους γονείς; Πορεία, (Τρίτη έκδοση συμπληρωμένη). Cummins, J. (1999). Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μία Κοινωνία της Ετερότητας. Αθήνα: Gutenberg. Δαλκαβούκης, Β., Μάνος, Ι. & Βέϊκου, Χ. (Επιμ.) (2010). Ανυποψίαστοι Ανθρωπολόγοι, Καχύποπτοι Φοιτητές. Αθήνα: Εκδ. Κριτική. Δασκαλάκη, Η. (2013). «Εκπαίδευση και ανισότητες: μια συγκριτική προσέγγιση των εκπαιδευτικών πρακτικών δύο διαφορετικών τσιγγάνικων πληθυσμών στην Αθήνα». Στο (Επιμ.) Α. Λυδάκη, Ρομά: πρόσωπα πίσω από τα στερεότυπα, Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια, 39-63. Δασκαλάκη, Η. (2010). «Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιτόπια έρευνα με 'παιδιά':

εθνογραφικές εμπειρίες από έναν καταυλισμό Τσιγγάνων στην Αθήνα». Στο Μ. Πουρκός και Μ. Δαφέρμος (Επιμ.), Ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση: επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα. Αθήνα: Ατραπός, σελ. 487-505.

Δασκαλάκη, Η. (2010). «Τσιγγάνοι και σχολείο: προς μια ερμηνευτική αναθεώρηση των εκπαιδευτικών πρακτικών των Τσιγγάνων και των Ρομά στην Ελλάδα». Δοκίμες, Τεύχος 15-16, σελ. 29-60.

Δασκαλάκη, Η. (2009). «Παιδική και εφηβική εργασία στο 'δρόμο': εθνογραφικές προσεγγίσεις στους δρόμους της Αθήνας», Αριάδνη, Επιστημονικό Περιοδικό Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Τεύχος 15, σελ. 267-303.

Δασκαλάκη, Η. (2007). «Το «παράδοξο του σχολείου» και η διαπραγμάτευση της διαφορετικότητας των Τσιγγάνων ενός καταυλισμού στην Αθήνα». Αριάδνη, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Τεύχος 13, σελ. 192-222.

Δασκαλάκη, Η., Τσιώλη, Σ. & Γ. Ανδρουλάκης. (2017) «Project PRESS: εθνογραφικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης προσφύγων στην Ελλάδα», Τόμος 9, μέρος Α, e-πρακτικά 9ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Δραγώνα, Θ. (2004). Στερεότυπα και προκαταλήψεις. Αρ. 32 στη σειρά Κλειδιά και Αντικλειδιά, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, ΥΠΕΠΘ. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών: <http://www.kleidiakaiaantikleidia.net/wardrobe.html>

Ζαϊμάκης, Γ. (2011). Κοινωνική εργασία και τοπικές κοινωνίες: ανάπτυξη, συλλογική δράση, πολυπολιτισμικότητα. Αθήνα: Πλέθρον.

Foucault M. (1987). Εξουσία, γνώση και ηθική. Αθήνα: Υψίλον.

Freire P. (1974). Η αγωγή του καταπιεζόμενου. Αθήνα: Ράππα.

Geertz, C. (2003). Η Ερμηνεία των πολιτισμών. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια.

Κασιμάτη, Κ. (Επιμ.) (2003). Πολιτικές μετανάστευσης και στρατηγικές ένταξης. Η περίπτωση των Αλβανών και των Πολωνών μεταναστών. Αθήνα: ΚΕΚΜΟΚΟΠ, Gutenberg.

Κομνηνού, Μ & Ε. Παπαταξιάρχης (επιμ.), Κοινότητα, κοινωνία και ιδεολογία: ο Κωνσταντίνος Καραβίδας και η προβληματική των κοινωνικών επιστημών, Παπαζήσης, Αθήνα 1990, σ. 53-68.

Κουζέλης, Γ. (1997). «Από τη μη-αναγνώριση στην παραγνώριση της διαφοράς». Σύγχρονα Θέματα, 63, 45-48.

Μαυρομάτης, Γ. (2005). Τα παιδιά της Καλκάντζας. Αθήνα: Μεταίχμιο

Modgil, S., Verma, G., Mallick, K., & Modgil, C. (Επιμ.) (1997), Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Νιτσιάκος Βασίλης, Παραδοσιακές κοινωνικές δομές, Οδυσσέας, Αθήνα 1991.

Νιτσιάκος Βασίλης, Χτίζοντας το Χώρο και το Χρόνο, Οδυσσέας, Αθήνα 2003.

Παπαταξιάρχης Ε., «Το παρελθόν στο παρόν. Ανθρωπολογία, ιστορία και η μελέτη της νεοελληνικής κοινωνίας», στο Ε. Παπαταξιάρχης – Θ. Παραδέλλης (επιμ.), Ανθρωπολογία και παρελθόν, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993, σ. 13-74.

Πλεξουσάκη, Ε. (επιμ.) (2014). Μεταμορφώσεις του εθνικισμού. Επιτελέσεις της συλλογικής ταυτότητας στην Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Πλεξουσάκη, Ε. (2003). Πολιτισμός και σχολείο. Αρ 06 Στη σειρά Κλειδιά και Αντικλειδιά, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών
<<http://www.kleidiakaiaantikleidia.net/wardrobe.html>>

Παπαταξιάρχης, Ε. (2009). «Στην άκρη του βλέμματος. Η κρίση της «φιλοξενίας» την εποχή των διαπερατών συνόρων». Σύγχρονα Θέματα 107 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2009) : 67-74.

Παπαταξιάρχης, Ε. (2006). Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2006.

Παύλου, Μ., Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Α., Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., Μεντίνης, Μ., Πλιόγκου, Β., Μπουχούνα, Σ., Καλογερίδου, Ο. (2012). Πρότυπος Συμβουλευτικός Οδηγός. Παιδικά βιβλία με θέματα τη διαφορετικότητα, τα δικαιώματα του παιδιού και τον αντιρατσισμό. Αποτελέσματα Ερευνητικού Έργου: «Σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή/και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων κάθε είδους, για την ανάδειξη της σημασίας της διαφορετικότητας καθώς και για την καταπολέμηση της βίας στα σχολεία». Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων & I-RED (Institute for Rights Equality and

Diversity). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.i-red.eu/?i=institute.el.projects.78>

Τριανταφυλλίδου, Α. (1998). «Οι «άλλοι» ανάμεσά μας – Ελληνική εθνική ταυτότητα και στάσεις προς τους μετανάστες» στο Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός (Πρακτικά Συνεδρίου), Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα, σσ. 488-498.

Ταίηλορ, Τ. (1997). Πολυπολιτισμικότητα. Αθήνα: Πόλις.

Τρέσσου, Ε. (1998). “Αποκλεισμός ειδικών ομάδων από την εκπαίδευση σε συνθήκες σχολικής διαφοροποίησης και σε συνθήκες σχολικής συνύπαρξης” στο Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός (Πρακτικά Συνεδρίου), Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα. Σς. 639-655.

Φραγκουδάκη, Α. & Δραγώνα, Θ. (Επιμ.) (1997) “Τι είν’ η πατρίδα μας;” Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια.

Willis, P. (2012) Μαθαίνοντας να δουλεύεις: πως τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης. Αθήνα: Guttenberg.

Ξενόγλωσση

Alanen, L. (1998) “Children and the Family Order”. In I. Hutchby and J. Moran-Ellis (Eds) Children and Social Competence: Arenas of Action. London: Falmer Press.

Anderson-Levitt K. M. (Eds.) (2011). Anthropologies of Education. New York: Berghahn Books.

Appadurai Arjun, Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization, University of Minnesota Press, Minneapolis – London 1996.

Bloch, M. (1991) “Language, Anthropology and Cognitive Science”, Man vol 26 (2): 183-98.

Calhoun, C. (1994). Social Theory and the Politics of Identity. Cambridge: Blackwell.

Calhoun, C. & Ianni, F. (Eds.) (1976). The Anthropological Study of Education. The Hague: Mouton.

Christensen, P. and A. James (2000). Research With Children: Perspectives and Practices. London: Falmer Press.

Christensen, P. and A. Prout (2002). 'Working With Ethical Symmetry in Social Research With Children', Childhood vol 9 (4): 477-97.

Daskalaki, I. (2018). Gypsies, Childhood and Education in Greece: An Anthropological Study. Lambert Academic Publishing.

Daskalaki, I. & Leivaditi N. (2019) “Education and ‘Hospitality’ in Liminal Locations for Unaccompanied Refugee Youths in Lesbos”, Migration & Society: Hospitality and hostility towards migrants: global perspectives, Berghahn Journal, Berghahn Books.

Daskalaki, I. (2002/2003) “The Role of Marriage in the Socio-Economic Life of Gypsy Community”, TOTEM: The University of Western Ontario Journal of Anthropology, Volume 11- 2002/2003, σελ. 13-28.

Foley, D. A., Levinson, B. & Hurtig, J. (2000-2001) Anthropology Goes Inside: The New Educational Ethnography of Ethnicity and Gender. Review of Research in Education, Vol. 25 (2000-2001), pp. 37-98.

Giroux, H. (2010). Ideology, Culture and the Process of Schooling. Philadelphia: Temple University Press.

Hargreaves, D. (1967). Social Relations in a Secondary School, Routledge and Kegan Paul, London.

Hargreaves, D. (1975). Interpersonnal Relations and Education, Student edition, Routledge and Kegan Paul, London.

Kiprianos, P., Daskalaki, I. & Stamelos, G. (2013) “Culture and the school: The degree of educational integration of Roma and Gypsies in the Peloponnese region of Greece”, International Review of Education, Volume 58, Issue 5, 675-699. Digital Object Identifier (DOI) 10.1007/s11159-012-9326-0.

Levinson, B. A. U. & Pollack, M. (Eds.) (2011). A Companion to the Anthropology of Education. New York: Wiley-Blackwell.

Levinson, B. A. U., et al., (Eds.) (2000). Schooling the symbolic animal. Rowman & Littlefield.

Levinson, Bradley, Foley, Douglas, and Holland, Dorothy, eds. The Cultural Production of the Educated Person (Albany, State University of the New York Press, 1996).

Lancy, D. F., Bock, J. C. & Gaskins, S. (Eds) (2010). The Anthropology of Learning in Childhood. AltaMira Press

Ogbu, J. (Ed.) (2008). Minority Status, Oppositional Culture and Schooling. New York: Routledge.

- Ogbu, J. (1981). "School Ethnography: A Multilevel Approach". *Anthropology and Education Quarterly* Vo12 (1)
- Pink, S. (Eds.) (2005). *Applications of Anthropology: Professional Anthropology in the Twenty-first Century*. Oxford: Berghahn
- Punch, S. (2002) "Research With Children: The Same or Different From Research With Adults?", *Childhood* vol 9 (3): 321-41.
- Rezaian, A., Daskalaki, I. & Apostolidou, A. (2019) "Gendered Spaces and Educational Expectations: The Case of the Former Refugee Camp "Elliniko" in Athens", *Journal of International Migration and Integration*, Springer Nature.
- Sadovnik A. *Sociology of Education: A Critical Reader*. Routledge
- Spindler, G. (Ed.) (1982). *Doing the Ethnography of Schooling*. *Educational Anthropology in Action* (New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Spindler, G. (Ed.) (1987). *Education and Cultural Process: Anthropological Approaches*. Prospect Heights, IL: Waveland Press.
- Spyrou, S. (2000). "Education, Ideology, and the National Self: The Social Practice of Identity Construction in the Classroom". *The Cyprus Review*, 12 (1), 61-81.
- Spyrou, S. (2001). "One and More than One: Greek Cypriot Children and Ethnic Identity in the Flow of Everyday Life". *disClosure: A Journal of Social Theory*, 10, 73-94.
- Stephens, S. (Eds.) (1995). *Children and the Politics of Culture: Rights, Risks and Reconstructions*. Princeton: Princeton University Press.
- Turner, T. (1993). «Anthropology and multiculturalism: What is Anthropology that Multiculturalism Should Be Mindful of It?» *Cultural Anthropology* 8 (4), 411-429.
- Wolcott, H. F. (1987). "On Ethnographic Intent". Στο *Interpretive Ethnography of Education: At Home and Abroad* (Eds.) G. D. Spindler & L. Spindler. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Stephens, S. (Eds.) (1995). *Children and the Politics of Culture: Rights, Risks and Reconstructions*. Princeton: Princeton University Press.
- Triandafyllidou, A. & Gropas, R. (2007). *Greek Education Policy and the Challenge of Migration: An Intercultural View of Assimilation*. ELIAMEP

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Anthropology and Education Quarterly*. The journal of the Council on Anthropology and Education: <https://www.wiley.com/en-us/Anthropology+%26+Education+Quarterly-p-9780JRN163504>
- Journal of Research in Childhood Education*: <https://www.tandfonline.com/loi/ujrc20>
- Applied Anthropology*: <https://www.jstor.org/journal/applanth>
- Omertaa. Journal of Applied Anthropology*: <https://soc.kuleuven.be/immrc/journals/omertaa-journal-of-applied-anthropology>
- Human Organization*. The journal of the Society for Applied Anthropology: <https://www.appliedanthro.org/publications/human-organization>
- Anthropology in Action*. Journal for Applied Anthropology in Policy and Practice: <https://www.berghahnjournals.com/view/journals/aia/aia-overview.xml>
- Journal of Childhood Studies*: <https://journals.uvic.ca/index.php/jcs>
- International Journal of Early Childhood*: <https://link.springer.com/journal/13158>

Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M02E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03277/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα αποσκοπεί να υποστηρίξει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές ώστε να κατανοήσουν τις θεμελιώδεις αρχές της εκπαιδευτικής έρευνας, ποιοτικής και ποσοτικής, να τους εισάγει σε ερευνητικές μεθόδους νέας γενιάς και να τις/τους καταστήσει ικανούς να επιλέγουν την πλέον κατάλληλη προσέγγιση για να μελετήσουν ένα συγκεκριμένο θέμα εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος.

Μετά το τέλος των μαθημάτων, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να περιγράφουν την πορεία μιας έρευνας και να εξηγούν τους όρους, τις αρχές και την δεοντολογία που την διέπει
- να εξηγούν την σχέση ανάμεσα στην θεωρία και την έρευνα
- να περιγράφουν και να συγκρίνουν τις κύριες ποιοτικές και ποσοτικές ερευνητικές μεθόδους στην εκπαιδευτική έρευνα
- να τεκμηριώνουν την θεωρία και τις μεθοδολογικές τους επιλογές σε μια έρευνα που προτείνουν
- να αξιολογούν ένα επιστημονικό άρθρο και να ασκούν κριτική
- να αναπτύσσουν ερευνητικά εργαλεία για ποσοτική και ποιοτική έρευνα
- να είναι σε θέση να σχεδιάσουν μια έρευνα, να την υλοποιήσουν πιλοτικά, να την αξιολογήσουν και να την παρουσιάσουν με κατάλληλη ακαδημαϊκή δομή
- να είναι σε θέση να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η φύση της εκπαιδευτικής έρευνας. Επιστημολογική θεώρηση των σχεδίων έρευνας ευρείας χρήσης και η σχέση ανάμεσα στην έρευνα και στην επιλογή του συγκεκριμένου σχεδιασμού
2. Το πλαίσιο της εκπαιδευτικής έρευνας. Κριτική εξέταση της ιστορίας και της ανάπτυξης της εκπαιδευτικής έρευνας και οι θεωρήσεις δεοντολογίας που είναι απαραίτητες για να υπάρχει αρμονία ανάμεσα στα δικαιώματα και την υπευθυνότητα των ερευνητών, των συμμετεχόντων στην έρευνα και την κοινότητα
3. Τα συστατικά στοιχεία της εκπαιδευτικής έρευνας. Έννοιες και κριτήρια της επιστημονικής έρευνας στην εκπαίδευση
4. Μεθοδολογία μιας έρευνας: η επιλογή του θέματος, η επισκόπηση της βιβλιογραφίας, η διαμόρφωση του αντικειμένου της έρευνας και η διατύπωση του προς έρευνα προβλήματος/των, σχετικών ερωτήσεων και υποθέσεων. Ο σχεδιασμός της έρευνας, η επιλογή της μεθοδολογίας, η δειγματοληψία, η επιλογή των δεδομένων /των εργαλείων της έρευνας
5. Μέθοδοι ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας: Περιγραφή των ειδών ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας, σχετικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, σχεδιασμός και μικτές μέθοδοι.
- 6-7. Μέθοδοι ποσοτικής έρευνας: Περιγραφική, Πειραματική, Ιστορική
- 8-9. Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας: Μελέτη περίπτωσης, Έρευνα δράσης, Εθνογραφική
10. Ερευνητικά εργαλεία: Ερωτηματολόγιο
11. Ερευνητικά εργαλεία: Συνέντευξη και παρατήρηση
12. Πραγματοποίηση και παρουσίαση μιας έρευνας, εκπόνηση της πιλοτικής μελέτης, ανάλυση των δεδομένων και ερμηνεία (σε αρχικό βασικό επίπεδο)

13. Συγγραφή και παρουσίαση της έρευνας. Επίδραση των ευρημάτων στην εκπαιδευτική έρευνα και πρακτική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Στη διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούνται συστηματικά Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών για την υποστήριξη της μαθησιακής/ διδακτικής διαδικασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από ψηφιακές παρουσιάσεις και οπτικοακουστικό υλικό, ενώ το εκπαιδευτικό υλικό (σημειώσεις, επιστημονικά άρθρα, ασκήσεις και συμπληρωματική βιβλιογραφία) διατίθεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (eclass) του μαθήματος. Η επικοινωνία με τους φοιτητές πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος και του ιδρυματικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μέσω αυτών αναρτώνται ανακοινώσεις, οδηγίες για τις εργασίες, προθεσμίες και συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήματα και εργασίες ηλεκτρονικά και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόοδο τους στο μάθημα.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>16</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Φροντιστήριο	10	Εργαστηριακή Άσκηση	15	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40	Εξετάσεις	16	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Φροντιστήριο	10																
Εργαστηριακή Άσκηση	15																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40																
Εξετάσεις	16																
Σύνολο Μαθήματος	135																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή	Περιγραφή Η αξιολόγηση βασίζεται στη συμβολή κάθε φοιτητή σε ατομικές και ομαδικές εργασίες που σχετίζονται με τα ακόλουθα: • Επίδειξη δεξιοτήτων στη χρήση της βιβλιοθήκης και των πόρων του Διαδικτύου για τον εντοπισμό άρθρων εμπειρικής έρευνας που έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους. • Ανάλυση και αξιολόγηση εκθέσεων/άρθρων εμπειρικής έρευνας στον τομέα της εκπαίδευσης. • Επίδειξη της																

Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

ικανότητας σύνθεσης ερευνητικής βιβλιογραφίας μέσω της συγγραφής μιας βιβλιογραφικής ανασκόπησης. • Μεταφορά γνώσεων και ιδεών μέσω της συγγραφής καλά δομημένων ακαδημαϊκών εργασιών που ακολουθούν τις απαιτήσεις του είδους και της μορφοποίησης του συγκεκριμένου επιστημονικού κλάδου. • Σχεδιασμός, υλοποίηση και αναφορά μιας μικρής κλίμακας (εμπειρικής) μελέτης. Οι εργασίες που παρέχονται για την αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνουν τα εξής: Ατομική εργασία 1: Απόδοση σε ένα ή δύο τεστ του εξαμήνου Ατομική εργασία 2: Απαντήσεις σε τελική γραπτή εξέταση Ομαδική εργασία 1: Παρουσίαση στην τάξη μιας ερευνητικής δραστηριότητας από ζεύγη φοιτητών (π.χ. κριτική αναφορά μιας δημοσιευμένης εργασίας ή μιας βιβλιογραφικής ανασκόπησης σχετικά με ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ζήτημα ή ένα ερευνητικό εργαλείο) Ομαδική εργασία 2: Σχεδιασμός, υλοποίηση, συγγραφή και παρουσίαση ενός ερευνητικού έργου από ομάδες 2-3 φοιτητών (που αναπτύσσεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου)

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών
Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)
Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό
Προφορική Εξέταση	20
Γραπτή Εργασία	40
Δημόσια Παρουσίαση	20
Έκθεση / Αναφορά	20

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Bryman A. (2017). Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg. Gray, D. (2018). Η Ερευνητική Μεθοδολογία στον Πραγματικό Κόσμο. Θεσσαλονίκη: Τζιόλα.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
J. W. Creswell (2012). Educational research (translated in Greek as “Εκπαιδευτική έρευνα”). Αθήνα: Έλλην Cohen, L., Manion, L. & Morisson, K. (2008). Educational Research Methodology (translated in Greek as “Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας”). Αθήνα: Μεταίχμιο. Altrichter, H., Posch, P., Somekh, B. (2001). Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους (Teachers investigating their practice). Αθήνα: Μεταίχμιο. Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; (How is a scientific project carried out?). Αθήνα: Κριτική. Mason, J. (2011). Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας (The implementation of qualitative research). Αθήνα: Πεδίο. Παπάνης, Ε. (2011). Μεθοδολογία έρευνας και διαδίκτυο (Research methodology and internet). Αθήνα: Σιδέρης.
Ακαδημαϊκά περιοδικά Ελληνικά
- Εκπαιδευτική Κοινότητα - Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων - Νέα Παιδεία

- Παιδαγωγική Επιθεώρηση
- Σύγχρονη Εκπαίδευση
- Τα εκπαιδευτικά

Διεθνή

- International Journal of Educational Research
- American Journal of Educational Research
- British Educational Research Journal
- International Journal of Educational Research
- Educational Research and Reviews

Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς II

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξ05Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά για ειδικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις Επίπεδο B2 σύμφωνα με το Central European Framework for Languages (CEFR)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU127/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Γενικός και τελικός στόχος της διδασκαλίας της Αγγλικής ακαδημαϊκής γλώσσας στο ΤΕΕΠΗ του ΔΠΘ είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ειδική γλώσσα της επιστήμης τους, ώστε να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέψουν να κατανοούν ξενόγλωσσα κείμενα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους αλλά και να συνθέτουν
--

κείμενα ακαδημαϊκού λόγου. Ακόμη, στόχος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις δεξιότητες εκείνες που θα τους/τις επιτρέψουν να ανταποκρίνονται σε γενικότερες και ειδικότερες καταστάσεις επικοινωνίας, όπως παρακολούθηση επιστημονικών συνεδρίων και συμμετοχή με ανακοινώσεις.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Αναγνωρίσουν ακαδημαϊκές γλωσσικές δομές στις Επιστήμες Αγωγής.
- 2) Αναπτύξουν πλήρως τις γνώσεις εύρεσης ειδικών πληροφοριών σε πλατφόρμες ακαδημαϊκών άρθρων.
- 3) Αναπτύξουν προφορικό λόγο για ποικίλα θέματα πάνω στις Επιστήμες της Αγωγής.
- 4) Αντιληφθούν και να κατανοήσουν ειδικό οπτικοακουστικό υλικό διαλέξεων, ομιλιών και σεμιναρίων στην Αγγλική Γλώσσα με θέματα σχετικά με την Επιστήμη τους.
- 5) Συνθέσουν σύντομα κείμενα γραπτού ακαδημαϊκού λόγου στις Επιστήμες της Αγωγής.
- 6) Διακρίνουν και να Αξιολογήσουν το διαφορετικό ύφος ανάμεσα σε ακαδημαϊκά κείμενα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ύλη του μαθήματος απαρτίζεται από εξειδικευμένα κείμενα στα Αγγλικά πάνω στο χώρο της εκπαίδευσης και ειδικότερα στην εκπαίδευση παιδιών στην προσχολική ηλικία, μέσα από ένα συνδυασμό βιβλίου (Εύδοξος) και διδακτικών σημειώσεων. Κατά την διάρκεια των τεσσάρων εξαμήνων επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών σε διαφορετικά πεδία. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να συστήσουν δικά τους ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα για επεξεργασία στην Αγγλική Γλώσσα. Πιο συγκεκριμένα στο πέμπτο εξάμηνο παρακολούθησης Αγγλικής Γλώσσας η ύλη που επεξεργάζονται είναι η εξής.

Week 1-Academic Writing Introduction
Week 2-Scanning an academic text
Week 3-The paramedic method
Week 4-Writing an abstract
Week 5-The moves in abstracts
Week 6-Structure of a definition
Week 7-Writing a definition
Week 8-Structure of an Introduction
Week 9-Writing introductions
Week 10-Academic phrases

Week 11-Academic Phrases-part 2
Week 12-How to write an academic paper
Week 13-Students' presentations

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40	Εκπόνηση μελέτης (project)	35	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	30												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40												
Εκπόνηση μελέτης (project)	35												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Σειρά εργασιών(70%) Δημόσια παρουσίαση (30%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table border="1"> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>20</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εργασία	70	Δημόσια Παρουσίαση	10	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	20				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εργασία	70												
Δημόσια Παρουσίαση	10												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Επιλογές Συγγραμμάτων: 1. 1. Βιβλίο: ENGLISH FOR SPECIFIC AND ACADEMIC PURPOSES EDUCATION AND PEDAGOGY STUDIES: AN ACADEMIC ENGLISH COURSEBOOK FOR FUTURE EDUCATORS

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 153576225 Διαθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
2. Βιβλίο [59395876]: English for Academic Study: Extended Writing & Research Skills 2012 Edition - Course Book, Joan McCormack, John Slaght

Πρόσθετο Διδακτικό Υλικό:

Βιβλίο [73236904]: English for Academic Research [electronic resource], Adrian Wallwork

Βιβλίο [73249466]: Pathways Through Writing Blocks in the Academic Environment [electronic resource], Kate Evans

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ποίηση του 20ου αιώνα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π44Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ποίηση του 20ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα όχι Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04359/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - Αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες και τις ορίζουσες του ποιητικού λόγου - Να μπορούν να αναλύουν και ερμηνεύουν μείζονες μορφές της ποιητικής και ευρύτερα πολιτισμικής μας παράδοσης (Καβάφη, Καρυωτάκη, Σεφέρη, Ελύτη, Εμπειρίκο,
--

Εγγονόπουλο και άλλες μορφές της γενιάς του 30 και της μεταπολεμικής ποίησης) - Να έρχονται σε επαφή με τα ίδια τα κείμενα και να αποκτούν μικρούς «χάρτες πλοήγησης» στο ποιητικό σύμπαν μεγάλων μορφών, όπως και αντίληψη των διαφοροποιήσεων όσων κινούνται πέριξ αυτών - Να διακρίνουν τις διαφοροποιήσεις ανά ειδολογική κατηγορία - Να κατανοούν ότι η ποιητική παράδοση είναι μια συνέχεια ανάμεσα σε τομές και ρήξεις - Να αντιλαμβάνονται την έννοια του λογοτεχνικού κανόνα, να διακρίνουν μείζονες και ελάσσονες περιπτώσεις δημιουργών - Να αντιλαμβάνονται την έννοια του λογοτεχνικού πεδίου και τη λειτουργία των ποικίλων δραστών εντός του - Να διακρίνουν τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, μοντερνισμός, καλλιτεχνικές πρωτοπορίες) - Να διακρίνουν τη σχέση μεταξύ των διαφόρων τεχνών και την αλληλεπίδρασή τους με εξελίξεις στην κοινωνία - Να αντιλαμβάνονται τις ποιητικές εξελίξεις, υπερβάσεις κλπ ως μέρος ευρύτερων πολιτισμικών, ιστορικών, κοινωνικών μετατοπίσεων - Να προβαίνουν σε γραμματολογικούς διαχωρισμούς ανάμεσα σε γενιές, ώστε να έχουν την προοπτική του πριν και του μετά και να αντιλαμβάνονται τις συνέχειες και ανανεώσεις - Να διακρίνουν τη διαφορά παράδοσης και νεωτερικότητας, ελληνικότητας (και συναφών ευρωπαϊκών ιδεολογημάτων) και διεθνισμού - Να έχουν εποπτεία πάνω σε μια από τις σημαντικότερες εκφάνσεις της πολιτισμικής μας ιστορίας και το πώς αυτές επιταχύνθηκαν ή πύκνωσαν κατά τον 20ο αιώνα - Να έχουν επίγνωση του πώς τα εργαλεία και οι αναλυτικές έννοιες που δίνονται βρίσκουν εφαρμογή σε άλλες τέχνες (ζωγραφική, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος) ή όψεις του βίου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πάρε τη λέξι μου
δος μου το χέρι σου
Το ελάχιστο αυτό ποίημα του Εμπειρικού ίσως να περικλείει και συγχρόνως να απηχεί όσα η ποίηση επιχειρεί να αρθρώσει και αυτά στα οποία προσκαλεί. Το μάθημα αυτό θα επιχειρήσει να πιάσει διαφορετικές συχνότητες του ποιητικού λόγου: τις καθαφικές λέξεις «που λένε και κρύβουν», το διαβρωτικό σαρκασμό του Καρυωτάκη – θάβεται πράγματι στο πρόσωπό του η Μεγάλη Ιδέα; -, το «μύθο» της γενιάς του '30 – είχε/έχει (!) πράγματι η Ελλάδα έναν ιδιαίτερο πολιτισμικό πυρήνα που να της επιτρέπει να επικοινωνεί δυναμικά με το διεθνές περιβάλλον όπως η περίφημη αυτή γενιά προσπάθησε να δείξει; τι ήταν γι' αυτούς η «ελληνικότητα»;, Πως μιλά κανείς μετά τη φρίκη του πολέμου και έναν εμφύλιο σπαραγμό; Τι γίνονται οι αγώνες όταν ηττούνται; Και τα ιδεολογικοπολιτικά ερείσματα όταν καταρρέουν; Ποια η γκάμα και ποια τα όρια ενός λόγου

πολυδυναμικού όπως ο ποιητικός, που όμως ίσως περισσότερο παρά ποτέ κατά τον 20ο αιώνα αψήφησε τον εγκλωβισμό του στο νόημα;

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Γραπτή εξέταση Προαιρετική εργασία Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %): Συμμετοχή Ανάλυση εργασιών Κριτικές παρουσιάσεις ποιητών στην τάξη με τη χρήση νέων τεχνολογιών Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>null</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	null				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	null								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-Ε. Γαραντούδης, Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα - Μια συγχρονική ανθολογία, Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2008. Ε. Γαραντούδης, Από τον μοντερνισμό στη σύγχρονη ποίηση (1930-2006), 2η Έκδοση, Εκδόσεις

Καστανιώτη, 2007.

Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν ...Η ελληνική ποίηση τον εικοστό αιώνα (επίτομη ανθολογία), επιμέλεια: Δ. Μέντη-Ευρ. Γαραντούδης, Αθήνα: Gutenberg, 2016.

Ανθολογία της ελληνικής ποίησης (1940-1970), επιμέλεια: Κ. Παπαγεωργίου, Β. Χατζηβασιλείου, Αθήνα: Στάικος, 2012.

Σ. Ιακωβίδου, Inter-esse. Θέματα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις στην νεοελληνική λογοτεχνία, Gutenberg, 2020

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αθανασόπουλος, Β. Το ποιητικό τοπίο του ελληνικού 19ου και 20ου αιώνα, τόμοι 2, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 1998.

Απατζοπούλου, Φ. «Δεν άνθησαν ματαίως ...» Ανθολογία υπερρεαλισμού, Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 1980.

Αργυρίου, Α. Διαδοχικές αναγνώσεις Ελλήνων υπερρεαλιστών, Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση, 1983.

Αργυρίου, Α. Η πρώτη μεταπολεμική γενιά, ανθολογία-γραμματολογία, Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη, 1982.

Αρσενίου, Ελισάβετ, Νοσταλγοί και πλαστουργοί, Έντυπα, κείμενα και κινήματα στη μεταπολεμική λογοτεχνία, Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω, 2003.

Βαγενάς, Ν. Για έναν ορισμό του μοντέρνου στην ποίηση, Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή, 1984.

Βαγενάς Ν., Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποιητικής και ποίησης του Γ. Σεφέρη, Αθήνα: Κέδρος, 1979.

Βίτι, Μάριο, Η γενιά του Τριάντα. Ιδεολογία και μορφή, Αθήνα: Ερμής, 2011.

Δασκαλόπουλος, Δ., Κ. Π. Καβάφης. Η ποίηση και τη ποιητική του, Αθήνα: Κίχλη, 2013.

Ιλίνσκαγια, Σόνια, Η μοίρα μιας γενιάς, Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος, 1990.

Καστρινάκη, Αγγέλα, Η λογοτεχνία στην ταραγμένη δεκαετία 1940-1950, Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2005.

Λεοντάρης Β., Η ποίηση της ήττας, Αθήνα: Έρασμος, 2008.

Μαρωνίτης Δ., Πολιτική και ποιητική ηθική. Πρώτη μεταπολεμική γενιά, Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος, 1976.

Μέντη, Δώρα, Μεταπολεμική πολιτική ποίηση. Ιδεολογία και ποιητική, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Πιερής Μ., Χώρος, φως και λόγος. Η διαλεκτική του «μέσα»-«έξω» στην ποίηση του Καβάφη, Αθήνα: Καστανιώτης, 1992.

Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη, επιμ. Πιερής Μ., Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2006.

Η ποίηση του κράματος. Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2000.

Καγιαλής, Τ. Η επιθυμία για το μοντέρνο, Αθήνα: Εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2007.

Τζιόβας, Δ. Οι μεταμορφώσεις του εθνισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στο μεσοπόλεμο, Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας, 1989.

Τζιόβας, Δ. Ο μύθος της Γενιάς του τριάντα, Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2011.

Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π46Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Τέχνες στην Εκπαίδευση I Γενικές Προαπαιτήσεις ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04220/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) διακρίνουν τις έννοιες ενεργητική μουσική ακρόαση και δημιουργικές μουσικές διεργασίες 2) σχεδιάσουν και εκτελέσουν πορείες μουσικών διδασκαλιών

- 4) δημιουργήσουν αυτοσχέδια μουσικά παιχνίδια
- 5) εκτελέσουν οργανική συνοδεία παραμυθιού, ποιήματος, λογοτεχνικού κειμένου
- 6) συνθέσουν δικές τους μελωδίες και να αυτοσχεδιάσουν
- 7) αναπτύξουν την ικανότητα καλής μουσικής ανάγνωσης και γραφής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διαθεματικές δραστηριότητες με κεντρικό άξονα τη μουσική που συνδέονται άμεσα με άλλα διδακτικά αντικείμενα (γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, εικαστικά κλπ.) και περιλαμβάνουν δημιουργικές μουσικές διεργασίες όπως τραγούδι, ρυθμό και κίνηση, εκτέλεση απλών μουσικών οργάνων, μουσική ανάγνωση και γραφή, χρήση αυτοσχεδίων μουσικών οργάνων και παιχνιδιών.

Έμφαση δίνεται στην ενεργητική μουσική ακρόαση για την οποία χρησιμοποιούνται όλα τα αυθεντικά μουσικά είδη: ελληνική μουσική (έντεχνη, λαϊκή, παραδοσιακή), δυτική μουσική (κλασική, σύγχρονη, τζαζ, ροκ), μουσική άλλων λαών (ινδική, κινεζική, λατινοαμερικανική, αφρικανική, κ.α.), παιδικά τραγούδια.

Επίσης, στη μουσική και στο παραμύθι με μουσική επένδυση: τραγούδια, συνθέσεις, μουσική υπόκρουση, αφήγηση και μερική δραματοποίηση γνωστών παιδικών παραμυθιών και μουσικών έργων.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Εισαγωγή στις βασικές μουσικές δραστηριότητες
2. Ρυθμός-Κίνηση
3. Τραγούδι
4. Δημιουργικότητα
5. Εκτέλεση σε μουσικά όργανα της τάξης
6. Ενεργητική μουσική ακρόαση
7. Μουσική ανάγνωση και γραφή
8. Συνδυασμός βασικών μουσικών δραστηριοτήτων
9. Νότες, αξίες και ρυθμοί του μέτρου
10. Μουσική επένδυση παραμυθιών και ιστοριών
11. Μουσική επένδυση παραμυθιών και ιστοριών



- #### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Προφορική Εξέταση	40
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	30
Γραπτή Εργασία	20
Άλλη / Άλλες	10

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

--Κοψαλίδου, Ευαγγελία (2021), Αποκαλύπτοντας τη μουσική Μπαρόκ στα παιδιά, Αθήνα, Fagottobooks.

-Κοψαλίδου, Ευαγγελία (2014), Αναπλάθοντας την «όπερα» το Παιδί και τα Μάγια του Μ. Ravel μέσα από δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες, Αθήνα, Fagottobooks.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

<https://eclass.duth.gr/modules/document/index.php?course=ALEX04220>

Κοινωνική ψυχολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ06Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04157/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Γνώση/κατανόηση - Κατανόηση του αντικειμένου της Κοινωνικής Ψυχολογίας και των βασικών θεωριών της.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό γίνεται μια οριοθέτηση του αντικείμενου της Κοινωνικής Ψυχολογίας και παρουσιάζονται κάποιες βασικές θεωρητικές παραδόσεις. Μαζί με τους τομείς ενασχόλησης της Κοινωνικής Ψυχολογίας γίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή καθώς και αναφέρονται και οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί για την παραγωγή επιστημονικής γνώσης. Οι θεωρίες που παρουσιάζονται περιλαμβάνουν την κοινωνική νόηση με έμφαση στα κοινωνικά σχήματα, την κατηγοριοποίηση και τα στερεότυπα, τη θεωρία της κοινωνικής απόδοσης, τις θεωρίες στάσεων, τη σχέση στάσεων και συμπεριφοράς, την έννοια της κοινωνικής επιρροής καθώς και την προκατάληψη και ανθρωπίνη επιθετικότητα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>135</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	135	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαλέξεις	135						
Σύνολο Μαθήματος	135						

εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
	Ποσοστό 100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Κοκκινάκη, Φ (2005). Κοινωνική ψυχολογία:Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς. Τυποθήτω Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2010). Κοινωνική Ψυχολογία. Gutenberg.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
European Journal of Social Psychology, British Journal of Social Psychology.

Παιδί και γεγονότα ζωής

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ28Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδί και γεγονότα ζωής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	vbrouske@psed.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - γνωρίζουν τις στάσεις των μαθητών απέναντι σε σημαντικά γεγονότα ζωής ανάλογα με την ηλικία τους, - προλαμβάνουν αλλά και να χειρίζονται με σωστό τρόπο τις αδυναμίες των μαθητών να αντιμετωπίσουν με επιτυχία δύσκολες

καταστάσεις στη ζωή τους,

3) διακρίνουν παράγοντες που σχετίζονται με την ομαλή ή μη προσαρμογή σε γεγονότα ζωής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα πραγματεύεται γεγονότα της ζωής όπως ο θάνατος, η αρρώστια, η αποπλάνηση, η νοσηλεία, η εγχείρηση, η χρόνια αρρώστια, το διαζύγιο, η υιοθεσία. Τα θέματα αυτά εξετάζονται όσον αφορά τις αντιλήψεις των παιδιών γι' αυτά και την κατανόησή τους ανάλογα με την ηλικία τους αφενός, και τους χειρισμούς που απαιτούνται με στόχο την πρόληψη αφ' ετέρου, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία. Τα 13 μαθήματα:

1. Τα σημαντικά γεγονότα στη ζωή του παιδιού και η αντιμετώπισή τους. Παραδείγματα προς προβληματισμό και μελέτη.
2. Διαζύγιο: αντιδράσεις του παιδιού, μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, προσαρμογή.
3. Διαζύγιο: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις, ο ρόλος του σχολείου, προτάσεις χειρισμού.
4. Θάνατος: πώς τον αντιλαμβάνεται το παιδί, στάδια του θρήνου, προσαρμογή του παιδιού.
5. Θάνατος: απώλεια αδερφού, απώλεια παιδιού, συνήθη ερωτήματα προς απάντηση.
6. Παιδί και Θάνατος: ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις για το παιδί, ο ρόλος του σχολείου.
7. Παιδί και χρόνια αρρώστια: πώς το παιδί την αντιλαμβάνεται.
8. Οι επιπτώσεις της χρόνιας αρρώστιας στο παιδί/ Η σχέση μεταξύ των αντιδράσεων παιδιού-γονέα.
9. Παιδί και χρόνια αρρώστια: Προσαρμογή και αντιμετώπιση, ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις.
10. Παιδί και χρόνια αρρώστια: ο ρόλος του σχολείου.
11. Παιδί και νοσηλεία: Πώς το παιδί αντιλαμβάνεται τη νοσηλεία, οι επιπτώσεις της νοσηλείας στο παιδί.
12. Νοσηλεία του παιδιού και οικογένεια: αντιδράσεις και προσαρμογή.
13. Παιδί και νοσηλεία: ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και ο ρόλος του σχολείου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή στις παραδόσεις και στην επικοινωνία								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Απαντήσεις σε ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (100%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>100</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-Λουμάκου, Μ. & Μπρουσκέλη, Β. (2010). Παιδί και Γεγονότα Ζωής. Τυπωθήτω. - Neimeyer Robert A. (2006). Ν' αγαπάς και να χάνεις. Κριτική.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Brock, S., Sandoval, J., & Lewis, S. (2005). Διαχείριση κρίσεων στο σχολείο. Εγχειρίδιο για τη δημιουργία ομάδων διαχείρισης κρίσεων στο σχολείο. Επιστ. Επιμ. ελληνικής έκδοσης: Χ. Χατζηχρήστου. Μετάφραση: Ε. Θεοχαράκη. Τυπωθήτω. Νίλσεν, Μ. & Παπαδάτου, Δ. (επιμ.) (1999). Όταν η χρόνια αρρώστια και ο θάνατος αγγίζουν τη σχολική ζωή. ΥΠΕΠΘ- Β' Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης. Χατζηχρήστου, Χ.Γ. (1999). Ο χωρισμός των γονέων, το διαζύγιο και τα παιδιά. Η προσαρμογή των παιδιών στη διυρηνική οικογένεια και στο σχολείο. Ελληνικά Γράμματα.

Ζ' εξάμηνο

Αγωγή υγείας στην προσχολική εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ13Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγωγή υγείας στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γενικές Προαπαιτήσεις -	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	vbrouske@psed.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- γνωρίζουν τα εφαρμοζόμενα στην προσχολική εκπαίδευση προγράμματα αγωγής υγείας,
- έχουν εξοικειωθεί με τις απαιτούμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις του θέματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Λήψη αποφάσεων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται αναλυτικά προγράμματα προαγωγής της ψυχικής υγείας όπως προγράμματα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης, ανάπτυξης δεξιοτήτων επικοινωνίας, επίλυσης συγκρούσεων και διαχείρισης συναισθημάτων. Παρουσιάζονται προγράμματα διατροφικής αγωγής, σωματικής άσκησης και υγιεινής, προστασίας από ατυχήματα και φυσικές καταστροφές, προγράμματα που στοχεύουν μελλοντικά σε υγιείς διαφυλικές σχέσεις αλλά και στην αποφυγή εξαρτήσεων. Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τη σύγχρονη μεθοδολογία της Αγωγής Υγείας, η οποία αφορά την ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων που προάγουν την ψυχική και σωματική υγεία, αλλά και την κοινωνική ευρωστία.

Αναλυτικά οι 13 ενότητες:

1. Εισαγωγικά θέματα που αφορούν την υγεία και την προαγωγή της υγείας
2. Στόχοι και βασικές αρχές για την εφαρμογή της Αγωγής Υγείας
3. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών I
4. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών II
5. Αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση συναισθημάτων
6. Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης συναισθημάτων
7. Αυτοαντίληψη: διαστάσεις και εξελικτική πορεία της
8. Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας
9. Επίλυση συγκρούσεων: διαδικασία επίλυσης και η επίλυση συγκρούσεων στον χώρο της εκπαίδευσης
10. Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης συγκρούσεων
11. Υγιείς διαφυλικές σχέσεις
12. Εξαρτήσεις και δεξιότητες προς ανάπτυξη για τη μελλοντική αποφυγή εξαρτήσεων
13. Προγράμματα διατροφικής αγωγής και σωματικής άσκησης και υγιεινής. Προστασία από ατυχήματα και φυσικές καταστροφές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>41</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25	Εκπόνηση μελέτης (project)	41	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25												
Εκπόνηση μελέτης (project)	41												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Ερωτήσεις σύντομης απάντησης (100%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Βιβλίο [34306]: Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή: Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία (Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού), Ε.Κ.Π.Α., Κέντρο Έρευνας και Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας, Χατζηχρήστου Χρυσή Γ. (επιμ.) Βιβλίο [31070]: Αγωγή υγείας και σχολείο, Γκούβρα Μαριάννα, Κυρίδης Αργύρης Γ., Μαυρικάκη Ευαγγελία Θ.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Καραδήμας, Ε. (2005). Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη. Τυπωθήτω. Αθανασίου, Κ. (2007). Αγωγή Υγείας. Γρηγόρης. Ogden, J. (2004). Ψυχολογία της Υγείας. Παρισιάνου.

Καθοδήγηση της συμπεριφοράς του παιδιού στο νηπιαγωγείο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ40Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Καθοδήγηση της συμπεριφοράς του παιδιού στο νηπιαγωγείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04237/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

Να αναγνωρίσουν και περιγράψουν τα βασικά αναπτυξιακά ορόσημα των παιδιών της προσχολικής ηλικίας

Να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της θετικής γονεϊκότητας και καθοδήγησης της συμπεριφορά των παιδιών
Να σχεδιάζουν και να αναλύουν σενάρια και περιστατικά με βάση την αναπτυξιακή καταλληλότητα και την θετική καθοδήγηση
Να διακρίνουν την καθοδήγηση από την τιμωρία
Να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με γονείς και άλλους συναδέλφους προωθώντας την θετική καθοδήγηση
Να οργανώνουν τον χώρο, το πρόγραμμα και την εκπαιδευτική διαδικασία με βάση την θετική καθοδήγηση
Να αξιολογούν και προσαρμόζουν την καθοδήγηση σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται αναπτυξιακά κατάλληλες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις για την καθοδήγηση και πειθαρχία των μικρών παιδιών στο νηπιαγωγείο. Μελετώνται θεωρίες, ερευνητικά ευρήματα και αποτελεσματικοί τρόποι παρέμβασης που είναι ατομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά ενδεδειγμένοι για να υποστηρίξουν την ανάπτυξη των μικρών παιδιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	135
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

-

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά
Αγγλικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

MARIAN C. MARION, ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, Εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε., 2015.
Anita Woolfolk, Εκπαιδευτική Ψυχολογία, Εκδόσεις Έλλην, 2007.
Χρυσή Γ. Χατζηρήστου, Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή: Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία (Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού), Εκδόσεις Τυπωθήτω, 2011.
DAVID FONTANA, Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ, Εκδόσεις ΣΑΒΒΑΛΑΣ, 1996.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Σύγχρονα Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ41Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονα Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04250/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν:

- 1) να περιγράφουν την ιστορική εξέλιξη των προγραμμάτων προσχολικής εκπαίδευσης που αναλύονται στο μάθημα

- 2) να συγκρίνουν τα προγράμματα που αναλύονται σε σχέση με τις θεωρητικές τους καταβολές και να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ τους
- 3) να αναγνωρίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού σε κάθε ένα από αυτά και να μπορούν να τον αξιολογήσουν
- 4) να αξιοποιήσουν τα χρήσιμα στοιχεία που προκύπτουν από το καθένα από αυτά τα προγράμματα στην οργάνωση της εργασίας τους στο νηπιαγωγείο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στα πλαίσια του μαθήματος αναλύονται σύγχρονα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και περιγράφεται η ιστορική τους εξέλιξη. Διερευνώνται οι παράγοντες που επέδρασαν στη διαμόρφωσή τους καθώς και το θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο στηρίζονται. Εξετάζονται ενδεικτικά, το Πρόγραμμα της Μοντεσσόρι, συμπεριφοριστικά προγράμματα (Bereiter – Engelmann - Becker, Distar), το αναπτυξιακό αλληλεπιδραστικό πρόγραμμα (Bank Street), το πρόγραμμα Υψηλών Στόχων (High Scope) και η προσέγγιση των δημοτικών προσχολικών κέντρων του Ρέτζιο Εμίλια. Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Αναλυτικά προγράμματα: θεωρητικό πλαίσιο και εννοιολόγηση
2. Ποιότητα στην προσχολική εκπαίδευση και ποιοτικά προγράμματα για την προσχολική ηλικία
3. Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές για παιδιά προσχολικής ηλικίας: θεωρητικό πλαίσιο, βασικές αρχές και παραδείγματα
4. Ιστορική εξέλιξη προγραμμάτων προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα και διεθνώς
5. Συμμετοχική εκπαίδευση: παιδαγωγικές πρακτικές για το πρόγραμμα της προσχολικής εκπαίδευσης
6. Vygotsky και κοινωνικοπολιτισμική θεωρία: η επίδραση στην ανάπτυξη προγραμμάτων για την προσχολική εκπαίδευση
7. Πρόγραμμα Υψηλών στόχων (High – Scope)
8. Το πρόγραμμα Bank – Street
9. Το πρόγραμμα της Νέας Ζηλανδίας (Te Whariki) για την προσχολική εκπαίδευση
10. Η προσέγγιση Reggio Emilia
11. Η θεωρία του Gardner για την πολλαπλή νοημοσύνη και εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση
12. Καλλιέργεια των συναισθημάτων: παραδείγματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προάγουν την κοινωνικο - συναισθηματική ανάπτυξη
13. Συμπεριφοριστικά προγράμματα: Θεωρητικό πλαίσιο, βασικές αρχές και παραδείγματα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>48</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>48</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48	Εκπόνηση μελέτης (project)	48	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48										
Εκπόνηση μελέτης (project)	48										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Κριτήρια αξιολόγησης της ομαδικής εργασίας (βαρύτητα %): Περιεχόμενο / ποιότητα παρουσίασης και πληρότητα απαντήσεων σε ερωτήματα κατά την παρουσίαση από καθηγητή και ακροατήριο (40%), Πρωτοτυπία (10%), Εμβάθυνση στις έννοιες του μαθήματος (30%), Βιβλιογραφία (20%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>70</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	30	Δημόσια Παρουσίαση	70				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	30										
Δημόσια Παρουσίαση	70										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Ντολιοπούλου Ε., Σύγχρονα προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας, Αθήνα, Τυπωθήτω – Δαρδανός, 2003. ISBN 9789608041260

Roorharnine, J. L., Johnson, J. E., Κόνσολας, Μ., Ανδρεαδάκης, Ν., Δημητριάδη, Σ., & Αρβανίτη-Παπαδοπούλου, Τ. (2019). Ποιοτικά προγράμματα για την εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής και της νηπιακής ηλικίας: μια τεκμηριωμένη διαδρομή 25 ετών (2η ελλ. έκδ.). Παπαζήσης.

McLachlan Claire, Fleer Marilyn, Edwards Susan, Παπανδρέου Μαρία (επιμ.). Αναλυτικά Προγράμματα προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τυπωθήτω – Δαρδανός, 2017.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Bredenkamp S., Corple C., Καινοτομίες στην προσχολική εκπαίδευση: αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές στα προσχολικά προγράμματα, Αθήνα Ελληνικά Γράμματα, 1998. ISBN 9789603444275

Katz, L. & Chard, S. (2004). Η μέθοδος project. Αθήνα: Ατραπός.

Mac Naughton, Glenda (2020). Διαμορφώνοντας την Προσχολική Ηλικία. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο .

McLachlan Claire, Fleer Marilyn, Edwards Susan, Παπανδρέου Μαρία (επιμ.). Αναλυτικά Προγράμματα προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τυπωθήτω – Δαρδανός, 2017.

National Association for the Education of Young Children. (2018). NAEYC early learning program accreditation standards and assessment items.

Roorharnine, J. L., Johnson, J. E., Κόνσολας, Μ., Ανδρεαδάκης, Ν., Δημητριάδη, Σ., & Αρβανίτη-Παπαδοπούλου, Τ. (2019). Ποιοτικά προγράμματα για την εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής και της νηπιακής ηλικίας: μια τεκμηριωμένη διαδρομή 25 ετών (2η ελλ. έκδ.). Παπαζήσης.

Κουτσουβάνου Ε., Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και η Διαθεματική Διδακτική Προσέγγιση, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα, 2005.

Ντολιοπούλου Ε., Σύγχρονα προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας, Αθήνα, Τυπωθήτω – Δαρδανός, 2003. ISBN 9789608041260

Χατζηγεωργίου Γ., Γνώθι το Curriculum, Ατραπός. ISBN 9789609539647

Περιβαλλοντική εκπαίδευση, αειφορία και αειφόρος ανάπτυξη

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ02Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντική εκπαίδευση, αειφορία και αειφόρος ανάπτυξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04123/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών – μελλοντικών νηπιαγωγών στους στόχους, τις αρχές και τα χαρακτηριστικά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) / Εκπαίδευσης για την Αειφορία (ΕΑ), καθώς και τις στρατηγικές που μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της εμπλοκής τους με αυτήν, έτσι ώστε να αυξηθούν οι γνώσεις τους και να ενδυναμωθούν οι

φιλοπεριβαλλοντικές στάσεις τους, προκειμένου να είναι σε θέση να εμπλακούν ενεργά και με επιτυχία στην εκπόνηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στη σχολική τους μονάδα αλλά και με τα καθημερινά περιβαλλοντικά ζητήματα του τύπου τους.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αντιληφθούν, μέσα από μια αλληλουχία γεγονότων τον λόγο για τον οποίο «αβίαστα» προέκυψε η ανάγκη για την εισαγωγή ενός νέου εκπαιδευτικού πεδίου στον χώρο της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, αυτού της ΠΕ/ΕΑ,
- Να γνωρίσουν την εξέλιξη της ΠΕ διεθνώς και στη χώρα μας,
- Να κατανοήσουν το ζήτημα της Αειφόρου Ανάπτυξης και της εισαγωγής της ΕΑ ως μετεξέλιξη της ΠΕ μέσα στο πεδίο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης,
- Να γνωρίσουν τις βασικές διδακτικές στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ένα επιτυχημένο πρόγραμμα ΠΕ,
- Να μπορούν να διερευνούν τις γνώσεις, αντιλήψεις, στάσεις και συμπεριφορές των μαθητών τους σε γενικότερα και ειδικότερα θέματα του περιβάλλοντος,
- Να είναι σε θέση να εμπνεύσουν τους μαθητές τους σε ζητήματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικό – Ενημερωτικό μάθημα
2. Σχέση Ανθρώπου – Φυσικού Περιβάλλοντος I
3. Σχέση Ανθρώπου – Φυσικού Περιβάλλοντος II
4. Οικολογική κρίση, Οικολογικά και εκπαιδευτικά κινήματα και ο ρόλος της Επιστήμης της Οικολογίας
5. Πρόδρομοι της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, Γένεση και Εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
6. Φιλοσοφία - Προβληματική - Στόχοι και Χαρακτηριστικά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης I
7. Φιλοσοφία - Προβληματική - Στόχοι και Χαρακτηριστικά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης II
8. Διδακτικές στρατηγικές στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Αειφορία I
9. Διδακτικές στρατηγικές στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Αειφορία II
10. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Αειφορία και νέα Αναλυτικά Προγράμματα, Αξιολόγηση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Η ένταξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφορία στον καινοτόμο θεσμό των

Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στο Νηπιαγωγείο

11. Παρουσίαση εργασιών I
12. Παρουσίαση εργασιών II
13. Παρουσίαση εργασιών III

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εκπόνηση μελέτης (project)	45	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	30										
Εκπόνηση μελέτης (project)	45										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Υπάρχει η γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων που πραγματοποιείται κατά την εξεταστική περίοδο Ιανουαρίου - φεβρουαρίου αλλά δίνεται και η δυνατότητα μίας (1) ή δύο (2) προαιρετικών εργασιών, η πραγματοποίηση των οποίων οδηγεί σε αντίστοιχες επιλογές στον αριθμό των ερωτημάτων που καλούνται να απαντήσουν στην τελική τους εξέταση. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Άλλη / Άλλες</td><td>40</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	60	Άλλη / Άλλες	40				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	60										
Άλλη / Άλλες	40										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Αθανασάκης, Α. (2004). Η Περιβαλλοντική Αγωγή σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Gutenberg.
- Αθανασάκης, Α. & Κουσουρή, Θ. (1999). «Περιβάλλον και Οικολογία στην Εκπαίδευση. Η θεματική και μεθοδολογική ένταξη των σχέσεων Περιβάλλοντος - Σχολείου – Αγωγής στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δαρδανός.
- Γεωργόπουλος, Α. & Τσαλίκη, Ε. (2006). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αρχές - Φιλοσοφία - Μεθοδολογία - Παιχνίδια & Ασκήσεις. Gutenberg.
- Γεωργόπουλος, Α. (2005) (επιμέλεια). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται. Gutenberg.
- Ζυγούρη, Έ. (2005). Αξιολόγηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Θεωρία και Πράξη. Τυπωθήτω.
- Καλαϊτζίδης, Δ. & Ουζούνης, Κ. (2000). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Θεωρία & Πράξη. Σπανίδης.
- Λιαράκου, Γ. & Φλογαίτη, Ε. (2007). Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Προβληματισμοί – Τάσεις – Προτάσεις. Νήσος.
- Παπαβασιλείου, Β. (2011). Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στις Επιστήμες της Αγωγής. Πεδίο.
- Ράπτης, Ν. (2000). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή. Το θεωρητικό πλαίσιο των επιλογών. Τυπωθήτω.
- Χριστιάς, Ι. (1998). Από την Πατριδογνωσία στη Μελέτη του Περιβάλλοντος. Η παιδαγωγική και τα προβλήματα του Δημοτικού Σχολείου. Τυπωθήτω

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Δημητρίου, Α. (2009). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Περιβάλλον, Αειφορία. Επίκεντρο.

Έννοιες φυσικών επιστημών για την προσχολική ηλικία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ05Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έννοιες φυσικών επιστημών για την προσχολική ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430513/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: -σχεδιάσουν, εφαρμόσουν και αξιολογήσουν διδακτικές παρεμβάσεις, δραστηριότητες/σενάρια βασισμένα σε διδακτικές πρακτικές για την εκπαίδευση των παιδιών προσχολικής ηλικίας στις φυσικές επιστήμες

-παρατηρήσουν ένα φαινόμενο των φυσικών επιστημών και να διαμορφώνουν ερωτήματα που αφορούν το μηχανισμό του
-διατυπώσουν υποθέσεις για να απαντούν στα ερωτήματα που προκύπτουν από τη μελέτη ενός φαινομένου
-εντοπίσουν μεταβλητές που σχετίζονται με το θέμα μελέτης και να τις ελέγχουν
-εντοπίσουν τα δεδομένα που προκύπτουν από τη δραστηριότητα/σενάριο, να τα οργανώνουν και να χρησιμοποιούν για την ανάπτυξη της συλλογιστικής τους για την εξήγηση του φαινομένου που μελετούν
-διαπιστώνουν τις φυσικές οντότητες που σχετίζονται με το φαινόμενο και να εντοπίζουν τις μεταξύ τους σχέσεις
-εξηγούν το μηχανισμό ενός φυσικοχημικού φαινομένου και να αναγνωρίζουν τις δικές τους εναλλακτικές ιδέες σχετικά με την ερμηνεία του.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός, η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με έννοιες των Φυσικών Επιστημών μέσα από την εφαρμογή κατάλληλων διδακτικών πρακτικών, και αφετέρου, η ανάπτυξη των εννοιών των Φυσικών Επιστημών από τα νήπια στο πλαίσιο συνεργατικών δραστηριοτήτων. Στο μάθημα αναπτύσσονται βασικές έννοιες και φαινόμενα της φυσικής, της χημείας, της βιολογίας και της οικολογίας, που αφορούν στις δυνάμεις και την κίνηση, στον ηλεκτρισμό, το μαγνητισμό, το φως, τη θερμότητα, τον καιρό, το διάστημα, το νερό, την ύλη και τα υλικά σώματα, τις χημικές αντιδράσεις, τα διαλύματα, το ανθρώπινο σώμα, καθώς και τα οικοσυστήματα. Η διδασκαλία των εννοιών αυτών γίνεται τόσο με τη μορφή διαλέξεων όσο και με τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων βασισμένων σε διδακτικές πρακτικές με τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών. Οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν στις δραστηριότητες σε ομάδες, ενώ η διαχείριση σχετικών σεναρίων γίνεται ατομικά. Αναπτύσσονται διδακτικές δραστηριότητες/σενάρια για τα εξής θεματικά πεδία: Ύλη-Υλικά σώματα και Ιδιότητες, Δυνάμεις και Κίνηση, Θερμοκρασία και Θερμότητα, Μαγνητισμός, Ηλεκτρισμός, Οπτικά και Ηχητικά Φαινόμενα – Φως και Ήχος: Φαινόμενα Διάδοσης Ενέργειας, Μετατροπές κατάστασης και Κύκλος νερού, Μίγματα και διαλύματα, Χημικές αλλαγές και παρασκευή προϊόντων, Ενέργεια και Περιβάλλον, Οικοσυστήματα και Περιβάλλον.

-Μάθημα 1: Η δομή του μαθήματος, τρόπος αξιολόγησης και εισαγωγή στις έννοιες των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
-Μάθημα 2: Εισαγωγή σε διδακτικές πρακτικές και την Επιχειρηματολογία
-Μάθημα 3: Ύλη και υλικά σώματα
-Μάθημα 4: Δυνάμεις και κίνηση

- Μάθημα 5: Άνωση – Πλεύση – Βύθιση
- Μάθημα 6: Θερμοκρασία και Θερμότητα
- Μάθημα 7: Μετατροπές της κατάστασης της ύλης (τήξη, πήξη, εξάτμιση, συμπύκνωση), Κύκλος νερού
- Μάθημα 8: Μαγνητισμός – Μαγνήτες – Μαγνητικές δυνάμεις
- Μάθημα 9: Ηλεκτρισμός – Ηλεκτρικά κυκλώματα
- Μάθημα 10: Φως και Ήχος
- Μάθημα 11: Μίγματα και διαλύματα, Χημική αλλαγή
- Μάθημα 12: Περιβάλλον, Ενέργεια και Οικοσυστήματα
- Μάθημα 13: Ανασκόπηση και ανακεφαλαίωση του μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Εργαστηριακή Άσκηση	13	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	26												
Εργαστηριακή Άσκηση	13												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή -Γραπτή εξέταση: Ερωτήσεις σύντομης απάντησης σχετικά με την εννοιολογική κατανόηση εννοιών/φαινομένων των Φυσικών Επιστημών που εμφανίζονται στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία και διερευνήθηκαν στα πλαίσια του μαθήματος (70%). -Γραπτή εργασία: Η γραπτή εργασία αφορά στην ανάπτυξη διδακτικού σεναρίου με βάση προτεινόμενα θέματα για την εκπαίδευση των νηπίων σε έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία (20%). -Εργαστηριακή εργασία: Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (βιωματικά εργαστήρια-δραστηριότητες/σενάκια) (10%). Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)												

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
Γραπτή Εργασία
Εργαστηριακή Εργασία

Ποσοστό

70
20
10

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- α. Βιβλίο [86057356]: Παρανοήσεις στις φυσικές επιστήμες στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, Allen Michael, Καλαϊτζιδάκη Μ (επιμ)
β. Βιβλίο [265]: ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ, HEWITT PAUL
γ. Βιβλίο [31881]: Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση, Ραβάνης Κώστας

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Υπολογιστικά περιβάλλοντα διαχείρισης και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ17Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υπολογιστικά περιβάλλοντα διαχείρισης και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Θ08. Περιγραφική Στατιστική Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430508/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος Θ17. Υπολογιστικά περιβάλλοντα διαχείρισης και ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

γνωρίζουν τα βασικά στατιστικά λογισμικά με έμφαση στο πρόγραμμα JASP
 αποκτήσουν την κατανόηση των εννοιών της Στατιστικής Μεθοδολογίας
 εισάγουν, οργανώνουν και επεξεργάζονται δεδομένα σε υπολογιστικό περιβάλλον
 επανακωδικοποιούν μεταβλητές και να δημιουργούν νέες μεταβλητές από υπάρχουσες
 εκτελούν περιγραφική ανάλυση τόσο σε ποσοτικές όσο και σε ποιοτικές μεταβλητές
 αξιοποιούν τη στατιστική σημαντικότητα για την εξαγωγή ερευνητικών συμπερασμάτων
 κατανοούν τη διαδικασία από τη συλλογή δεδομένων (π.χ. ερωτηματολόγιο) έως την τελική ανάλυση.
 αφομοιώνουν τη διαδικασία που ακολουθείται από τις ερευνητικές θεωρητικές υποθέσεις έως τη διατύπωση των
 κατάλληλων στατιστικών υποθέσεων
 καταγράφουν σαφείς και ελέγξιμες ερευνητικές υποθέσεις
 εξοικειωθούν με τις βασικές στατιστικές μεθόδους μέσω της ενασχόλησής τους με ερευνητικά σενάρια και ασκήσεις
 ελέγχουν τις ερευνητικές τους υποθέσεις με την ορθή επιλογή των στατιστικών μεθόδων, ανάλογα με το είδος των
 μεταβλητών
 διερευνούν και να διεξάγουν αναλύσεις με τη χρήση στατιστικών λογισμικών
 επιλύουν ερευνητικά προβλήματα
 ερμηνεύουν τα αποτελέσματα βασικών στατιστικών αναλύσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα
 Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και
 πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής
 υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής
 σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφική και Επαγωγική στατιστική
 Κανονική κατανομή
 Δειγματοληψία
 Έλεγχος υποθέσεων και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας
 Έλεγχος ισότητας για ένα μέσο όρο και δύο μέσους όρους σε ανεξάρτητα και εξαρτημένα δείγματα
 Έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 , crosstabs
 Εισαγωγή στη συσχέτιση
 Εισαγωγή στην Απλή Γραμμική Παλινδρόμηση, κριτήριο F.
 Εισαγωγή στους στατιστικούς ελέγχους υποθέσεων.
 Διερεύνηση ερευνητικών υποθέσεων με τη βοήθεια του στατιστικού λογισμικού JASP
 Κατανόηση και επίλυση προβλημάτων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>95</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Εργαστηριακή Άσκηση	95	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	40								
Εργαστηριακή Άσκηση	95								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Εργαστηριακή Εργασία Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Επιστημολογία, σχεδιασμός, συλλογή και ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Συγγραφείς: Σταμοβλάσης Δημήτρης & Βαϊοπούλου Γιούλη, ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. Κωδικός στο σύστημα Εύδοξος: 102075594. Στατιστική και μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Συγγραφέας: Αναστασιάδου Σοφία. Εκδότης: ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΕ. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22728160 Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής. Συγγραφέας: Γιαλαμάς Βασίλης, ΕΚΔΟΤΗΣ: Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 21952.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών: Εφαρμογές στο Πεδίο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ19Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών: Εφαρμογές στο Πεδίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430512/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος: - αναγνωρίζουν κοινωνικές συνιστώσες της μαθηματικής εκπαίδευσης στην υποχρεωτική εκπαίδευση και ειδικότερα ζητήματα φύλου

και εξουσίας στην μαθηματική εκπαίδευση

- αναγνωρίζουν πολιτισμικές συνιστώσες της μαθηματικής εκπαίδευσης στην υποχρεωτική εκπαίδευση
- αναγνωρίζουν πολιτικές συνιστώσες της μαθηματικής εκπαίδευσης και ειδικότερα μελετούν τρόπους με τους οποίους οι σχέσεις εξουσίας που λειτουργούν στην ευρύτερη κοινωνία μεταφέρονται στην τάξη και πώς η μαθηματική εκπαίδευση μπορεί να συμβάλλει προς την ανάπτυξη κοινωνικά δίκαιων πρακτικών
- εξοικειώνονται με το πλαίσιο αρχών, στόχων και μεθόδων για την οργάνωση και κατανόηση της ανάπτυξης της μαθηματικής σκέψης των παιδιών πρώτης σχολικής ηλικίας
- συνδυάζουν τα θέματα που αναπτύσσονται στο μάθημα με την πράξη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μαθήματα 1-3: Κοινωνικές, πολιτισμικές και πολιτικές παράμετροι της μαθηματικής εκπαίδευσης: θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Μαθήματα 4-6: Μαθηματική εκπαίδευση και ετερότητα

Μαθήματα 7-9: Τυπική και άτυπη μαθηματική εκπαίδευση. Εθνομαθηματικά

Μαθήματα 10-13: Δόμηση και ανάπτυξη των διαδικασιών απόκτησης γνώσης από το παιδί των εννοιών του αριθμού και των πράξεων (ακολουθία αριθμών, απαρίθμηση, κατανόηση και γραφή του αριθμού, διατήρηση του αριθμού, λύση προβλημάτων και τέσσερις πράξεις της αριθμητικής)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	39
Φροντιστήριο	20
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40
Εργαστηριακή Άσκηση	20
Εξετάσεις	16
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Οι φοιτητές/ές αξιολογούνται σε: α) Εργασίες μικρής κλίμακας με αντικείμενο την μελέτη και την κριτική παρουσίαση επιστημονικών άρθρων, προγραμμάτων σπουδών, διδακτικών παρεμβάσεων, κ.ά. που αφορούν τη μαθηματική εκπαίδευση β) Εργασία μεσαίας κλίμακας με εστίαση στην παραγωγή βίντεο ή άλλου 'προϊόντος' που μπορεί να αξιοποιηθεί μαθησιακά/ διδακτικά στην τάξη των μαθηματικών γ) Παρουσίαση portfolio εργασιών που αφορούν τη μαθηματική εκπαίδευση

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

	Ποσοστό
Προφορική Εξέταση	20
Έκθεση / Αναφορά	40
Γραπτή Εργασία	40

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία των μαθηματικών, Κολέζα Ευγενία
Ψηφίδες σκέψης στα στοιχειώδη μαθηματικά, Κολέζα Ευγενία

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Boaler, J. (Ed.) (2000). Multiple perspectives on mathematics teaching and learning. Westport, CT and London: Ablex Publishing.
Gutiérrez, R. (2010). The sociopolitical turn in mathematics education. Journal for Research in Mathematics Education, vol. 44 (1), pp. 37–68.
Lerman, S. (2000). The social turn in mathematics education research. In J. Boaler (Ed.), Multiple perspectives on mathematics teaching and learning (pp. 19–44). Westport, CT and London: Ablex Publishing.
Σακονίδης, Χ. (2017). Η μαθηματική εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη: κοινωνικές, πολιτισμικές και πολιτικές παράμετροι. Έρευνα στην Διδακτική των Μαθηματικών, 10, 27-54.
Σταθοπούλου, Χ. (2005). Εθνομαθηματικά. Αθήνα: Ατραπός.

Gates, P. & Jorgensen, R. (Eds.) (2015). Shifts in the Field of Mathematics Education: Stephen Lerman and the turn to the social. Springer Netherlands.

Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ21Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων			

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430514/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατανόηση του σκοπού του πειράματος μέσα από τα βήματα εκτέλεσής του για τη διδασκαλία εννοιών και φαινομένων των Φυσικών Επιστημών για παιδιά

προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, τις κατάλληλες πειραματικές διατάξεις και την όσο το δυνατόν συχνότερη χρήση υλικών της καθημερινότητας σε ένα διερευνητικό πλαίσιο, κατανόησης και διδασκαλίας των βασικών εννοιών και αρχών των Φυσικών Επιστημών επιτυγχάνοντας την σύνδεση της θεωρίας με το εργαστήριο/πείραμα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν την αξία του πειράματος στην κατανόηση των εννοιών και φαινομένων των Φυσικών Επιστημών
- να αναγνωρίζουν τις μεταβλητές ενός υπό διερεύνηση προβλήματος και να εφαρμόζουν τη Στρατηγική Ελέγχου Μεταβλητών
- να διατυπώνουν ερωτήσεις, να διατυπώνουν και να ελέγχουν υποθέσεις, και να εξάγουν συμπεράσματα καθώς διερευνούν έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών
- να μπορούν να σχεδιάζουν, να οργανώνουν, να εκτελούν και να αξιολογούν μια πειραματική διδασκαλία που περιλαμβάνει την διεξαγωγή διδακτικών πειραμάτων των υπό μελέτη εννοιών/φαινομένων των Φυσικών Επιστημών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, διατυπώνοντας τους στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα
- να μπορούν να πραγματοποιούν κατάλληλες πειραματικές διδασκαλίες θεμάτων των Φυσικών Επιστημών μέσα από την πραγματοποίηση κατάλληλων δραστηριοτήτων/πειραμάτων με τη χρήση όσο το δυνατόν υλικών της καθημερινότητας, μέσα από ομαδική εργασία και στο πλαίσιο της διερευνητικής μάθησης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εμπεριέχει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Στο θεωρητικό μέρος παρέχεται το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο σχετικά με την δομή του πειράματος και η σχετική θεωρία των πειραμάτων γύρω από θέματα όπως καταστάσεις ύλης και διαδικασίες μετατροπών, πλεύση-βύθιση, διαλυτά και μη διαλυτά υλικά στο νερό, μίγματα, έννοιες της Μηχανικής, Θερμοκρασία-Θερμότητα, έννοιες του Ηλεκτρισμού, Μαγνήτες και Μαγνητισμός, έννοιες της Οπτικής, βασικές έννοιες της Βιολογίας και μελέτη του μικρόκοσμου στα πλαίσια της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στο εργαστηριακό μέρος οι φοιτητές/φοιτήτριες εργάζονται σε ομάδες. Δίνεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες μέσα από την ομαδοσυνεργατική μάθηση να διερευνήσουν ζητήματα από τον φυσικό κόσμο μέσα από απλά πειράματα και με τη χρήση απλών υλικών, διαχειρίζοντας μεταβλητές, διεξάγοντας και περιγράφοντας εννοιολογικά εργαστηριακές ασκήσεις/πειράματα, μελετώντας σχετικές έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών, εξάγοντας με βάση τα αποτελέσματα σχετικά συμπεράσματα για την εξήγηση των υπό μελέτη εννοιών και φαινομένων, και επαληθεύοντας

νόμους και αρχές με βάση τους στόχους κάθε πειράματος, εφαρμόζοντας μια σειρά βημάτων για τη διδασκαλία κάθε πειράματος για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

- Μάθημα 1: Δομή του μαθήματος, τρόπος αξιολόγησης και εισαγωγή στο ρόλο του πειράματος στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
- Μάθημα 2: Πειράματα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών – Εισαγωγή στο εργαστήριο
- Μάθημα 3: Υλικά σώματα - Καταστάσεις της ύλης
- Μάθημα 4: Δύναμη - Δύναμη και Κίνηση - Τριβή
- Μάθημα 5: Άνωση - Πλεύση - Βύθιση
- Μάθημα 6: Θερμοκρασία - Θερμότητα - Θερμικά φαινόμενα
- Μάθημα 7: Μετατροπές της κατάστασης της ύλης (τήξη, πήξη, εξάτμιση, συμπύκνωση) και κύκλος νερού
- Μάθημα 8: Μαγνήτες - Μαγνητισμός - Μαγνητικές δυνάμεις
- Μάθημα 9: Ηλεκτρισμός - Ηλεκτρικά κυκλώματα
- Μάθημα 10: Φως - Οπτικά φαινόμενα - Ήχος
- Μάθημα 11: Διαλύματα, Χημική αλλαγή
- Μάθημα 12: Βασικές έννοιες της Βιολογίας - Μελέτη του Μικρόκοσμου
- Μάθημα 13: Ανασκόπηση και ανακεφαλαίωση του μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13	Εργαστηριακή Άσκηση	26	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13												
Εργαστηριακή Άσκηση	26												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή	Περιγραφή -Γραπτή εξέταση: Ερωτήσεις σύντομης απάντησης σχετικά με την εννοιολογική κατανόηση εννοιών/φαινομένων των Φυσικών Επιστημών που εμφανίζονται στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία και διερευνήθηκαν στα πλαίσια του μαθήματος (60 %). -Γραπτή εργασία: Η γραπτή εργασία αφορά στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού σεναρίου-πειραματικής διδακτικής δραστηριότητας με												

Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

βάση προτεινόμενα θέματα για την εκπαίδευση σε έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία (30 %). -Εργαστηριακή εργασία: Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (βιωματικά εργαστήρια/δραστηριότητες) (10%).

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών
Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)
Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	60
Γραπτή Εργασία	30
Εργαστηριακή Εργασία	10

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- α. Βιβλίο [59373983]: Έννοιες και φαινόμενα από τον φυσικό κόσμο για μικρά παιδιά., Μαρία Καλλέρη, Μ.Χωματά, Π. Πατηνιώτη, Π. Τσιάλμα, Θ. Λουπιδου, Μ. Λάγουρη, Χ. Κατσιάνα, Φ. Σαρηγιαννίδου, Φ. Φίστα, Ε. Φραγκονικολάκη, Ε. Τσιρώνα.
- β. Βιβλίο [112707274]: Οδηγός διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών με πειράματα, Παναγιώτης Κουμαράς, Θεωρή Πιερράτος

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Έμφυλες ταυτότητες και εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K13E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έμφυλες ταυτότητες και εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04286/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Προσδιορίσουν θεωρητικά θέματα φύλου, ταυτότητας και έμφυλων διακρίσεων 2) Διακρίνουν και να αναλύουν τις διαδικασίες παραγωγής διακρίσεων φύλου

- 3) Αξιολογούν με την οπτική φύλου πολιτικές που αφορούν την εκπαίδευση
4) Σχεδιάζουν μια διδασκαλία απαλλαγμένη από έμφυλες διακρίσεις και στερεότυπα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα μέσω των διδασκαλιών έχει ως βασικό στόχο να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες με ποιο τρόπο το φύλο (ή τα φύλα) διαμορφώνεται/ονται στο σχολικό πλαίσιο, ενθαρρύνοντας την κριτική θεώρηση των βασικών σημείων της φεμινιστικής θεωρίας και της φεμινιστικής έρευνας και πράξης στην εκπαίδευση. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με τις πολύπλοκες κοινωνικές διεργασίες μέσω των οποίων οι έμφυλες σχέσεις διαμορφώνονται, νομιμοποιούνται και αλλάζουν. Σημαντικό στοιχείο του μαθήματος είναι ότι θα συζητηθεί πώς το φύλο αλληλεπιδρά με άλλες ταυτότητες, όπως η φυλή και η κοινωνική τάξη, στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών εμπειριών και αποτελεσμάτων. Επίσης, το μάθημα στοχεύει στην κατάδειξη διαφόρων ανισοτήτων. Στα πλαίσια του μαθήματος θα συζητηθούν ερευνητικές μέθοδοι, πολιτικές και πρακτικές σε σχέση με τις διάφορες θεωρίες για το φύλο. Οι 13 ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Ορισμοί
2. Ιστορικές και Μεθοδολογικές Οπτικές
3. Θεωρητικές Οπτικές
4. Φεμινιστικές Προσεγγίσεις
5. Ανδρισμοί/Θηλυκότητες
6. Στερεότυπα και Εκπαίδευση
7. Τα φύλα στο σχολείο
8. Κουλτούρα του Βιασμού και Σεξισμός
9. Σεξισμός και Εκπαίδευση
10. Φεμινιστική Παιδαγωγική
11. Παιχνίδι και Φύλα
12. Πρακτικές στην Τάξη

13. Επανάληψη

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass, Email										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>76</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	76	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	76										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Φύλο και Εκπαίδευση, Θάνος Θεόδωρος, Κογκίδου Δήμητρα (Επιστ. Επιμέλεια), Συλλογικό Έργο ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΛΟΓΟ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΛΑΜΠΡΙΝΗ-ΛΙΝΑ ΦΡΟΣΗ
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Σύγχρονη φιλοσοφική ανθρωπολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K19E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη φιλοσοφική ανθρωπολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU124/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - κατανοούν τις βασικές έννοιες διά των οποίων αρθρώνεται ο φιλοσοφικός λόγος περί ανθρώπου,

- γνωρίζουν τους κεντρικούς σταθμούς της ιστορίας της Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας,
- γνωρίζουν τα βασικά προβλήματα της σύγχρονης Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας,
- ερμηνεύουν τους λογικούς και πραγματικούς όρους της κοινωνικο-ιστορικής κατανόησης του είναι του ανθρώπου,
- κατανοούν την ανάγκη συνεργασίας της επιστήμης με τη φιλοσοφία ως προς την εύρεση κοινών τόπων άρθρωσης ερωτημάτων,
- αναγνωρίζουν το γεγονός ότι η ανάπτυξη του φιλοσοφικού στοχασμού επάνω στο πρόβλημα του ανθρώπου συνιστά αναγκαία συνθήκη για τη διάνοιξη του ερωτήματος της παιδείας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ο ορισμός της Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας και το είναι του ανθρώπου.
- Το έμβιο, το ψυχικό, το κοινωνικο-ιστορικό, το κοινωνικό άτομο.
- Η Φιλοσοφική Ανθρωπολογία κατά την ελληνική αρχαιότητα, τον μεσαίωνα και τους νεότερους χρόνους.
- Ο λόγος περί ανθρώπου στην καντιανή και φιχτιανή σκέψη.
- Ο λόγος περί ανθρώπου στη χεγκελιανή και μαρξική σκέψη.
- Η Φιλοσοφική Ανθρωπολογία μεταξύ επιστήμης και μεταφυσικής και το επιστημολογικό πρόγραμμά της.
- Ο προσδιορισμός της ουσίας του ανθρώπου στο πλαίσιο της Φιλοσοφίας της ζωής.
- Ο προσδιορισμός της ουσίας του ανθρώπου στο πλαίσιο της Φαινομενολογίας και του Υπαρξισμού.
- Ο προσδιορισμός της ουσίας του ανθρώπου στο πλαίσιο της Κριτικής Θεωρίας.
- Η διάνοιξη του ανθρωπολογικού ερωτήματος στην καστοριαδική σκέψη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Ferry, L., & Vincent, J. D., Τι είναι ο άνθρωπος, Κριτική, Αθήνα, 2005. - Δελγκωσταντής, Κ., Φιλοσοφική Ανθρωπολογία, Έννοια, Αθήνα, 2007.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Bergson, H., Τα άμεσα δεδομένα της συνείδησης, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Καστανιώτης, Αθήνα, 1998. Fichte, J. G., Ο προορισμός του ανθρώπου, μτφρ. Σ. Δ. Γερογιωργάκης, Παπαζήσης, Αθήνα, 2000. Hegel, G.W.F., Η φιλοσοφία του πνεύματος, μτφρ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1993. Heidegger, M., Για τον ουμανισμό, μτφρ. Σ. Δεληβογιατζής, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1989. Jaspers, K., Philosophy of existence, University of Pennsylvania, Philadelphia, 1971. Kant, I., Τα θεμέλια της Μεταφυσικής των ηθών, μτφρ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα – Γιάννινα, 1984. Καστοριάδης, Κ., Χώροι του ανθρώπου, μτφρ. Ζ. Σαρίκας, Ψυλόν, Αθήνα, 1995. Marcuse, H., Ο μονοδιάστατος άνθρωπος, μτφρ. Μπ. Λυκούδης, Παπαζήσης, Αθήνα, 1971.

Marx, K., Οικονομικά και φιλοσοφικά χειρόγραφα, μτφρ. Μ. Γραμμένου, Γλάρος, Αθήνα, 1975.
Plessner, H., Κείμενα Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας, μτφρ. Ι.Ε. Θεοδωρόπουλος, Πρέβεζα, 2004.
Scheler, M., Η θέση του ανθρώπου στον κόσμο, μτφρ. Χ. Μπακονικόλα-Γεωργοπούλου και Θ. Λουπασάκης, Ροές, Αθήνα, 2001.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Φιλοσοφείν
διά-ΛΟΓΟΣ
Philosophical Inquiry
The Journal of Philosophy
Philosophy
International Journal of Philosophy
Philosophy Study
Philosophie
Revue Philosophique
Revue Philosophique de Louvain

Θρησκεία και εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K25E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θρησκεία και εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	οι φοιτητές αποκτούν πρόσβαση με την εγγραφή τους στο μάθημα		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) παραθέσουν τα βασικά στοιχεία (αρχές, παραδοχές, μεγάλες γιορτές κλπ) από τις πέντε μεγάλες θρησκείες. 2) αναγνωρίσουν και να περιγράψουν τα κοινά στοιχεία και τις βασικές διαφορές μεταξύ των θρησκειών.

- 3) παρουσιάσουν τους τρόπους με τους οποίους οι θρησκείες λειτουργούν ως αξιακά συστήματα και ως συστήματα ανάγνωσης και κατηγοριοποίησης του κόσμου.
- 4) εξηγήσουν τις κοινωνικές διαστάσεις και τις πολιτικές χρήσεις των θρησκειών.
- 5) παρουσιάσουν τον τρόπο με τον οποίο (ανα)διαμορφώνονται οι αντιλήψεις περί θρησκείας στα πλαίσια της νεωτερικότητας και της μετανεωτερικότητας.
- 6) περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο διαπλέκεται η θρησκεία με την κρατική εκπαίδευση και την εθνική παιδεία στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη κατά τον 20ο αιώνα.
- 7) αναπτύξουν σχέδια οργάνωσης σχολικών γιορτών με θρησκευτικό περιεχόμενο σε τάξεις με μαθητές που προέρχονται από διαφορετικά θρησκευτικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα χωρίζεται σε τρία μέρη.

- Στο πρώτο μέρος, και μετά από μια σύντομη αναφορά στο θρησκευτικό φαινόμενο παρουσιάζονται συνοπτικά οι 5 μεγάλες θρησκείες (Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός, Ινδουισμός, Βουδισμός και Ισλάμ). Γίνονται εκτενείς αναφορές στα κοινά στοιχεία και στις μεταξύ τους διαφορές και επισημαίνονται οιπίστεις και οι πρακτικές που έχουν αποτελέσει κατά καιρούς σημεία τριβής, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις κοινωνικές διαστάσεις και στις πολιτικές χρήσεις της θρησκείας, και ειδικότερα στο τρόπο που διαπλέκεται η θρησκευτική υπαγωγή με τον ρατσισμό. Μεγάλο μέρος καταλαμβάνει η μελέτη του Ισλάμ και της θέσης που έχει στην επικοινωνία «ανατολής» - «δύσης» τόσο κατά τον μεσαίωνα όσο και κατά τον 20ο και 21ο αιώνα, με ιδιαίτερες αναφορές στο βαλκανικό Ισλάμ. Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελεί η εκπαίδευση παιδιών (μεταναστών) μουσουλμάνων γενικότερα στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα, μέρος του οποίου καταλαμβάνει η εκπαίδευση των Θρακικών Μουσουλμάνων μειονοτικών νέων.
- Στο δεύτερο μέρος, και μετά από σύντομη αναφορά στη νεωτερικότητα και στην εξέλιξη του τρόπου ανάγνωσης του κόσμου στην Ευρώπη από τον Μεσαίωνα μέχρι σήμερα, γίνεται μια εκτενής παρουσίαση των σχέσεων μεταξύ θρησκείας και πολιτικής, επικεντρώνοντας σταδιακά στη σχέση μεταξύ θρησκείας και εκπαίδευσης κατά τον 20 αιώνα, στην Αμερική, σε χώρες της Ευρώπης και στην Ελλάδα. Ιδιαίτερες αναφορές γίνονται στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι αντιλήψεις περί θρησκείας στα πλαίσια της νεωτερικότητας, στο ζήτημα του φονταμενταλισμού και στον τρόπο που διαπλέκεται το θρησκευτικό με το εθνικό ανήκειν.
- Στο τρίτο μέρος γίνεται αναφορά στη σχετική νομοθεσία αλλά και στις πρακτικές των εκπαιδευτικών (ειδικότερα της προσχολικής εκπαίδευσης) αναφορικά με τη προσευχή και τη διοργάνωση γιορτών με θρησκευτικό περιεχόμενο στο σχολείο (με έμφαση στο νηπιαγωγείο) και προτείνονται τρόποι δράσεις βασισμένοι σε μια συμπεριληπτική (inclusive) λογική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή ppt e-class								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-Καραμούζης, Π. 2012, Πολιτισμός και διαθρησκειακή αγωγή, Επίκεντρο
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Αναστάσιος (Γιαννουλάτος), 2004, Ίχνη από την αναζήτηση του υπερβατικού, Ακρίτας Άρμστρονγκ, Κ., 2002, Ισλάμ: μια σύντομη ιστορία, Πατάκης -----, 1998, Η ιστορία του θεού, Φιλίστωρ Eco, U., 1996, Τι πιστεύει αυτός που δεν πιστεύει, Ελλ. Γράμματα Ζαμπέτα, Ε., 2003, Σχολείο και θρησκεία, Θεμέλιο Ζορμπάς, Κ., 2007, Πολιτική και Θρησκείες, Παπαζήση,

Hegel – Feuerbach – Marx, 2000, Κράτος και θρησκευτική συνείδηση, Έρασμος
Καραμούζης, Π., 2008, “Θρησκευτική εκπαίδευση και διαπολιτιστική επικοινωνία: Από την πατερναλιστική χειραγώγηση στην
θρησκευολογική διερεύνηση”, Παιδαγωγικά ρεύματα στο Αιγαίο, τ.3/2008, σ. 41-53
-----, 2007, Πολιτισμός και διαθρησκευτική αγωγή, Ελληνικά Γράμματα
Κουκουναράς – Λιαγκής, Μ., 2009, Ο Θεός ο δικός μου, ο δικός σου: πολιτισμός – εκπαίδευση – ετερότητα, Γρηγόρης
Keast, J., (επιμ.), 2007, Θρησκευτική ετερότητα και διαπολιτισμική εκπαίδευση: ένα βοήθημα για τα σχολεία, Συμβούλιο της Ευρώπης
Λιποβάτς, Θ., Δεμερτζής, Ν., Γεωργιάδου, Β., 2002, Θρησκείες και πολιτική στη νεωτερικότητα, Κριτική
Maisonpneuve, J., 2008, Τελετουργικές πράξεις, Ζαχαρόπουλος
Μητακίδης, Π., Γαϊτάνος Γ., κ.α. 2005, Θρησκείες της ανατολής, Σφακιανιάκη,
Μουζέλης, Ν., 2014, Νεωτερικότητα και θρησκευτικότητα, Πόλις
Μπέγγος, Μ., 2000, Θρησκευολογικό λεξικό, Ελληνικά Γράμματα
Νεμπρέ, Ρ., 2005, Ο θεός: Μια ιστορική αναδρομή, Κέδρος
-----, 2002, Η διδασκαλία της θρησκείας στο ουδετερόθρησκο σχολείο, Εστία.
Πάτριτζ, Κ., (επιμ.) 2006, Οι θρησκείες του κόσμου, Ουρανός – Ψυχογιός
Πέτρου, Ι., 2005, Πολυπολιτισμικότητα και θρησκευτική ελευθερία, Βάνιας,
Φώυερμπαχ, Λ., 2009, Παραδόσεις για την ουσία της θρησκείας, Τροπή

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Numen / Brill

Η Μουσουλμανική Μειονότητα της Θράκης: Ιστορία και Εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K46E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μουσουλμανική Μειονότητα της Θράκης: Ιστορία και Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Οι φοιτητές αποκτούν πρόσβαση με την εγγραφή τους στο μάθημα.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να είναι σε θέση να: - να προσδιορίσουν και να ερμηνεύσουν τον τρόπο συγκρότησης εθνικο-θρησκευτικών μειονοτήτων κατά την διάλυση των
--

Αυτοκρατοριών και τη δημιουργία των εθνικών κρατών.

- να αναφέρουν συνοπτικά τους λόγους δημιουργίας της Μειονότητας στη Θράκη.
- να παραθέσουν μια περιοδολόγηση της ιστορίας του μειονοτικού ζητήματος στη Θράκη
- να παραθέσουν τα βασικά στοιχεία της μειονοτικής εκπαίδευσης (δομές, συντελεστές, στοχεύσεις κλπ)
- να αναφέρουν και να ερμηνεύσουν τις βασικές μεταρρυθμίσεις στο χώρο της μειονοτικής εκπαίδευσης στη Θράκη
- να εξηγήσουν τον ρόλο που μπορεί να έχουν παράμετροι όπως η εθνοπολιτισμική προέλευση, η πρώτη γλώσσα και το (κοινωνικό) φύλο των μειονοτικών μαθητών στην εκπαιδευτική τους πορεία., με αναφορές στους τρόπους με τους οποίους ο ρατσισμός και ο εθνικισμός εμπλέκονται με τη δημόσια εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα κινείται στον ευρύτερο χώρο της ιστορίας, της ιστορίας της εκπαίδευσης, της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής πολιτικής, με αναφορές στο χώρο της νομικής και της πολιτικής επιστήμης.
Χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος γίνεται μια εκτενής αναφορά στην ιστορία του μειονοτικού ζητήματος στη Θράκη. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η εξέλιξη της εκπαίδευσης των Θρακιωτών μουσουλμάνων μειονοτικών κατά την περίοδο 1920 – 2020, με εκτενείς αναφορές στον τρόπο που διαμορφώνεται η μειονοτική εκπαιδευτική πολιτική. Έμφαση δίνεται στην παρουσίαση και την ερμηνεία μιας σειράς ζητημάτων που αφορούν την εκπαίδευση των Θρακιωτών Μουσουλμάνων Μειονοτικών σήμερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή χρήση ppt και προβολές ντοκυμαντέρ χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	39
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Συμπερασματική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Λεπτές Ισορροπίες: Μειονοτικά Ζητήματα και εκπαίδευση Γλωσσικών Μειονοτήτων στην Μεταπολεμική Ελλάδα, Τσιούμης Κ., Σταμούλης, 2010

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Εκπαίδευση και εθνογλωσσική ενσωμάτωση των ξενόφωνων πληθυσμών στην Ελλάδα την περίοδο 1912 – 1940, Παυλίδου, Ε., Επίκεντρο, 2021
- The Muslim minority of Greek Thrace, Aarbakke, V, διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Bergen, Νορβηγία. 2000
- "Nation state, Minorities and National Identity", Alexiou, Th., στο Rigas, Anastasia – Valentine, (ed), Education of Ethnic Minorities: Unity and Diversity, Ellinika Grammata σσ. 341 – 349.
- Η εκπαίδευση της μειονότητας στη Θράκη: από το περιθώριο στην προοπτική της κοινωνικής ένταξης, Ασκούνη, Ν., 2006, Αλεξάνδρεια
- Εθνική ταυτότητα και εθνικισμός στη νεότερη Ελλάδα, Βερέμης, Θ, Κιτρομηλίδης, Π, κ.α., 1999, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης
- "Τι είν' η Πατρίδα μας;" Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση, Δραγώνα & Φραγκουδάκη, Αλεξάνδρεια, 1997

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης
- British Journal of Sociology of Education

Εφαρμοσμένη Μουσειοπαιδαγωγική

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π37Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμοσμένη Μουσειοπαιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430515/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση του Εισαγωγικού μαθήματος στην μουσειοπαιδαγωγική, με έμφαση στη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών/τριών ως προς τη μεθοδολογία σχεδιασμού μουσειοπαιδαγωγικών προγραμμάτων στο σύγχρονο μουσείο. Το μάθημα εστιάζει στη

βιωματική παρακολούθηση και συμμετοχή σε μουσειοπαιδαγωγικό/-ά πρόγραμμα/-τα σε μουσείο της Αλεξανδρούπολης, κατά το οποίο οι φοιτητές/-τριες εξοικειώνονται με τη μεθοδολογία σχεδιασμού. Το αντικείμενο της τελικής ατομικής γραπτής εργασίας αφορά στον σχεδιασμό ενός μουσειοπαιδαγωγικού προγράμματος σε μουσειακό φορέα και σε ομάδα κοινού της επιλογής των φοιτητών/-τριών, ενώ καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου δίνονται ασκήσεις για την καλύτερη εξοικείωση με την Εφαρμοσμένη Μουσειοπαιδαγωγική.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 1η – 2η / ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εισαγωγή στην έννοια του Μουσείου και στον εκπαιδευτικό του ρόλο από τα πρώτα δημόσια μουσεία έως σήμερα.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 3η – 4η / ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Επισκόπηση θεωριών υλικού πολιτισμού και θεωριών μάθησης και η εφαρμογή τους σε μουσειακές εκθέσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Ασκήσεις ανάλυσης αντικειμένων και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο την κατανόηση της σύνδεσης της θεωρίας με την εφαρμογή.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 5η – 6η / ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Εξοικείωση με τη μεθοδολογία σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως και με τη διατύπωση εκπαιδευτικών στόχων κατά τον σχεδιασμό μουσειακών εκθέσεων.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 7η / ΑΣΚΗΣΗ, ατομική

Επίσκεψη σε μια μουσειακή έκθεση της Αλεξανδρούπολης και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής της διάστασης βάσει ερωτηματολογίου.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 8η / ΑΣΚΗΣΗ, ατομική

Παρακολούθηση και συμμετοχή σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα μουσείου της πόλης.

Αποτίμηση/ αξιολόγησή του στην τάξη βάσει ερωτηματολογίου.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 9η-10η / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Εξοικείωση με διαφορετικά παραδείγματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων σε διαφορετικές ομάδες κοινού εντός, εκτός του μουσείου, και διαδικτυακά. Μεταξύ άλλων, μουσειοσκευές/μουσειοβαλίτσες, θεατροπαιδαγωγική, προγράμματα outreach στις τοπικές κοινότητες κ.α.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 11η – 13η / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Επιλογή μιας υπάρχουσας μουσειακής έκθεσης από μουσειακό φορέα της πόλης -ή συγκεκριμένων εκθεμάτων της- και σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικού με αυτή/ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Άσκηση Πεδίου	20	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	40												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Άσκηση Πεδίου	20												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	55												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>80</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	20	Γραπτή Εργασία	80						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Προφορική Εξέταση	20												
Γραπτή Εργασία	80												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
https://service.eudoxus.gr/search/#s/%CE%A0%CE%99%CE%9F%CE%A0/0
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Hooper-Greenhill, Elaine. 1994. The educational role of museum. London & New York: Routledge. -- Hooper-Greenhill, Elaine. 1994. Museum and gallery education. London & New York: Leicester University Press. Hooper-Greenhill, Elaine. 2000. Museums and the Interpretation of Visual Culture. London & New York: Routledge. Νάκου, Ειρήνη και Μπίλη Βέμη. (επιμ). 2010. Μουσεία και εκπαίδευση – γενικός

απολογισμός, κριτική αποτίμηση και προοπτικές. Αθήνα: Νήσος.
Νικονάνου, Νίκη, και Κώστας Κασβίκης. 2008. Εκπαιδευτικά ταξίδια στο χρόνο. Εμπειρίες
και ερμηνείες του παρελθόντος. Αθήνα: Πατάκης.
Υπουργείο Πολιτισμού. 2002. Παιχνίδια πολιτισμού. Εκπαιδευτικές δράσεις του Υπουργείου
Πολιτισμού. Αθήνα: ΥΠ.ΠΟ. – Τ.Α.Π.Α.

Οργάνωση Παιδικών μουσικών συνόλων

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π48Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οργάνωση Παιδικών μουσικών συνόλων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΝΑΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04213/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Περιγράψουν την σύνθεση ενός απλού οργανικού συνόλου τάξης 2) Διακρίνουν νότες, αξίες, ρυθμούς μέτρου

- 3) Συνδυάσουν 2-5 μελωδικά μουσικά όργανα τάξης και άλλα τόσα ρυθμικά
- 4) Σχεδιάσουν μία μουσική διδασκαλία με χρήση απλών μουσικών οργάνων
- 5) Ερμηνεύσουν παιδικά τραγούδια με μουσικά όργανα και φωνές
- 6) Ερμηνεύσουν απλές συνθέσεις άλλων ιστορικών μουσικών εποχών με μουσικά όργανα και φωνές
- 7) Συνθέσουν και αυτοσχεδιάσουν σε απλές δικές τους μελωδίες
- 8) Αναπτύξουν ρυθμικές και κινητικές δεξιότητες

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η συνεργασία, η ακρόαση και η σύμπραξη αποτελεί απαραίτητη, μεταξύ άλλων προϋπόθεση, μιας ομαδικής καλλιτεχνικής ερμηνείας, απόδοσης και κοινής πράξης. Η δημιουργία μικρών και μεγάλων μουσικών συνόλων στο νηπιαγωγείο ενδυναμώνει την ατομική έκφραση και ενισχύει την ομαδική συνεργασία για το καλύτερο ηχητικό αποτέλεσμα το οποίο απαιτεί συγκεκριμένες μουσικές γνώσεις όπως οι παρακάτω που θα αποκτηθούν στο συγκεκριμένο μάθημα:

- φλογέρας (όλες οι νότες και αλλοιώσεις, παιδικά τραγούδια με 2-7 βασικές νότες, επιλεγμένες αναγεννησιακές, μπαρόκ και σύγχρονες συνθέσεις)
- μεταλλόφωνο, ξυλόφωνο (του συστήματος C. Orff για εκτέλεση bordun, ostinato και ορισμένων παιδικών τραγουδιών)
- ρυθμικών κρουστών οργάνων (του συστήματος C. Orff για ρυθμική συνοδεία τραγουδιών και συνθέσεων στο ρυθμό του μέτρου, στην έμφαση, στο ρυθμό του λόγου)
- χρήση του σώματος ως ηχογόνου πηγής (με εκτέλεση ρυθμικών και μελωδικών σχημάτων αποκλειστικά από μέλη του σώματος)
- χρήση της φωνής και κριτήρια επιλογής παιδικών τραγουδιών (βασισμένα στις αρχές του συστήματος Z. Kodaly)
- ρυθμική και εκφραστική κίνηση για την κατανόηση και ερμηνεία στοιχείων της μουσικής (χώρος, χρόνος, ένταση, διάρκεια, τονισμός, παύση, δυναμική, ηχόχρωμα βασισμένα σε

αρχές του συστήματος E.J. Dalcroze)

-βασικά στοιχεία μουσικού αυτοσχεδιασμού

-στοιχεία οργάνωσης φωνητικών και οργανικών παιδικών συνόλων με βάση τις πιο πάνω, απαραίτητες για τη δημιουργία τους, αποκτηθείσες μουσικές γνώσεις

Όλα όσα αναφέρονται, θα διδαχθούν στο πλαίσιο των μαθημάτων με σκοπό την ολοκλήρωση του κύκλου των μαθημάτων που αναφέρονται στη μουσική και προσφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών καθώς και την ενίσχυση του «ομαδικού μουσικού πνεύματος».

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1. Νότες και αξίες
2. Ρυθμοί του μέτρου: 2/4, 3/4, 4/4
3. Ρυθμοί του μέτρου: 5/8, 7/8, 9/8, 6/8
4. Οργανικά μουσικά σύνολα ανά τους αιώνες
5. Εκτέλεση παιδικών τραγουδιών σε όργανα της τάξης
6. Εκτέλεση παιδικών τραγουδιών σε όργανα της τάξης
7. Εκτέλεση παιδικών τραγουδιών σε όργανα της τάξης: ενορχήστρωση και φωνητική ερμηνεία
8. Εκτέλεση παιδικών τραγουδιών σε όργανα της τάξης: ενορχήστρωση και φωνητική ερμηνεία
9. Η αρχαία ελληνική λύρα και η χρήση της στην εκπαίδευση
10. Η αρχαία ελληνική λύρα και η χρήση της στην εκπαίδευση
11. Σημαντικοί μουσικοπαιδαγωγοί και ενδεικτική εφαρμογή των συστημάτων τους
12. Σημαντικοί μουσικοπαιδαγωγοί και ενδεικτική εφαρμογή των συστημάτων τους
13. Παρουσίαση της εκτέλεσης των παιδικών τραγουδιών σε ομάδες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Email Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclas διαδίκτυο														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>32</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>18</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια	6	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	32	Καλλιτεχνική δημιουργία	18	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	40	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39														
Σεμινάρια	6														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	32														
Καλλιτεχνική δημιουργία	18														
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	40														
Σύνολο Μαθήματος	135														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Προφορική εξέταση (10%) Καλλιτεχνική ερμηνεία, ενόργανη και φωνητική εκτέλεση (80%) Ερωτήσεις σύντομης απάντησης (10%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) Ενόργανη εκτέλεση και ερμηνεία (80%) Προφορική εξέταση σε ερωτήσεις σύντομης απάντησης (10%) Απόδοση σε καλλιτεχνική ερμηνεία (10%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table data-bbox="722 689 1533 833"> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική Ερμηνεία</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Άλλη / Άλλες</td><td>10</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Προφορική Εξέταση	10	Καλλιτεχνική Ερμηνεία	80	Άλλη / Άλλες	10
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Προφορική Εξέταση	10								
Καλλιτεχνική Ερμηνεία	80								
Άλλη / Άλλες	10								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Ξανθούλης, Νικόλαος (2021), Ολοκληρωμένη Μέθοδος της Αρχαίας Ελληνικής Λύρας, Αθήνα, Orpheus Τσούτσια, Ελένη (2006), Παίζω μουσική, μέθοδος διδασκαλίας φλάουτου με ράμφος, Αθήνα, Orpheus. Brandley Jane Adree (1990), Το μεταλλόφωνο για αρχάριους, Αθήνα, Orpheus -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: International journal of music education, Music educators journal
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
https://eclass.duth.gr/modules/document/index.php?course=ALEX04213

Οι διομαδικές σχέσεις στην κοινωνική ψυχολογία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ23Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι διομαδικές σχέσεις στην κοινωνική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04137/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
1) Αναγνωρίζουν τις βασικές θεωρίες διομαδικών σχέσεων. 2) Αξιολογούν τη συνεισφορά των θεωριών στη μείωση των προκαταλήψεων. 3) Εφαρμόζουν τόσο τη γνώση που αποκομίζουν, όσο και τους κανόνες σεβασμού της διαφορετικότητας στην εκπαιδευτική πράξη. 4) Προτείνουν παρεμβάσεις με στόχο τη μείωση των προκαταλήψεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εστιάζει στο πως διαχρονικά η Κοινωνική Ψυχολογία έχει εξετάσει τις σχέσεις μεταξύ των κοινωνικών ομάδων. Παρουσιάζονται οι βασικότερες θεωρίες διαμορφωμένων σχέσεων από τις αρχές της διαμόρφωσης του πεδίου μέχρι τις πιο σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο που η Κοινωνική Ψυχολογία προσέγγισε το ζήτημα των προκαταλήψεων και του ρατσισμού. Επίσης, εξετάζεται η έννοια των στερεοτύπων στην Κοινωνική Ψυχολογία, ενώ γίνεται αναφορά σε θεωρίες που έχουν στόχο τη μείωση των προκαταλήψεων και των διαμορφωμένων σχέσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>100</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	100	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	100								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35								
Σύνολο Μαθήματος	135								

εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
	Ποσοστό 100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Wetherell, M. (2004). Ταυτότητες, Ομάδες και Κοινωνικά Ζητήματα. Αθήνα: Μεταίχμιο. British Journal of Social Psychology.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Billig, M., Condor, S., Edwards, D., Gane, M., Middleton, M., & Radley, A. R. (1988). Ideological dilemmas: A social psychology of everyday thinking. London, UK: Sage. Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). Rediscovering the social group: A self-categorisation theory. Oxford, UK: Basil Blackwell.

Κίνητρα, αυτορρύθμιση και μάθηση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ36Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κίνητρα, αυτορρύθμιση και μάθηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU191/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σε επίπεδο γνώσεων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες κινήτρων.
- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο αξιοποίησης των θεωριών αυτών στην εκπαιδευτική πράξη.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να αναλύουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών κινήτρων.
- Να εφαρμόζουν τις βασικές παραδοχές των κύριων θεωριών κινήτρων στον σχεδιασμό της διδακτικής διαδικασίας.

Σε επίπεδο ικανοτήτων οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να υποστηρίζουν τη μάθηση των μαθητών/τριών στην σχολική τάξη.
- Να ενισχύουν πολυδιάστατα τα κίνητρα των μαθητών/τριών στην σχολική τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/τών με την Ψυχολογία Κινήτρων και την πρόσφατη ψυχολογική έρευνα σχετικά με τα κίνητρα και τις δυναμικές εφαρμογές της σε πλαίσια εκπαίδευσης μικρών παιδιών. Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν επίκαιρα ζητήματα από τη διεθνή βιβλιογραφία και ερευνητικά δεδομένα αναφορικά με:

- την αναπτυσσόμενη ικανότητα των μικρών παιδιών να αυτορρυθμίζουν τη συμπεριφορά τους και να εμπλέκονται ενεργητικά στη μαθησιακή διαδικασία,
- τη σχέση μεταξύ αυτορρύθμισης και κινήτρων κατά την πρώιμη αυτή αναπτυξιακή περίοδο,
- τη σημασία των κινήτρων και των μεταγνωστικών διεργασιών για τη μάθηση και τη σχολική επίτευξη ήδη από την προσχολική ηλικία,
- τις συνθήκες που προάγουν την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση στα πλαίσια του σχολείου και της οικογένειας,
- τους τρόπους αξιολόγησης των κινήτρων, των μεταγνωστικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων αυτορρύθμισης των μικρών παιδιών κατά τη μαθησιακή διαδικασία.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά ζητήματα – Ορισμοί και είδη κινήτρων, διαφορετικές κατηγοριοποιήσεις.
2. Ερευνητικές μέθοδοι μελέτης της Ψυχολογίας Κινήτρων. Κίνητρα και συμπεριφορά.
3. Φυσιολογικά, βιολογικά και ψυχολογικά κίνητρα. Εγγενή και επίκτητα κίνητρα. Εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα.
4. Τα κίνητρα ως χαρακτηριστικά προσωπικότητας. Κοινωνικο-πολιτισμικές επιδράσεις.
5. Θεωρητικά μοντέλα κινήτρων: ψυχαναλυτικό, ανθρωπιστικό, συμπεριφορικό.
6. Η θεωρία του κινήτρου επίτευξης και του κινήτρου αποφυγής της αποτυχίας.
7. Η ανάπτυξη του κινήτρου επίτευξης στα παιδιά.

8. Γνωστικές θεωρίες: Θεωρία του πεδίου του Lewin, θεωρίες γνωστικής συνέπειας.
9. Θεωρία των αιτιακών αποδόσεων και του αιτιολογικού προσδιορισμού.
10. Εφαρμογές θεωριών κινήτρων στην εκπαίδευση.
11. Μεταγνωστικές δεξιότητες, μεταγνωστικές στρατηγικές και σχολική επίδοση.
12. Η αυτορρύθμιση στα παιδιά. Ανάπτυξη της αυτορρύθμισης.
13. Παρουσιάσεις Εργασιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>74</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	74	Εξετάσεις	2	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	74												
Εξετάσεις	2												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50	Γραπτή Εργασία	50						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50												
Γραπτή Εργασία	50												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Schunck, D. H., Pintrich, P., & Meece, J. L. (2010). Τα κίνητρα στην εκπαίδευση (επιστ. επιμ. Μακρής, Ν., & Πνευματικός, Δ.). Gutenberg.
- Schacter, D.L., Gilbert, D.T., & Nock, M.K. (2025). Ψυχολογία (γεν. επιστ. επιμ. Βοσνιάδου, Σ.). Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Bronson, M.B. (2000). Self-regulation in early childhood: Nature and Nurture. Guilford Press.
- Δερμιτζάκη, Ε. (2017). Προάγοντας τις δεξιότητες των μαθητών να μαθαίνουν: Ανάπτυξη της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης. Gutenberg.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτο-ρύθμιση. Πεδίο.
- Stipek, D., & Seal, K. (2001). Motivated minds: Raising children to love learning. Henry Holt.
- Whitebread, D. (2012). Developmental psychology and early childhood education. SAGE.

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά:

Motivation and Emotion

Ψυχολογία

Metacognition and Learning

Early Education and Development

European Journal of Psychology of Education

Journal of Educational Psychology

Journal of Educational Research

Learning and Individual differences

Learning and Instruction

Teaching and teacher education

Εφαρμογές της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας στην πράξη: Διαμορφώνοντας αποτελεσματικά περιβάλλοντα μάθησης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ38Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμογές της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας στην πράξη: Διαμορφώνοντας αποτελεσματικά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430501/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Να εντοπίζουν και να συζητούν τις στρατηγικές βάσει των οποίων μπορεί να διαμορφωθεί ένα αποτελεσματικό και λειτουργικό μαθησιακό περιβάλλον, με την εφαρμογή πρακτικών διαχείρισης τάξης.
- 2) Να προτείνουν στρατηγικές θέσπισης κανόνων που διευκολύνουν την ατομική αυτενέργεια και τη συνεργασία μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας.
- 3) Να αναλύουν τις βάσεις κατάκτησης κοινωνικής και συναισθηματικής επάρκειας και να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά κοινωνικής ανάπτυξης παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- 4) Να προσδιορίζουν τις διαστάσεις ψυχοκοινωνικής προσαρμογής (κοινωνικές δεξιότητες, συναισθηματική επάρκεια, σχολική προσαρμογή) και να περιγράφουν δυσκολίες που αφορούν συμπεριφορές εσωτερίκευσης και εξωτερίκευσης.
- 5) Να αναγνωρίζουν τις διαστάσεις της έννοιας του εαυτού, όπως επίσης τους παράγοντες που συνδέονται με την ανάπτυξή τους.
- 6) Να περιγράφουν παράγοντες που συνδέονται με την ανάπτυξη ψυχικής ανθεκτικότητας, όπως επίσης την ενίσχυση της ατομικής ή συλλογικής αυτεπάρκειας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- 7) Να εντοπίζουν πιθανές εκδηλώσεις συμπεριφορών επιθετικότητας και προκατάληψης στην προσχολική ηλικία και στρατηγικές πρόληψης και διαχείρισης συγκρούσεων, οι οποίες να είναι κατάλληλες για το αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών.
- 8) Να εξετάζουν πιθανούς τρόπους συνεργασίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου, τα οφέλη που απορρέουν από την σχέση αυτή και τους πιθανούς περιορισμούς.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να συνεισφέρει στην κατανόηση των διαθέσιμων θεωριών και ερευνητικών πορισμάτων του πεδίου της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και στην ανάδειξη των πιθανών εφαρμογών τους στην τάξη του νηπιαγωγείου. Στο πλαίσιο των διαλέξεων θα συζητηθούν διαθέσιμα ευρήματα ερευνών σε σχέση με τις στρατηγικές διαχείρισης τάξης (προγραμματισμένος χρόνος μάθησης, μεταβάσεις), με στόχο τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος μάθησης, το οποίο θα είναι λειτουργικό ως προς την οργάνωσή του και ως προς τις σχέσεις μεταξύ των παιδιών. Ακολούθως, θα εξεταστούν οι διαθέσιμες στρατηγικές για τη θέσπιση κανόνων της τάξης. Οι εν λόγω πρακτικές θα προσεγγιστούν κριτικά αναφορικά με τις προοπτικές αυτενέργειας και συνεργασίας που δημιουργούν. Στη συνέχεια, θα αποσαφηνιστούν οι έννοιες της κοινωνικής επάρκειας, προσδιορίζοντας τις βάσεις ανάπτυξής της και θα προταθούν προγράμματα ενίσχυσης των κοινωνικών δεξιοτήτων του παιδιού. Στις επόμενες διαλέξεις θα αναλυθούν οι επιμέρους διαστάσεις της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής, όπως επίσης οι δυσκολίες σε αυτόν τον τομέα με την εκδήλωση συμπεριφορών εσωτερίκευσης και εξωτερίκευσης. Σε αυτό το σημείο θα γίνει λόγος για ένα εύρος διαφορετικών παρεμβάσεων που έχουν στόχο τη διαχείριση των δυσκολιών προσαρμογής, που αφορούν προσωποκεντρικές, συμπεριφορικές και κοινοτικές παρεμβάσεις. Έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση των όψεων της έννοιας του εαυτού, στις ιδιότητές των επιμέρους διαστάσεων (αυτοεκτίμηση, αυτοαντίληψη, αυτεπάρκεια), καθώς και στην ανάπτυξή τους μέσα από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του σχολείου. Επιπρόσθετα, θα επεξηγηθούν οι παράγοντες που επιδρούν στην ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας, όπως και της

ατομικής και συλλογικής αυτεπάρκειας σε επίπεδο οργανισμού και σχολικής κοινότητας. Ακόμα, οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με ζητήματα διαχείρισης της επιθετικότητας, των συγκρούσεων και τη διαχείρισή τους, εστιάζοντας σε πρακτικές πρόληψης. Στην τελευταία διάλεξη θα παρουσιαστούν πρακτικές γονικής εμπλοκής και συνεργασίας μεταξύ σχολείου – οικογένειας, όπως και ανασταλτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη της σχέσης αυτής. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν εργασία, στο πλαίσιο της οποίας θα παρουσιάσουν συνοπτικά μία έννοια του πεδίου της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας όπως έχει προσεγγιστεί από διάφορα θεωρητικά μοντέλα. Επίσης, θα προτείνουν παρεμβάσεις που θα έχουν στόχο την ενίσχυση κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων, συναφών με τη θεματική την οποία παρουσιάζουν. Οι εργασίες θα παρουσιαστούν στο πλαίσιο των τελευταίων τριών διαλέξεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>68</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25												
Εξετάσεις	3												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές διέθεταν την επιλογή να συμμετάσχουν σε γραπτές εξετάσεις που καταλάμβαναν το 100% της βαθμολογίας, ή να συμμετάσχουν σε έναν μεικτό τύπο εξέτασης όπου η γραπτή εξέταση καταλάμβανε το 80% και η γραπτή εργασία 20%. Οι γραπτές εξετάσεις περιείχαν ερωτήσεις κλειστού τύπου (σωστού-λάθους, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης) και σύντομης ανάπτυξης. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80	Γραπτή Εργασία	20						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80												
Γραπτή Εργασία	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (Επιμ.). (2011). Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή: Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία (Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού). Εκπαιδευτικό Υλικό Ι. Τυπωθήτω.
- Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2015). Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια. Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Enggen, P., & Kauchak, D. (2017). Εκπαιδευτική ψυχολογία (Κ. Λυκιστάκου & Α. Μπακοπούλου, Μτφρ., Π. Δημητροπούλου, Επιστ. Επιμ.). Κριτική.
- Κουρκούτας, Η., Μακρή-Μπότσαρη, Ε., & Σταύρου, Π. (2019). Συμβουλευτική υποστήριξη εκπαιδευτικών για την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας και τη διαχείριση προβληματικών συμπεριφορών στο σχολείο: Δεδομένα από ένα πρόγραμμα παρέμβασης. *Psychology: The Journal of the Hellenic Psychological Society*, 24(1), 9-31.
- Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., & Sheehy, K. (2020). Η Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Γ. Κωνσταντινίδη, Μτφρ., Ε. Ανδρέου, Επιμ.). Πεδίο.
- Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (2001). Αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση: Μοντέλα, ανάπτυξη, λειτουργικός ρόλος και αξιολόγηση. *Ελληνικά Γράμματα*.
- Μπίμπου, Ι., & Στογιαννίδου, Α. (2006). Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο (No. ΙΚΕΕBOOK-2020-671). Gutenberg, Τυπωθήτω.
- Slavin, E.R. (2007). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη. Μεταίχμιο.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2011). Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή: Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού). Πρόγραμμα για την Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης στη Σχολική Κοινότητα. Εκπαιδευτικό Υλικό ΙΙ. Τυπωθήτω
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ., & Μπεζεβέγκης, Γ. Η. (2012). Θέματα ανάπτυξης και προσαρμογής των παιδιών στην οικογένεια και στο σχολείο. *Πεδίο*.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ., Πολυχρόνη, Φ., Μπεζεβέγκης, Η., & Μυλωνάς, Κ. (2011). Διερεύνηση εξελικτικών χαρακτηριστικών σχολικής και ψυχοκοινωνικής προσαρμογής παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας με βάση το σταθμισμένο τεστ ψυχοκοινωνικής προσαρμογής. *Psychology: The Journal of the Hellenic Psychological Society*, 18(4), 503-524.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Conceição, C., Cadima, J., Camacho, A., & Alves, D. (2025). Testing the effectiveness of a social and emotional skill program for preschool children. *Early Childhood Education Journal*, 1-15.
- Gonida, E. N., Karabenick, S. A., Makara, K. A., & Hatzikyriakou, G. (2014). Perceived parent goals and student goal orientations as predictors of seeking or not seeking help: Does age matter? *Learning and Instruction*, 33, 120-130.
- Godleski, S. A., Kamper, K. E., Ostrov, J. M., Hart, E. J., & Blakely-McClure, S. J. (2015). Peer victimization and peer rejection during early childhood. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 44(3), 380-392.
- Norman, G. N., La Salle-Finley, T., & Rodrigues, C. (2025). School climate, intersectional identity, and the role of teacher support: A qualitative study. *Journal of Applied School Psychology*, 1-21.
- Oberle, E., & Schonert-Reichl, K. A. (2017). Social and emotional learning: Recent research and practical strategies for promoting children's social and emotional competence in schools. In J. L. Matson (Ed.), *Handbook of social behavior and skills in children* (pp. 175-197). Springer.
- Sørli, M. A., & Torsheim, T. (2011). Multilevel analysis of the relationship between teacher collective efficacy and problem behaviour in school. *School Effectiveness and School Improvement*, 22(2), 175-191.

Η εξάμηνο

Πρακτική Άσκηση - Ε

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A07ΠΚΑ-Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση - Ε		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	15.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU126/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

After completing the course, students will be able to:

- 1) recognize and understand the basic principles of a project based learning following the cross-thematic approach to knowledge.
- 2) understand the Project Method.
- 3) design, implement and evaluate a project in a kindergarten class.
- 4) understand the principles of teamwork and apply team working strategies in the design and implementation of a project.
- 5) reflect on and improve their teaching strategies.
- 6) understand first aid issues.
- 7) deal with accidents in the workplace.
- 8) manage issues related to basic life support and pre-hospital support of life in case of trauma.
- 9) Design, organize and manage the operation of an educational unit.
- 10) Acquaint themselves with the organization and operation of a school library.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

T

The specific course of the Practicum consists of the following modules: (a) The Project Method in the Kindergarten, (b) Tutorial on Hazards and Accidents and (c) Organization and Management of the Educational Unit. More specifically, it includes the following:

A) The Project Method in the Kindergarten

Cross-thematic approach to knowledge in kindergarten and its conceptual delimitation. Theoretical basics and fundamentals of a project based method. Structure and duration of a project. Project and the involvement of the community. Evaluation in the context of a project. Implementation of a

project in Kindergarten through examples. Group collaborative teaching in the implementation of a project. The operation of small working groups in Kindergarten. The reasons that dictate this form of work in the context of a project. Requirements for working in small groups. General principles of organizing small groups as "workshops" in Kindergarten.

Students are divided into groups to design, implement, evaluate and reflect on a project in a kindergarten class lasting 90 days.

B) Tutorial on Hazards and Accidents

The tutorial is aimed at the students of the pedagogical departments in order to inform them on first aid issues and to enable them to deal with accidents in the workplace, especially in relation to their students.

Simultaneously, it helps them to calmly deal with accidents at home and on holidays and teaches them the necessary actions in the event of an emergency. The purpose of the tutorial is to prepare the students, through the knowledge and skills they will acquire, to properly address and manage issues related to basic life support and pre-hospital support of life in case of trauma. The training will be essentially of a practical nature with the application of relevant algorithms and protocols. It will be carried out with the help of modern training manikins designed for this purpose and will be completed in 6 three-hour thematic modules, in which the presence of the students will be compulsory. The final module will evaluate the knowledge acquired by the trainees, who will be required to deal with scenarios related to the recognition, assessment and management of emergencies. Upon successful evaluation, the student gets a degree and receives a certificate from the Department's Administration Office.

C) Organization and Administration of the Educational Unit

Designing and detailed description of the phases of organizing and operating an educational space and organizing a pre-school educational space with priority to its financial and administrative activities and functions.

C1) Organization of the School Library

This course analyzes the objectives of a well-organized (pre)-school library. It presents the space or spaces required and the way in which it will be created, the assembly of the material collected by the staff, the organization of the material according to the Decimal Classification System Melvil Dewey and finally the Operating Rules of the Library

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Email Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Eclass								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία,	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>9</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>50</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	9	Σεμινάρια	45	Εργαστηριακή Άσκηση	50
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	9								
Σεμινάρια	45								
Εργαστηριακή Άσκηση	50								

κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Άσκηση Πεδίου	6
Πρακτική (Τοποθέτηση)	100
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	80
Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	30
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	130
Σύνολο Μαθήματος	450

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Methods of evaluation (for the module "The Project Method in the Kindergarten"): Field work (20%) Compulsory written work (80%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module "The Project Method in the Kindergarten"): Content: (40%) Structure: (20%) Critical thinking: (10%) Creative thinking:(10%) Language: (10%) Bibliography: (10%) Methods of evaluation (for the module "Tutorial on Hazards and Accidents"): Compulsory Written Examination--Multiple Choice Test (75%) Required Field Exercise (25%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module "Tutorial on Hazards and Accidents"): Accuracy and completeness of answers, proper use of terminology, relevance to the topic (100%) Methods of evaluation (for the module "Organization and Management of the Educational Unit"): Participation (30%) Groupwork (50%) Presentation of groupwork (20%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module "Organization and Management of the Educational Unit"): Participation (40%) Lab (30%) Project (30%)

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

	Ποσοστό
Έκθεση / Αναφορά	60
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	20
Γραπτή Εργασία	20

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. Γ. (2024). Η σχέση σχολείου, οικογένειας και κοινότητας: Κοινωνικο-παιδαγωγικές και αναπτυξιακές διαστάσεις για τη γονική εμπλοκή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Gutenberg.

Κακανά, Δ.-Μ., & Σιμούλη, Γ. (Επιμ.). (2008). Η προσχολική εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές. Επίκεντρο.

Helm H J., Katz L. (2002). Μέθοδος project και προσχολική εκπαίδευση. Μικροί ερευνητές, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Μουμουλίδου Μ., (2006). Η παιδαγωγική του σχεδίου εργασίας στην προσχολική εκπαίδευση. Θεωρητικό πλαίσιο και πράξη, Αθήνα, Τυπωθήτω – Δαρδανός.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αυγητίδου, Σ. (2008). Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές, εκδ. Gutenberg.

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg.

Γκούρτσας, Ν.Β. (2013). Πρώτες Βοήθειες. Μύθοι και πραγματικότητα, Αθήνα: Δισιγμα.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί-Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΔΕΠΠΣ (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΦΕΚ 303 και 304/13-3-2003, Τόμοι Α' & Β'. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

Helm H J., Katz L. (2002). Μέθοδος project και προσχολική εκπαίδευση. Μικροί ερευνητές, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Κοκκίδου, Μ. (2014). Η εμπύχωση στη Διδασκαλία-Μάθηση, Αθήνα, faggoto books.

Κοσσυβάκη, Φ. (2003). Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στο Μετανεωτερικό Σχολείο: Προσδοκίες, Προοπτικές Όρια, Gutenberg.

Ματσαγγούρας Η. (2007). Στρατηγικές Διδασκαλίας, Τ. Β, Gutenberg.

Μουμουλίδου, Μ. (2015). Πρακτικές διδασκαλίας-μάθησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Gutenberg

Ντολιοπούλου Ε. (2000). Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός.

Ντολιοπούλου Ε. (2001). Σύγχρονες τάσεις της Προσχολικής Αγωγής, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. <http://ebooks.edu.gr/new/>

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. 1ο & 2ο Μέρος. <http://ebooks.edu.gr/new/>

Ρεκαλίδου, Γ. (2016). Η αξιολόγηση στην τάξη του νηπιαγωγείου. Τι, γιατί και πώς;, Αθήνα, Gutenberg.

St. John Ambulance, St. Andrew's Ambulance, British Red Cross. (2010). Πρώτες βοήθειες: Οδηγός αντιμετώπισης ατυχημάτων στο σπίτι, την εργασία και τις διακοπές, Ιατρικές εκδόσεις Λίτσας.

Παπαδόπουλος Ν.:(2019) Σημειώσεις διδάσκοντα

Δαλούκα Ζ.:(2019) Σημειώσεις διδάσκουσας

Πρακτική Άσκηση - Χ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A07ΠΚΑ-Χ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση - Χ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			15.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU126/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
After completing the course, students will be able to: 1) recognize and understand the basic principles of a project based learning following the cross thematic approach to knowledge. 2) understand the Project Method.

- 3) design, implement and evaluate a project in a kindergarten class.
- 4) understand the principles of teamwork and apply team working strategies in the design and implementation of a project.
- 5) reflect on and improve their teaching strategies.
- 6) understand first aid issues.
- 7) deal with accidents in the workplace.
- 8) manage issues related to basic life support and pre-hospital support of life in case of trauma.
- 9) Design, organize and manage the operation of an educational unit.
- 10) Acquaint themselves with the organization and operation of a school library.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

The specific course of the Practicum consists of the following modules: (a) The Project Method in the Kindergarten, (b) Tutorial on Hazards and Accidents and (c) Organization and Management of the Educational Unit. More specifically, it includes the following:

A) The Project Method in the Kindergarten

Cross-thematic approach to knowledge in kindergarten and its conceptual delimitation. Theoretical basics and fundamentals of a project based method. Structure and duration of a project. Project and the involvement of the community. Evaluation in the context of a project. Implementation of a project in Kindergarten through examples. Group collaborative teaching in the implementation of a project. The operation of small working groups in Kindergarten. The reasons that dictate this form of work in the context of a project. Requirements for working in small groups. General principles of organizing small groups as "workshops" in Kindergarten.

Students are divided into groups to design, implement, evaluate and reflect on a project in a kindergarten class lasting 90 days.

B) Tutorial on Hazards and Accidents

The tutorial is aimed at the students of the pedagogical departments in order to inform them on first aid issues and to enable them to deal with accidents in the workplace, especially in relation to their students.

Simultaneously, it helps them to calmly deal with accidents at home and on holidays and teaches them the necessary actions in the event of an emergency. The purpose of the tutorial is to prepare the students, through the knowledge and skills they will acquire, to properly address and manage issues related to basic life support and pre-hospital support of life in case of trauma. The training will be essentially of a practical nature with the application of relevant algorithms and protocols. It will be carried out with the help of modern training manikins designed for this purpose and will be completed in 6 three-hour thematic modules, in which the presence of the students will be compulsory. The final module will evaluate the knowledge acquired by the trainees, who will be required to deal with scenarios related to the recognition, assessment and management of emergencies. Upon successful evaluation, the student gets a degree and receives a certificate from the Department's Administration Office.

C) Organization and Administration of the Educational Unit

Designing and detailed description of the phases of organizing and operating an educational space and organizing a pre-school educational space with priority to its financial and administrative activities and functions.

C1) Organization of the School Library

This course analyzes the objectives of a well-organized (pre)-school library. It presents the space or spaces required and the way in which it will be created, the assembly of the material collected by the staff, the organization of the material according to the Decimal Classification System Melvil Dewey and finally the Operating Rules of the Library.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -																			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Πρακτική (Τοποθέτηση)</td><td>100</td></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>9</td></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>45</td></tr><tr><td>Άσκηση Πεδίου</td><td>6</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>130</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>80</td></tr><tr><td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>30</td></tr><tr><td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>50</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Πρακτική (Τοποθέτηση)	100	Διαλέξεις	9	Σεμινάρια	45	Άσκηση Πεδίου	6	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	130	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	80	Καλλιτεχνική δημιουργία	30	Εργαστηριακή Άσκηση	50
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Πρακτική (Τοποθέτηση)	100																			
Διαλέξεις	9																			
Σεμινάρια	45																			
Άσκηση Πεδίου	6																			
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	130																			
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	80																			
Καλλιτεχνική δημιουργία	30																			
Εργαστηριακή Άσκηση	50																			

		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
		Σύνολο Μαθήματος	450						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		Περιγραφή Methods of evaluation (for the module “The Project Method in the Kindergarten”): Field work (20%) Compulsory written work (80%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module “The Project Method in the Kindergarten”): Content: (40%) Structure: (20%) Critical thinking: (10%) Creative thinking:(10%) Language: (10%) Bibliography: (10%) Methods of evaluation (for the module “Tutorial on Hazards and Accidents”): Compulsory Written Examination--Multiple Choice Test (75%) Required Field Exercise (25%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module “Tutorial on Hazards and Accidents”): Accuracy and completeness of answers, proper use of terminology, relevance to the topic (100%) Methods of evaluation (for the module “Organization and Management of the Educational Unit”): Participation (30%) Groupwork (50%) Presentation of groupwork (20%) Specifically-defined evaluation criteria (for the module “Organization and Management of the Educational Unit”): Participation (40%) Lab (30%) Project (30%) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών <table><tr><td>Έκθεση / Αναφορά</td><td>60</td></tr><tr><td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>20</td></tr><tr><td>Γραπτή Εργασία</td><td>20</td></tr></table>		Έκθεση / Αναφορά	60	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	20	Γραπτή Εργασία	20
Έκθεση / Αναφορά	60								
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	20								
Γραπτή Εργασία	20								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ) Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. Γ. (2024). Η σχέση σχολείου, οικογένειας και κοινότητας: Κοινωνικο-παιδαγωγικές και αναπτυξιακές διαστάσεις για τη γονική εμπλοκή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Gutenberg. Κακανά, Δ.-Μ., & Σιμούλη, Γ. (Επιμ.). (2008). Η προσχολική εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές. Επίκεντρο. Helm H J., Katz L. (2002). Μέθοδος project και προσχολική εκπαίδευση. Μικροί ερευνητές, Αθήνα, Μεταίχμιο. Μουμουλίδου Μ., (2006). Η παιδαγωγική του σχεδίου εργασίας στην προσχολική εκπαίδευση. Θεωρητικό πλαίσιο και πράξη, Αθήνα, Τυπωθήτω – Δαρδανός.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία -Αυγητίδου, Σ. (2008). Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές, εκδ. Gutenberg. Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (2016) (επιμ.). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν,

παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg.

Γκούρτσας, Ν.Β. (2013). Πρώτες Βοήθειες. Μύθοι και πραγματικότητα, Αθήνα:Δισιγμα.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί-Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΔΕΠΠΣ (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΦΕΚ 303 και 304/13-3-2003, Τόμοι Α' & Β'. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

Helm H J., Katz L. (2002). Μέθοδος project και προσχολική εκπαίδευση. Μικροί ερευνητές, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Κοκκίδου, Μ. (2014). Η εμπύχωση στη Διδασκαλία-Μάθηση, Αθήνα, faggoto books.

Κοσσυβάκη, Φ. (2003). Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στο Μετανεωτερικό Σχολείο: Προσδοκίες, Προοπτικές Όρια, Gutenberg.

Ματσαγγούρας Η. (2007). Στρατηγικές Διδασκαλίας, Τ. 'Β, Gutenberg.

Μουμουλίδου Μ., (2006). Η παιδαγωγική του σχεδίου εργασίας στην προσχολική εκπαίδευση. Θεωρητικό πλαίσιο και πράξη, Αθήνα, Τυπωθήτω – Δαρδανός.

Μουμουλίδου, Μ. (2015). Πρακτικές διδασκαλίας-μάθησης στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Gutenberg

Ντολιοπούλου Ε. (2000). Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός.

Ντολιοπούλου Ε. (2001). Σύγχρονες τάσεις της Προσχολικής Αγωγής, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γ. Δαδρανός.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. <http://ebooks.edu.gr/new/>

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. 1ο & 2ο Μέρος. <http://ebooks.edu.gr/new/>

Ρεκαλίδου, Γ. (2016). Η αξιολόγηση στην τάξη του νηπιαγωγείου. Τι, γιατί και πώς;, Αθήνα, Gutenberg.

St.John Ambulance,St.Andrew's Ambulance, British Red Cross. (2010). Πρώτες βοήθειες: Οδηγός αντιμετώπισης ατυχημάτων στο σπίτι, την εργασία και τις διακοπές, Ιατρικές εκδόσεις Λίτσας.

Παπαδόπουλος Ν.:(2019) Σημειώσεις διδάσκοντα

Δαλούκα Ζ.:(2019) Σημειώσεις διδάσκουσας

Σχεδιασμός - εφαρμογή - αξιολόγηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ28Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχεδιασμός - εφαρμογή - αξιολόγηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ειδίκευσης ή Κατεύθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις Καλή γνώση του γνωστικού αντικειμένου "Διαπολιτισμική Εκπαίδευση"		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Με τη δήλωση του μαθήματος ο φοιτητής αποκτά πρόσβαση στο e-class		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την ολοκλήρωση της παρακολούθησης ο φοιτητής αναμένεται να: - μπορεί να αναφέρει τα βασικά βήματα (νομοθεσία) που ακολούθησε η ελληνική πολιτεία αναφορικά με την εκπαίδευση πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών από το 1990 και εξής

- μπορεί να παρουσιάσει βασικά κριτήρια αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης για τάξεις με πολιτισμικά ποικίλο μαθητικό πληθυσμό ή με μαθητικό πληθυσμό που διαφέρει πολιτισμικά από τον κυρίαρχο
- να μπορεί να αναφερθεί στα 4 μεγάλα προγράμματα "διαπολιτισμικής εκπαίδευσης που εφρμόστηκαν στην Ελλάδα από το 1997 και εξής
- να μπορεί να παρουσιάσει κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικού υλικού, τρόπο χρήσης και τρόπο αξιολόγησης (στο πλαίσιο μια συγκεκριμένης στοχοθεσίας) σε τάξεις με μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα κινείται στην ευρύτερη περιοχή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Σκοπός του είναι η καλλιέργεια αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και κριτικής σκέψης, και στόχος η συγκρότηση ενός στοιχειώδους σώματος γνώσεων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για να κατανοηθεί ο σχεδιασμός και υλοποίηση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής παρέμβασης. Κατά την διάρκεια του μαθήματος οι συμμετέχοντες προβαίνουν: αφ' ενός σε συγκριτική μελέτη μοντέλων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και σε μελέτη διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ευρωπαϊκό, σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο δίνοντας έμφαση σε ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω

- Στην ανάλυση της πολιτικής συγκυρίας εντός της οποίας αποφασίζεται και υλοποιείται το πρόγραμμα
- Στην ανάλυση περιεχομένου της «περί διαπολιτισμικότητας» ρητορικής (διακηρύξεις πολιτικών, στελεχών της διοίκησης και σχετική νομοθεσία)
- Στην καταγραφή και ερμηνεία των στάσεων των εμπλεκόμενων μερών (διοίκηση της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές, τοπικές κοινωνίες κ.λπ.)
- Στον τρόπο εφαρμογής και αξιολόγησης των προγραμμάτων και στα αποτελέσματα που διαπιστώνεται πως έχουν, σε συνάρτηση με τις αρχικές στοχεύσεις.

Ιδιαίτερο χώρο καταλαμβάνει η μελέτη προγραμμάτων δίγλωσσης εκπαίδευσης κυρίως σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μελέτη προγραμμάτων που επικεντρώνονται σε παιδιά Ρομά και σε παιδιά Μουσουλμάνων. Αφ' ετέρου, οι συμμετέχοντες προβαίνουν σε ανάλυση υπάρχοντος υλικού, κυρίως παιδικά παραμύθια κατάλληλα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας με θέμα τον (πολιτισμικά) "διαφορετικό" και στην συνέχεια, στην αξιολόγησή του και σε προτάσεις για το αν και πώς αυτό το υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί σε προγράμματα μέσα στη τάξη

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή χρήση ppt, e-class ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτητές								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εργαστηριακή Άσκηση	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Εργαστηριακή Άσκηση	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Η αξιολόγηση γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Από το 3ο μάθημα και μετά, κάθε φοιτητής παρουσιάζει ένα κομμάτι εργασίας που του έχει ανατεθεί και έχει κάνει μέσα στην εβδομάδα (μελέτη και παρουσίαση υλικού, μελέτη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού προγράμματος κλπ). Στην αξιολόγηση μετέχουν και όλοι οι φοιτητές. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>100</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- ΟΕΠΕΚ, 2008, Κριτήρια αξιολόγησης και αξιοποίησης εκπαιδευτικού υλικού αναρτημένο στο http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/3460/1024.pdf
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Καρακίτσιος, Α., Διαπολιτισμικές αναγνώσεις παιδικών βιβλίων πολιτισμικής διαφορετικότητας Μάγος, Κ., Κριτήρια για την αξιολόγηση της καταλληλότητας του παιδικού βιβλίου σε σχέση με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση

Ζητήματα Κοινωνικής Παιδαγωγικής και Καινοτόμες Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ48Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Κοινωνικής Παιδαγωγικής και Καινοτόμες Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430498/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) περιγράψουν τις βασικές συνιστώσες που αφορούν σε σημαντικά κοινωνικοπαιδαγωγικά θέματα στην εκπαίδευση
--

- 2) προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά των κοινωνικοπαιδαγωγικών μεθόδων για την προσέγγιση ποικίλων κοινωνικοπαιδαγωγικών ζητημάτων
- 3) αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τη σημασία της καινοτομίας και δημιουργικότητας στο πλαίσιο των κοινωνικοπαιδαγωγικών παρεμβάσεων
- 4) αναλύουν τις διαστάσεις των κοινωνικοπαιδαγωγικών ζητημάτων σε σχέση με τους σκοπούς και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης
- 5) αναπτύσσουν, υλοποιούν και αξιολογούν εκπαιδευτικά προγράμματα πρόληψης ή παρέμβασης ή/και ερευνητικούς σχεδιασμούς σε πλαίσια τυπικής/μη τυπικής/άτυπης εκπαίδευσης
- 6) αναγνωρίζουν τη σύνδεση ανάμεσα στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση και την αγορά εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές μια εις βάθος κατανόηση των βασικών κοινωνικοπαιδαγωγικών ζητημάτων, κατά βάση σε σχέση με την προσχολική εκπαίδευση. Η φύση και η λειτουργία των ζητημάτων αυτών αναλύονται στο πλαίσιο της συστημικής θεωρίας και αξιοποιώντας ερευνητικά ευρήματα ακολουθώντας μια διεπιστημονική προσέγγιση. Αξιοποιούνται οι αρχές, οι μεθοδολογικές στρατηγικές και τεχνικές στο χώρο της κοινωνικής παιδαγωγικής για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης, δίνοντας έμφαση στις αρχές και τα βήματα του στρατηγικού σχεδιασμού και της έρευνας δράσης/lesson study. Με βάση τα ενδιαφέροντα των φοιτητών, επιλέγονται συγκεκριμένα ζητήματα τα οποία οι φοιτητές σε μικρές ομάδες επεξεργάζονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και στο πλαίσιο των εργαστηρίων του μαθήματος με στόχο να σχεδιάσουν ή και να εφαρμόσουν καινοτόμες δράσεις σε πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης ή να διερευνήσουν ένα κοινωνικοπαιδαγωγικό ζήτημα. Στο τέλος του μαθήματος, παρουσιάζουν το πρόγραμμα δράσεων της ομάδας και λειτουργούν αναστοχαστικά με βάση κριτήρια που αφορούν i. το πρόγραμμα παρέμβασης/πρόληψης [σχεδιασμός, αποτελεσματικότητα, κοινωνικοπαιδαγωγικός χαρακτήρας (ενότητα θεωρίας-έρευνας-πράξης)] και ii. τη συμμετοχή και αλληλεπίδραση στην ομάδα.

Ενότητες Μαθήματος

1. Βασικά κοινωνιοπαιδαγωγικά ζητήματα με έμφαση στην προσχολική εκπαίδευση.
2. Χαρτογράφηση πεδίου, σύνδεση με θεωρία και έρευνα.
3. Εξοικείωση με την έννοια και τη μεθοδολογία του service-based learning.

4. Παρουσίαση αναγκών κοινότητας και φοιτητών μέσα από διερευνητική προσέγγιση και διαμόρφωση του ειδικού περιεχομένου του μαθήματος.
5. Σημασία και αναγκαιότητα εφαρμογής προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης.
6. Χαρακτηριστικά και αξιολόγηση καινοτόμων προγραμμάτων.
7. Μεθοδολογικές στρατηγικές και τεχνικές στο πλαίσιο της κοινωνικοπαιδαγωγικής σκέψης και πρακτικές εφαρμογές.
8. Εις βάθος ανάλυση συγκεκριμένων ζητημάτων/προβλημάτων και προτάσεις ανάπτυξης καινοτόμων δράσεων (σύνδεση θεωρίας-έρευνας-πράξης)
9. Εστιασμένα σεμινάρια στη βάση των ειδικών θεμάτων ενδιαφέροντος
10. Εστιασμένα σεμινάρια στη βάση των ειδικών θεμάτων ενδιαφέροντος
11. Υποστήριξη και ανατροφοδότηση φοιτητών
12. Υποστήριξη και ανατροφοδότηση φοιτητών
13. Αναστοχασμός-αξιολόγηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Άσκηση Πεδίου	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Άσκηση Πεδίου	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Έκθεση / Αναφορά Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2023). Πως τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο. Παπαζήσης
 Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2021). Κοινωνική Παιδαγωγική-Θεωρία και Πράξη. Παπαζήσης
 Πεντέρη, Ε. & Πετρογιάννης, Κ. (2024). Η σχέση σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Κοινωνικοπαιδαγωγικές και αναπτυξιακές
 διαστάσεις για τη γονική εμπλοκή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Δαρδανός.
 Αγγελίδης, Π. & Μαυροειδής, Γ. (2004) (Επιμ.). Εκπαιδευτικές καινοτομίες για το σχολείο του μέλλοντος (Τόμος Α). Αθήνα:
 Τυποθήτο/Δαρδανός.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2023). Πως τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο. Παπαζήσης
 Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2021). Κοινωνική Παιδαγωγική-Θεωρία και Πράξη. Παπαζήσης
 Πεντέρη, Ε. & Πετρογιάννης, Κ. (2024). Η σχέση σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Κοινωνικοπαιδαγωγικές και αναπτυξιακές
 διαστάσεις για τη γονική εμπλοκή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία. Δαρδανός.
 Αγγελίδης, Π. & Μαυροειδής, Γ. (2004) (Επιμ.). Εκπαιδευτικές καινοτομίες για το σχολείο του μέλλοντος (Τόμος Α). Αθήνα:
 Τυποθήτο/Δαρδανός.
 Ευαγγέλου, Ο. & Κάντζου, Ν. (2008). Διαδίκτυο και διαπολιτισμική εκπαίδευση. Διαδικτυακές διαθεματικές δραστηριότητες για το
 δημοτικό σχολείο. Αθήνα: Ταξιδευτής.
 Chauvel, D. (2011). Leading issues in innovation research. UK: Academic Publishing International.
 Γιαννακάκη, Μ. Σ. (2005). Η εφαρμογή καινοτομιών στη σχολική μονάδα. Στο Α. Καψάλης (Επιμ.), Οργάνωση και διοίκηση σχολικών
 μονάδων (σσ. 243-270). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
 O'Farrelly, C. A Booth, Tatlow-Golden, M., & Barker, B. (2020). Reconstructing readiness: Young children's priorities for their early
 school adjustment. Early Childhood Research Quarterly, 50(2), 3-16.
 O'Farrelly, C. (2020). Bringing young children's voices into programme development, randomized controlled trials and other unlikely
 places. Children & Society, 00, 1– 14. <https://doi.org/10.1111/chso.12390>
 Blair, C., McKinnon, R.D., & Daneri, M.P. (2018). Effect of the tools of the mind kindergarten program on children's social and
 emotional development. Early Childhood Research Quarterly, 43, 52-61, 10.1016/j.ecresq.2018.01.002
 Denham, S.A., Bassett, H.H., Way, E., Kalb, S., Warren-Khot, H., & Zinsner, K. (2014). "How would you feel? What would you do?"
 Development and underpinnings of preschoolers' social information processing. Journal of Research in Childhood Education, 28, 182-
 202. 10.1080/02568543.2014.883558
 Newton, L.D., Newton, D.P. (2014). Creativity in 21st-century education. Prospects, 44, 575–589. <https://doi.org/10.1007/s11125-014-9322-1>
 Carida, H. (2011). Planning and implementing an educational programme for the smooth transition from kindergarten to primary
 school: The Greek project in all-day kindergartens. The Curriculum Journal, 22(1), 77-92. DOI: 10.1080/09585176.2011.550800
 Szecsi, T. (2008). Teaching strategies: Creative drama in preschool curriculum: Teaching strategies implemented in Hungary. Childhood
 Education, 85(2), 120-124, DOI: 10.1080/00094056.2009.10523078
 Θωίδης, Ι. (2007). Εμπύχωση: Κοινωνικοπολιτιστική, κοινωνικοεκπαιδευτική δράση στο σχολείο και στον ελεύθερο χρόνο.
 Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού, 7, 41-58.
 Sawyer, R. (2006). Educating for innovation. Thinking Skills and Creativity, 1, 41–48.
 Saracho, O. & Spodek, B. (2003) Recent trends and innovations in the early childhood education curriculum. Early Child Development
 and Care, 173(2-3), 175-183.
 DOI: 10.1080/0300443030303095
 Penderi, E., & Tsioumis, K. (2009). A multifaceted, partnership model for preparing and implementing museum field trips for
 kindergarten children. Proceedinigs OMEP, European Regional Conference 2009 "Current Issues in Preschool Education in Europe.
 Syros - Greece. Syros. OMEP.
 Hansson, P., & Öhman, J. (2022). Museum education and sustainable development: A public pedagogy. European Educational Research
 Journal, 21(3), 469-483. <https://doi.org/10.1177/14749041211056443>

Η Παιδαγωγική του STEM

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ49Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Παιδαγωγική του STEM		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU196/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητρίες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση: Να γνωρίσουν τον προβληματισμό, την ιστορία, την εξέλιξη και την σύγχρονη αντίληψη για το STEM στην προσχολική εκπαίδευση

- Να αναγνωρίζουν το STEM ως μια ολοκληρωμένη παιδαγωγική προσέγγιση για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας
- Να σχεδιάζουν και να αξιολογούν δραστηριότητες και παρεμβάσεις του STEM υιοθετώντας αναπτυξιακά κατάλληλες προσεγγίσεις
- Να εντάσσουν και να εναρμονίζουν την παιδαγωγική του STEM μαζί με άλλες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε τρεις ενότητες.

Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζεται η ιστορία των ιδεών που οδήγησαν στον προβληματισμό, την συζήτηση, την διερεύνηση και την υιοθεσία του ακρωνυμίου STEM. Παρουσιάζονται οι λόγοι οι οποίοι οδήγησαν στην αναζήτηση ολοκληρωμένης εκπαιδευτικής προσέγγισης ως προς τα αντικείμενα που απαρτίζουν το STEM.

Στην δεύτερη ενότητα εξετάζονται αναλυτικά τα παιδαγωγικά ζητήματα που αφορούν την ενοποίηση των αντικειμένων του STEM και θεμελιώνεται η υπεροχή της ενοποιημένης προσέγγισης επιστημολογικά και παιδαγωγικά.

Στην τρίτη ενότητα παρουσιάζονται, αναλύονται και αξιολογούνται παραδείγματα STEM από διαφορετικές προσεγγίσεις όπως η μεθοδολογία επίλυσης προβλήματος, ο σχεδιασμός, η κατασκευή, και η διερευνητική/ανακαλυπτική διαδικασία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	135
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

Η αξιολόγηση βασίζεται στην εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας που αφορά τον σχεδιασμό μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης STEM στην τυπική ή άτυπη προσχολική εκπαίδευση. Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) Η αξιολόγηση της εργασίας βασίζεται στην :

- Πληρότητα του προτεινόμενου εκπαιδευτικού σχεδιασμού 30%
- Αυθεντικότητα και πρωτοτυπία των ιδεών 30%
- Εμβάθυνση στις έννοιες που πραγματεύεται το μάθημα 20%
- Βιβλιογραφία 10%
- Παρουσίαση 10%

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών

Ελληνικά
Αγγλικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)

Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εργασία

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

[https://service.eudoxus.gr/coursebooks/#:~:text=75487506,-\]%20Inspiring%20STEM%20Minds](https://service.eudoxus.gr/coursebooks/#:~:text=75487506,-]%20Inspiring%20STEM%20Minds)
[https://service.eudoxus.gr/coursebooks/#:~:text=91678201,-\]%20Cognition%2C%20Metacognition%2C%20and](https://service.eudoxus.gr/coursebooks/#:~:text=91678201,-]%20Cognition%2C%20Metacognition%2C%20and)

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Bagiati, A., & Evangelou, D. (2015). Engineering curriculum in the preschool classroom: the teacher's experience. *European Early Childhood Education Research Journal*, 23(1), 112-128.
- Bairaktarova, D., Evangelou, D., Bagiati, A., & Brophy, S. (2011). Early engineering in young children's exploratory play with tangible materials. *Children Youth and Environments*, 21(2), 212-235.
- Elizabeth A.C. Rushton & Heather King (2020) Play as a pedagogical vehicle for supporting gender inclusive engagement in informal STEM education, *International Journal of Science Education*, Part B, 10:4, 376-389, DOI: 10.1080/21548455.2020.1853270
- Evangelou, D. & Bagiati, A. (2019). Engineering in Early Learning Environments. In *STEM in Early Childhood Education: How Science, Technology, Engineering and Mathematics Strengthen Learning* edited by Lynn E. Cohen and Sandra Waite Stupiansky. Routledge.

•

Περιβαλλοντικά θέματα και η διδασκαλία τους

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ13Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντικά θέματα και η διδασκαλία τους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430517/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: • διαθέτουν το κατάλληλο θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση βασικών περιβαλλοντικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που σχετίζονται με την ατμόσφαιρα, καθώς και των σχέσεων αλληλεπίδρασης μεταξύ φυσικών και

ανθρωπογενών παραγόντων.

- κατανοούν τις βασικές αρχές της αειφορίας, της περιβαλλοντικής διαχείρισης του περιβάλλοντος και της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, αναγνωρίζοντας τη σύνδεσή τους με την ποιότητα ζωής και τις κοινωνικές ανισότητες.
- αναλύουν τις αιτίες, τους μηχανισμούς και τις επιπτώσεις σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων, αξιοποιώντας συστημική και κριτική σκέψη.
- αξιολογούν τον ρόλο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας και των επιλογών του σύγχρονου τρόπου ζωής στη διαμόρφωση της περιβαλλοντικής ποιότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.
- αναπτύσσουν δεξιότητες σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την εκπαίδευση για την αειφορία στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.
- συνδέουν τις γνώσεις τους για τα περιβαλλοντικά και ατμοσφαιρικά ζητήματα με τον σχεδιασμό κατάλληλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δράσεων, αξιοποιώντας σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις, μοντέλα διδασκαλίας και κατάλληλα διδακτικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την κατανόηση, προσέγγιση και διδακτική αξιοποίηση περιβαλλοντικών ζητημάτων στο πλαίσιο της αειφορίας. Το μάθημα συμβάλλει στην ανάπτυξη περιβαλλοντικού και κλιματικού γραμματισμού, μέσω της κατανόησης βασικών εννοιών και διεργασιών που σχετίζονται με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, της ανάλυσης σύγχρονων περιβαλλοντικών και κλιματικών ζητημάτων και της ανάπτυξης δεξιοτήτων για τη διδακτική τους προσέγγιση στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται βασικές έννοιες που αφορούν το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και οι σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ φυσικών συστημάτων και ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Τα περιβαλλοντικά ζητήματα προσεγγίζονται μέσα από βιωματικές και διερευνητικές δραστηριότητες κατάλληλες για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις, τις αντιλήψεις και τις εμπειρίες των παιδιών. Εξετάζονται σύγχρονα περιβαλλοντικά και ατμοσφαιρικά ζητήματα, όπως η υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων, η απώλεια βιοποικιλότητας, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ρύπανση των υδάτων, η διαχείριση αποβλήτων, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η υπερθέρμανση του πλανήτη, η εξασθένηση του στρώματος του όζοντος και η κλιματική αλλαγή, καθώς και οι κοινωνικές, οικονομικές

και πολιτικές διαστάσεις των ζητημάτων αυτών. Για την προσέγγιση των παραπάνω θεμάτων αναπτύσσονται και παρουσιάζονται κατάλληλες διδακτικές παρεμβάσεις για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, αξιοποιώντας σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις, μοντέλα διδασκαλίας και κατάλληλα διδακτικά εργαλεία.

Μάθημα 1: Εισαγωγή

- i. Η σύνδεση ανάμεσα στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την εκπαίδευση για την κλιματική αλλαγή
- ii. Έννοιες περιβάλλοντος, βιωσιμότητας, περιβαλλοντικού και κλιματικού γραμματισμού
- iii. Η σημασία της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
- iv. Παρουσίαση της δομής και των θεματικών ενοτήτων του μαθήματος

Μάθημα 2: Περιβαλλοντικά ζητήματα και εκπαίδευση για την αειφορία

- i. Σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα: γνώσεις, αντιλήψεις, στάσεις και συμπεριφορές, καθώς και τρόποι διαχείρισής τους
- ii. Περιβαλλοντική και κλιματική δικαιοσύνη – κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις των περιβαλλοντικών προβλημάτων
- iii. Ο ρόλος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην ανάπτυξη περιβαλλοντικού και κλιματικού γραμματισμού και κριτικής σκέψης

Μάθημα 3: Οικολογία και Βιοποικιλότητα – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Βασικές έννοιες οικολογίας, οικοσυστήματα και σχέσεις αλληλεπίδρασης στους φυσικούς οργανισμούς
- ii. Βιοποικιλότητα, σημασία της διατήρησής της και ανθρώπινες επιδράσεις
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 4: Αειφορία και βιώσιμη ανάπτυξη – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Έννοια της αειφορίας και διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης
- ii. Αειφόρο σχολείο και αειφόρες πόλεις
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 5: Ρύπανση και κυκλική οικονομία – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Πηγές και μορφές ρύπανσης του περιβάλλοντος
- ii. Αρχές κυκλικής οικονομίας, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 6: Ρύπανση υδάτων – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Αίτια και επιπτώσεις της ρύπανσης των υδάτινων πόρων
- ii. Η σημασία του νερού για τα φυσικά οικοσυστήματα και την ανθρώπινη ζωή
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 7: Ατμοσφαιρική ρύπανση – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Αίτια και επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- ii. Σύνδεση ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ποιότητας αέρα και υγείας
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 8: Στερεά και υγρά απόβλητα – Διαχείριση απορριμμάτων

- i. Παραγωγή αποβλήτων και επιπτώσεις στο περιβάλλον
- ii. Πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ορθολογική διαχείριση απορριμμάτων
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 9: Φαινόμενο του θερμοκηπίου – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Το φυσικό φαινόμενο του θερμοκηπίου και η ενίσχυσή του από ανθρωπογενείς παράγοντες
- ii. Σύνδεση με την ενεργειακή κατανάλωση και τις ανθρώπινες δραστηριότητες
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 10: Υπερθέρμανση του πλανήτη – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Αίτια και επιπτώσεις της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη
- ii. Σύνδεση υπερθέρμανσης του πλανήτη με την κλιματική αλλαγή
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 11: Το πρόβλημα του όζοντος – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Η σημασία του στρώματος του όζοντος και η εξασθένησή του
- ii. Ανθρώπινες δραστηριότητες και περιβαλλοντικές επιπτώσεις
- iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

Μάθημα 12: Κλιματική αλλαγή και πολιτικές μετριασμού – Ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων

- i. Κλιματική αλλαγή – αιτίες, επιπτώσεις και κοινωνικές διαστάσεις
 - ii. Πολιτικές και πρακτικές μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
 - iii. Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων
- Μάθημα 13: Ανασκόπηση και ανακεφαλαίωση του μαθήματος
- i. Ανακεφαλαίωση βασικών εννοιών και περιβαλλοντικών ζητημάτων
 - ii. Συζήτηση και αξιολόγηση των διδακτικών προσεγγίσεων και δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακή Άσκηση</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Εργαστηριακή Άσκηση	13	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	26												
Εργαστηριακή Άσκηση	13												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	46												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γραπτή εξέταση: ερωτήσεις σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (70 %). - Γραπτή εργασία: αφορά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη διδακτικού σεναρίου για την εκπαίδευση νηπίων σε έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών, τα οποία σχετίζονται με σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα, αξιοποιώντας εποικοδομητικές και διερευνητικές διδακτικές προσεγγίσεις, καθώς και κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και τεχνικές (20 %). - Εργαστηριακή εργασία: Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (βιωματικά εργαστήρια/δραστηριότητες (10%). Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό												

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	70
Γραπτή Εργασία	20
Εργαστηριακή Εργασία	10

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

α. Βιβλίο [33036770]: Γη. Ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης, Συγγραφείς: Γεωργόπουλος Αλέξανδρος, Νικολάου Κώστας, Δημητρίου Αναστασία, Γαβριλάκης Κώστας, Μπλιώνης Γιώργος Διαθέτης (Εκδότης): Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.
β. Βιβλίο [89512]: Τα παιδιά συμμετέχουν: Θεωρία και πρακτική της εμπλοκής παιδιών στην ανάπτυξη της κοινότητας και την φροντίδα του περιβάλλοντος, Συγγραφείς: Roger Hart, Διαθέτης (Εκδότης): Εκδόσεις Επίκεντρο Α.Ε.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Επίλυση Προβλήματος στα Μαθηματικά

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θ20Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επίλυση Προβλήματος στα Μαθηματικά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα - Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03277/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η ανάδειξη της 'επίλυσης προβλήματος' ως βάση των μαθηματικών έργων, καθώς συνιστά μια προσέγγιση που στοχεύει στην ενεργητική μάθηση των Μαθηματικών.

Οι φοιτήτριες/ές αναμένεται:

- να κατανοούν και να αξιοποιούν τα διάφορα μοντέλα ανάλυσης της επίλυσης προβλήματος στα Μαθηματικά
- να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν στρατηγικές επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων
- να εξοικειωθούν με την διδασκαλία των μαθηματικών μέσω επίλυσης προβλήματος
- να ενσωματώνουν ευρήματα διεθνών ερευνών σχετικά με την Επίλυση Μαθηματικού Προβλήματος στις διδακτικές τους πρακτικές
- να διερευνούν την προσωπική βιογραφία των μαθητών σε σχέση με την επίλυση προβλήματος στα Μαθηματικά
- να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού μαθηματικών δραστηριοτήτων επίλυσης προβλήματος με βάση τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα
- να παρατηρούν την τάξη (έρευνα πεδίου) και να παράγουν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα για την διερεύνηση ερωτημάτων σχετικά με την επίλυση προβλήματος στα Μαθηματικά

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη ικανοτήτων (των φοιτητριών/ών) λύσης και κατασκευής προβλημάτων στα μαθηματικά ώστε να σημειωθεί εξέλιξη στην διδασκαλία των Μαθηματικών στην υποχρεωτική εκπαίδευση και να διερευνηθούν θέματα της μαθηματικής παιδείας που αφορούν την Επίλυση Προβλήματος και παραμένουν ανοικτά.

Ειδικότερα, τα μαθήματα αναπτύσσονται ως εξής:

- 1: Τι είναι πρόβλημα και τι είναι μαθηματικό πρόβλημα; Νοηματοδοτήσεις επίλυσης προβλήματος στα Μαθηματικά
- 2: Μαθηματικά προβλήματα και η διαφοροποίησή τους από τις μαθηματικές ασκήσεις
- 3: Μελέτη-Παρουσίαση ερευνητικών εργασιών από τον χώρο της μαθηματικής εκπαίδευσης σε σχέση με θέματα επίλυσης προβλήματος στα Μαθηματικά: σταθμοί στην έρευνα για την επίλυση προβλήματος
- 4-5: Σταδιακή εξοικείωση με Μοντέλα Ανάλυσης μιας διαδρομής επίλυσης προβλήματος στα μαθηματικά, νεότερα μοντέλα επίλυσης προβλήματος στα μαθηματικά και σύνδεσή τους με τις θεωρίες μάθησης
- 6: Διερευνητική προσέγγιση θεματικών όπως η νοερή επιχειρηματολογία, ο έλεγχος, η διερεύνηση και ο πειραματισμός, η ανάκληση και η εφαρμογή της μαθηματικής γνώσης, η συσχέτιση επίλυσης προβλήματος στα μαθηματικά και απόδειξης, η κατασκευή

προβλήματος στα μαθηματικά

7: Μοντελοποίηση-μαθηματικοποίηση και επίλυση προβλημάτων με διαβαθμισμένη δυσκολία

8: Συναισθηματικοί παράγοντες και επίλυση προβλήματος στα μαθηματικά

9-10: Εξοικείωση με προγράμματα σπουδών των μαθηματικών. Αξιοποίηση της επίλυσης προβλήματος στα Προγράμματα Σπουδών των Μαθηματικών και σύνδεση με «καλές» διδακτικές πρακτικές επίλυσης προβλήματος

11-13: Ο ρόλος της επίλυσης προβλήματος στην διδασκαλία: Μελέτη διδασκαλιών των Μαθηματικών από τον χώρο της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (4-15). Παρακολούθηση αποσπασμάτων από βιντεοσκοπημένες διδασκαλίες Μαθηματικών και ανάλυση επεισοδίων επίλυσης προβλήματος, ερμηνεία και αναστοχασμός (προσέγγιση lesson study)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Στη διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούνται συστηματικά Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών για την υποστήριξη της μαθησιακής/ διδακτικής διαδικασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από ψηφιακές παρουσιάσεις και οπτικοακουστικό υλικό, ενώ το εκπαιδευτικό υλικό (σημειώσεις, επιστημονικά άρθρα, ασκήσεις και συμπληρωματική βιβλιογραφία) διατίθεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (eclass) του μαθήματος. Η επικοινωνία με τους φοιτητές πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος και του ιδρυματικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μέσω αυτών αναρτώνται ανακοινώσεις, οδηγίες για τις εργασίες, προθεσμίες και συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήματα και εργασίες ηλεκτρονικά και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόδοό τους στο μάθημα.																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Φροντιστήριο	10	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20	Άσκηση Πεδίου	20	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Εξετάσεις	26	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Φροντιστήριο	10																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20																
Άσκηση Πεδίου	20																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20																
Εξετάσεις	26																
Σύνολο Μαθήματος	135																

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτήτριες/ες συμμετέχουν σε: - Μελέτη & Ανάλυση βιβλιογραφίας - Εργαστηριακές ασκήσεις (e-portfolio) - Συγγραφή εργασίας για την υποστήριξη της άσκησης πεδίου και την ανάπτυξη επιστημονικών συζητήσεων στο μάθημα ή σε forum (e-portfolio) - Άσκηση πεδίου (σχεδιασμός-υλοποίηση-αναστοχασμός) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική <table data-bbox="718 649 1532 799"> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Έκθεση / Αναφορά</td><td>30</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	30	Γραπτή Εργασία	40	Έκθεση / Αναφορά	30
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό								
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	30								
Γραπτή Εργασία	40								
Έκθεση / Αναφορά	30								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Μαμωνά-Downs, Γ. & Παπαδόπουλος, Ι. (2017). Επίλυση Προβλήματος στα Μαθηματικά. ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ. Streefland, L. (2000). Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. LIBERAL BOOKS.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Ellerton, N. F., (2013). Engaging pre-service middle-school teacher-education students in mathematical problem posing: development of an active learning framework. Educational Studies in Mathematics, 83, 87-101. Liljedahl P., Santos-Trigo M., Malaspina U., Bruder R. (2016). Problem Solving in Mathematics Education. In: Problem Solving in Mathematics Education. ICME-13 Topical Surveys. Springer, Cham. Lesh, R. A. (2003). A models and modeling perspective on problem solving. In R. Lesh & H. Doerr (eds.), Beyond constructivism: Models and modeling perspectives on mathematics problem solving, learning, and teaching, (pp. 317-336). Lawrence Erlbaum. – Συναφή επιστημονικά περιοδικά Educational Studies in Mathematics (https://www.springer.com/journal/10649) International Electronic Journal of Mathematics Education (https://www.iejme.com/) Mathematics Education Research Journal (https://www.springer.com/journal/13394) Journal of Mathematics Teacher Education (https://www.springer.com/journal/10857) The mathematics educator (http://tme.journals.libs.uga.edu/index.php/tme/index) – Πρακτικά συνεδρίων EME (Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία) (http://www.hms.gr/) ENEΔIM (Ένωση Ερευνητών Διδακτικής Μαθηματικών) (http://www.enedim.gr/index.php/el/) ERME (European Society for Research in Mathematics Education) http://erme.site/cerme-proceedings-series/ PME (International Group for the Psychology of Mathematics Education) (http://www.igpme.org/annual-conference/)

Ιστορία νεοελληνικής εκπαίδευσης

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K01E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία νεοελληνικής εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU111/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Κεντρικός στόχος αυτού του μαθήματος είναι: Στόχος του μαθήματος είναι να διερευνηθούν τα σημαντικότερα θέματα της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης ώστε να μπορέσουν οι φοιτητές/τριες να συνδέουν βαθύτερα όλη την εξέλιξη των εκπαιδευτικών προβλημάτων που έχουν προκύψει στον ελλαδικό χώρο και να ερμηνεύουν τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- (1) συνδέουν βαθύτερα όλη την εξέλιξη των εκπαιδευτικών προβλημάτων που έχουν προκύψει στον ελλαδικό χώρο,
- (2) διερευνούν τα σημαντικότερα θέματα της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης,
- (3) ερμηνεύουν τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα,
- (4) γνωρίζουν τα ζητήματα που απασχόλησαν τη νεοελληνική εκπαίδευση,
- (5) γνωρίζουν τις «διαμάχες» που προέκυψαν στην εκπαίδευση,
- (6) γνωρίζουν τις σημαντικότερες παιδαγωγικές τους απόψεις που κυριάρχησαν,
- (7) ερμηνεύουν τα γεγονότα της εκπαίδευσης ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί,
- (8) μεταφέρουν στην σύγχρονη πραγματικότητα παιδαγωγικά δεδομένα προηγούμενων ετών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο συγκεκριμένο μάθημα μελετώνται διεξοδικά η κατάσταση της εκπαίδευσης στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, οι πρώτες προσπάθειες συστηματοποίησης ενός εκπαιδευτικού συστήματος από τον Ι. Καποδίστρια και τους Βαυαρούς, οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις (από το 1895 έως το 1998), οι παιδαγωγικές τάσεις και οι μέθοδοι διδασκαλίας που κυριάρχησαν στο ελληνικό σχολείο, το γλωσσικό ζήτημα, τα Αναλυτικά Προγράμματα, η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, προοδευτικές πρωτοβουλίες Ελλήνων παιδαγωγών κ.α.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Περιγραφή -

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	39
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35
Εξετάσεις	50
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	11
Σύνολο Μαθήματος	135

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Περιγραφή

-

Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών
Ελληνικά

Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική)
Διαμορφωτική

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων

Ποσοστό
100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Καραφύλλης Α., (2023), Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στο ελληνικό κράτος, εκδ. Τζιόλα, Θεσσαλονίκη

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Καραφύλλης Α. (2009), Ο θεσμός του επιθεωρητή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, εκδ. Κριτική, Αθήνα.

Θέματα ιστορία της εκπαίδευσης

Παιδαγωγικός Λόγος

Αντιτετράδια της εκπαίδευσης

Τα εκπαιδευτικά

History of Education

Φιλοσοφία της παιδείας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K17Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της παιδείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/EDU125/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- κατανοούν τις βασικές έννοιες διά των οποίων αρθρώνεται ο φιλοσοφικός λόγος περί παιδείας,

- γνωρίζουν τους κεντρικούς σταθμούς της ιστορίας της Φιλοσοφίας της Παιδείας,
- κατανοούν τη δημιουργική ουσία της παιδείας,
- διακρίνουν, κρίνουν και συζητούν, προκειμένου να διατυπώνουν αξιολογικές κρίσεις περί παιδείας,
- αναγνωρίζουν το γεγονός ότι η άσκηση του φιλοσοφείν επί του προβλήματος της παιδείας συνιστά συνθήκη για τη δημιουργία ενός κριτικά σκεπτόμενου, δηλαδή δημοκρατικού εκπαιδευτικού, ικανού να εμπνέει δημοκρατικά προγράμματα σπουδών,
- κατανοούν τη σχέση της φιλοσοφίας της παιδείας με την εκπαιδευτική πολιτική.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Η παιδεία ως φιλοσοφικό αντικείμενο.
- Η έννοια της παιδείας ως κουλτούρας.
- Σχέση της Φιλοσοφίας της Παιδείας με τη Φιλοσοφική Ανθρωπολογία.
- Παιδεία και Κοινωνία.
- Ο μετασχηματισμός του homo sapiens σε homo computans.
- Η διαφυγή της παιδαγωγικής σκέψης από την ιδεολογία.
- Η οντολογική συνθήκη της δυνατότητας της αυτονομίας.
- Η έννοια της παιδείας ως εκπαίδευσης.
- Σκοποί της εκπαίδευσης.
- Εκπαίδευση και γνώση.
- Εκπαίδευση και ήθος.
- Από τη φιλοσοφία της παιδείας στην εκπαιδευτική πολιτική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Ποσοστό 100								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Θεοδωροπούλου, Έλ., (επιμ.), Φιλοσοφία της παιδείας: Λόγοι, όψεις, διαδρομές, Πεδίο, Αθήνα, 2010. - Καρακατσάνης, Π., Φιλοσοφία της Παιδείας, Gutenberg, Αθήνα, 2015.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Θεοδωροπούλου, Έλ. Κείμενα Παιδείας. Η εγκοπή της Φιλοσοφίας της Παιδείας: Εισαγωγή, Ατραπός, Αθήνα, 2004. —, (επιμ.), Φιλοσοφία της παιδείας. Όψεις της πράξης, Πεδίο, Αθήνα, 2014. Καζεπίδης, Τ., Η φιλοσοφία της παιδείας, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1994. Καραφύλλης, Γ. Αξιολογία και παιδεία. Φιλοσοφική θεώρηση των αξιών στο χώρο της παιδείας, Τυπωθήτω, Αθήνα, 2005. Κουμάκης, Γ., Φιλοσοφία της παιδείας, τχ. Α', Αθήνα, 1993. —, Φιλοσοφία της παιδείας, τχ. Β', Σύγχρονοι προβληματισμοί. Δοκίμια και μελέτες, Ιωάννινα, 1991. —, Φιλοσοφία της παιδείας, τχ. Γ', Οι σκοποί της αγωγής. Δοκίμια και μελέτες, Ιωάννινα, 1993. —, Σύγχρονα προβλήματα και παιδεία. Ι) Προσανατολισμός των νεότερων συνειδήσεων, «Αναζητήσεις και αδιέξοδα», Αθήνα, 1993.

—, Φιλοσοφικά ρεύματα και παιδεία, Ιωάννινα, 1998.

Mueller, G., Η φιλοσοφία της παιδείας, μτφρ. Λ. Μπαρτζελιώτης, Αθήναι, χ.χ.

Παπανούτσος, Ευάγγ. Φιλοσοφία και παιδεία, Ίκαρος, Αθήνα, 1990.

Πολυχρονόπουλος, Π., Φιλοσοφία της παιδείας. Το υπόβαθρο της εκπαιδευτικής πολιτικής, Παιδαγωγία, Αθήνα, 1992.

Τζαβάρας, Γ. Προβλήματα φιλοσοφίας της παιδείας, Ιδιωτική έκδοση, 2000.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Philosophy of Education

Studies in Philosophy and Education

Educational Philosophy and Theory

Journal of Philosophy and History of Education

Philosophy of Education

Philosophical Inquiry in Education

Penser l' Education

Critical and Creative Thinking

Thinking. The Journal of Philosophy for Children

Οπτικός γραμματισμός

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K41E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οπτικός γραμματισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430444/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - γνωρίσουν βασικές έννοιες που σχετίζονται με το πεδίο του Οπτικού Γραμματισμού - αναλύουν, ερμηνεύουν και να εξετάζουν κριτικά οπτικές πληροφορίες, όπως, επίσης να

δημιουργούν οι ίδιοι/ες οπτικό υλικό

- αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις ώστε να κατανοούν και να αναλύουν τα πολλαπλά επίπεδα εικονικών αναπαραστάσεων (διαφήμιση, τηλεόραση, social media, κινηματογράφο, ντοκιμαντέρ, αφίσα, παιδικό σχέδιο, εικονογραφημένα βιβλία κα.)
- σύνδεσουν γνώση και πράξη μέσα από συναφείς εφαρμογές και βιωματικές τεχνικές κατανόησης, αξιολόγησης και αναστοχασμού
- έρθουν σε επαφή με πρακτικές για την καλλιέργεια του Οπτικού Γραμματισμού και να αναπτύξουν ικανότητα εφαρμογής των παραπάνω στο χώρο της εκπαίδευσης προσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Φιλοσοφικές αφετηρίες του οπτικού γραμματισμού: Η αλληγορία του Σπηλαίου και οι πρώιμες θεωρητικές προσεγγίσεις της εικόνας.
2. Προσδιορίζοντας την εικόνα. Είδη εικόνων. Ιστορικότητα της εικόνας.
3. Η εικόνα ως κείμενο. Σχέσεις, όρια και διασυνδέσεις μεταξύ εικόνας και γραπτού λόγου.
4. Οπτικός πολιτισμός / Οπτικός Γραμματισμός: Η εμπειρία του παιδιού σε έναν κόσμο διαμορφωμένο από εικόνες.
5. Χρήσεις και ιδεολογικές διαστάσεις της εικόνας: Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις· αναπαραστάσεις φύλου, κοινωνικής τάξης, εθνοτικής ταυτότητας, ηλικίας και ικανότητας.
6. Προσωπική φωτογραφία και οπτική αφήγηση: Η εικόνα ως φορέας μνήμης και προσωπικής ιστορίας.
7. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάλυσης και ερμηνείας της εικόνας.
8. Νέες Τεχνολογίες και ψηφιακά μέσα: η εξέλιξη στην παραγωγή και διάχυση των εικόνων. Media and Information Literacy (MIL)
9. Παιδαγωγική αξιοποίηση της εικόνας: Καλές πρακτικές και προτάσεις εφαρμογής στην Προσχολική Εκπαίδευση.
10. Αναπαραστάσεις παιδιών στην Τέχνη, τη Φωτογραφία, τον Κινηματογράφο.
11. Τα παιδιά ως φωτογράφοι και δημιουργοί εικόνων. Παιδική φωτογραφία και δημιουργικές πρακτικές οπτικής έκφρασης.
12. Προβολή, σχολιασμός και ανάλυση τεκμηρίων: διαφήμιση, έργα τέχνης, παιδικό σχέδιο, εικονογραφημένα αναγνώσματα για παιδιά, ταινίες για παιδιά (μυθοπλαστικές/ τεκμηρίωσης).
13. Ασκήσεις βιωματικής κατανόησης, αξιολόγησης και αναστοχασμού γύρω από εικόνες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. - Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση - Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Διαδραστική διδασκαλία	46	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	50	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Διαδραστική διδασκαλία	46										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	50										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με παρουσίαση και κατάθεση προσωπικού ατομικού φακέλου portfolio. Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Άλλη / Άλλες										

Ποσοστό
100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Επιλογές Συγγραμμάτων: Βιβλίο [143550858]: Βιβλία σε κίνηση: Booktrailers, γραμματισμοί και εκπαίδευση, Μαρέττα Σιδηροπούλου Βιβλίο [59360816]: Παιδικό Σχέδιο, Κούβου Ουρανία Βιβλίο [68373447]: Εικόνες της παιδικής ηλικίας στη μεγάλη οθόνη, Γουλής Δημήτρης
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Arnheim R., 2007. Οπτική Σκέψη. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Barthes R., 1988. Εικόνα-Μουσική-Κείμενο. Μτφ. Γ. Σπανός, Αθήνα: Πλέθρον.

- Benjamin W., 1978. «Συνοπτική Ιστορία της Φωτογραφίας», στο Δοκίμια για την Τέχνη, μτφ: Δ. Κούρτοβικ, Αθήνα: Κάλβος.
- Berger J., 1986. Η Εικόνα και το Βλέμμα. Μτφ. Ζ. Κονταράτου. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Blake Q., 2001. Tell Me A Picture: Adventures In Looking At Art. London: National Gallery Company.
- Cope B., Kalantzis M., Στελλάκης Ν., & Αρβανίτη Ε., 2019. Γραμματισμοί, Μια παιδαγωγική διαφοροποιημένου σχεδιασμού και πολυτροπικών νοηματοδοτήσεων. Μτφ. Γ.Χρηστίδης, Αθήνα: Κριτική.
- Γουλής, Δ., 2016. Εικόνες της παιδικής ηλικίας στη μεγάλη οθόνη, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Δουλκέρη, Τ. 1997. Η εικόνα του παιδιού στη Ελληνική τηλεόραση και στον Ελληνικό τύπο. Αθήνα: Gutenberg.
- Hailey D., Miller A., Yenawine P., 2015. "Understanding Visual Literacy: The Visual Thinking Strategies Approach". In: Baylen D., D'Alba A. (eds) Essentials of Teaching and Integrating Visual and Media Literacy. Springer, Cham.
- Hall, S. (ed.), 1997. Representation, Cultural Representations and Signifying Practices. London: SAGE & The Open University.
- Ηλιοπούλου Ε, 2022. Οπτικός Αλφαριθμητισμός. Η Εικόνα ως εργαλείο ανάπτυξης κοινωνικών, συναισθηματικών και γνωστικών δεξιοτήτων. Αθήνα: Προπομπός.
- Kress, G. & Van Leeuwen, T., 2010. Η ανάγνωση των εικόνων: η γραμματική του οπτικού σχεδιασμού, Αθήνα: Επίκεντρο.
- Kress, G., 2003. Literacy in the New Media Age. Abingdon: Routledge.
- Kress, G., 2012. Multimodality: A social semiotic approach to contemporary communication. Abingdon: Routledge.
- Κακάμπουρα Ρ. & Κασσαβέτη Ο., 2018. Οπτική εθνογραφία και εκπαίδευση: θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές προτάσεις. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Λαμνή Κ., 2019. Η τέχνη στην καλλιέργεια και ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού και του προφορικού λόγου του νηπίου στην προσχολική αγωγή. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη
- Sidiropoulou M., 2023. Beyond Text: The Photo-Essay as an Innovative Visual Research Method, Journal of Regional Socio-Economic Issues (JRSEI), Volume 13, Issue 2, June 2023
- Σβαλίκου Χ., 2011. Η ερμηνεία της εικόνας ως σημείου της οπτικής επικοινωνίας, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Sontag, S., 1993. Περί φωτογραφίας. Μτφ. Η.Παπαϊωάννου, Αθήνα: Εκδόσεις Φωτογράφος.
- Van Leeuwen, T. & Jewitt, C. (επιμ.) 2001. The Handbook of Visual Analysis. London: Sage Publications.
- Χοντολίδου, Ε., 1999. «Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας» στο Γλωσσικός Υπολογιστής, Περιοδική Έκδοση του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τη Γλώσσα και τη Γλωσσική Αγωγή, 1 (1), σελ: 115-117.
- Wilson, C., 2012. "Media and Information Literacy: Pedagogy and Possibilities". Comunicar, 20(39): 15-24.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Visual Culture, SAGE Publishing (2002- current)

Journal of Visual Literacy, Taylor & Francis (1989 - current)

Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της συγγένειας και της οικογένειας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	K42E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις της συγγένειας και της οικογένειας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430486/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) Κατανοούν βασικές θεωρίες και τρόπους εθνογραφικής καταγραφής που σχετίζονται με τη μελέτη της συγγένειας και της οικογένειας

- 2) Αναγνωρίζουν τις πολλαπλές μορφές οργάνωσης των συγγενειακών/οικογενειακών σχέσεων και συγκρότησης του οικιακού χώρου σε διαφορετικά κοινωνικά, πολιτισμικά και ιστορικά συμφραζόμενα
- 3) Αντιλαμβάνονται την πολιτισμική ποικιλομορφία εννοιών όπως οικογένεια, οικιακή ομάδα, γάμος, καταγωγή, συγγένεια, μητρότητα, πατρότητα κλπ.
- 4) Διακρίνουν παλαιότερες και σύγχρονες μορφές συγγένειας
- 5) Αναγνωρίζουν διαφορετικές μορφές συγγένειας και να συνδέουν τη συγγένεια με άλλα πεδία της κοινωνικής ζωής (εκπαίδευση, εργασία, κατανάλωση, θρησκεία, ιατρική, πολιτική, κ.α.)
- 6) Ερμηνεύουν σχέσεις και διεργασίες που επιτελούνται εντός της οικογένειας και των συγγενειακών δικτύων και να αναλύουν τις επιδράσεις τους στην κοινωνικοποίηση των παιδιών και ενήλικων μελών τους
- 7) Διακρίνουν παλαιότερες και σύγχρονες μορφές συγγένειας
- 8) Προσδιορίζουν διαδικασίες της μάθησης και της γνώσης οι οποίες παράγονται και αναπαράγονται εντός της οικογένειας και συγγενειακών δικτύων
- 9) Αξιολογούν το νομοθετικό πλαίσιο και μέτρα κοινωνικής πολιτικής για την οικογένεια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/ριών στη σύγχρονη ανθρωπολογική προβληματική γύρω από τις έννοιες της συγγένειας, της οικογένειας, της οικειότητας και του «σχετίζεσθαι». Το μάθημα αναλύει κλασικές και σύγχρονες θεωρίες για τη συγγένεια. Παράλληλα, εμβαθύνει στους πολιτισμικά ποικίλους τρόπους οργάνωσης των συγγενειακών/οικογενειακών σχέσεων και συγκρότησης του οικιακού χώρου σε διαφορετικές κοινωνίες και πολιτισμούς. Δίνεται έμφαση στην πολιτισμική ποικιλομορφία εννοιών όπως γάμος, προίκα, καταγωγή, μητρότητα, πατρότητα και αναλύονται παλαιότερες και σύγχρονες μορφές συγγένειας. Καταδεικνύεται η διασύνδεση σχέσεων και πρακτικών της συγγένειας με διαδικασίες της

μάθησης, της αναπαραγωγής της γνώσης, της κοινωνικοποίησης καθώς με και άλλες πλευρές της κοινωνικής ζωής. Στο πλαίσιο της ανάλυσης μετασχηματισμών της συγγένειας, προσεγγίζεται το εθνικό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο για την οικογένεια και την αναπαραγωγή.

Οι 13 εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

1η Εβδομάδα

Εισαγωγή στις έννοιες της συγγένειας και της οικογένειας από την οπτική της κοινωνικής/πολιτισμικής ανθρωπολογίας

2η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας από τον 19ο ως το πρώτο μισό του 20ου αιώνα I - Η θεωρία του ανθρωπολογικού εξελικτισμού και η ανθρωπολογική μελέτη της συγγένειας σε μη δυτικά πλαίσια

3η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας από τον 19ο ως το πρώτο μισό του 20ου αιώνα II - Λειτουργισμός, δομολειτουργισμός, δομισμός και η ανθρωπολογική μελέτη της συγγένειας σε μη δυτικά πλαίσια

4η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας από το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα ως σήμερα I - Εθνογραφίες από όλο τον κόσμο

5η Εβδομάδα

Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας από το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα ως σήμερα II - Εθνογραφίες από την Ελλάδα

6η Εβδομάδα

Εθνογραφικές προσεγγίσεις του γάμου, των γαμήλιων πρακτικών και της προίκας

7η Εβδομάδα

Εθνογραφικές προσεγγίσεις της οικιακότητας και του οικιακού χώρου

8η Εβδομάδα

Συγγένεια, φύλο και σεξουαλικότητα - Έμφυλοι ρόλοι και ιεραρχικές σχέσεις (σχέσεις εξουσίας) στην οικογένεια: εθνογραφικά παραδείγματα

9η Εβδομάδα

Συγγένεια και ηλικία - Παιδί και οικογένεια - Διαγενεακές σχέσεις: Η οικογένεια ως πεδίο διεργασιών μάθησης και αναπαραγωγής της γνώσης - Άτυπες μορφές εκπαίδευσης στα δίκτυα της συγγένειας: εθνογραφικά παραδείγματα

10η Εβδομάδα

Συγγένεια, «σχετίζεσθαι» και «ανήκειν». Η οικογένεια και η γονεϊκότητα ως πεδία αναπαραγωγής της ταυτότητας: εθνογραφικά παραδείγματα

11η Εβδομάδα

Κοινωνικές ανισότητες και οικογένεια. Κοινωνικά ευάλωτες οικογένειες. Παιδί και φτώχεια.

12η Εβδομάδα

Σύγχρονες προσεγγίσεις του σχετίζεσθαι και της συγγένειας. Υιοθεσία, μονογονεϊκότητα, Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή και μετασχηματισμοί της συγγένειας στη σύγχρονη κοινωνία: εθνογραφικά παραδείγματα

13η Εβδομάδα

Κράτος και οικογένεια: Βιοπολιτική, δημογραφικό και νομοθετικές ρυθμίσεις για την αναπαραγωγή, τον γάμο και την οικογένεια.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>96</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	39								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	96								
Σύνολο Μαθήματος	135								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο τρόπους αξιολόγησης: Πρώτος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%) Δεύτερος: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (80%) Υποστηρικτική προφορική εργασία (παρουσίαση με PowerPoint (20%)) Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική								

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών

Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων

Ποσοστό

100

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [12867615]: Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας κατά τον 20ό αιώνα, Τουνταςάκη Ειρήνη

Βιβλίο [41954632]: Τι είναι (και τι δεν είναι) η συγγένεια, Marshall Sahlins

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Καλπουρτζή, Ε. (2001). Συγγενικές Σχέσεις και Στρατηγικές Ανταλλαγών. Το Παράδειγμα της Νάξου το 17ο αι. Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα

Καντσά, Β. (Επιμ.) (2013). Η μητρότητα στο προσκήνιο. Σύγχρονες έρευνες στην ελληνική εθνογραφία. Εκδ. Αλεξάνδρεια: Αθήνα

Κογκίδου, Δ. (1995). Μονογονεϊκές Οικογένειες: Πραγματικότητα-Προοπτικές-Κοινωνική Πολιτική, Αθήνα: Νέα Σύνορα.

Καλπουρτζή, Ε. (2001). Συγγενικές Σχέσεις και Στρατηγικές Ανταλλαγών. Το Παράδειγμα της Νάξου το 17ο αι. Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα

Καυταντζόγλου, Ρ. (Επιμ.) (1996). Οικογένειες του Παρελθόντος. Μορφές Οικιακής Οργάνωσης στην Ευρώπη και τα Βαλκάνια.. Αλεξάνδρεια: Αθήνα

Kurper, A. (2006) [α' έκδοση 1988, β' έκδοση 2005]. Η επανεπινοήση της πρωτόγονης κοινωνίας. Μεταμορφώσεις ενός μύθου. Εκδ. Αλεξάνδρεια: Αθήνα.

Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (Επιμ.) (2000). Κείμενα Κοινωνιολογίας του Γάμου και της Οικογένειας. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.

Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (Επιμ.) (2018). Οικογένεια & Οικογενειακές Σχέσεις. Αθήνα: Gutenberg.

Παπαδοπούλου, Λ. (2016). Η νομική έννοια της «οικογένειας» και τα ομόφυλα ζευγάρια: μαθήματα από το ΕΔΔΑ. Στον Τιμητικό Τόμο για την καθηγήτρια Έφη Κουνουγέρη-Μανωλεδάκη. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα, σσ. 355-390.

Sahlins, M. (2014) Τι είναι (και τι δεν είναι) η συγγένεια, Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού

Strathern, M. (2008) [1992]. Αναπαράγοντας το μέλλον. Ανθρωπολογία, συγγένεια και νέες τεχνολογίες αναπαραγωγής. Αθήνα: Εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Τουνταςάκη, Ε. (2008) Ανθρωπολογικές θεωρήσεις της συγγένειας κατά τον 20ο αι. Αθήνα: Εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Vernier, B. (2001). Η Κοινωνική Γένεση των Αισθημάτων. Πρωτότοκοι και Υστερότοκοι στην Κάρπαθο. Εκδ. Αλεξάνδρεια: Αθήνα

UNICEF (2013). Η Ευημερία των Παιδιών στις Πλούσιες Χώρες. Μια συγκριτική μελέτη. Innocenti Report Card 11. Office of Research-Innocenti.

Watkins, M. (2007). Μιλώντας με Μικρά Παιδιά για την Υιοθεσία τους. Αθήνα: Gema.

Ξενόγλωσση

Carsten, J. (Ed.). (2000). Cultures of Relatedness. New Approaches to the Study of Kinship. Cambridge University Press: Cambridge.

Chatjoulis, A., Daskalaki, I. & Kantsa, V. (2015). Out of Body, Out of Home: Assisted Reproduction, Gender and Family in Greece, Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Chatjoulis, A., Daskalaki, I. & Kantsa, V. (2017). "Parenthood and Partnership in the Context of Assisted Reproduction in Greece". Sociological Research Online, Special Section: Making Parents.

Collier, J F and Yanagisako, S J. (Eds.) (.1987). Gender and Kinship. Essays Toward a Unified Analysis. Stanford University Press: Stanford, California.

Chatjoulis, A., Daskalaki, I. & Kantsa, V. (2017) "Parenthood and Partnership in the Context of Assisted Reproduction in Greece". Sociological Research Online, Special Section: Making Parents.

Daskalaki, I. (2002/2003). "The Role of Marriage in the Socio-Economic Life of Gypsy Community", TOTEM: The University of Western Ontario Journal of Anthropology, Volume 11- 2002/2003, σελ. 13-28.

Delphy, C. & Leonard, D. (1992). Familiar Exploitation. A New Analysis of Marriage in Contemporary Western Societies. Cambridge: Polity Press.

Edwards, J., Sarah, F., Eric, H., Price F., Strathern, M. (Eds). (1993 2nd edition). Technologies of Procreation. Kinship in the Age of Assisted Conception. Routledge: London and New York.

Evans-Prichard, E.E. (1951 επανέκδοση 2002). Kinship and Marriage among the Nuer. Clarendon Press: Oxford.

Fox, R. (1967). Kinship and Marriage. An Anthropological Perspective. Cambridge University Press: Cambridge.

Frankin, S. & McKinnon, S. (eds.) (2001). Relative Values. Reconfiguring Kinship Studies. Duke University Press: Durham & London.

Ginsberg, F. & Rapp, R. (Eds.) Conceiving the New World Order. University of California Press: Berkeley

Goody, J. (Ed.) (1973). The Character of Kinship. Cambridge University Press: Cambridge

Goody, J. (Ed.). (1971). Kinship. Penguin Books Ltd: Harmondsworth, Middlesex, England.

Holy, L. (1996). Anthropological Perspectives on Kinship. Pluto Press: London.

James, A. & Prout, A. (1990) (Eds.). Constructing and Reconstructing Childhood: Contemporary Issues in the Sociological Study of Childhood. London: The Falmer Press.

Levi-Strauss, C. (1949). Les Structures elementaires de la parente

Mac Cornack, C. & Strathern, M. (Eds.) (1980). Nature, Culture and Gender. Cambridge University Press: Cambridge

Parkin, R. & Stone, L. (2004). Kinship and Family. An Anthropological Reader. Blackwell Publishing

Radcliffe-Brown, A.R. 1950. Social Organization of African Systems of Kinship and Marriage

Ridge, T. (2002). Childhood Poverty and Social Exclusion. From a Child's Perspective. Bristol: The Policy Press.

Schneider, D. (1968 2nd 1980). American Kinship. A Cultural Account. The University of Chicago Press: Chicago and London

Stone, L. (1997). Kinship and Gender. An Introduction. Westview Press: Colorado and Oxford.

Stone, L. (2000). New Directions in Anthropological Kinship. Rowman & Littlefield.

Strathern, M. (1992). After Nature. English Kinship in the late Twentieth Century. Cambridge University Press: Cambridge

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνόγλωσσα

Εθνολογία <http://www.societyforethnology.gr/el/ethnology-journal>
 Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/ekke>
 Κοινωνικές Επιστήμες
<http://alexandria-publ.gr/product-category/social-sciences/>
 Σύγχρονα Θέματα <http://www.synchronathemata.gr/>

Ξενόγλωσσα
 American Anthropologist <http://www.americananthropologist.org/>
 American Ethnologist
[http://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/hub/journal/10.1111/\(ISSN\)1548-1425/](http://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/hub/journal/10.1111/(ISSN)1548-1425/)
 Annual Review of Anthropology <http://www.annualreviews.org/journal/anthro>
 Anthropological Quarterly <http://aq.gwu.edu/>
 Anthropology Today [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1467-8322](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-8322)
 Cultural Anthropology <https://culanth.org/>
 Current Anthropology <http://www.journals.uchicago.edu/toc/ca/current>
 Ethnology <https://www.jstor.org/journal/ethnology>
 Journal of Family issues <http://journals.sagepub.com/home/jfi>
 Journal of Family Studies <http://www.tandfonline.com/loi/rjfs20>
 Journal of Family Theory & Review [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1756-2589](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1756-2589)
 Journal of Marriage and Family [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1741-3737](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1741-3737)
 Journal of the Royal Anthropological Institute
<https://www.therai.org.uk/publications/journal-of-the-royal-anthropological-institute>
 Family Relations [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1741-3729](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1741-3729)
 International Journal for Family Research and Policy <http://ijfrp.journals.yorku.ca/index.php/ijfrp>
 International Journal of Law, Policy and the Family <https://academic.oup.com/lawfam>

Δημιουργική γραφή

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π33Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργική γραφή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430443/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να: έχουν γνωρίσει βασικές έννοιες που σχετίζονται με το αντικείμενο της δημιουργικής γραφής και τη θεωρία της λογοτεχνίας

- έχουν καλλιεργήσει την ικανότητα ανάλυσης, ερμηνείας και κριτικής ανάγνωσης ενός λογοτεχνικού έργου
- έχουν ασκηθεί σε τρόπους εργασίας ιδιοποίησης του νοήματος ενός κειμένου, ώστε να λειτουργούν ως δημιουργικοί αναγνώστες ή/και συγγραφείς
- σύνδεσσουν γνώση και πράξη μέσα από εφαρμογές και τεχνικές δημιουργικής γραφής
- έχουν διερευνήσει δυνατότητες συγγραφικής έκφρασης, αναγνωστικής απόλαυσης και να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γραφή ως εργαλείο αναστοχασμού, προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης και ενδυνάμωσης
- να έχουν ευαισθητοποιηθεί στη διαμόρφωση πρακτικών για την ενίσχυση της σχέσης λογοτεχνίας και μικρού παιδιού και να έχουν αναπτύξει ικανότητα εφαρμογής των παραπάνω πρακτικών στο χώρο της εκπαίδευσης προσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οριοθετεί το αντικείμενο της Δημιουργικής Γραφής τοποθετώντας το στο σύγχρονο θεωρητικό τοπίο. Παράλληλα, ασχολείται με ζητήματα που αφορούν τη δημιουργική διάσταση των αλληλένδετων διαδικασιών ανάγνωσης και γραφής. Διερευνά τις δυνατότητες δημιουργίας ευφάνταστης, πρωτότυπης παραγωγής και σύνθεσης λόγου εφαρμόζοντας διεργασίες και τεχνικές Δημιουργικής Γραφής όπως ασκούνται σε διαφορετικά είδη κείμενων (λογοτεχνία, ποίηση, αυτοβιογραφία, δοκίμιο κτ). Προτείνει διαδρομές, εφαρμογές και πρακτικές εφοδιάζοντας τους μελλοντικούς παιδαγωγούς με τεχνικές εμπύχωσης Δημιουργικής Γραφής στην τάξη. Οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν βιωματικά τεχνικές δημιουργικής έκφρασης και θα πειραματιστούν αναπτύσσοντας ανάλογες δεξιότητες, ενώ θα τροφοδοτηθούν με ιδέες για την αξιοποίηση ενός εκτεταμένου φάσματος συγγραφικών πρακτικών σε εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Το μάθημα διαρθρώνεται στις εξής ενότητες:

1. Εισαγωγή στη Δημιουργική Γραφή: Θεωρητικές προσεγγίσεις της δημιουργικότητας και της συγγραφικής διαδικασίας.
2. Γράφοντας για τον εαυτό: Αυτοβιογραφικά και πλάγια αυτοβιογραφικά κείμενα με αφορμή κυρίως έργα των Ζ. Περέκ, Ρ. Μπαρτ, Σ. Σοναγκόν και Β. Συμπόρσκα.
3. Μεταμορφώσεις και λογοτεχνικός μετασχηματισμός: Δημιουργικές ασκήσεις γραφής με αφετηρία το έργο του Φ. Κάφκα.
4. Από την εικόνα στο κείμενο: Συγγραφή διηγήματος με αφορμή ταινία μικρού μήκους.

5. Ασκήσεις ύφους: Πειραματισμός με αφηγηματικές μορφές και τεχνικές, με αναφορά στο έργο του Ρ. Κενώ.
6. Το μικροδιήγημα: Συνοπτικές αφηγηματικές μορφές και τεχνικές σύντομης αφήγησης.
7. Ποίηση (Ελεύθερος στίχος, Concrete / Οπτική ποίηση, Χαικού, Παιδική ποίηση)
8. Πειραματικές ποιητικές πρακτικές: Blackout poetry και δημιουργική ανασύνθεση κειμένων.
9. Τα δομικά στοιχεία της αφήγησης: Χαρακτήρες, πλοκή και σκηνικό/περιβάλλον της ιστορίας ως βασικά συστατικά της αφηγηματικής δομής.
10. Η δύναμη της αφήγησης: Αφηγηματικότητα και λειτουργίες της ιστορίας.
11. Ψηφιακή αφήγηση και δημιουργική γραφή: Νέες τεχνολογίες και πολυτροπικές μορφές αφήγησης.
12. Θεραπευτικές διαστάσεις της Δημιουργικής Γραφής: Η γραφή ως εργαλείο προσωπικής έκφρασης και ενδυνάμωσης
13. Εφαρμογές της Δημιουργικής Γραφής στην εκπαίδευση Δημιουργικός μετασχηματισμός λογοτεχνικών κειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td><td>66</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαδραστική διδασκαλία	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Καλλιτεχνική δημιουργία	66	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαδραστική διδασκαλία	39										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30										
Καλλιτεχνική δημιουργία	66										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή Παρουσίαση/ κατάθεση ατομικού φακέλου portfolio Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Άλλη / Άλλες Ποσοστό 100										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Βιβλίο [77109657]: Εισαγωγή στη δημιουργική ανάγνωση και γραφή του πεζού λόγου, Κιοσσές Σπύρος
 Βιβλίο [94689476]: Θεραπεία μέσω της ποίησης και θεραπευτική δημιουργική γραφή, Τσέργας Νικόλαος
 Βιβλίο [143548005]: Προσεγγίσεις της λογοτεχνίας «μετά τη θεωρία», Παπαρούση Μαρίτα, Κιοσσές Σπύρος

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Barry P., 2013. Γνωριμία με τη θεωρία: μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία, μτφ Α. Νάτσινα, Αθήνα: Βιβλιόραμα.
 Barthes R., 1988. Εικόνα, Μουσική, Κείμενο, μτφρ. Γ. Σπανός, Αθήνα: Πλέθρον,
 Blake Q., 2001. Tell Me A Picture. London: Frances Lincoln.
 Bohn, W., 2013. Reading Visual Poetry. Plymouth: Fairleigh Dickinson University Press.
 Goldberg N., 2023. Το μονοπάτι της γραφής, (μτφ.: Καλλέργη Λ.), Αθήνα: εκδ. Οκτώ.
 Haas, C. 1996. Writing Technology: Studies in the Materiality of Literacy. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.?
 Morley D., 2007. The Cambridge Introduction to Creative Writing. Cambridge: Cambridge University Press.
 Rodari G., 2003. Γραμματική της Φαντασίας. Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες. μτφ. Γ. Κασαπίδης, Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Sutherland J., 2011. How Literature Works: 50 Key Concepts. Oxford UP.
 Woolf V., 2005. Ένα δικό σου δωμάτιο, μτφ. Μ.Δαλαμάγκα. Αθήνα: Οδυσσέας.
 Βακάλη Α., Ζωγράφου- Τσαντάκη Μ., Κωτόπουλος Τ., 2013. Η δημιουργική γραφή στο νηπιαγωγείο. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο ?
 Κιοσσές Σ., 2018. Εισαγωγή στη δημιουργική ανάγνωση και γραφή του πεζού λόγου. Αθήνα: Κριτική.
 Νικολαΐδου Σ. (επιμ.), 2016. Η Δημιουργική Γραφή στο Σχολείο. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Νικολαΐδου Σ. 2014. Πώς έρχονται οι λέξεις. Τέχνη και τεχνική της δημιουργικής γραφής. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Σουλιώτης, Μ., 2012. Δημιουργική γραφή, Οδηγίες πλεύσεως, Βιβλίο εκπαιδευτικού. Κύπρος: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
 Τσέργας Ν., 2020. Θεραπεία μέσω της ποίησης και θεραπευτική δημιουργική γραφή. Αθήνα: Gutenberg.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Creative Nonfiction. The CNF Foundation, 1994-.
- Poetry Magazine. Poetry Foundation, 1912-.
- The Language Arts Journal of Michigan, Michigan Council of Teachers of English, 1985-
- Λεξητανίλ, Περιοδικό των Ασκούμενων Συγγραφέων, ΠΜΣ Δημιουργική Γραφή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, 2010-

Μυθιστόρημα μαθητείας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π39Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μυθιστόρημα μαθητείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ειδίκευσης ή Κατεύθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα ΟΧΙ Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.psed.duth.gr/wp-content/uploads/2026/03/odigos_spoudon_2025-26_gr_v11.pdf		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: - Διακρίνουν τις ορίζουσες ενός είδους: θεωρητικές, γραμματολογικές κ.ά. - Να αντιλαμβάνονται την κομβική σημασία της έννοιας της bildung, και δη ως
--

φοιτητές/τριες μιας Παιδαγωγικής Σχολής και μέλλοντες/ουσες διδάσκοντες/ουσες Παιδαγωγικών.

- Να διαθέτουν γνώσεις σχετικά με την τεράστια διεθνή παράδοση του bildungsroman, κλασικών και λιγότερων γνωστών συγγραφέων ανά χώρα.
- Να διακρίνουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα γνωρίσματα του είδους ανάλογα με την εκάστοτε εθνική παράδοση.
- Να κατανοούν, αναγνωρίζουν και κατατάσσουν οπτικές και κειμενικές αφηγήσεις που εμπίπτουν σε αυτήν τη φόρμα αφήγησης. Πάμπολλες είναι οι κινηματογραφικές, τηλεοπτικές και θεατρικές μεταφορές τέτοιων έργων που αναφέρονται στο μάθημα. Γίνεται επιλεκτική προβολή κάποιων από αυτές.
- Διακρίνουν την έκταση της παρουσίας του είδους εντός της νεοελληνικής γραμματείας.
- Να καταλαβαίνουν και γιατί αυτή η φόρμα παρουσιάζει πυκνή παρουσία κατά τη Γενιά του '30, αλλά και γιατί και πώς το είδος εξελίσσεται και διαμορφώνεται ανά τα χρόνια, χωρίς ποτέ να σβήνει η παρουσία του.
- Να παρακολουθούν αναλυτικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις μυθιστορημάτων μαθητείας
- Να μπορούν να αναλύουν πεζογραφικά έργα βάσει όλων των στοιχείων που παρέχονται στο μάθημα
- Να οξύνουν την κρίση τους σχετικά με ζητήματα διάπλασης, διαμόρφωσης, μαθητείας ανάλογα με το πώς αυτά αντιμετωπίζονταν ανά κουλτούρα και εποχή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πραγματευόμενο ζητήματα μύησης, διάπλασης, μαθητείας (όχι μόνο με τη στενή παιδαγωγική έννοια, αλλά με την ευρύτερη της «γνώσης χωρίς τοίχους» που είναι η εμπειρία ή με αυτήν της προσπάθειας ένταξης του νεαρού ήρωα σε διαφορετικά περιβάλλοντα-ομάδες), μοιρασμένο ανάμεσα σε δύο παραδόσεις, αυτήν του ατομικισμού και αυτήν της «κοινωνικοποίησης», της συμφιλίωσης με τον εαυτό και τον κόσμο, δείχνοντας τους πολλαπλούς χώρους τριβής ή και

συγκρούσεων που οδηγούν προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση (σχολείο, οικογένεια, σπουδές, εργασία, τέχνη, φιλικές και ερωτικές σχέσεις) και κυρίως στενά συνδεδεμένο με την άνοδο της αστικής τάξης, το μυθιστόρημα μαθητείας έφτασε σχεδόν να ταυτιστεί με την ιστορία του μυθιστορήματος εν γένει. Πρόκειται ωστόσο για ένα ιδιαίτερο είδος μυθιστορήματος, που εγκαινιάζεται πανευρωπαϊκά με Τα χρόνια της μαθητείας του Βίλελμ Μάιστερ του Γκαίτε (1795-6), παρουσιάζει τεράστια παράδοση στις επιμέρους εθνικές λογοτεχνίες και ικανή εκπροσώπηση στην ελληνική (Γ. Θεοτοκάς, Μ. Λυμπεράκη, Α. Τερζάκης, Λ. Νάκου, Π. Πρεβελάκης κ.ά.). Θα εξετάσουμε τέτοιες αφηγήσεις που ξεδιπλώνουν την προβληματική της εφηβείας και της νεότητας, παρακολουθώντας ήρωες που στο χρονικό φάσμα που καλύπτουν τα μυθιστορήματα αυτά γίνονται σταδιακά από προέφηβοι έφηβοι και με το πέρασ του έχουν φτάσει στο κατώφλι της ενήλικης ζωής, είναι έτοιμοι να ζήσουν το δικό τους μυθιστόρημα. Το τέλος των μυθιστορημάτων αυτών σηματοδοτεί επομένως μια καινούρια αρχή, την είσοδο στην (ενήλικη) ζωή. Τι συμβαίνει εντούτοις όταν η ενηλικίωση παραμένει, πεισματικά, εντός παρενθέσεων; Ποια τα διακυβεύματα, ποιες οι αναταράξεις μιας παρατεταμένης μετεφηβείας; Τι είδους καταφύγιο μπορεί να παράσχει η τέχνη ή η αισθητική σε τέτοιους σιτεμένους έφηβους στη σύγχρονη εποχή, σε σύγχρονες μυθιστορηματικές εκδοχές του είδους, όπου τα ιδεολογικοπολιτικά ερείσματα έχουν καταρρεύσει; Θα εξετάσουμε και τέτοια έργα που ανήκουν ενδεχομένως σε διευρυμένους κύκλους του ειδολογικού επίκεντρου, επιτρέπουν όμως να φανεί πως τα σύγχρονα όρια της νεότητας έχουν μετατοπιστεί ή διευρυνθεί, και κυρίως προσφέρουν την ευκαιρία μιας πρώτης γνωριμίας με τους σύγχρονους πεζογράφους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή Παρουσιάσεις PowerPoint Email Προβολή ταινιών							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>135</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	135	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου							
Διαλέξεις	135							
Σύνολο Μαθήματος	135							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις	Περιγραφή Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Γραπτή εξέταση Προαιρετική εργασία Κριτήρια αξιολόγησης: συμμετοχή, ανάληψη εργασιών/παρουσιάσεων στην τάξη, εξετάσεις Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών							

Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Ποσοστό
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Γ. Θεοτοκάς, Λεωνής, Έκδοση 26η, Βιβλιοπωλείον της Εστίας Ι.Δ. Κολλάρου & Σιας Α.Ε., 2013. Μ. Λυμπεράκη, Τα ψάθινα καπέλα, 50η έκδοση, Εκδόσεις Καστανιώτη, 1997. Μελέτες: Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, «Αυτοβιογραφικός λόγος: ιστορικοί και μυθιστορηματικοί βίοι στο μυθιστόρημα εφηβείας», Εντευκτήριο, τχ. 28-9, 1994, σ. 74-88. Daniel Mortier, «Le roman d'éducation comme genre dans l'horizon de réception», στο Roman de formation, roman d'éducation dans la littérature française et dans les littératures étrangères, Παρίσι: éd. Kimé, 2007, σ. 263-273 Suleiman, Susan. «La structure d'apprentissage, Bildungsroman et roman à thèse». Poétique, τχ. 37, 1979, 24-42 Franco Moretti, The way of the world: the bildungsroman in European culture, Λονδίνο-Νέα Υόρκη, Verso, 2000. Σπύρος Κιοσσές, Το γυναικείο bildungsroman στη νέα ελληνική λογοτεχνία: παραδειγματικές αφηγηματικές δομές διαμόρφωσης της μυθοπλαστικής ηρωίδας κατά την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, Διδ. διατρ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2008. Αγγέλα Καστρινάκη, «Νεαροί καλλιτέχνες στην ελληνική πεζογραφία. Η κουλτούρα του εγωτισμού και κάποιες 'ελλείψεις'», στο Οι χρόνοι της ιστορίας. Για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας, Αθήνα, 1998, σ. 252-263 Γερασιμία Μελισσαράτου «Το πορτραίτο του καλλιτέχνη ως νεαρού Κωνσταντινουπολίτη και τα πορτραίτα ευρωπαίων συγγενών του» στο Ο εξω-ελληνισμός. Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη 1800-1922. Πνευματικός και κοινωνικός βίος, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας Σχολής Μωραΐτη, 1998, σ. 217-237 Γερασιμία Μελισσαράτου, «Το μυθιστόρημα Eroica ως Bildungsroman: κριτικά ξαναδιαβάσματα και μια πρόταση ειδολογικού προσδιορισμού», Ελίτροχος, τ.11, Χειμώνας 1996-7, σ. 103-121. Ag. Kastrinaki, «The portrait of the artist in the late twentieth century», στο Contemporary Greek fiction in a United Europe. From local history to the global individual, επιμ. Peter Mackridge, Eleni Yiannakakis, Οξφόρδη: Legenda, 2004. Φανή Τσιαμπάση, Bildungsroman και εξελικτικό μυθιστόρημα, Αθήνα, Αιώρα, 2017. Γιάννης Πάγκαλος, Αρρενωπότητα και bildungsroman, Διδ. Διατριβή, ΑΠΘ, 2005. Jeffers, Thomas. Apprenticeships the Bildungsroman from Goethe to Santayana. New York, N.Y: Palgrave Macmillan, 2005.
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Θέματα διαπολιτισμικής κοινωνικής ψυχολογίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ24Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα διαπολιτισμικής κοινωνικής ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04158/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώση/κατανόηση - Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ο πολιτισμός καθορίζει/εμπλέκεται σε καθημερινές δραστηριότητες και αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανθρώπων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η σειρά των μαθημάτων αυτών έχει στόχο να εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη των πολιτισμικών διαφορών από την οπτική της κοινωνικής ψυχολογίας και να εξετάσει το πως μεταβάλλονται, ορίζονται και επιτελούνται οι ανθρώπινες συμπεριφορές σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια. Σημαντικό μέρος των διαλέξεων αναφέρεται επίσης στη ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας που θα μπορεί να διαπιστώσει το ρόλο που παίζει ο πολιτισμός στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Έμφαση επίσης δίνεται στο κατά πόσο μπορεί να υποστηριχθεί ότι υπάρχουν οικουμενικές διαστάσεις στην ανθρώπινη συμπεριφορά, καθώς και τις συνέπειες της διαπολιτισμικής επαφής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	45	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	45	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	45	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	45										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	45										
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	45										
Σύνολο Μαθήματος	135										

εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Αγγλικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</td><td>50</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	50
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό						
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	50						
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	50						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
Smith, B.P. & Bond, M.H. (2011). Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία. Gutenberg. Shiraev, W.B. & Levy, D.A. (2018). Διαπολιτισμική Ψυχολογία. Κριτική σκέψη και εφαρμογές. Πεδίο
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
Χρυσόχου, Ξ. (2011). Πολυπολιτισμική πραγματικότητα. Πεδίο. Berry, J.W., Poortinga, Y.H., Breugelmans, S.M., Chasiotis, A. & Sam, D.L. (2021). Διαπολιτισμική Ψυχολογία. Έρευνα και Εφαρμογές. Gutenberg. Journal of intercultural psychology

Ψυχοπαθολογία του παιδιού

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ35Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχοπαθολογία του παιδιού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04335/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί τη βασική εισαγωγή στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη του ανθρώπου. Μέσα από διαλέξεις και κλινικά περιστατικά, οι φοιτητές εκπαιδεύονται στη διάκριση της φυσιολογικής από την παθολογική συμπεριφορά σύμφωνα με τις αρχές της Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής. Δίνεται έμφαση στην κατανόηση των επιπτώσεων των χρόνιων νοσημάτων στην ψυχική

υγεία παιδιών και στα δυναμικά της οικογένειας, αναπτύσσοντας κριτική σκέψη και υπευθυνότητα σε ένα πολυεπιστημονικό περιβάλλον.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- εξοικειωθούν με την προσέγγιση και την αναγνώριση των παθολογικών συμπτωμάτων
- αναγνωρίζουν τη συμπτωματολογία των κύριων ψυχικών διαταραχών της παιδικής ηλικίας
- αποκτήσουν βασικές δεξιότητες διαχείρισης
- εμβαθύνουν στη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας
- επιδείξουν ικανότητες λήψης αποφάσεων.
- εφαρμόσουν αρχές της κοινοτικής παιδοψυχιατρικής με ιδιαίτερη έμφαση στην δεοντολογία
- αναπτύξουν μια προσέγγιση των παιδιών και των οικογενειών με σεβασμό και κατανόηση και να επιδείξουν ενσυναίσθηση (empathy) και επαγγελματική υπευθυνότητα σε θέματα ισότητας και συμπερίληψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εγγραμματισμός στην ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων - βασικές αρχές
- Ομαλή ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη από την γέννηση μέχρι την ενηλικίωση και αναπτυξιακά ορόσημα.
- Νοητική αδυναμία
- Διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού
- Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας και διαταρακτικές ή προκλητικές συμπεριφορές
- Μαθησιακές διαταραχές και διαταρακτικές ή προκλητικές συμπεριφορές
- Ψυχιατρική της βρεφικής ηλικίας, διαταραχές προσκόλλησης
- Συναισθηματικές διαταραχές
- Αγχώδεις διαταραχές
- Διαταραχές ύπνου
- Διατροφής και σίτισης
- Ψυχοσωματικά συμπτώματα στην παιδική και χρόνια νοσήματα
- Ψυχοκοινωνικά ζητήματα, πένθος, διαζύγιο, νέες μορφές οικογένειας
- Ζητήματα Βιοηθικής και δεοντολογία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Άσκηση Πεδίου</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	80	Άσκηση Πεδίου	25	Διαδραστική διδασκαλία	30	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	80										
Άσκηση Πεδίου	25										
Διαδραστική διδασκαλία	30										
Σύνολο Μαθήματος	135										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Διαμορφωτική Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής Ποσοστό null										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
-1. Συνοπτικός οδηγός στην ψυχιατρική παιδιού και εφήβου, Μ.Κ. Dulcan et al, επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Α Σερντάρη, εκδ University Studio Press, 2020 2. DSM 5 Ψυχική Υγεία Παιδιών και Εφήβων, R Hill & A Nussbaum επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Α Σερντάρη, εκδόσεις Κωνσταντάρας, 2023
Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Σχολικός Εκφοβισμός και Θυματοποίηση: Ερμηνεία και Παρεμβάσεις

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ40Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχολικός Εκφοβισμός και Θυματοποίηση: Ερμηνεία και Παρεμβάσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430525/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν: 1) Να εξηγούν το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και της θυματοποίησης και να περιγράψουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων εκδηλώσεων.

- 2) Να αναγνωρίζουν τα κριτήρια με βάση τα οποία μία συμπεριφορά κατατάσσεται στην τυπολογία και εκφοβισμού και να είναι σε θέση να διακρίνουν τον εκφοβισμό από το πείραγμα, την προκοινωνική συμπεριφορά, καθώς και τη γενικότερη επιθετική συμπεριφορά.
- 3) Να εξοικειωθούν με το σύστημα κατηγοριοποίησης που προτείνει η ψυχολογική έρευνα ανάλογα με τους ρόλους συμμετοχής των εμπλεκόμενων σε περιστατικά εκφοβισμού και να συζητούν τους περιορισμούς της προσέγγισης αυτής.
- 4) Να προσδιορίζουν τις μορφές και τους τύπους του εκφοβισμού.
- 5) Να εντοπίζουν, να αναλύουν και να συζητούν κριτικά τα ερευνητικά ευρήματα αναφορικά με τους παράγοντες, τα πλαίσια ή τις δυναμικές που ερμηνεύουν τον εκφοβισμό και τη θυματοποίηση.
- 6) Να προτείνουν αποτελεσματικές πρακτικές πρόληψης και παρέμβασης σε περιστατικά εκφοβισμού, οι οποίες να είναι προσαρμοσμένες στο σχολικό και πολιτισμικό πλαίσιο.
- 7) Να σχεδιάζουν κριτικές κοινοτικές παρεμβάσεις που θα λαμβάνουν υπόψη όψεις διαφορετικότητας και πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει ένα θεωρητικό πλαίσιο για την αναγνώριση και ερμηνεία των εκφοβιστικών συμπεριφορών στο σχολείο, με βάση τις διαθέσιμες προσεγγίσεις της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας. Έμφαση θα δοθεί στη συζήτηση της πιθανής εφαρμογής των θεωριών και των εμπειρικών δεδομένων στην τάξη του νηπιαγωγείου. Στις αρχικές διαλέξεις θα οριοθετηθεί εννοιολογικά η έννοια του εκφοβισμού και της επιθετικότητας και θα εντοπιστούν τα κριτήρια με βάση τα οποία μία συμπεριφορά κατατάσσεται ως εκφοβιστική ή προκοινωνική. Θα συζητηθούν κριτικές θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν προταθεί αναφορικά με την παραπάνω ταξινόμηση που αποκλείει ή συμπεριλαμβάνει κάποιες συμπεριφορές από την τυπολογία του εκφοβισμού. Επίσης, θα εντοπιστούν και θα σχολιαστούν κριτικά οι υπάρχουσες μεθοδολογίες καταγραφής και αξιολόγησης περιστατικών εκφοβισμού βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων (π.χ. επανάληψη, πρόθεση, σκοπιμότητα). Στις επόμενες διαλέξεις θα αναλυθούν οι μορφές του εκφοβισμού, καθώς και οι λειτουργίες της επιθετικότητας που έχουν προταθεί από την ψυχολογική έρευνα. Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει λόγος για εκδηλώσεις της επιθετικότητας που συνδέονται με την ταυτότητα του παιδιού-θύματος και συνδέονται με προκατειλημμένες στάσεις, όπως ο ομοφοβικός και ρατσιστικός εκφοβισμός. Στο πλαίσιο των επόμενων μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με θεωρητικές προσεγγίσεις και υπάρχοντα εμπειρικά ευρήματα που αφορούν τον εκφοβισμό και τη θυματοποίηση, εντοπίζοντας προοπτικές και περιορισμούς των ερμηνειών που προτείνονται από την ψυχολογική έρευνα. Όπως θα επισημανθεί, ορισμένες ερμηνείες του εκφοβισμού συνδέονται με ατομικά χαρακτηριστικά του ψυχοκοινωνικού προφίλ του παιδιού, ενώ άλλες λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του κοινωνικού πλαισίου. Ακόμα θα εντοπιστεί η συμβολή της λογοψυχολογίας και της ανάλυσης λόγου στη μελέτη του καθημερινού λόγου περί του εκφοβισμού και στον εντοπισμό τρόπων με

τους οποίους η κοινή ιδεολογία πληροφορεί τις εν λόγω ρητορικές κατασκευές. Τέλος, οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τον σχεδιασμό παρεμβάσεων πρόληψης και διαχείρισης του/της εκφοβισμού/θυματοποίησης, προτείνοντας πρακτικές και προγράμματα προσαρμοσμένα στο πολιτισμικό και σχολικό πλαίσιο. Έμφαση θα δοθεί σε κριτικές προσεγγίσεις κοινωνικής παρέμβασης, όπως έχουν αναπτυχθεί κατά τα τελευταία χρόνια στον ελληνικό και διεθνή χώρο για τη διαχείριση του εκφοβισμού στο σχολείο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>68</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25												
Εξετάσεις	3												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Προφορική Εξέταση</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80	Προφορική Εξέταση	20						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80												
Προφορική Εξέταση	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Αρτινοπούλου, Β., Μπαμπάλης, Θ. Τσώλη, Κ., & Νικολόπουλος, Β. (2023). Σχολικός εκφοβισμός: Θεωρία, έρευνα, εφαρμογές. Κ.Θ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ Ι.Κ.Ε. - Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2023). Σχολική Ψυχολογία. Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Ολweus, D. (2009). Εκφοβισμός και Βία στο Σχολείο. Τι γνωρίζουμε και τι μπορούμε να κάνουμε. Αθήνα: Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

Rigby, K. (2008). Σχολικός εκφοβισμός. Σύγχρονες απόψεις. Αθήνα: Τόπος.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Andreou, E., Anagnostaki, D., Tsermentseli, S., & Lioupi, C. (2020). Bullying and victimization in adolescence: Relations with parental style and school climate. *Scientific Annals-School of Psychology AUTH*, 13, 235-274.

Athanasiades, C., Kamariotis, H., Psalti, A., Baldry, A. C., & Sorrentino, A. (2015). Internet use and cyberbullying among adolescent students in Greece: The "Tabby" project. *Hellenic Journal of Psychology*, 12, 14-39.

Bradshaw, C. P., Leaf, P. J., & Mitcell, M. M. (2010). Examining the effects of schoolwide positive behavioral interventions and supports on student outcomes results from a randomized controlled effectiveness trial in elementary schools. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 12(3), 133- 148.

Giovazolias, T., Kourkoutas, E., Mitsopoulou, E., & Georgiadi, M. (2010). The relationship between perceived school climate and the prevalence of bullying behavior in Greek schools: Implications for preventive inclusive strategies. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5, 2208-2215.

Rawlings, V. (2019). 'It's not bullying', 'It's just a joke': Teacher and student discursive manoeuvres around gendered violence. *British Educational Research Journal*, 45(4), 698-716.

Salmivalli, C. (2014). Participant roles in bullying: How can peer bystanders be utilized in interventions? *Theory Into Practice*, 53, 286-292.

Salmivalli, C., & Voeten, M. (2004). Connections between attitudes, group norms, and behaviour in bullying situations. *International Journal of Behavioral Development*, 28(3), 246-258.

Ψυχοκοινωνικά Ζητήματα στην Προσχολική και Σχολική Ηλικία: Πρόληψη και Αντιμετώπιση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ41Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχοκοινωνικά Ζητήματα στην Προσχολική και Σχολική Ηλικία: Πρόληψη και Αντιμετώπιση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προαπαιτούμενα μαθήματα Γενικές Προαπαιτήσεις -
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/430528/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν:

- 1) Να αναγνωρίζουν τις ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που ερμηνεύουν την επιτυχή ή μη προσαρμογή των παιδιών στο σχολείο.

- 2) Να επεξηγούν τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους η ψυχοκοινωνική προσαρμογή συνδέεται με την γνωστική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού (π.χ., ακαδημαϊκή επίδοση, διαχείριση συναισθημάτων, φιλοκοινωνική ή επιθετική συμπεριφορά).
- 3) Να αναλύουν τους ατομικούς παράγοντες και τους παράγοντες πλαισίου που επεξηγούν συμπεριφορικές, κοινωνικές και συναισθηματικές προκλήσεις των μαθητών/τριών και να προσεγγίζουν κριτικά τα ευρήματα των σχετικών ερευνών.
- 4) Να εντοπίζουν τις ενδείξεις που μπορεί να υποδηλώνουν κοινωνικές και συναισθηματικές δυσκολίες των μαθητών/τριών στην τάξη του νηπιαγωγείου.
- 5) Να αναλύουν τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού στη λήψη μέτρων για την πρόληψη και διαχείριση ψυχοπαιδαγωγικών ζητημάτων, επισημαίνοντας τα όρια και τους περιορισμούς της δράσης του/της.
- 6) Να προχωρούν οι ίδιοι/ες στον σχεδιασμό παρεμβάσεων, οι οποίες να είναι προσαρμοσμένες στο πολιτισμικό πλαίσιο, καθώς και στη δυναμική του κοινωνικού και σχολικού πλαισίου.
- 7) Να συζητούν και να αναλύουν τις παραμέτρους που ερμηνεύουν την επιτυχία ή μη προγραμμάτων παρέμβασης, τα οποία έχουν ως στόχο τη διαχείριση δυσκολιών ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των μαθητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των δυσκολιών ψυχοκοινωνικής προσαρμογής που μπορεί να χαρακτηρίζουν παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας και η ερμηνεία των προκλήσεων αυτών σε σχέση με κρίσιμα ζητήματα του τρέχοντος κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου. Στις εισαγωγικές διαλέξεις παρουσιάζονται ευρήματα ερευνών που επικεντρώνουν στις ψυχοκοινωνικές δυσκολίες που βιώνουν τα παιδιά στο σχολείο. Αναλύονται, επίσης, σύγχρονες προσεγγίσεις της Σχολικής Ψυχολογίας και ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζουν τον ρόλο του εκπαιδευτικού, ως κεντρικό πρόσωπο για την υποστήριξη των μαθητών/τριών. Στις επόμενες διαλέξεις θα συζητηθούν τα πιθανά χαρακτηριστικά κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης του παιδιού στο νηπιαγωγείο, τα οποία δύναται να συνδέονται με την επιτυχή ή μη προσαρμογή του. Ακολούθως, θα αναπτυχθούν οι πιθανές δυσκολίες στην ψυχοκοινωνική προσαρμογή του παιδιού, ενώ θα επεξηγηθεί η διάκριση σε συμπεριφορές εσωτερικευσης και εξωτερικευσης. Στη συνέχεια, θα συζητηθούν κριτικά τα υπάρχοντα ευρήματα ερευνών που αφορούν ατομικούς παράγοντες (π.χ., κοινωνική επάρκεια) και παράγοντες κοινωνικού πλαισίου (π.χ., γονική ανατροφή, ψυχοκοινωνικό κλίμα) που μπορεί να ερμηνεύουν τις δυσκολίες στην κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη και προσαρμογή του παιδιού. Επιπλέον, το μάθημα επικεντρώνει σε ψυχοπαιδαγωγικές πρακτικές για τη διαχείριση κρίσεων στο πλαίσιο του σχολείου. Αναφορά γίνεται, επίσης, σε κοινωνιοσυναισθηματικές δυσκολίες που καλούνται να διαχειριστούν παιδιά που εμπλέκονται σε περιστατικά εκφοβισμού και σε άλλες περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται παραμέληση και ενδοοικογενειακή βία. Θα ακολουθήσει παρουσίαση τριών κομβικών

εννοιών που συνδέονται με την προαγωγή της ομαλούς προσαρμογής ψυχοκοινωνικής του παιδιού, ειδικότερα της κοινωνικής επάρκειας, της ψυχικής ανθεκτικότητας και της συναισθηματικής ρύθμισης. Έμφαση θα δοθεί, ακόμη, στη συνεργασία σχολείου και οικογένειας προς όφελος του παιδιού. Τέλος, θα αναλυθεί ο σχεδιασμός πρακτικών πρόληψης και παρέμβασης για τη διαχείριση ψυχοπαιδαγωγικών ζητημάτων στο σχολείο, με τη συζήτηση να εστιάζει στον υποστηρικτικό, διαμεσολαβητικό και συμβουλευτικό ρόλο του/της εκπαιδευτικού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Περιγραφή -												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td><td>25</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>68</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	135
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	68												
Εξετάσεις	3												
Σύνολο Μαθήματος	135												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Περιγραφή - Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <tr> <td>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</td><td>Ποσοστό</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εργασία</td><td>20</td></tr> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80	Γραπτή Εργασία	20						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό												
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	80												
Γραπτή Εργασία	20												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική Βιβλιογραφία (ΕΥΔΟΞΟΣ)

- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2015). Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ κ ΣΙΑ ΕΕ
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2014). Συμβουλευτική στην Σχολική Κοινότητα. Gutenberg.

Πρόσθετη Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Αθανασιάδου, Χ. (2020). Συμβουλευτική Ψυχολογία: Έρευνα και εφαρμογές. Gutenberg.
- Μπίμπου-Νάκου, Ι., & Κάργα, Σ. (2020). Ψυχολογία και εκπαίδευση: Το παράδειγμα των συναισθηματικών σχέσεων των εκπαιδευτικών. Στο Α. Ανδρούσου & Β. Τσάφος (Επιμ.).
- Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο (σσ 399-425). Gutenberg.
- Μπίμπου-Νάκου, Α., & Στογιαννίδου, Α. (2006) (Επιμ.). Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο. Τυπωθήτω.
- Τουλούπη, Θ., & Αθανασιάδου, Χ. (2024). Ψυχοπαιδαγωγικά ζητήματα στο σχολικό πλαίσιο: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-848>
- Χατζηχρήστου, Χ. (2011) (Επιμ.). Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο: Πρόγραμμα για την Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης στη σχολική κοινότητα. Εκπαιδευτικό υλικό για εκπαιδευτικούς και μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τυπωθήτω.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2015). Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια. Gutenberg.

Ξενόγλωσση

- Choe, D. E., Barreda, S., Galán, C. A., Gardner, F., Wilson, M. N., Dishion, T. J., & Shaw, D. S. (2024). Early childhood predictors of early school-age academic skills and resilience among children living in poverty. *Social Development*, 33(1), e12715.
- Garner, P. W., Dunsmore, J. C., & Southam-Gerrow, M. (2008). Mother-child conversations about emotions: Linkages to child aggression and prosocial behavior. *Social Development*, 17(2), 259-277.
- Gower, A. L., Lingras, K. A., Mathieson, L. C., Kawabata, Y., & Crick, N. R. (2014). The role of preschool relational and physical aggression in the transition to kindergarten: Links with socialpsychological adjustment. *Early Education and Development*, 25(5), 619-640.
- Ostrov, J. M., Woods, K. E., Jansen, E. A., Casas, J. F., & Crick, N. R. (2004). An observational study of delivered and received aggression, gender, and social-psychological adjustment in preschool: "This white crayon doesn't work...". *Early Childhood Research Quarterly*, 19(2), 355-371.
- Vlachou, M., Andreou, E., Botsoglou, K., & Didaskalou, E. (2011). Bully/victim problems among preschool children: A review of current research evidence. *Educational Psychology Review*, 23, 329-358

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΜΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χ01-03Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7-8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πτυχιακή Εργασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		-	13,5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Γενικού Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Ειδίκευσης ή Κατεύθυνσης	-		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/1021376/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, οι συμμετέχοντες θα είναι θέση να:

- γνωρίζουν σε βάθος το θέμα και τις έννοιες που πραγματεύεται η εργασία τους
- αναζητούν και να αξιολογούν εγχώρια και διεθνή βιβλιογραφία σε σχέση με το θέμα
- αναλύουν δεδομένα
- εμπλέκονται στη διαδικασία συγγραφής επιστημονικών κειμένων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό

περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ούσα Καθηγητή/τρια	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • MsTeams/ e-class, webmail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εκπόνηση & Συγγραφή Εργασίας Εξαμήνου	155
	Εξέταση	50
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	200
	Σύνολο Μαθήματος	405
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση	Προφορική εξέταση από επιτροπή	

Προβλημάτων, Γραπτή
Εργασία, Έκθεση / Αναφορά,
Προφορική Εξέταση, Δημόσια
Παρουσίαση, Εργαστηριακή
Εργασία, Κλινική Εξέταση
Ασθενούς, Καλλιτεχνική
Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά
προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που
είναι προσβάσιμα από τους
φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-